

FRENTAB ANLÄGGNING AB

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

ANSÖKAN OM FORTSATT TILLSTÅND FÖR BERGTÄKT MM
INOM FASTIGHETERNA VELAMSUND 1:1, STORA KOVIK
1:62 OCH BÖLAN 1:1, NACKA KOMMUN, STOCKHOLMS LÄN

2018-08-20

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

ANSÖKAN OM FORTSATT TILLSTÅND FÖR
BERGTÄKT MM INOM FASTIGHETERNA
VELAMSUND 1:1, Stora Kovik 1:62 OCH BÖLAN 1:1,
NACKA KOMMUN, STOCKHOLMS LÄN

Frentab Anläggning AB

KONSULT

WSP Environmental Sverige

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
www.wsp.com

KONTAKTPERSONER

Frentab Anläggning AB
Anna Janackovic
Tfn: 0708-60 87 30
anna.janackovic@frentab.se

WSP Environmental
Per Johansson
010-722 81 45
per.johansson@wsp.com

UPPDRAGSNAMN
Kovik - Ansökan om nytt tillstånd

UPPDRAGSNUMMER
10222480

FÖRFATTARE
Anders Bergman

DATUM
2018-08-20

ÄNDRINGSDATUM

INNEHÅLL

1	BAKGRUND	5
2	SYFTE	5
3	SAMRÅDSKRETS OCH GENOMFÖRANDE	5
4	INKOMNA SYNPUNKTER	8
4.1	SKRIFTLIGA SYNPUNKTER	8
4.2	MUNTLIGA SYNPUNKTER	8
	BILAGOR	9

1 BAKGRUND

Frentab Anläggning AB (nedan benämnt Frentab) bedriver täkt- och återvinningsverksamhet samt mellanlagring av inerta massor inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. Täkt- och återvinningsverksamheten etablerades 2009.

Behovet av verksamheter i sydöstra Storstockholmsområdet som kan omhänderta och återvinna de aktuella materialtyperna är och kommer fortsatt att vara stort. Även behovet av bergmaterial är fortsatt stort. Ett flertal stora infrastrukturprojekt pågår i Stockholmsområdet och i Nacka och Värmdö kommuner planeras för flera bygg- och anläggningsprojekt. Antalet anläggningar som bedriver denna typ av verksamhet i regionen är få.

Frentab avser därför att ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen enligt 9 kap Miljöbalken. Ansökan om tillstånd kommer att lämnas in till Mark- och Miljödomstolen i Nacka. Eventuellt kan även tillstånd enligt miljöbalkens 11 kapitel krävas för avledning av grundvatten som kan behövas för att bedriva verksamheten på platsen.

Ansökan om tillstånd kommer att ske samlat och lämnas in till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

2 SYFTE

Föreliggande samrådsredogörelse kommer att biläggas den MKB som kommer att tas fram avseende rubricerad verksamhet. Samrådsredogörelsen syftar till att beskriva hur samrådet genomförts och redovisar också i bilagor inkomna synpunkter i samrådet.

3 SAMRÅDSKRETS OCH GENOMFÖRANDE

Bolaget inledde samrådsprocessen genom att samråda med Länsstyrelsen i Stockholms län och Nacka och Värmdö kommuner den 1 februari 2017. Protokollet från mötet återfinns i bilaga 2. Samrådet ägde rum hos Länsstyrelsen.

Vid samrådsmötet konstaterades att den planerade verksamheten enligt förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Samrådet ska även avse den planerade Seveso-verksamheten.

Avgränsning och innehåll i kommande MKB:n diskuterades, liksom genomförandet av aktuellt samråd samt vilka parter som borde ingå i samrådskretsen. Samrådskretsen föreslogs omfatta fastighetsägare inom 1000 m radie från täkten, fastigheter inom närliggande markavvattningsföretag, Suez AB samt ett antal statliga myndigheter och lokala föreningar.

Länsstyrelsen har därefter i meddelande daterat 2017-06-14 konstaterat att den planerade verksamheten ingår bland de verksamheter som alltid kan antas medföras en betydande miljöpåverkan. Samt informerat om behovet av fortsatt samråd och innehåll i miljökonsekvensbeskrivningen.

Utöver det tidiga samrådet med Länsstyrelsen i Stockholms län och Nacka och Värmdö kommuner, har skriftligt samråd skett med övriga statliga myndigheter, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Se följebrev, reviderat samrådsunderlag, samt sändlista i bilaga 3, 4 a-b och 5 för ytterligare information.

De myndigheter och organisationer etc. som bolaget samrått med framgår även av tabell 3.1. Under samrådet identifierades ytterligare en lokal miljöorganisation, Nacka Miljövårdsråd vilka tillsändes underlaget och därefter inkommit med synpunkter.

I samrådsunderlaget angavs att verksamheten omfattades av Sevesodirektivet och att samrådet även avsåg ett Sevesosamråd enligt § 13, Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Under arbetet med att ta fram ansökan visade det sig att en reningsanläggning för dagvattnet inte ryms inom verksamhetsområdet varför lösningen att placera reningsanläggningen utreddes och utgör ansökt alternativ. Med anledning av den förändringen skickades den tekniska beskrivningen över reningsanläggningen till Värmdö kommun och Suez Recycling AB för förnyat samråd.

Tabell 3.1 Myndigheter och organisationer vilka bolaget samrått med. De instanser som meddelat att de avstår från att yttra sig har markerats med nej i kolumnen "Lämnat yttrande".

Myndighet, förening, företag	Lämnat yttrande
Länsstyrelsen Stockholms län	Ja
Nacka kommun (Miljöenheten, Markgruppen, Kommunstyrelsen)	Ja
Värmdö kommun	Nej
Trafikverket	Ja
SGU	Ja
HaV	Nej
Naturvårdsverket	Nej
MSB	Ja
Jordbruksverket	Nej
Kammarkollegiet	Nej
Skogsstyrelsen	Nej
Försvarsmakten	Inget att erinra
Storstockholms Räddningstjänstförbund	Nej
Södertörns brandförsvärsförbund	Ja
Naturskyddsföreningen	Nej

Lokala Naturskyddsföreningen	Nej
Suez Recycling AB	Ja
Nacka golfklubb	Ja
Nacka ridhus	Nej
Nacka ridklubb	Nej
Boo Energi	Nej
Nacka Miljövårdsråd (identifierades under samrådet)	Ja
Stora Koviks vägförening	Ja
Miljögruppen vid Skeviksstrand, Koviksudde och Koviks Hagar	Ja
Insjöns Villaförening (inkom med yttrande efter kungörelse)	Ja
Vision Häst Värmdö (inkom med yttrande efter kungörelse)	Ja

Ägarna till fastigheter inom 1000 m från gränsen till verksamhetsområdet, inom markavvattningsföretagen, samt fastighetsägarna i områdena Koviksudde och Skeviksstrand har informerats genom direktutskick av samrådsunderlaget via post. Samrådsunderlaget skickades ut till allmänheten 23 och 24 maj med svarstid till 9 juni.

Figur 3.1 Ägarna till de fastigheter som ligger, helt eller delvis, inom den lila linjen ingår i den krets som bolaget haft skriftligt samråd med. © Lantmäteriet

Den planerade verksamheten har vidare kungjorts 14 augusti 2017 i DN (Dagens Nyheter) samt 15 augusti 2017 i Nacka Värmdö Posten. I kungörelsen har Frentab informerat om verksamheten samt om det samrådsmöte med allmänheten gällande den planerade verksamheten som Frentab höll den 23 augusti 2017. Annonserna redovisas i bilaga 8.

I det skriftliga samrådet samt i ovan nämnda annonser har informerats om verksamheten samt också om möjligheten att ta del av ytterligare information och samrådsunderlag.

Under samrådet har getts möjlighet att inkomma med synpunkter på den planerade verksamheten såsom den beskrivits i samrådsunderlaget samt det öppna mötet. Synpunkter efterfrågades inom 16 dagar efter samrådsmötet. Även synpunkter mottagna efter den utsatta tiden har inkluderats i dokumentet med inkomna synpunkter samt beaktats vid framtagande av ansökan och MKB.

Därutöver har Frentab anordnat samrådsmöten med lokala miljöorganisationerna och närboendeorganisationer samt med trafikverket, Nacka kommun och Suez. Minnesanteckningarna från dessa möten redovisas i bilaga 10-12.

4 INKOMNA SYNPUNKTER

4.1 SKRIFTLIGA SYNPUNKTER

Från enskilda som kan antas vara särskilt berörda har det inkommit 117 synpunkter under den skriftliga samrådstiden. I den siffran ingår de synpunkter som inkom efter att samrådstiden gått ut.

Efter att samrådet kungjorts inkom det ytterligare 17 skriftliga synpunkter från allmänheten.

14 synpunkter inkom från myndigheter, föreningar och företag.

Inkomna synpunkter redovisas i bilaga 6 och 7 tillsammans med de som meddelat att de avstår från att yttra sig.

4.2 MUNTliga SYNPUNKTER

Under den samrådstiden 23 maj till 9 juni hörde ingen person av sig med synpunkter på telefon.

Under samrådsperioden 14 augusti till 8 september inkom det 1 telefonsamtal. De synpunkter som lämnats via telefon redovisas tillsammans med skriftliga synpunkter.

Under samrådsmötet 23 augusti lämnades ett flertal synpunkter vilka redovisas i protokollet från mötet.

BILAGOR

- 1)
 - a) Samrådsunderlag 19 december 2016
 - b) Följebrev Länsstyrelsen i Stockholms län
 - c) Följebrev Nacka kommun
 - d) Följebrev Värmdö kommun
- 2) Protokoll från samrådsmöte den 1 februari 2017 med Länsstyrelsen i Stockholms län samt Värmdö och Nacka kommun.
- 3) Reviderat samrådsunderlag till samråd med övriga statliga myndigheter, företag och de organisationer som kan antas bli berörda 24 maj 2017.
- 4)
 - a) Reviderat samrådsunderlag till samråd med den allmänhet som kan antas vara särskilt berörda 16 maj 2017.
 - b) Följebrev fastighetsägare 16 maj 2017.
- 5) Sändlista samrådsunderlag
- 6) Samlade yttrande från myndigheter, föreningar, företag
- 7) Samlade och besvarade yttranden från allmänheten
- 8)
 - a) Kungörelse Dagens nyheter
 - b) Kungörelse Nacka Värmdö Posten
- 9) Protokoll samrådsmöte 23 augusti 2017.
- 10) Minnesanteckningar Möte Nacka kommun, arrende/
- 11) Minnesanteckningar Möte Suez – Frentab
- 12) Minnesanteckningar Möte Miljögruppen - Frentab

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 36 500 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 3 700 medarbetare. www.wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
[wsp.com](http://www.wsp.com)

SAMRÅDSUNDERLAG

Ansökan om tillstånd för bergtäkt mm inom fastigheten Velamsund 1:1, Nacka kommun, Stockholms län

2016-12-19

Samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

SAMRÅDSUNDERLAG

Ansökan om tillstånd för bergtäkt mm inom fastigheten Velamsund 1:1, Nacka kommun, Stockholms län

Samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

KUND

Frentab Anläggning AB
Box 26
134 21 Gustavsberg

Org.nr: 556498-1487

KONSULT

WSP Environmental Sverige

Arenavägen 7
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Lillsjöplan 10
Tel: +46 10 7225000
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
<http://www.wspgroup.se>

PROJEKT

UPPDRAGSNAMN

Kovik Ansökan om nytt tillstånd

UPPDRAGSNUMMER

10222480

FÖRFATTARE

Lena-Karin Krona

DATUM

2016-12-19

ÄNDRINGSDATUM

GRANSKAD AV

GODKÄND AV

KONTAKTPERSONER

John Fransson, Frentab Anläggning AB

Tfn: 0707-56 05 21

E-post: john.fransson@frentab.se

Per Johansson, WSP Environmental

Tfn: 010-722 81 45

E-post: per.johansson@wspgroup.se

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
1.1	BAKGRUND	4
1.2	NUVARANDE TILLSTÅND	4
2	SAMRÅDSPROCESSEN	5
3	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	6
4	LOKALISERING	6
5	VERKSAMHETSBESKRIVNING	7
5.1	TÄKT AV BERG	9
5.2	ÅTERVINNING	9
5.3	MASKINPARK	10
5.4	ELDRIFT, BRÄNSLE OCH KEMIKALIEHANTERING	11
5.5	BYGGNADER	11
5.6	ARBETSTIDER	11
5.7	TRANSPORTER	12
5.8	EFTERBEHANDLING	13
6	OMRÅDESBESKRIVNING	13
6.1	PLANFÖRHÅLLANDEN	13
6.2	KRINGBOENDE OCH ANDRA VERKSAMHETER	14
6.3	GEOLOGI OCH HYDROLOGI	15
6.4	RIKSINTRESSEN	15
6.5	NATURMILJÖ	16
6.6	KULTURMILJÖ OCH FRITID	18
6.7	VATTENINTRESSEN	19
7	FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN	20
7.1	NATURMILJÖ	20
7.2	FRILUFTSLIV	20
7.3	YT- OCH GRUNDVATTEN	20
7.4	BULLER	20
7.5	DAMMNING	20
7.6	VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTSVÅGOR	21
7.7	LANDSKAPSBILD	21
8	ALTERNATIV	21
8.1	NOLLALTERNATIV	21
8.2	ALTERNATIV 1	21
8.3	ALTERNATIV 2	21
9	AVGRÄNSNING AV MKB	22
10	FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING I MKB	22

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Frentab Anläggning AB (nedan benämnt Frentab) bedriver täkt- och återvinningsverksamhet samt mellanlagring av inerta massor inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. Täkt- och återvinningsverksamheten etablerades 2009.

Behovet av verksamheter i sydöstra Storstockholmsområdet som kan omhänderta och återvinna de aktuella materialtyperna är och kommer fortsatt att vara stort. Även behovet av bergmaterial är fortsatt stort. Ett flertal stora infrastrukturprojekt pågår i Stockholmsområdet och i Nacka och Värmdö kommuner planeras för flera bygg- och anläggningsprojekt. Antalet anläggningar som bedriver denna typ av verksamhet i regionen är få. Frentab håller för närvarande på med en certifieringsprocess avseende det bergmaterial som produceras i täkten.

Frentab avser därför att ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen kommer därför att sökas enligt 9 kap Miljöbalken. Ansökan om tillstånd kommer att lämnas in till Mark- och Miljödomstolen i Nacka. Eventuellt kan även tillstånd enligt miljöbalkens 11 kapitel krävas.

Detta samrådsunderlag har tagits fram enligt 6 kap. 4 § Miljöbalken. Samråd ska ske med de enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt, då den planerade täktverksamheten enligt 3 § förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Därutöver har samrådsunderlaget upprättats för samråd med Länsstyrelsen i Stockholms län och Nacka och Värmdö kommun.

Eftersom planerade sprängningar kan överstiga 10 ton sprängmedel vid samma tillfälle, genomförs även ett Seveso-samråd enligt 6 kap. 4a § Miljöbalken.

1.2 NUVARANDE TILLSTÅND

1.2.1 Tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken (SFS 1998:808)

Gällande tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken meddelades 2006-05-10 av Länsstyrelsen i Stockholms län. Detta tillstånd överklagades till Mark- och miljödomstolen som avslog ansökan. Efter överklagan meddelades tillstånd av Mark- och Miljööverdomstolen. Tillståndet avser återvinnings- och bergtäktsverksamhet av totalt 1,5 miljoner ton schaktmassor och 1,2 miljoner ton bergmaterial inom fastigheterna Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1. Tillståndet gäller till den 1 juni 2020.

1.2.2 Anmälda verksamheter enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:889)

Inom det planerade verksamhetsområdet bedrivs följande verksamheter efter anmälan till Nacka kommun:

- Uppställning av krossverk enligt punkt 10.50 C

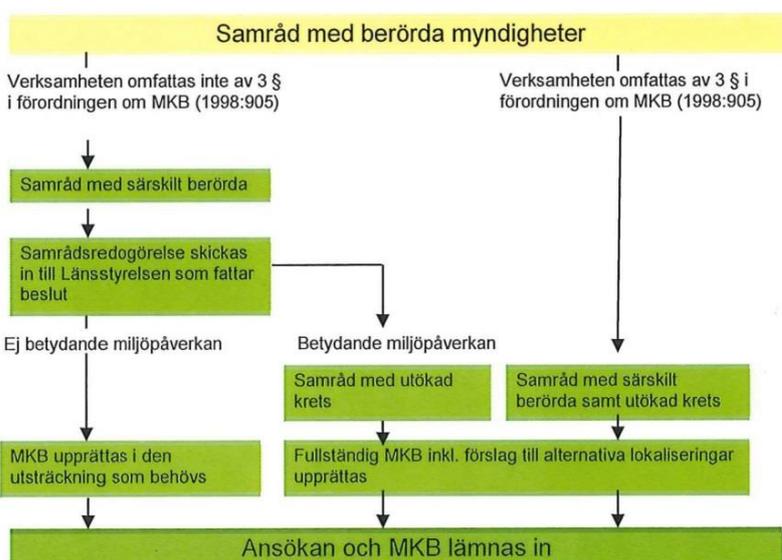
- Återvinning av schaktmassor, betong och asfalt enligt 90.110 C
- Användning av massor eller avfall för anläggningsändamål enligt 90,140 C.
- Mellanlagring av 29 000 ton inerta schaktmassor (beslut meddelat 2015-09-15, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun)

En ansökan avseende klippning av stubbar (verksamhetskod 90.110 enligt 29 kap 10§ SFS 2013:251) lämnades in till miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun, i oktober 2016. Beslut om godkännande fattades 8 november 2016 (Dnr M2016-001378).

2 SAMRÅDSPROCESSEN

Processen att söka tillstånd inleds alltid med samråd med myndigheter, enskilda som kan antas bli särskild berörda och, beroende på verksamhetens omfattning, ibland även med en så kallad utökad krets. Det är den som söker tillstånd som ska genomföra samrådet på ett sätt som uppfyller lagens krav. I Figur 2.1 visas ett översiktligt schema över samrådsprocessen.

Syftet med samrådet är att i ett tidigt skede informera om vad som planeras, att besvara eventuella frågor samt att inhämta information och synpunkter från myndigheter och de som berörs av verksamheten. Samrådet ska även möjliggöra en avgränsning av vilka frågor som behöver belysas i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska lämnas in med tillståndsansökan. Inför samrådet tas ett skriftligt samrådsunderlag fram som översiktligt beskriver den planerade verksamheten och den miljöpåverkan som förutses.

Figur 2.1: Översiktlig beskrivning av samrådsprocessen (Källa: Länsstyrelsen i Uppsala län).

Samråd ska alltid hållas med Länsstyrelsen och kommunens miljöenhet. Vid ett möte diskuteras samrådsunderlaget samt hur samrådsprocessen ska fortsätta och vilka man bör samråda med. Länsstyrelsen ska även ge råd om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och omfattning. Även enskilda som kan antas bli särskilt berörda tillhör alltid samråds-kretsen. Detta kan till

exempel vara närboende, företag i närområdet, affärer, fastighetsägare och skolor. Samrådet sker ofta genom ett adresserat utskick. Information om den planerade verksamheten kan även finnas tillgängligt på verksamhetsutövarens webbplats. Ibland hålls även ett informationsmöte dit berörda bjuds in.

Efter dessa samråd lämnas en redovisning av vad som har kommit fram in till Länsstyrelsen. Utifrån denna beslutar Länsstyrelsen om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan så som det avses i miljöbalkens 6 kap. Vissa verksamheter, till exempel täkter, antas alltid medföra en betydande miljöpåverkan.

Om verksamheten bedöms ha en betydande miljöpåverkan ska samråd även ske med en utökad krets, som består av statliga myndigheter, kommuner, allmänhet och organisationer som kan antas bli berörda. Detta samråd sker främst via brev eller e-post. Allmänheten informeras genom en annons i ortstidningarna. Om ett särskilt informationsmöte hålls är allmänheten vanligtvis även välkomna till detta.

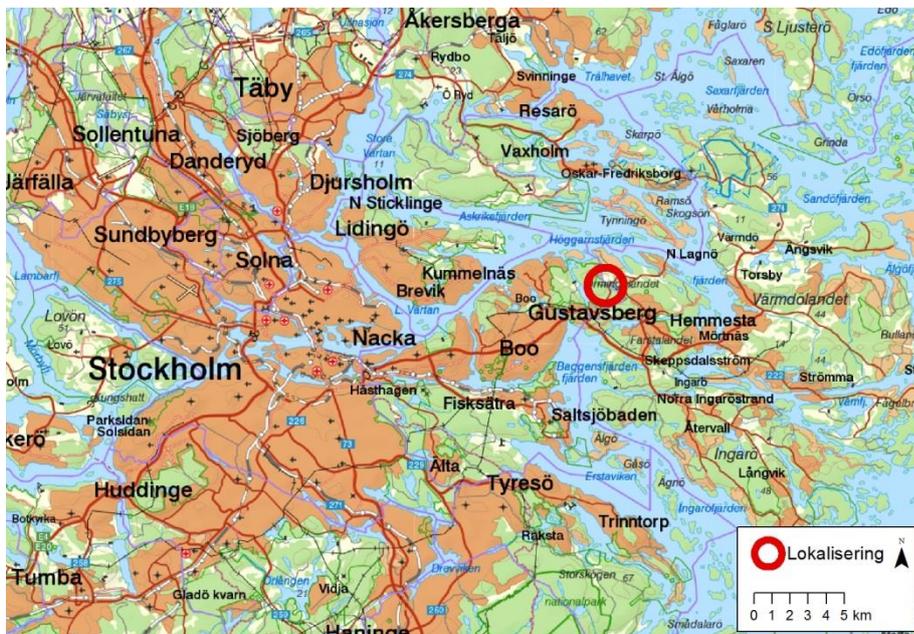
Den som söker tillstånd redovisar sedan hur samråden har genomförts och med vilka i en samrådsredogörelse, som ska bifogas till ansökan. Även de synpunkter och upplysningar som kommit in under hela samrådet ska redovisas i samrådsredogörelsen.

3 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Sökande:	Frentab Anläggning AB Box 26 134 21 Gustavsberg
Organisationsnummer:	556498-1487
Kontaktperson:	John Fransson
Telefon:	Tfn: 0707-56 05 21
E-post:	john.fransson@frentab.se
Fastigheter:	Velamsund 1:1, Knarrnäs 1:1
Fastighetsägare:	Nacka kommun, 131 81 Nacka
Platsansvarig	Cenny Fransson
Telefon:	0705 13 29 25
E-post:	cenny.fransson@frentab.se

4 LOKALISERING

Frentabs anläggning i Kovik ligger utmed väg 642 (Lagnövägen) i den nordöstra delen av Nacka kommun vid gränsen till Värmdö kommun. Närmaste ort är Gustavsberg på ca 6 km avstånd (ca 3 km fågelvägen). Verksamhetsområdet ligger mellan Koviks avfallsanläggning och Velamsunds naturreservat.

Figur 4.1 Frentabs anläggning i Kovik ligger i nordöstra delen av Nacka kommun. (© Lantmäteriet)

5 VERKSAMHETSBESKRIVNING

Frentab avser att ansöka om tillstånd för täktverksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken. Den planerade verksamheten bedöms omfattas av följande verksamhetskoderna enligt Miljöprövningsförordningen (SFS 2016:88).

- 4 kap. § 3** 10.20 (B) Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter.
- 4 kap. 6 §** 10.50 (C) Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter. *Eventuellt kan denna verksamhet räknas in i 10.20.*
- 29 kap. 48 §** 90.30 (B) Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.30 gäller för att lagra icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
- 29 kap 50§** 90.50 (B) Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.50 gäller för att lagra farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
1. mer än 5 ton och utgörs av olja,
 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier,
 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,
 4. mer än 30 ton och utgörs impregnerat trä,
 5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller
 6. mer än 1 ton i andra fall.
- 29 kap. 41 §** 90.110 (C) Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.110 gäller för att
1. yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller

2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål

(Avser återvinning av schaktmassor, betong och asfalt, klippning/krossning av stubbar, flistillverkning.)

29 kap. 35 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.141 gäller för att återvinna icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.

29 kap 30§ Tillståndsskyldighet B och verksamhetskod 90.161 gäller för att behandla icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och

1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller

2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.

Tillståndsskyldigheten gäller inte om behandlingen

1. är tillståndsskyldig enligt 66 §, eller
2. är tillstånds- eller anmälningsskyldig enligt 21 kap. 2 eller 3 §.

Avser kompostering av hästgödsel, övrig gödsel, matavfall och andra nedbrytbara materialtyper

29 kap. 19§ Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.281 gäller för att deponera icke-farliga muddermassor längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om

1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller
2. föroreningsrisken endast är ringa.

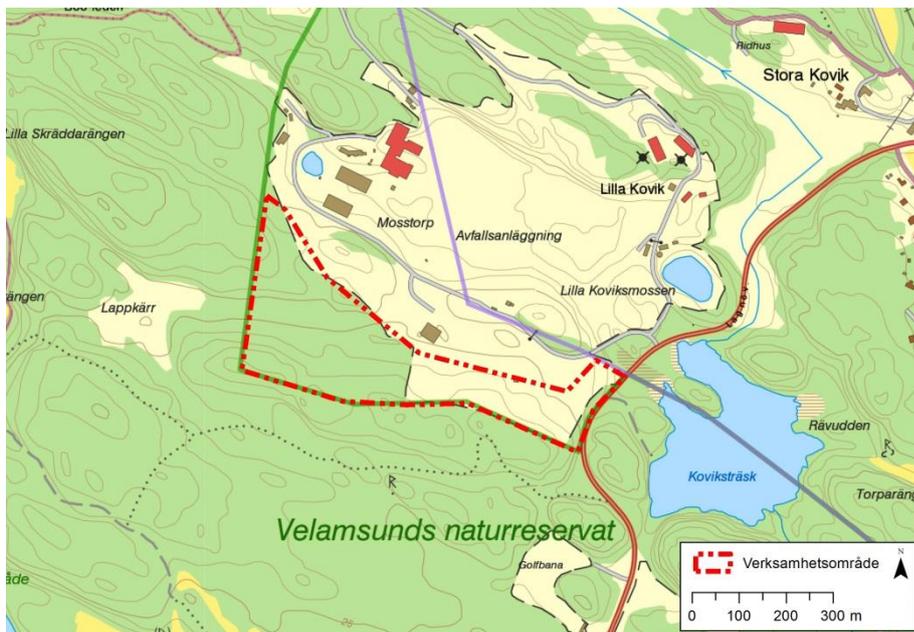
29 kap. 47§ Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 90.29 gäller för att förbereda avfall för återanvändning.

Behöver ej prövas Användning för anläggningsändamål av avfall om risken är mindre än ringa.

Tillstånd för avsänkning, användande och bortledning av grundvatten kommer sannolikt att sökas enligt 11 kap Miljöbalken.

Bolaget avser att ansöka om en tillståndstid om 20 år avseende brytning av berg. För återvinningsverksamheten avses ett icke tidsbegränsat tillstånd sökas.

Verksamhetsområdet har en yta på 13,2 hektar, figur 5.1. En mer detaljerad karta visas i bilaga 1.

Figur 5.1 Planerat verksamhets- och brytningsområde på fastigheten (© Metria)

5.1 TÄKT AV BERG

Den planerade täktverksamheten kommer att ske genom fortsatt brytning i tidigare tillståndsgivet brytningsområde. Ungefär 5,7 Mton bedöms kunna brytas. Brytningen kommer som längst att ske till nivå + 5,0 m.

Årsproduktionen beräknas uppgå till max 700 000 ton. Överlagrande jordlager kommer att avbanas och användas till efterbehandling eller försäljas, massorna består till största delen av morän.

Täktverksamheten kommer att bedrivas på ett för branschen traditionellt sätt.

De ingående momenten i verksamheten är:

- Avbaning
- Borrning
- Sprängning
- Knackning
- Lastning och interna transporter
- Förkrossning
- Efterkrossning
- Finkrossning
- Sortering
- Uttransport

Krossning och siktning/sortering kommer att ske med mobil utrustning, huvudsakligen inom brytningsområdet. Upplag kommer att finnas både inom och utanför brytningsområdet.

5.2 ÅTERVINNING

Frentab planerar att föra in upp till 500 000 ton inert avfall per år för mellanlagring och återvinning. Det inerta avfall som man avser att hantera består av

- sten, grus, sand och lera
- jord och morän
- betong, tegel och liknande.

Man avser även att föra in, mellanlagra och återvinna upp till 700 000 ton entreprenadberg per år. Denna mängd ska vara helt utbytbar mot mängden utbrutet berg enligt 5.2.

Vidare planeras även införsel, mellanlagring, behandling och återvinning av följande avfallsslag (totalt 112 550 ton):

- bitumenbaserad asfalt med lågt innehåll av PAH, max 100 000 ton per år
- trä inklusive grot (grenar och toppar), stubbar och grönflis (nyavverkade trädrester och bark) eller annan flis med högre fukthalt, max 10 000 ton per år.
- djurspillning (hästgödsel), max 2500 ton per år.
- farligt avfall (endast införsel och mellanlagring), max 50 ton per tillfälle.

Återvinningen innebär att införda massor, utifrån sammansättning och önskad slutprodukt, krossas och sorteras. Större föremål av t ex betong kan behöva knackas sönder med hydraulhammare före krossning. Allt entreprenadberg bedöms kunna återvinnas.

Kompostering av hästgödsel kommer att utföras i en för ändamålet utformad komposteringsanläggning.

Återvinning av osorterade finkorniga schaktmassor kommer att ske med hjälp av en våtsikt. Våtsiktens kapacitet bedöms bli 2000 ton per dag, vilket innebär ca 350 000 ton per år. Vid siktningen avskiljs sand- och grusfraktionerna, vilka har större användbarhet och därmed går att sälja för ett högre pris än osorterat material. Våtsikten har en betydande vattenförbrukning. Detta vatten kommer i första hand att tas ifrån inläckande grundvatten i tåkten. Frentab räknar med att detta ska täcka behovet. Om den kommande hydrologiska utredningen visar att detta vatten inte kommer att räcka, kommer möjligheterna till annan vattenförsörjning, t ex brunnar eller uttag ut Koviksträsk, att utredas.

I övrigt erhålls finmaterial i form av silt och lera. Detta material kommer att användas inom den egna verksamheten för anläggande av arbetsytor och en bullervall.

Konstruktionsmaterial, d v s material med lämpliga egenskaper för t ex konstruktion av körvägar och vallar, kommer att tas in. Den årliga mängden konstruktionsmaterial kommer att regleras utifrån behovet, men den införda mängden kommer att räknas in i den totala mängden införd material på 500 000 ton angiven i detta avsnitts första stycke.

5.3 MASKINPARK

För den planerade verksamheten krävs maskinutrustning i form av:

- Borrmaskiner för losshållning av berget
- Krossanläggning i form av förkross, efterkross och finkross
- Sikt-/sorteringsanläggningar
- Hjullastare för lastarbeten
- Dumprar för interna transporter av material
- Grävmaskiner för bl.a. matning, undanbärning, lastning av material och i samband med avbaningsarbeten

Till denna utrustning kommer:

- Anläggning för hygienisering av hästgödsel
- Våtsiktning av schaktmassor

Bolaget använder enbart mobil utrustning för brytningen av berg.

5.4 ELDRIFT, BRÄNSLE OCH KEMIKALIEHANTERING

De maskiner som används, inklusive dieseldrivna stationära arbetsredskap, kommer även i framtiden att drivas med diesel av miljöklass 1. En normal årsförbrukning beräknas till ungefär 400 m³. El används till platskontor och personalutrymmen.

Drivmedel förvaras i godkända ADR-tankar. Övriga kemikalier som hydrauloljor, smörjoljor, motorolja, smörjfetter, spolarvätska och dyl. kommer att förvaras i låsbar container. All tankning och hantering av diesel och oljor sker på tätgjord tankningsplats av stenmjöl.

Elförbrukningen beräknas bli 150 MWh per år för verksamheten exklusive våtsikten. Våtsikten beräknas förbruka ca 1 GWh per år.

5.5 BYGGNADER

Vid infarten till området finns ett mindre kontor och en manskapsbod. Inom verksamhetsområdet finns redskapsbodar och containers. Dessa kommer att ersättas av en mer permanent platsbyggd kontorsbyggnad, bygglovsansökan för denna är inlämnad till Nacka kommun.

Kontors- och personalutrymmen försörjs med vatten från en befintlig borrhälsbrunn. BDT - vatten leds till en trekammarbrunn. Avlopp från WC leds till en sluten tank som töms regelbundet.

5.6 ARBETSTIDER

Verksamheten kommer normalt att bedrivas helgfri måndag till fredag mellan kl. 06.00 - 18.00. Extra arbetsinsatser utöver normal arbetstid kan dock behöva ske i samband med hantering av massor från särskilda byggtreprenader.

Aktivitet	Arbetstider
Borrning, sprängning och krossning	helgfri måndag till fredag kl 07.00-18.00
Utlossning, vägning och transporter	helgfri måndag till fredag kl. 06.00-18.00
Service och reparationsarbeten, uppstart av maskiner och liknande	helgfri måndag till fredag kl. 06.00-22.00

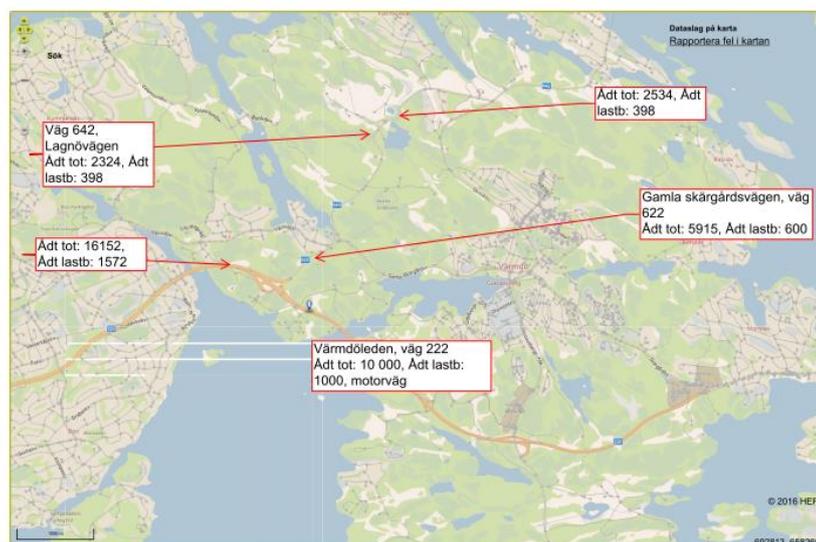
Borrningsarbeten inför sprängning kan komma att utföras året runt. Antalet sprängningar beror på hur mycket entreprenadberg som förs in. Om hela produktionen av bergkross baseras på material från tälten kan antalet sprängningar uppgå till 20-25 st per år.

5.7 TRANSPORTER

Samtliga transporter till och från anläggningen sker med lastbil. Transporter inom området sker med hjullastare samt truckar och dumprar.

In- och utfart till anläggningen sker från väg 642 (Lagnövägen).

Transporterna går främst västerut på väg 622 (Gamla skärgårdsvägen) och vidare på väg 222 (Värmdövägen).

Figur 5.2 Trafikmängder på omgivande vägar (© Trafikverket NVDB)

Den planerade utökningen av verksamheten kommer att innebära ökade transporter till och från verksamhetsområdet. I tabell 5.1 redovisas en uppskattning av antalet fordonsrörelser vid en utökning av verksamheten. Uppskattningen har gjorts utifrån olika scenarier beroende på producerad mängd, andelen returlass och fordonens lastkapacitet.

Tabell 5.1 Fordonsrörelser vid utökad verksamhet.

Mängder (ton)	Andel returlass	Snittlass	Fordonsrörelser per dag
Teoretiskt största möjliga antal transporter:			
700 000 ton entreprenadberg in och ut 600 000 ton övrig återvinning in och ut	0 %	15 ton	1576 st
Teoretiskt minsta möjliga antal transporter vid full produktion:			
700 000 ton berg ut 600 000 ton övrig återvinning in och ut.	100 %	35 ton	416 st
Förväntad normalsituation:			
400 000 ton berg ut 200 000 ton entreprenadberg in och ut 300 000 ton övrig återvinning in 100 000 ton övrig återvinning ut	20 %	25 ton	353 st

5.8 EFTERBEHANDLING

När tänken är färdigbruten är avsikten att jämna ut branta bergkanter genom släntning med konstruktionsmaterial och i övrigt lämna en plan yta som möjliggör för eventuell framtida verksamhet på fastigheten.

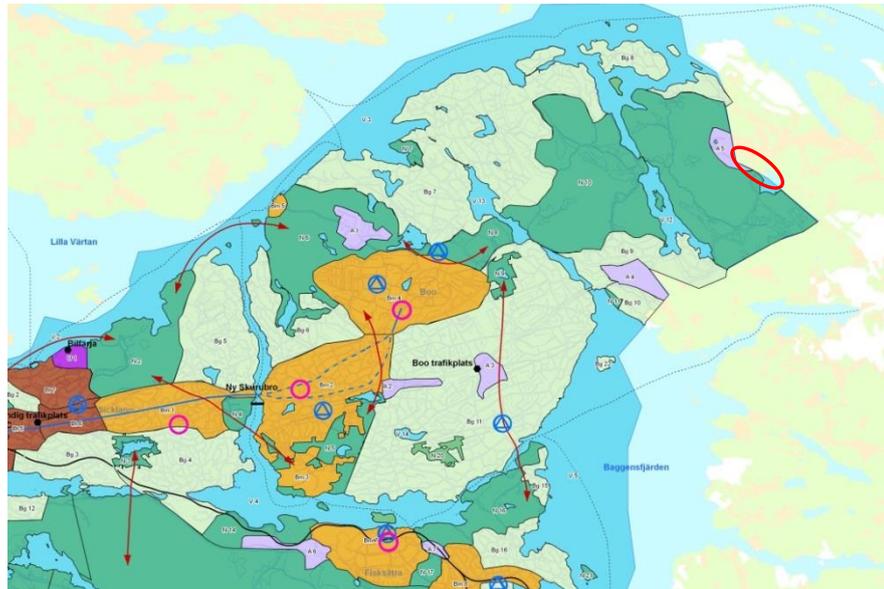
Området kommer att iordningställas antingen som ett naturområde eller som ett område för etablering av t ex lättare industri. Detaljerna i gestaltningen och mark-användningen kommer att redovisas i den efterbehandlingsplan vilken kommer att biläggas den tekniska beskrivningen i bolagets ansökan.

6 OMRÅDESBESKRIVNING

6.1 PLANFÖRHÅLLANDEN

Av Nacka kommuns översiktsplan "Hållbar framtid i Nacka, antagen 2012-06-11" framgår att:

- Frentabs anläggning i Kovik ligger i kanten av ett större natur- och rekreationsområde, se figur 6.1.1 nedan, i direkt anslutning till ett område avsett för arbetsplatsområden och tekniska anläggningar (A5).
- Arbetsplatsområdet A5 består till största delen av en befintlig avfallsanläggning (SITA). Södra delen av området reserveras för en utökning av avfallsanläggningen på grund av framtida ökade behov av återvinning av avfall och massor.
- Vid utökad verksamhet vid Kovik bör Lagnövägens standard förbättras.
- Frentabs verksamhetsområde ligger i anslutning till naturreservatet Velamsund som innehåller en mängd objekt med höga naturvärden, främst barrskogar, sumpskogar och ädellövskogar som bildar ett stort sammanhängande skogsområde.

Figur 6.1.1 Del av markanvändningskarta från översiktsplanen "Hållbar framtid i Nacka", 2012. Anläggningens lokalisering är markerad i rött. (© Nacka kommun)

Anläggningen berörs inte av någon detaljplan.

I den Regionala utvecklingsplanen 2010 (RUF5), är Kovik beskriven som en täkt och en anläggning för återvinning.

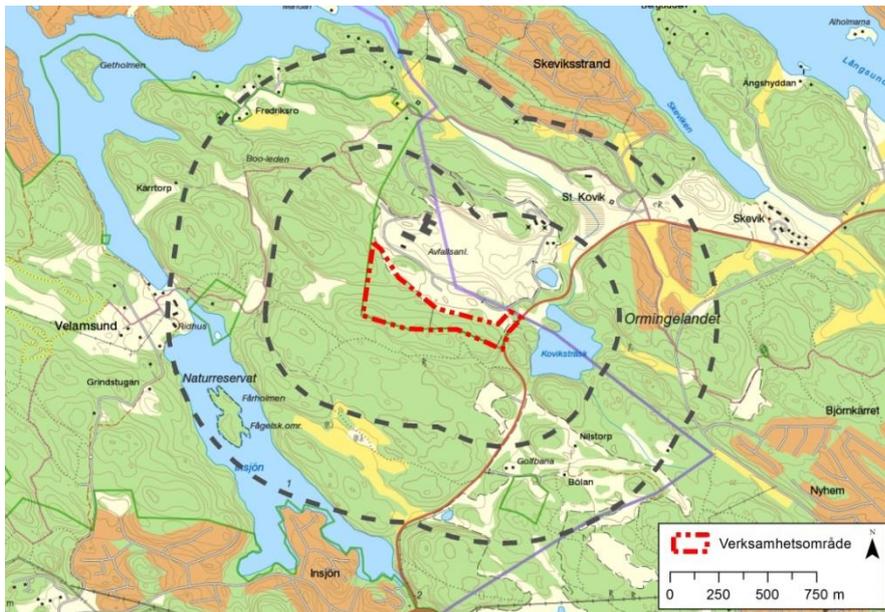
Avfallsplan 2020 gäller fr o m januari 2014 och avser hushållsavfall samt förpackningsavfall som omfattas av producentansvar. I nulägesbeskrivningen (bilaga 3 till avfallsplanen) konstateras dock att byggbranschen är en växande sektor i Nacka som genererar såväl schaktmassor som annat bygg och rivningsavfall.

6.2 KRINGBOENDE OCH ANDRA VERKSAMHETER

Verksamhetsområdet ligger mellan Suez:s avfallsanläggning i Kovik i nordöst och Velamsunds naturreservat i väster och norr.

Det finns inga bostadshus inom 500 m avstånd från området. Närmaste bostadshus ligger cirka 600 m öster om verksamhetsområdet. Avstånden till villaområden i Skevikstrand och Skevik nordöst respektive öster om området är ca 1000 m och ca 600 m. Till bebyggelsen i Fredriksro norr om området är avståndet ungefär 800 m.

Söder om verksamhetsområdet ligger Nacka golfklubb. Avståndet från området till golfbanans närmaste hål är ungefär 200 m och till klubbhuset är avståndet drygt 600 m. Vandringsleden Boo-leden passerar ca 250 m norr om området. Omkring 850 m väster om verksamhetsområdet finns Velamsunds ridhus.

Figur 6.2.1 Streckade linjer markerar 500 respektive 1000 m avstånd från gränsen till verksamhetsområdet. (© Lantmäteriet)

6.3 GEOLOGI OCH HYDROLOGI

Berggrunden i området domineras av gnejsgranit med varierande inslag av grå ovittrad skiffergnejs. I området kring Frentabs anläggning och Velamsund består marken, enligt SGUs kartvisare Jordarter, av berg i dagen samt berg med ett tunt jordlager av svallad morän. Inom de lägre områdena mellan bergsryggarna består marken, enligt, av lera med ställvisa inslag av torv.

I nuläget sker ingen ordnad avledning av dagvatten, utan den nederbörd som faller infiltrerar i täktbotten (de s k syltan) och rör sig sannolikt mot Koviks Träsk, som även är närmaste recipient för vatten från Suezs avfallsanläggning. Koviks Träsk har sitt utlopp i Koviksbäcken som rinner norrut till Marsättraviken och Höggarnsfjärden. Huvudavrinningsområde är Askrikefjärden.

Koviks avfallsanläggning (Suez) är, enligt 2004 års ansökan, försedd med en tätskärm för att minimera spridningen av förorenat grundvatten.

6.4 RIKSINTRESSEN

Inom en radie av 1,5 km avstånd från verksamhetsområdet finns två riksintressen för kulturmiljövård – Gustavsberg (K56) och Nacka-Norra Boo-Vaxholm-Oxdjupet-Lindalssundet (K51).

Figur 6.4.1 Utpekade riksintressen i verksamhetens närområde. (© Länsstyrelsens WebbGIS)

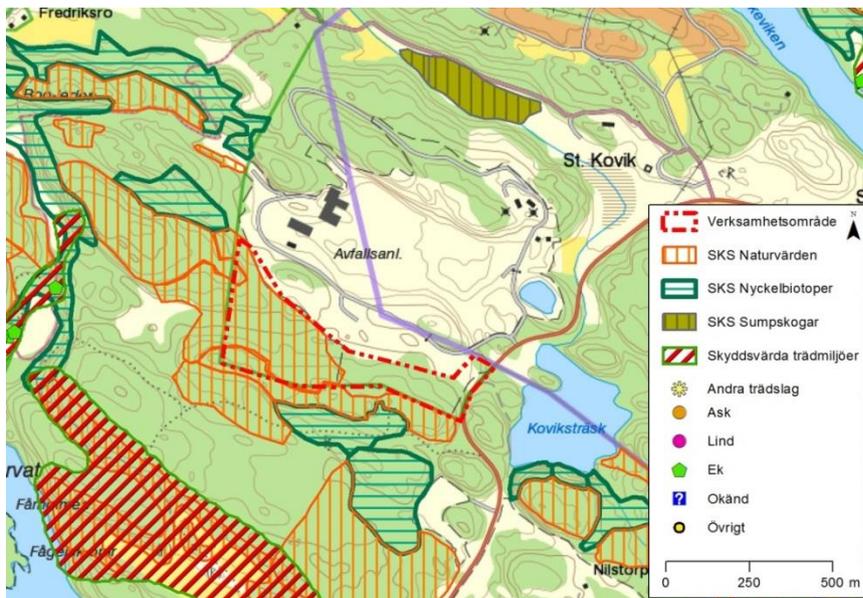
Väster om Frentabs verksamhetsområde ligger Natura 2000-området Velamsund, som består av tre delområden. Avståndet från verksamhetsområdet till det östligaste del-området är cirka 400 m. Även Ekoberget, cirka 2,4 km sydväst om anläggningen, är klassat som ett Natura 2000-område.

6.5 NATURMILJÖ

Området söder och väster kring anläggningen består av skogsmark. I öster domineras området av Suezs avfallsanläggning.

I Figur 6.5.1 redovisas de naturvärden som finns dokumenterade i området. De naturvärden som finns inom verksamhetsområdet är av mindre betydelse efter den exploatering som skett i form av uppfyllnader och andra verksamheter som anmälts och godkänts av tillsynsmyndigheten.. Väster och söder om anläggningen finns flera utpekade skogliga naturvärden och nyckelbiotoper. Naturvärdena består av barrskogsområden.

Nyckelbiotopen närmast söder om täkten består av en lövrik barrnaturskog och söder om denna finns barrnaturskog. Inom dessa nyckelbiotoper förekommer rikligt med död ved. Nordväst om verksamhetsområdet finns två nyckelbiotoper med lövrik barrnaturskog bl a bestående av spärrgreniga grova träd. Närmare Velamsund finns ett område med lövträdsrika skogsbryn, även dessa utpekade som nyckelbiotoper.

Figur 6.5.1 Naturvärden i tåktens närområde. (© Lantmäteriet)

Som framgår av figur 6.4.2 gränsar verksamhetsområdet i väster, söder och öster till Velamsunds naturreservat. Fårholmen i Velamsund, cirka 750 m väster om anläggningen, är ett fågelskyddsområde.

Figur 6.5.2 Skyddade områden enligt 7 kap. Miljöbalken. (© Lantmäteriet)

Väster om verksamhetsområdet finns N 2000-området Velamsund (figur 6.4.1 ovan). Detta område, bestående av tre delområden, består av nordlig ädellövskog och trädklädd betesmark. Inom N2000-området finns stora ekar och det har en rik flora av kärlväxter. Avståndet från verksamhetsområdet till det östligaste del-området är cirka 400 m.

Ungefär 2,4 km sydväst om anläggningen ligger även N2000-området Ekoberget (figur 6.4.1 ovan), som består av klippvegetation på silikatiska bergtytor. Vegetationen består av hällmarksskog med inslag av ek, björk, rönn, nypon och slån.

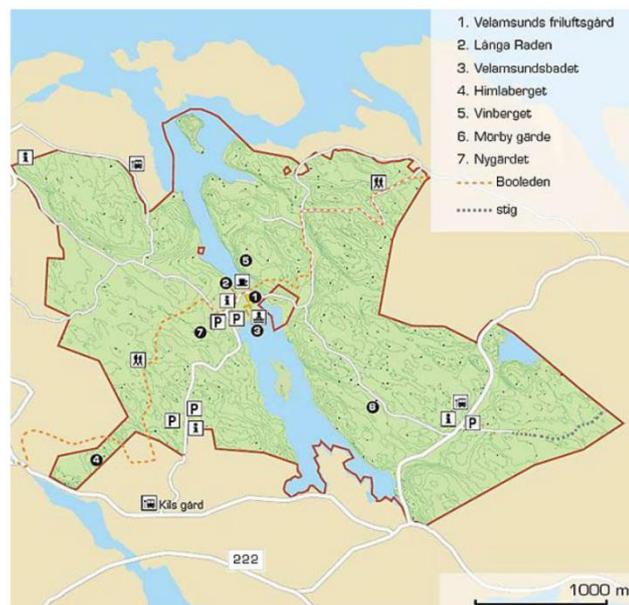
6.6 KULTURMILJÖ OCH FRITID

Den närmsta kulturlämningen ligger cirka 150-200 m söder om tåkten och är en stenugn, s k ryssugn, bestående av numer mossövervuxna stenar upplagda mot ett berg. Omkring 400 m nordöst om tåktens infart ska det enligt uppgift ha legat ett salpetersjuderi och en krutkvarn. Synliga lämningar saknas. Övriga kulturhistoriskt intressanta objekt ligger mer än 500 m från anläggningsområdet.

Figur 6.6.1 Kulturvärden i tåktens närområde enligt Skogsstyrelsens register. (© Lantmäteriet)

Boo-leden är en 15 km lång vandringsled från Orminge till Strömmen på gränsen till Värmdö kommun. Leden fortsätter även österut, då som Värmdöleden. Det kortaste avståndet till leden från verksamhetsområdet bedöms vara cirka 250 m.

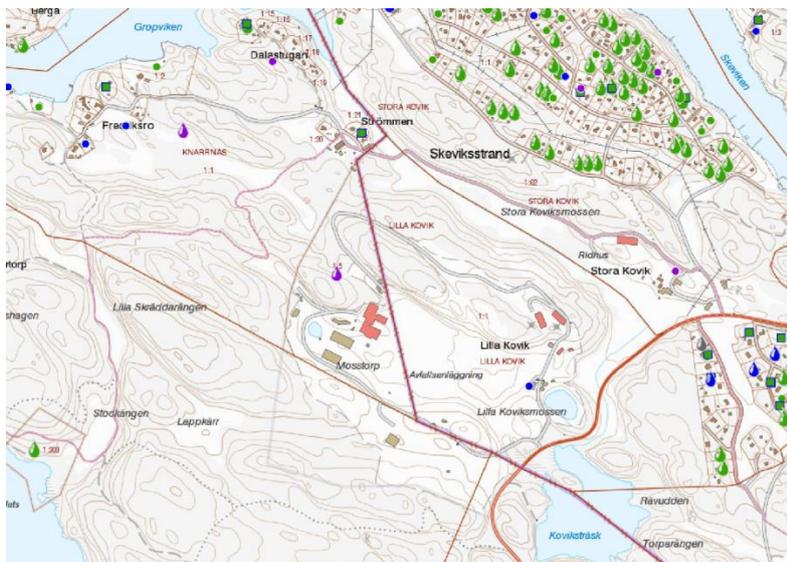
Figur 6.6.2 Karta för friluftslivet över Velamsunds naturreservat. (© Nacka kommuns hemsida)

Nacka Golfklubb ligger söder om verksamhetsområdet. Avståndet från området till golfbanans närmaste hål är ungefär 200 m och till klubbhuset är avståndet drygt 600 m.

Även Velamsunds naturreservat är av intresse för friluftslivet (figur 6.6.2). Förutom Boo-leden, finns vid Velamsund cirka 0,9-1,0 km väster om tåkten, en friluftsgård och badplats.

6.7 VATTENINTRESSEN

Ett antal brunnar finns norr och öster om tåkten enligt SGUs Brunnarkivet. Dessa ligger på så stort avstånd ifrån det planerade verksamhetsområdet att de preliminärt inte bedöms påverkas. Detta kommer att verifieras i en kommande hydrologisk utredning.

Figur 6.6.1 Närliggande vattenintressen i form av privata brunnar. (© SGUs Brunnarkiv)

De markavvattningsföretag i närheten som hittills är kända är Stora och Lilla Koviksträskets torrlägningsföretag (AB 2 0928) från 1939. Själva avvattningsföretaget bedöms inte påverkas av den planerade verksamheten, däremot bör berörda fastigheter ingå i samrådskretsen.

7 FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN

7.1 NATURMILJÖ

De naturmiljöer som fortfarande finns kvar inom det oexploaterade området i västra delen av brytningsområdet kommer att försvinna i och med att tåkten successivt utökas. Övriga oexploaterade delar inom verksamhetsområdet kommer att påverkas av till exempel vallar.

Verksamheten bedöms inte påverka naturmiljövärdena i det angränsande naturreservatet eller Natura 2000-områdena Velamsund och Ekoberget negativt.

7.2 FRILUFTSLIV

Friluftslivets tillgänglighet till och möjlighet att nyttja Velamsunds naturreservat och Booledden kommer inte att påverkas. Buller från verksamheten kan dock försämra upplevelsen av området närmast tåkten. För att utreda detta är avsikten att genomföra en bullerutredning, se avsnitt 7.4.

7.3 YT- OCH GRUNDVATTEN

Verksamheten medför att ytvatten inom verksamhetsområdet kan komma att innehålla förhöjda halter av främst kväve och partiklar (suspenderat material). Kvävet kommer från små rester av odetonerat sprängämne. Ytvattnet inom tåkten kan även förorenas vid eventuellt spill av petroleumprodukter. Skyddsåtgärder kommer att vidtas för att förhindra spridning av dessa föroreningar.

Vattenverksamheten innebär att grundvattnet inom täktområdet kommer att avsänkas och ledas bort. För att beskriva en eventuell effekt av detta på den närliggande deponin och övriga intressen kommer en hydrogeologisk utredning att utföras.

7.4 BULLER

Buller uppkommer främst vid borrhning, knackning och krossning men även sortering, lastning och transporter förorsakar buller. Sprängningarna orsakar ett kortvarigt men relativt kraftigt buller.

Bolaget kommer inom ramen för arbetet med den planerade ansökan låta utföra en bullerutredning för att kartlägga spridningen av buller från verksamheten inklusive transporter. Utredningen kommer att visa bullerpåverkan på närliggande bostäder och friluftsverksamhet.

7.5 DAMMNING

Dammkällor är framför allt krossanläggningar, siktar och transporter. Dammning kommer främst att motverkas genom bevattning av körytor och upplag.

7.6 VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTSVÅGOR

I samband med sprängning uppkommer markvibrationer och luftstötstågor som sprids till omgivningen. Beroende på varierande förutsättningar avseende bergkvalité, utslagsriktning, läge, förekomst av sprickor, väderförhållanden med mera varierar också storleken på vibrationerna till viss del från en sprängning till en annan.

Med en väl anpassad sprängplan och rätt orienterade brytningsriktningar kan vibrationerna och luftstötstågor från sprängningar begränsas så att de inte medför någon risk för skador på byggnader. Bolaget kommer att låta utföra en utredning av verksamhetens upphov av vibrationer och luftstötstågor.

7.7 LANDSKAPSBILD

All täktverksamhet innebär en påverkan på landskapsbilden, såväl under själva brytningen som efter avslutad verksamhet. Insyn i tåkten är möjlig från brytningsområdets närhet. I övrigt hindrar skogen runt tåkten samt befintliga vallar insyn från det omgivande landskapet.

När tåkten är färdigbruten kommer området att efterbehandlas. Detaljerna i gestaltningen och markanvändningen kommer att redovisas i efterbehandlingsplanen.

8 ALTERNATIV

8.1 NOLLALTERNATIV

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att bedrivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång. Därefter efterbehandlas tåkten och verksamheten avslutas. Behovet av ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan då inte tillgodoses.

8.2 ALTERNATIV 1

Alternativ 1 innebär att ett nytt tillstånd meddelas enligt bolagets förslag och att brytning av bergmaterial och återvinning av t ex schaktmassor, jord och trä kan fortsätta vid Frentabs tåkt i Kovik i tillräcklig omfattning för att täcka regionens behov.

8.3 ALTERNATIV 2

Alternativ 2 innebär att verksamheten inte medges nytt tillstånd och att en ny tåkt och en ny återvinningsverksamhet får etableras på en eller flera nya platser för att regionens behov av berg- och grusmaterial ska kunna tillgodoses. I nuläget saknas andra bergtåkter i närheten.

9 AVGRÄNSNING AV MKB

Bolaget föreslår att miljökonsekvensbeskrivningen avgränsas till att innefatta konsekvenser avseende:

- inverkan på grundvattennivåer
- påverkan på mark
- utsläpp till vatten
- transporter och utsläpp till luft
- buller
- vibrationer och luftstöt våg
- naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv
- inverkan på landskapsbilden
- risk och säkerhet
- resursförbrukning
- avfallshantering

10 FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING I MKB

Den MKB som ska upprättas i ärendet föreslås innehålla följande rubriker:

ICKE TEKNISK SAMMANFATTNING

- 1 INLEDNING
- 2 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER
- 3 TILLSTÅNDSPLIKT OCH SAMRÅD
- 4 VERKSAMHETSBEKRIVNING
- 5 ALTERNATIV
- 6 UNDERLAG FÖR BEDÖMNING
- 7 MILJÖKONSEKVENSER OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG
- 8 EGENKONTROLL
- 9 SAMLAD BEDÖMNING
- 10 KÄLLOR/REFERENSER

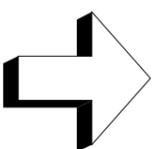
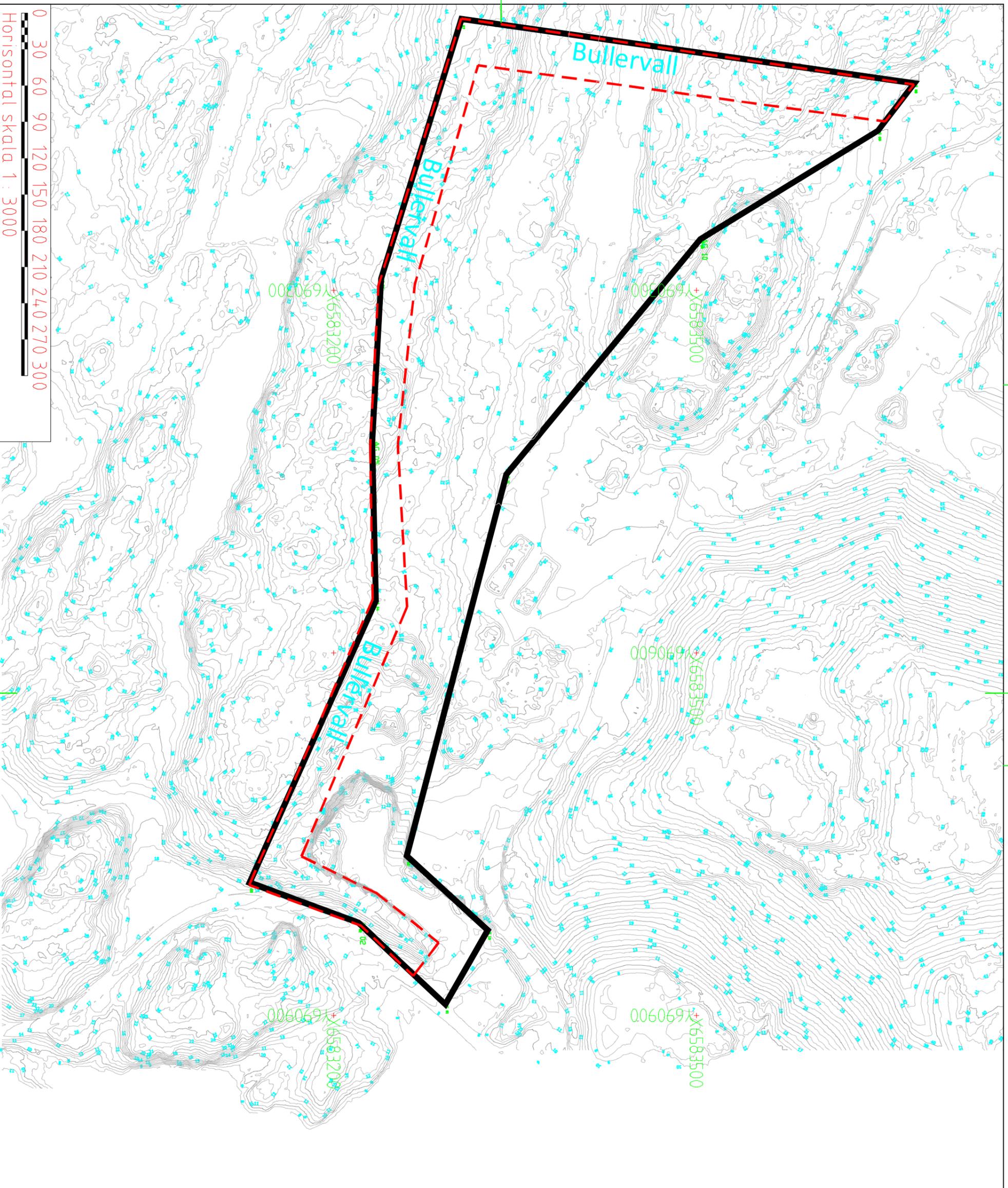
VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi erbjuder tjänster för hållbar samhällsutveckling inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Bredd och mångfald kännetecknar våra medarbetare, kompetensområden, kunder och typer av uppdrag. Tillsammans har vi 34 000 medarbetare på över 500 kontor i 40 länder. I Sverige har vi omkring 3 500 medarbetare.

WSP Sverige AB

Arenavägen 7
121 88 Stockholm-Globen
Tel: +46 10 7225000
<http://www.wspgroup.se>

RTI	ANT	ÄNDRINGEN ÄRSER	DATEM	SIGN

FRENTAB

Koviks kross och återvinningsområde

WSP Environmental
 Andelning Mark och Vatten
 121 88 Stockholm - Globen
 TEL: +46(0) 722 50 00
 FAX: +46(0) 722 87 93

UPPRÄTTAD AV	ANSVARIG	REDAKÖRSSTYRELSENS AV	HAJNS ÄGGARE
10222480	SJN	PJ	
2016-12-19	Per Johansson		

Grundkartan

Bryt- och Verksamhetsområde

Koordinatsystem: SWEREF99 TM, RH2000

SKALA	HÖJDER	RETT
13000 (A3)		

:

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

2016-12-20

Samråd enligt miljöbalkens 6 kap 4§

För Frentab Anläggning ABs räkning översänder vi härmed en inbjudan till samråd gällande förnyat tillstånd för bergtäkt och andra verksamheter på fastigheten Velamsund 1:1, Nacka kommun.

Vi vore tacksamma om vi fick förslag från er på lämpliga tider för ett samrådsmöte. Detta möte kan hållas t ex i Länsstyrelsens lokaler i Stockholm. Svar kan lämnas till: Per Johansson, WSP Sverige AB på mejl per.johansson@wspgroup.se eller telefon 010 7228 145

Med vänlig hälsning
WSP Sverige AB

Per Johansson

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Tel: +46 10 7225000
Fax: +46 10 7228793

Org nr: SE556057488001
Styrelsens säte: Stockholm
www.wspgroup.se

:

Nacka kommun
131 81 Nacka

2016-12-20

Samråd enligt miljöbalkens 6 kap 4§

För Frentab Anläggning ABs räkning översänder vi härmed en inbjudan till samråd gällande förnyat tillstånd för bergtäkt och andra verksamheter på fastigheten Velamsund 1:1, Nacka kommun.

Vi vore tacksamma om vi fick förslag från er på lämpliga tider för ett samrådsmöte. Detta möte kan hållas t ex i Länsstyrelsens lokaler i Stockholm. Svar kan lämnas till: Per Johansson, WSP Sverige AB på mejl per.johansson@wspgroup.se eller telefon 010 7228 145

Med vänlig hälsning
WSP Sverige AB

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Per Johansson', written in a cursive style.

Per Johansson

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Tel: +46 10 7225000
Fax: +46 10 7228793

Org nr: SE556057488001
Styrelsens säte: Stockholm
www.wspgroup.se

:

Värmdö kommun
134 22 Gustavsberg

2016-12-20

Samråd enligt miljöbalkens 6 kap 4§

För Frentab Anläggning ABs räkning översänder vi härmed en inbjudan till samråd gällande förnyat tillstånd för bergtäkt och andra verksamheter på fastigheten Velamsund 1:1, Nacka kommun.

Vi vore tacksamma om vi fick förslag från er på lämpliga tider för ett samrådsmöte. Detta möte kan hållas t ex i Länsstyrelsens lokaler i Stockholm. Svar kan lämnas till: Per Johansson, WSP Sverige AB på mejl per.johansson@wspgroup.se eller telefon 010 7228 145

Med vänlig hälsning
WSP Sverige AB

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Per Johansson', written in a cursive style.

Per Johansson

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Tel: +46 10 7225000
Fax: +46 10 7228793

Org nr: SE556057488001
Styrelsens säte: Stockholm
www.wspgroup.se

PROTOKOLL

Fört vid tidigt samråd med Länsstyrelsen, Nacka och Värmdö kommun avseende fortsatt och utökad verksamhet inom Velamsund 1:1, Nacka kommun

Tid 2017-02-01 kl 13.00

Plats Hos Länsstyrelsen i Stockholms län

Närvarande	Namn	Företag	Sign
	Anna Bohlin	Länsstyrelsen, prövning täkter mm	AB
	Linn Knutmejer	Länsstyrelsen, tillsyn miljöfarlig verksamhet	LK
	Lars Åkerblad	Länsstyrelsen, tillsyn täkter & avfall	LÅ
	Stefan Hellmin	Länsstyrelsen, prövning täkter mm	SH
	John Fransson	Frentab AB, VD	JF
	Cenny Fransson	Frentab AB, miljö- & myndighetsansvarig	CF
	Annicka Klarnäs	Nacka kommun	AK
	Sissela Malmgren	Värmdö kommun	SM
	Per Johansson	WSP Environmental	PJ
	Lena-Karin Krona	WSP Environmental	LKK

Distribueras

1 Inledning

De närvarande presenterade sig kort, varefter JF presenterade Frentabs bakgrund, verksamhet och framtidsplaner. Därefter höll PJ en genomgång av samrådsunderlaget, daterat 2016-12-19, och frågor och synpunkter diskuterades efterhand.

1.1 Bakgrund

Frentab bedriver täkt- och återvinningsverksamhet samt mellanlagring av inerta massor inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. Verksamheten etablerades 2009. Behovet av verksamheter i sydöstra Storstockholms-området som kan omhänderta och återvinna jord- och bergmassor är och kommer fortsatt att vara stort. Även behovet av bergmaterial är fortsatt stort. Frentab avser därför att ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen.

Bolaget har frågat Nacka kommun om att få köpa fastigheten. Kommunen vill behålla denna, då man anser att detta är en bra plats för denna typ av verksamheter och vill ha kvar rådigheten över fastigheten. I Nacka planeras för att bygga 20 000 nya bostäder och 13 000 nya arbetsplatser. Flera vägbyggnationer planeras också. Det är därför ett viktigt intresse för kommunen att det finns platser där denna typ av verksamhet kan bedrivas.

2 Samrådsprocessen

Täktverksamhet ska alltid antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 5 § Miljöbalken (SFS 1998:808), vilket innebär att ett s k utökat samråd ska genomföras. AB angav att ingen redogörelse för utförda samråd behöver skickas in till Länsstyrelsen (Lst), utan samrådsärendet avslutas efter att detta protokoll redovisats till Lst.

Avsikten är att genomföra samråd genom annons i dagspress samt utskick av samrådsinformation till fastighetsägare m fl. Samrådsinformationen består av en sammanfattning av aktuellt samrådsunderlag. Hela underlaget kommer att finnas tillgängligt på Frentabs hemsida och kan även beställas från WSP. Utifrån de inkomna synpunkter bedöms om ett allmänt samrådsmöte behöver hållas.

Samrådsretsen föreslås minst omfatta följande intressenter: fastighetsägare inom 1000 m radie från täkten, fastigheter inom närliggande markavvattningsföretag, Suez AB, Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Kammarkollegiet (p g a vattenverksamhet), Trafikverket samt MSB och Räddningstjänsten (p g a Sevesoanläggning). Även lokala föreningar som Nacka golfklubb, Velamsunds ridklubb och lokala naturskyddsföreningen ingår i samrådsretsen.

3 Verksamhetsbeskrivning

3.1 Verksamhetskoder

Miljöprövningsförordningen ändrades i december 2016, vilket medfört att verksamhetskoderna för bl a avfallshantering har ändrats. Vilka koder som ska gälla för verksamheten diskuterades, men ottydigheter kvarstår. Naturvårdsverket har ännu inte gett ut någon vägledning betr koderna, men en sådan bör komma under tiden arbetet med ansökan pågår. Frentab föreslår lämpliga verksamhetskoder.

3.2 Planerad verksamhet

Frentab har idag tillstånd att bryta berg ner till nivån + 10 m. Man anser undersöka möjligheten att gå ner till +5 m, vilket kan kräva pumpning av grundvatten (vattenverksamhet enl MB kap 11). Brytområdet kommer att omfatta i princip hela verksamhetsområdet (exkl utrymme för staket och bullervall). Avsikten är att utöka återvinningsverksamheten, bl a genom investering i en våtsiktsanläggning, samt att på sikt eventuellt anlägga ett asfaltverk och en betongstation inom området.

3.3 Teknisk beskrivning

Lst angav att processflöden inklusive återvinningsmetoder ska redovisas i tekniska beskrivningen (TBn). Faktorer som ska redovisas är vattenåtgång, mängder, energiåtgång, effekt, drivmedel mm samt miljöpåverkan. Detta är av betydelse för vad som betraktas som återvinning/återanvändning respektive produkt/avfall. Användning av produkter är t ex inte "användning av avfall för anläggningsändamål". Preciserar även hur mycket material som åtgår för efterbehandlingen och för att bygga bullervallar.

- Asfaltverk Bergkross är råvara till asfalt. (Redovisa installerad effekt, påverkan på luft mm). Asfaltverk omfattas troligen från 20 december 2017 av direktivet avseende mellanstora förbränningsanläggningar (MPC-direktivet).
- Betongstation Materialet från våtsikten kan vara lämpligt att använda i betongtillverkning; materialet från våtsikten är då en produkt, inte ett avfall.

- Kompostering av hästgödsel kommer att ske i särskild komposteringstrumma under tak.

PJ förklarar att Frentabs princip är att material med halter under MÄRR återvinns och säljs vidare. Övrigt inert material återanvänds i den egna verksamheten.

Inkommande entreprenadberg återvinns och levereras ut. Entreprenadberget kan eventuellt då betraktas som en råvara.

I våtsiktsanläggningen kommer vattnet att recirkuleras. Påfyllning av nytt vatten krävs, då vatten försvinner från processen med färdigt material och filterkakor. Flockningsmedel används, detta hamnar slutligen i filterkakorna. Avsikten är att använda filterkakorna i egna konstruktioner.

SH betonar vikten av att beskriva masshanteringen, bl a av MÄRR-massor, ur ett planerings-/tillsynsperspektiv. Detta för att myndigheterna ska kunna avgöra om det rör sig om deponering eller inte. Syftet är avgörande.

3.4 Arbetstider

Verksamheten kommer normalt att bedrivas måndag till fredag mellan kl. 06.00 - 18.00. I ansökan bör arbetstider för olika arbetsmoment tex för sprängning, införsel av massor, utförsel av asfalt och utförsel av sand för sandning specificeras närmare.

Sprängning sker i dag ungefär en gång/år. Antalet sprängningar kan, som ett värsta fall, komma att öka till 20-25 st/år.

3.5 Transporter

I bullerutredningen ska påverkan av de totala transporterna från Koviks-området redovisas, dvs transporter till och från både Frentab och Suez.

3.6 Efterbehandling

Frentab avser att efterbehandla området genom att iordningsställa mark för lättare industri- verksamheter. Marken kommer att byggas upp så att nivån är högst i områdets norra del och sedan trappas ner mot söder.

Länsstyrelsen och miljökontoren framför att uppbyggnad av efterbehandlingen ska redovisas. Dess syfte, konstruktion och aktuella material (god bärighet är ett krav) ska tydligt framgå. Man anser att det inte ska krävas t ex någon efterkommande pålning innan tomterna kan bebyggas. Lämpligen görs även en landskapsanalys till MKBn.

4 Förutsedd miljöpåverkan

4.1 Buller

AB berättar att Nordiska ministerrådet tagit fram rekommendationer avseende BAT (Best available technique) för avseende buller från bergtäkter (rapport 2013:588). Vilka skyddsåtgärder avseende buller som kan respektive kommer att utföras ska redovisas. Frentab avser att bygga bullervall mot naturreservatet.

4.2 Natur och vatten

AK visar på att en naturvärdesinventering av kringområdet utförts av Enetjärn Natur AB. PJ berättar att denna har uppdaterats m a p pågående verksamhet.

Påverkan på Koviksträsk p ga tillförsel av kväve (N) i nuläget och i framtiden ska bedömas. Både Suez och Frentabs bidrag ska tas med i bedömningen. Calluna har i en undersökning gjord 2015 åt Suez visat på en minskad trend av N i sjön. Suez har ett krematorie för smådjur; provtagning vid detta har inte visat på några problem.

WSP har provtagit utgående ytvatten från en punkt där vatten både från Frentabs och Suez område rinner ut i Koviksträsk. . Mer information kan finnas hos Jonas Hagström, vattenförvaltningen, Lst. Koviksträsk är klassat som ett övrigt vatten.

Planerad verksamhet innebär att grundvattennivån inom täktområdet kan komma att behöva avsänkas. Vattnet kommer att i första hand användas till våtsiktningen, därefter ledas bort. En hydrogeologiskutredning kommer att utföras för att bli a avgöra vattendelare, vattentillgång, brytningsdjup och eventuell inverkan på Suez deponin och naturreservatet..

5 Avgränsning av MKB

Föreslagen avgränsning av miljöaspekter bedömdes vara tillräcklig.

Då verksamheten blir en s k Seveso-anläggning ska en riskanalys redovisas i ansökan/MKBn.

Naturreservatets värden och påverkan på dessa ska belysas.

6 Övrigt

AB påminner om att ansökan ska vara undertecknad av behörig firmatecknare.

Vid protokollet

Lena-Karin Krona

Justeras:

Klicka här för att skriva namn 1

Klicka här för att skriva namn 2

SAMRÅDSUNDERLAG

Ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheten Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län

2017-05-24

Samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

SAMRÅDSUNDERLAG

Ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheten Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län

Samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

KUND

Frentab Anläggning AB
Box 26
134 21 Gustavsberg

Org.nr: 556498-1487

KONSULT

WSP Environmental Sverige

Arenavägen 7
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Lillsjöplan 10
Tel: +46 10 7225000
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
<http://www.wspgroup.se>

PROJEKT

UPPDRAGSNAMN

Kovik Ansökan om nytt tillstånd

UPPDRAGSNUMMER

10222480

FÖRFATTARE

Anders Bergman

DATUM

2017-05-24

ÄNDRINGSDATUM

GRANSKAD AV

GODKÄND AV

KONTAKTPERSONER

John Fransson, Frentab Anläggning AB

Tfn: 0707-56 05 21

E-post: john.fransson@frentab.se

Anders Bergman, WSP Environmental

Tfn: 010-722 55 13

E-post: anders.bergman@wspgroup.se

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	BAKGRUND	5
1.2	NUVARANDE TILLSTÅND	5
1.2.1	Tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken (SFS 1998:808)	5
1.2.2	Anmälda verksamheter enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:889)	5
2	SAMRÅDSPROCESSEN	6
3	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	7
4	LOKALISERING	7
5	VERKSAMHETSBESKRIVNING	8
5.1	TÄKT AV BERG	10
5.2	ÅTERVINNING	10
5.3	ASFALTVERK	11
5.4	BETONGFABRIK	11
5.5	MASKINPARK	12
5.6	ELDRIFT, BRÄNSLE OCH KEMIKALIEHANTERING	12
5.7	BYGGNADER	12
5.8	ARBETSTIDER	12
5.9	TRANSPORTER	13
5.10	EFTERBEHANDLING	14
6	OMRÅDESBESKRIVNING	14
6.1	PLANFÖRHÅLLANDEN	14
6.2	KRINGBOENDE OCH ANDRA VERKSAMHETER	15
6.3	GEOLOGI OCH HYDROLOGI	16
6.4	RIKSINTRESSEN	16
6.5	NATURMILJÖ	17
6.6	KULTURMILJÖ OCH FRITID	19
6.7	VATTENINTRESSEN	20
7	FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN	21
7.1	NATURMILJÖ	21
7.2	FRILUFTSLIV	21
7.3	YT- OCH GRUNDVATTEN	21
7.4	BULLER	22
7.5	DAMMNING	22
7.6	VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTSVÅGOR	22
7.7	LANDSKAPSBILD	22
7.8	UTSLÄPP TILL LUFT	22

8	ALTERNATIV	23
8.1	NOLLALTERNATIV	23
8.2	ALTERNATIV 1	23
8.3	ALTERNATIV 2	23
9	AVGRÄNSNING AV MKB	23
10	FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING I MKB	24
	BILAGOR	24

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Frentab Anläggning AB (nedan benämnt Frentab) bedriver täkt- och återvinningsverksamhet samt mellanlagring av inerta massor inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. Täkt- och återvinningsverksamheten etablerades 2009.

Behovet av verksamheter i sydöstra Storstockholmsområdet som kan omhänderta och återvinna de aktuella materialtyperna är och kommer fortsatt att vara stort. Även behovet av bergmaterial är fortsatt stort. Ett flertal stora infrastrukturprojekt pågår i Stockholmsområdet och i Nacka och Värmdö kommuner planeras för flera bygg- och anläggningsprojekt. Antalet anläggningar som bedriver denna typ av verksamhet i regionen är få. Frentab håller för närvarande på med en certifieringsprocess avseende det bergmaterial som produceras i takten.

Frentab avser därför att ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen enligt 9 kap Miljöbalken. Ansökan om tillstånd kommer att lämnas in till Mark- och Miljödomstolen i Nacka. Eventuellt kan även tillstånd enligt miljöbalkens 11 kapitel krävas.

Detta samrådsunderlag har tagits fram enligt 6 kap. 4 § Miljöbalken. Samråd ska ske med de enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt, då den planerade täktverksamheten enligt 3 § förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Därutöver har samrådsunderlaget upprättats och samråd hållits med Länsstyrelsen i Stockholms län och Nacka och Värmdö kommun, se bilaga 1.

Eftersom planerade sprängningar kan överstiga 10 ton sprängmedel vid samma tillfälle, genomförs även ett Seveso-samråd enligt 6 kap. 4a § Miljöbalken.

1.2 NUVARANDE TILLSTÅND

1.2.1 Tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken (SFS 1998:808)

Gällande tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken meddelades 2006-05-10 av Länsstyrelsen i Stockholms län. Detta tillstånd överklagades till Mark- och miljödomstolen som avslog ansökan. Efter överklagan meddelades tillstånd av Mark- och Miljööverdomstolen. Tillståndet avser återvinnings- och bergtäktsverksamhet av totalt 1,5 miljoner ton schaktmassor och 1,2 miljoner ton bergmaterial inom fastigheterna Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1. Tillståndet gäller till den 1 juni 2020.

1.2.2 Anmälda verksamheter enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:889)

Inom det planerade verksamhetsområdet bedrivs följande verksamheter efter anmälan till Nacka kommun:

- Uppställning av krossverk enligt punkt 10.50 C

- Återvinning av schaktmassor, betong och asfalt enligt 90.110 C
- Användning av massor eller avfall för anläggningsändamål enligt 90,140 C.
- Mellanlagring av 29 000 ton inerta schaktmassor (beslut meddelat 2015-09-15, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun)

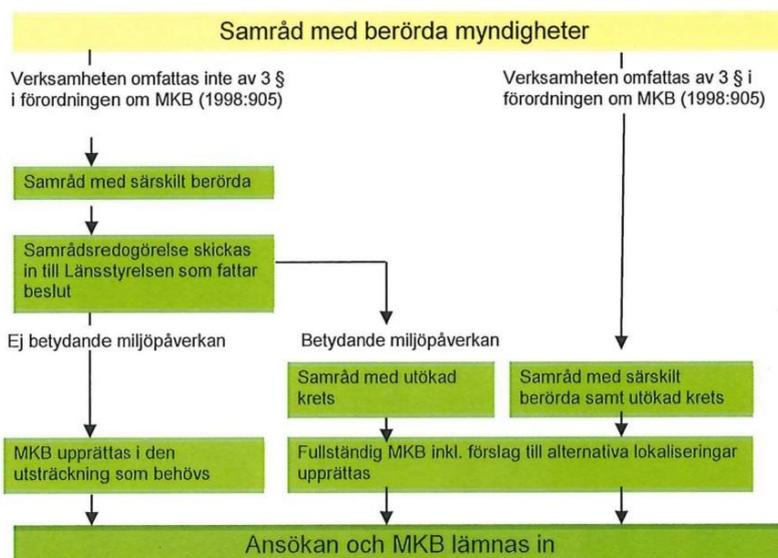
En anmälan avseende klippning av stubbar (verksamhetskod 90.110 enligt 29 kap 10§ SFS 2013:251) lämnades in till miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun, i oktober 2016. Beslut om godkännande fattades 8 november 2016 (Dnr M2016-001378).

Miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251) har uppdaterats genom förordning om ändring i miljöprövningsförordningen (SFS 2016:1188). Enligt övergångsbestämmelserna ska ärenden som påbörjats enligt tidigare förordning handläggas enligt dessa.

2 SAMRÅDSPROCESSEN

Processen att söka tillstånd inleds alltid med samråd med myndigheter, enskilda som kan antas bli särskild berörda och, beroende på verksamhetens omfattning, ibland även med en så kallad utökad krets. Det är den som söker tillstånd som ska genomföra samrådet på ett sätt som uppfyller lagens krav. I Figur 2.1 visas ett översiktligt schema över samrådsprocessen.

Syftet med samrådet är att i ett tidigt skede informera om vad som planeras, att besvara eventuella frågor samt att inhämta information och synpunkter från myndigheter och de som berörs av verksamheten. Samrådet ska även möjliggöra en avgränsning av vilka frågor som behöver belysas i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska lämnas in med tillståndsansökan. Inför samrådet tas ett skriftligt samrådsunderlag fram som översiktligt beskriver den planerade verksamheten och den miljöpåverkan som förutses.

Figur 2.1: Översiktlig beskrivning av samrådsprocessen (Källa: Länsstyrelsen i Uppsala län).

Samråd ska alltid hållas med Länsstyrelsen och kommunens miljöenhet. Vid ett möte diskuteras samrådsunderlaget samt hur samrådsprocessen ska

fortsätta och vilka man bör samråda med. Länsstyrelsen ska även ge råd om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och omfattning. Även enskilda som kan antas bli särskilt berörda tillhör alltid samrådskretsen. Detta kan till exempel vara närboende, företag i närområdet, affärer, fastighetsägare och skolor. Samrådet sker ofta genom ett adresserat utskick. Eventuellt hålls även ett samrådsmöte dit berörda bjuds in.

Efter dessa samråd lämnas en redovisning av vad som har kommit fram in till Länsstyrelsen. Utifrån denna beslutar Länsstyrelsen om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan så som det avses i miljöbalkens 6 kap. Vissa verksamheter, till exempel täkter, antas i princip alltid medföra en betydande miljöpåverkan.

Om verksamheten bedöms ha en betydande miljöpåverkan ska samråd även ske med en utökad krets, som består av statliga myndigheter, kommuner, allmänhet och organisationer som kan antas bli berörda. Detta samråd sker främst via brev eller e-post. Allmänheten informeras genom en annons i ortstidningarna. Även allmänheten är välkomna till det planerade samrådsmötet.

Den som söker tillstånd redovisar sedan hur samråden har genomförts och med vilka i en samrådsredogörelse, som ska bifogas till ansökan. Även de synpunkter och upplysningar som kommit in under hela samrådet ska redovisas i samrådsredogörelsen.

3 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Sökande:	Frentab Anläggning AB Box 26 134 21 Gustavsberg
Organisationsnummer:	556498-1487
Kontaktperson:	John Fransson
Telefon:	Tfn: 0707-56 05 21
E-post:	john.fransson@frentab.se
Fastigheter:	Velamsund 1:1, Knarrnäs 1:1
Fastighetsägare:	Nacka kommun, 131 81 Nacka
Platsansvarig	Cenny Fransson
Telefon:	0705 13 29 25
E-post:	cenny.fransson@frentab.se

4 LOKALISERING

Frentabs anläggning i Kovik ligger utmed väg 642 (Lagnövägen) i den nordöstra delen av Nacka kommun vid gränsen till Värmdö kommun. Närmaste ort är Gustavsberg på ca 6 km avstånd (ca 3 km fågelvägen). Verksamhetsområdet ligger mellan Koviks avfallsanläggning och Velamsunds naturreservat.

Figur 4.1 Frentabs anläggning i Kovik ligger i nordöstra delen av Nacka kommun. (© Lantmäteriet)

5 VERKSAMHETSBESKRIVNING

Frentab avser att ansöka om tillstånd för täktverksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken. Den planerade verksamheten bedöms omfattas av följande verksamhetskoderna enligt Miljöprövningsförordningen (SFS 2016:88).

4 kap. § 3
10.20 (B)	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter.
4 kap. 6 §
10.50 (C)	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter. <i>Eventuellt kan denna verksamhet räknas in i 10.20.</i>
14 kap. 13 §
26.110 (C)	Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 26.110 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
14 kap. 17 §
26.150 (C)	Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 26.150 gäller för asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månaders period.
14 kap. 18 §
26.160 (C)	Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 26.160 gäller för anläggning för tillverkning av varor av asfalt.
29 kap. 48 §
90.30 (B)	Tillståndsskyldighet B och verksamhetskod 90.30 gäller för att lagra icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
29 kap 50§
90.50 (B)	Tillståndsskyldighet B och verksamhetskod 90.50 gäller för att lagra farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier,

3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,
4. mer än 30 ton och utgörs impregnerat trä,
5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller
6. mer än 1 ton i andra fall.

- 29 kap. 41 §** Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.110 gäller för att
90.110 (C) 1. yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller
2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål

(Avser återvinning av schaktmassor, betong och asfalt, klippning/krossning av stubbar, flistillverkning.)

- 29 kap. 35 §** Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.141 gäller för att
90.141 (C) återvinna icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.

- 29 kap 30§** Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.161 gäller för att behandla
90.161 (B) icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och
1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller
2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen
1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller
2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §.

Avser kompostering av hästgödsel, övrig gödsel, matavfall och andra nedbrytbara materialtyper

- 29 kap. 19§** Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.281 gäller för att
90.281 (C) deponera icke-farliga muddermassor längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om
1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller
2. föroreningsrisken endast är ringa.

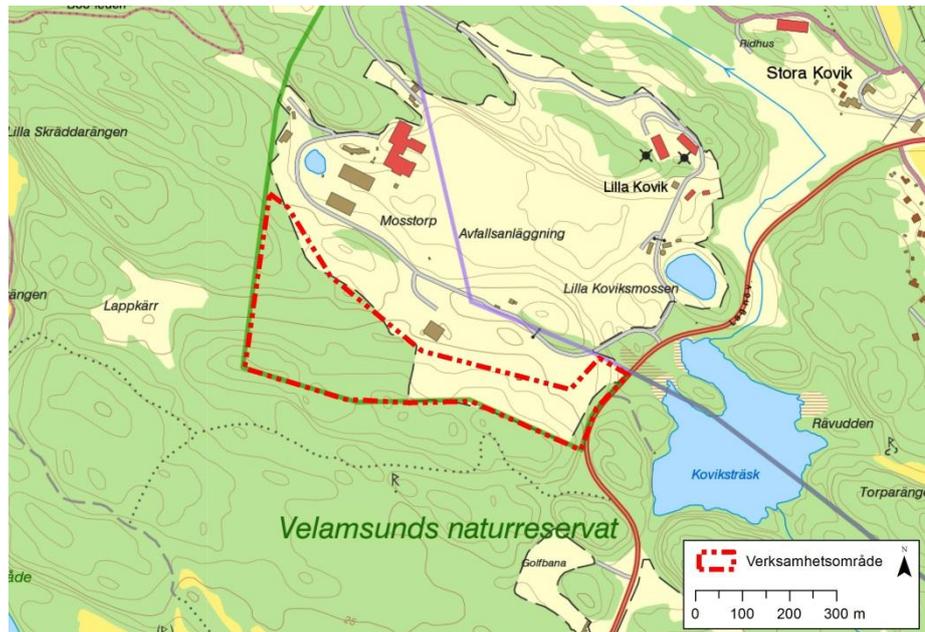
- 29 kap. 47§** Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.29 gäller för att
90.29 (C) förbereda avfall för återanvändning.

- Behöver ej prövas** Användning för anläggningsändamål av avfall om risken är mindre än ringa.

Tillstånd för avsänkning, användande och bortledning av grundvatten kommer sannolikt att sökas enligt 11 kap Miljöbalken.

Bolaget avser att ansöka om en tillståndstid om 20 år avseende brytning av berg. För återvinningsverksamheten avses ett icke tidsbegränsat tillstånd sökas.

Verksamhetsområdet har en yta på 13,2 hektar, figur 5.1.

Figur 5.1 Planerat verksamhets- och brytningsområde på fastigheten (© Metria)

5.1 TÄKT AV BERG

Den planerade täktverksamheten kommer att ske genom fortsatt brytning i tidigare tillståndsgivet brytningsområde. Ungefär 5,7 Mton bedöms kunna brytas. Bolaget utreder möjligheten att bryta ned som lägst till nivå + 5,0 m.

Årsproduktionen beräknas uppgå till max 700 000 ton. Överlagrande jordlager kommer att avbanas och användas till efterbehandling eller försäljas, massorna består till största delen av morän.

Täktverksamheten kommer att bedrivas på ett för branschen traditionellt sätt. De ingående momenten i verksamheten är:

- Avbaning
- Borrning
- Sprängning
- Knackning
- Lastning och interna transporter
- Förkrossning
- Efterkrossning
- Finkrossning
- Sortering
- Uttransport

Krossning och siktning/sortering kommer att ske med mobil utrustning, huvudsakligen inom brytningsområdet. Upplag kommer att finnas både inom och utanför brytningsområdet.

5.2 ÅTERVINNING

Frentab planerar att föra in upp till 500 000 ton inert avfall per år för mellanlagring och återvinning. Det inerta avfall som man avser att hantera består av

- sten, grus, sand och lera
- jord och morän
- betong, tegel och liknande.

Man avser även att föra in, mellanlagra och återvinna upptill 700 000 ton entreprenadberg per år. Denna mängd ska vara helt utbytbar mot mängden utbrutet berg enligt 5.1.

Vidare planeras även införsel, mellanlagring, behandling och återvinning av följande avfallsslag (totalt 112 550 ton):

- bitumenbaserad asfalt med lågt innehåll av PAH, max 100 000 ton per år
- trä inklusive grot (grenar och toppar), stubbar och grönflis (ny-avverkade trädrester och bark) eller annan flis med högre fukthalt, max 10 000 ton per år.
- djurspillning (hästgödsel), max 2500 ton per år.
- farligt avfall (endast införsel och mellanlagring), max 50 ton per tillfälle.

Återvinningen innebär att införda massor, utifrån sammansättning och önskad slutprodukt, krossas och sorteras. Större föremål av t ex betong kan behöva knäckas sönder med hydraulhammare före krossning. Allt entreprenadberg bedöms kunna återvinnas.

Kompostering av hästgödsel kommer att utföras i en för ändamålet utformad komposteringsanläggning.

Återvinning av osorterade finkorniga schaktmassor kommer att ske med hjälp av en våtsikt. Våtsiktens kapacitet bedöms bli 2000 ton per dag, vilket innebär ca 350 000 ton per år. Vid siktningen avskiljs sand- och grusfraktionerna, vilka har större användbarhet och därmed går att sälja för ett högre pris än osorterat material. Våtsikten har en betydande vattenförbrukning. Detta vatten kommer i första hand att tas ifrån inläckande grundvatten i tåkten. Frentab räknar med att detta ska täcka behovet. Om den kommande hydrologiska utredningen visar att detta vatten inte kommer att räcka, kommer möjligheterna till annan vattenförsörjning, t ex brunnar eller uttag ut Koviksträsk, att utredas.

I övrigt erhålls finmaterial i form av silt och lera. Detta material kommer att användas inom den egna verksamheten för anläggande av arbetsytor och en bullervall.

Konstruktionsmaterial, d v s material med lämpliga egenskaper för t ex konstruktion av körvägar och vallar, kommer att tas in. Den årliga mängden konstruktionsmaterial kommer att regleras utifrån behovet, men den införda mängden kommer att räknas in i den totala mängden infört material på 500 000 ton angiven i detta avsnitts första stycke.

5.3 ASFALTVERK

I tåkten planeras för möjligheten att driva ett asfaltverk. Placeringen kommer i det fall man i framtiden väljer att etablera ett asfaltverk inom området att ske på iordningställd yta. Generellt drivs asfaltverk av gasol vilken lagras i en tank. Intill verket finns förutom materialfickor, bitumentankar även tält för lagring av asfaltsgranulat. Ansökan kan därför komma att inkludera en årlig asfaltproduktion om upp till 150 000 ton i anläggningen

5.4 BETONGFABRIK

Inom verksamhetsområdet planeras för en betongfabrik. Betongfabriken kommer att utföras som en mobil modulbyggd anläggning för tillverkning av fabriksbetong. För att tillgodose efterfrågan från kundsegmenten stat,

kommun och den privata sektorn, planerar Frentab att tillverka och sälja upp till 30 000 m³ betong/år från den eventuella fabriken.

5.5 MASKINPARK

För den planerade verksamheten krävs maskinutrustning i form av:

- Borrmaskiner för losshållning av berget
- Krossanläggning i form av förkross, efterkross och finkross
- Sikt-/sorteringsanläggningar
- Hjullastare för lastarbeten
- Dumprar för interna transporter av material
- Grävmaskiner för bl.a. matning, undanbärning, lastning av material och i samband med avbaningsarbeten

Till denna utrustning kommer:

- Anläggning för hygienisering av hästgödsel
- Våtsiktning av schaktmassor

Bolaget använder enbart mobil utrustning för brytningen av berg.

5.6 ELDRIFT, BRÄNSLE OCH KEMIKALIEHANTERING

De maskiner som används, inklusive dieseldrivna stationära arbetsredskap, kommer även i framtiden att drivas med diesel av miljöklass 1. En normal årsförbrukning beräknas till ungefär 400 m³. El används till platskontor och personalutrymmen.

Drivmedel förvaras i godkända ADR-tankar. Övriga kemikalier som hydrauloljor, smörjoljor, motorolja, smörjfetter, spolarvätska och dyl. kommer att förvaras i låsbar container. All tankning och hantering av diesel och oljor sker på tätgjord tankningsplats av stenmjöl.

Elförbrukningen beräknas bli 150 MWh per år för verksamheten exklusive våtsikten. Våtsikten beräknas förbruka ca 1 GWh per år.

5.7 BYGGNADER

Vid infarten till området finns idag ett mindre kontor och en manskapsbod. Inom verksamhetsområdet finns redskapsbodar och containers. Dessa kommer att ersättas av en mer permanent platsbyggd kontorsbyggnad för vilken bygglov har meddelats av Nacka kommun. Spillvattnet leds till ett reningsverk.

5.8 ARBETSTIDER

Verksamheten kommer normalt att bedrivas helgfri måndag till fredag mellan kl. 06.00 - 18.00. Extra arbetsinsatser utöver normal arbetstid kan dock behöva ske i samband med hantering av massor från särskilda byggentreprenader.

Aktivitet	Arbetstider
Borring, sprängning och krossning	helgfri måndag till fredag kl 07.00-18.00
Utlossning, vägning och transporter	helgfri måndag till fredag kl. 06.00-18.00
Service och reparationsarbeten, uppstart av maskiner och liknande	helgfri måndag till fredag dygnet runt

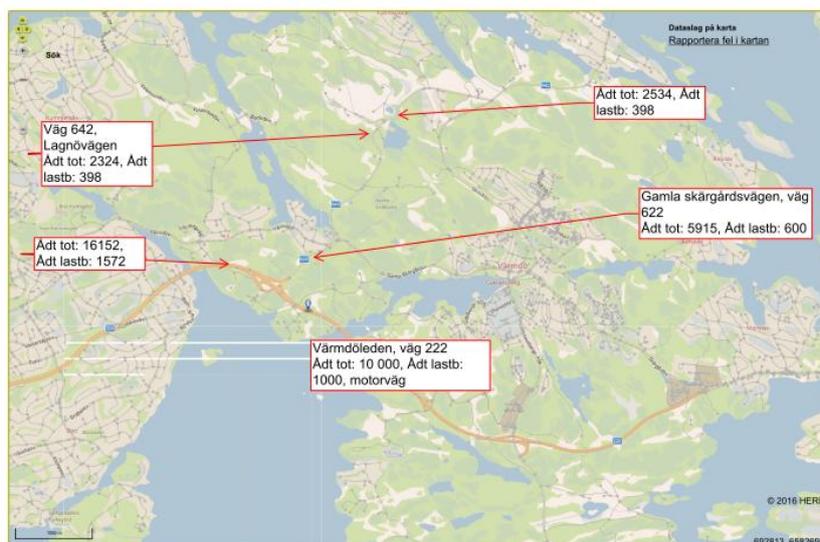
Borringensarbeten inför sprängning kan komma att utföras året runt. Antalet sprängningar beror på hur mycket entreprenadberg som förs in. Om hela produktionen av bergkross baseras på material från tälkten kan antalet sprängningar uppgå till 20-25 st per år.

5.9 TRANSPORTER

Samtliga transporter till och från anläggningen sker med lastbil. Transporter inom området sker med hjullastare samt truckar och dumprar.

In- och utfart till anläggningen sker från väg 642 (Lagnövägen).

Transporterna går främst västerut på väg 622 (Gamla skärgårdsvägen) och vidare på väg 222 (Värmdövägen).

Figur 5.2 Trafikmängder på omgivande vägar (© Trafikverket NVDB)

Den planerade utökningen av verksamheten kommer att innebära ökade transporter till och från verksamhetsområdet. I tabell 5.1 redovisas en uppskattning av antalet fordonrörelser vid en utökning av verksamheten. Uppskattningen har gjorts utifrån olika scenarier beroende på producerad mängd, andelen returlass och fordonens lastkapacitet.

Tabell 5.1 Fordonsrörelser vid utökad verksamhet.

Mängder (ton)	Andel returlass	Snittlass	Fordonsrörelser per dag
Teoretiskt största möjliga antal transporter:			
700 000 ton entreprenadberg in och ut 600 000 ton övrig återvinning in och ut	0 %	15 ton	1576 st
Teoretiskt minsta möjliga antal transporter vid full produktion:			
700 000 ton berg ut 600 000 ton övrig återvinning in och ut.	100 %	35 ton	416 st
Förväntad normalsituation:			
400 000 ton berg ut 200 000 ton entreprenadberg in och ut 300 000 ton övrig återvinning in 100 000 ton övrig återvinning ut	20 %	25 ton	353 st

5.10 EFTERBEHANDLING

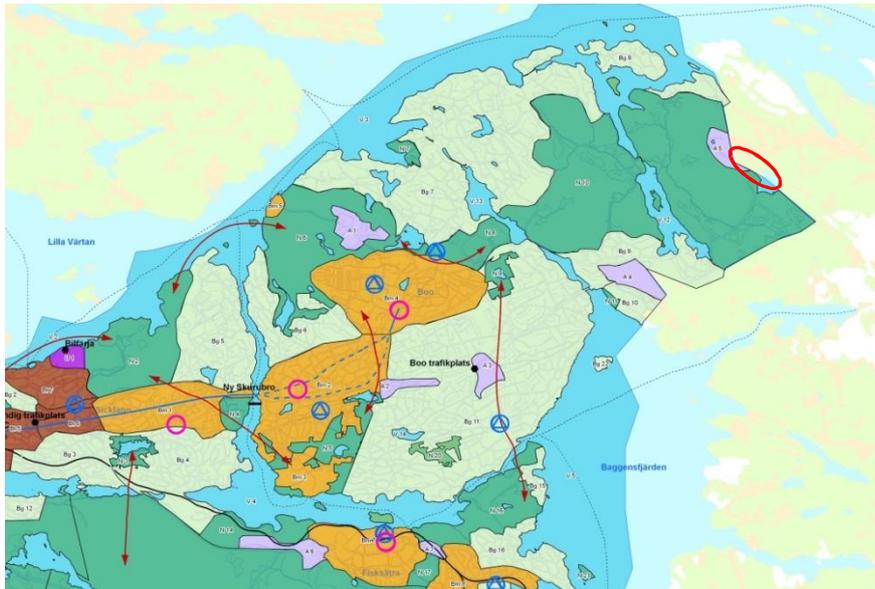
Området kommer att iordningställas antingen som ett naturområde eller som ett område för etablering av t ex lättare industri. Detaljerna i gestaltningen och mark-användningen kommer att redovisas i den efterbehandlingsplan vilken kommer att biläggas den tekniska beskrivningen i bolagets ansökan.

6 OMRÅDESBESKRIVNING

6.1 PLANFÖRHÅLLANDEN

Av Nacka kommuns översiktsplan "Hållbar framtid i Nacka, antagen 2012-06-11" framgår att:

- Frentabs anläggning i Kovik ligger i kanten av ett större natur- och rekreationsområde, se figur 6.1.1 nedan, i direkt anslutning till ett område avsett för arbetsplatsområden och tekniska anläggningar (A5).
- Arbetsplatsområdet A5 består till största delen av en befintlig avfallsanläggning (Suez, tidigare SITA). Södra delen av området reserveras för en utökning av avfallsanläggningen på grund av framtida ökade behov av återvinning av avfall och massor.
- Vid utökad verksamhet vid Kovik bör Lagnövägens standard förbättras.
- Frentabs verksamhetsområde ligger i anslutning till naturreservatet Velamsund som innehåller en mängd objekt med höga naturvärden, främst barrskogar, sumpskogar och ädellövskogar som bildar ett stort sammanhängande skogsområde.

Figur 6.1.1 Del av markanvändningskarta från översiktsplanen "Hållbar framtid i Nacka", 2012. Anläggningens lokalisering är markerad i rött. (© Nacka kommun)

Anläggningen berörs inte av någon detaljplan.

I den Regionala utvecklingsplanen 2010 (RUF), är Kovik beskriven som en täkt och en anläggning för återvinning.

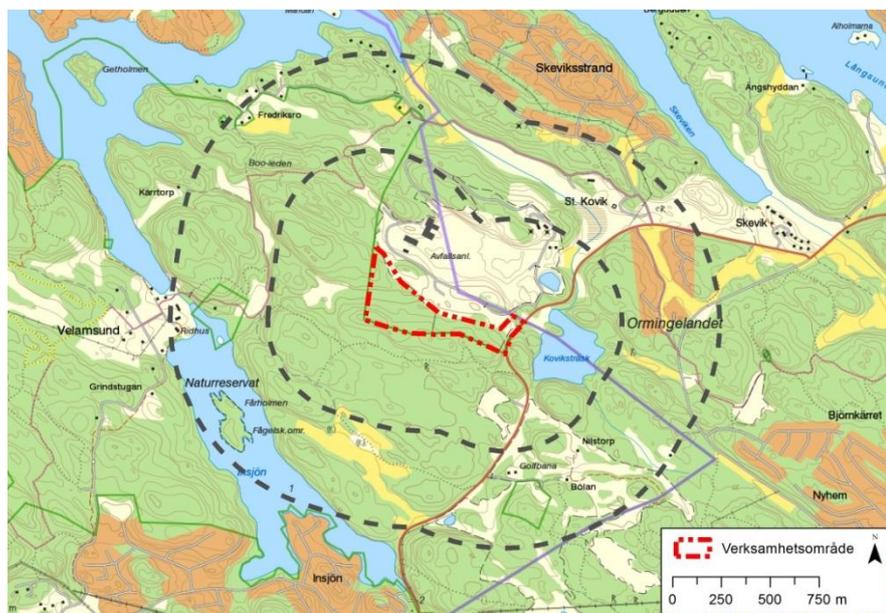
Avfallsplan 2020 gäller fr o m januari 2014 och avser hushållsavfall samt förpackningsavfall som omfattas av producentansvar. I nulägesbeskrivningen (bilaga 3 till avfallsplanen) konstateras dock att byggbranschen är en växande sektor i Nacka som genererar såväl schaktmassor som annat bygg och rivningsavfall.

6.2 KRINGBOENDE OCH ANDRA VERKSAMHETER

Verksamhetsområdet ligger mellan Suez:s avfallsanläggning i Kovik i nordöst och Velamsunds naturreservat i väster och norr.

Det finns inga bostadshus inom 500 m avstånd från området. Närmaste bostadshus ligger cirka 600 m öster om verksamhetsområdet. Avstånden till villaområden i Skevikstrand och Skevik nordöst respektive öster om området är ca 1000 m och ca 600 m. Till bebyggelsen i Fredriksro norr om området är avståndet ungefär 800 m.

Söder om verksamhetsområdet ligger Nacka golfklubb. Avståndet från området till golfbanans närmaste hål är ungefär 200 m och till klubbhuset är avståndet drygt 600 m. Vandringsleden Boo-leden passerar ca 250 m norr om området. Omkring 850 m väster om verksamhetsområdet finns Velamsunds ridhus.

Figur 6.2.1 Streckade linjer markerar 500 respektive 1000 m avstånd från gränsen till verksamhetsområdet. (© Lantmäteriet)

6.3 GEOLOGI OCH HYDROLOGI

Berggrunden i området domineras av gnejsgranit med varierande inslag av grå ovittrad skiffergnejs. I området kring Frentabs anläggning och Velamsund består marken, enligt SGUs kartvisare Jordarter, av berg i dagen samt berg med ett tunt jordlager av svallad morän. Inom de lägre områdena mellan bergsryggarna består marken, av lera med ställvisa inslag av torv.

I nuläget sker ingen ordnad avledning av dagvatten, utan den nederbörd som faller infiltrerar i täktbotten (de s k syltan) och rör sig sannolikt mot Koviks Träsk, som även är närmaste recipient för vatten från Suezs avfallsanläggning. Koviks Träsk har sitt utlopp i Koviksbäcken som rinner norrut till Marsätraviken och Höggarnsfjärden. Huvudavrinningsområde är Askrikefjärden.

Koviks avfallsanläggning (Suez) är, enligt 2004 års ansökan, försedd med en tätskärm för att minimera spridningen av förorenat grundvatten.

6.4 RIKSINTRESSEN

Inom en radie av 1,5 km avstånd från verksamhetsområdet finns två riksintressen för kulturmiljövård – Gustavsberg (K56) och Nacka-Norra Boo-Vaxholm-Oxdjupet-Lindalssundet (K51).

Figur 6.4.1 Utpekade riksintressen i verksamhetens närområde. (© Länsstyrelsens WebbGIS)

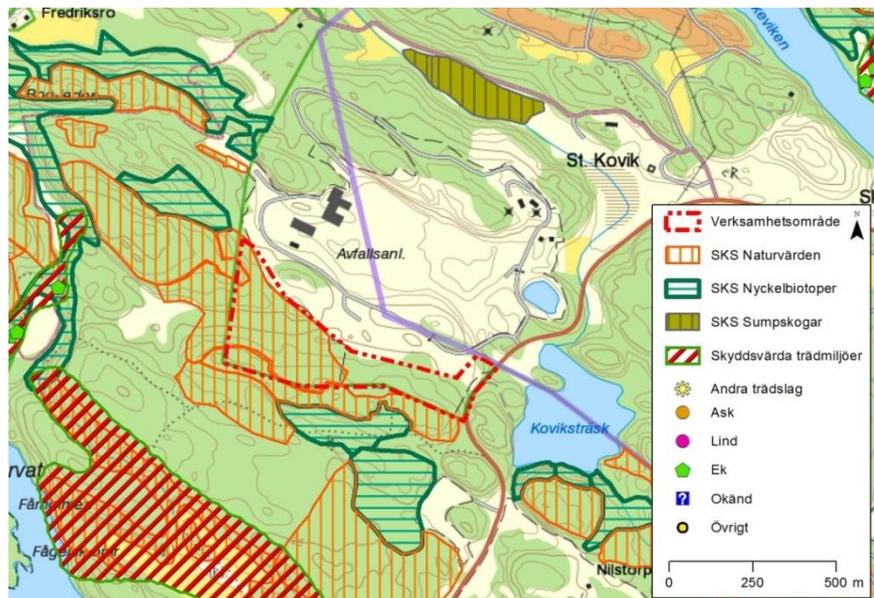
Väster om Frentabs verksamhetsområde ligger Natura 2000-området Velamsund, som består av tre delområden. Avståndet från verksamhetsområdet till det östligaste del-området är cirka 400 m. Även Ekoberget, cirka 2,4 km sydväst om anläggningen, är klassat som ett Natura 2000-område.

6.5 NATURMILJÖ

Området söder och väster kring anläggningen består av skogsmark. I öster domineras området av Suezs avfallsanläggning.

I Figur 6.5.1 redovisas de naturvärden som finns dokumenterade i området. De naturvärden som finns inom verksamhetsområdet är av mindre betydelse efter den exploatering som skett i form av uppfyllnader och andra verksamheter som anmälts och godkänts av tillsynsmyndigheten. Väster och söder om anläggningen finns flera utpekade skogliga naturvärden och nyckelbiotoper. Naturvärdena består av barrskogsområden.

Nyckelbiotopen närmast söder om tänken består av en lövrik barrnaturskog och söder om denna finns barrnaturskog. Inom dessa nyckelbiotoper förekommer rikligt med död ved. Nordväst om verksamhetsområdet finns två nyckelbiotoper med lövrik barrnaturskog bl a bestående av spärrgreniga grova träd. Närmare Velamsund finns ett område med lövträdsrika skogsbryn, även dessa utpekade som nyckelbiotoper.

Figur 6.5.1 Naturvärden i tätens närområde. (© Lantmäteriet)

Som framgår av figur 6.4.2 gränsar verksamhetsområdet i väster, söder och öster till Velamsunds naturreservat. Fårholmen i Velamsund, cirka 750 m väster om anläggningen, är ett fågelskyddsområde.

Figur 6.5.2 Skyddade områden enligt 7 kap. Miljöbalken. (© Lantmäteriet)

Väster om verksamhetsområdet finns N 2000-området Velamsund (figur 6.4.1 ovan). Detta område, bestående av tre delområden, består av nordlig ädellövskog och trädklädd betesmark. Inom N2000-området finns stora ekar och det har en rik flora av kärlväxter. Avståndet från verksamhetsområdet till det östligaste del-området är cirka 400 m.

Ungefär 2,4 km sydväst om anläggningen ligger även N2000-området Ekoberget (figur 6.4.1 ovan), som består av klippvegetation på silikatrika bergtytor. Vegetationen består av hållmarksskog med inslag av ek, björk, rönn, nypon och slån.

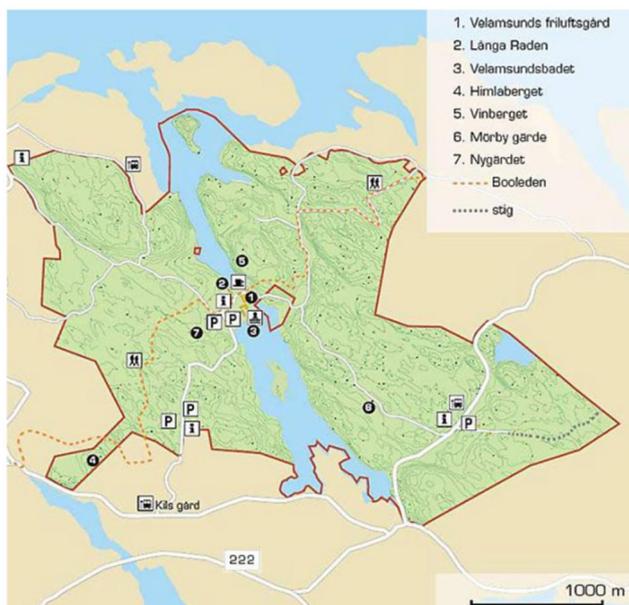
6.6 KULTURMILJÖ OCH FRITID

Den närmsta kulturlämningen ligger cirka 150-200 m söder om tåkten och är en stenugn, s k ryssugn, bestående av numer mossöverbuxna stenar upplagda mot ett berg. Omkring 400 m nordöst om tåktens infart ska det enligt uppgift ha legat ett salpetersjuderi och en krutkvarn. Synliga lämningar saknas. Övriga kulturhistoriskt intressanta objekt ligger mer än 500 m från anläggningsområdet.

Figur 6.6.1 Kulturvården i tåktens närområde enligt Skogsstyrelsens register. (© Lantmäteriet)

Boo-leden är en 15 km lång vandringsled från Orminge till Strömmen på gränsen till Värmdö kommun. Leden fortsätter även österut, då som Värmdöleden. Det kortaste avståndet till leden från verksamhetsområdet bedöms vara cirka 250 m.

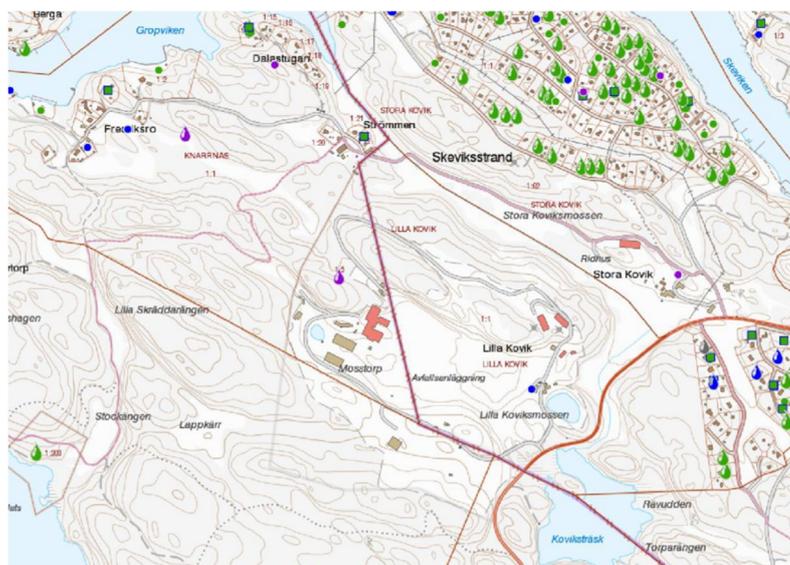
Figur 6.6.2 Karta för friluftslivet över Velamsunds naturreservat. (© Nacka kommuns hemsida)

Nacka Golfklubb ligger söder om verksamhetsområdet. Avståndet från området till golfbanans närmaste hål är ungefär 200 m och till klubbhuset är avståndet drygt 600 m.

Även Velamsunds naturreservat är av intresse för friluftslivet (figur 6.6.2). Förutom Boo-leden, finns vid Velamsund cirka 0,9-1,0 km väster om tälkten, en friluftsgård och badplats.

6.7 VATTENINTRESSEN

Ett antal brunnar finns norr och öster om tälkten enligt SGUs Brunnarsarkivet. Dessa ligger på så stort avstånd ifrån det planerade verksamhetsområdet att de preliminärt inte bedöms påverkas. Detta kommer att verifieras i en kommande hydrologisk utredning.

Figur 6.6.1 Närliggande vattenintressen i form av privata brunnar. (© SGUs Brunnarsarkiv)

De markavvattningsföretag i närheten som hittills är kända är Stora och Lilla Kovikstråskets torrlägningsföretag (AB 2 0928) från 1939. Själva avvattningsföretaget bedöms inte påverkas av den planerade verksamheten, däremot bör berörda fastigheter ingå i samrådskretsen.

Figur 6.6.2 Markavvattningsföretag i närheten av verksamheten. (© Länsstyrelsens WebbGIS)

7 FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN

7.1 NATURMILJÖ

De naturmiljöer som fortfarande finns kvar inom det oexploaterade området i västra delen av brytningsområdet kommer att försvinna i och med att täkten successivt utökas. Övriga oexploaterade delar inom verksamhetsområdet kommer att påverkas av till exempel vallar.

Verksamheten bedöms inte påverka naturmiljövärdena i det angränsande naturreservatet eller Natura 2000-områdena Velamsund och Ekoberget negativt.

7.2 FRILUFTSLIV

Friluftslivets tillgänglighet till och möjlighet att nyttja Velamsunds naturreservat och Boleden kommer inte att påverkas. Buller från verksamheten kan dock försämra upplevelsen av området närmast täkten. För att utreda detta är avsikten att genomföra en bullerutredning, se avsnitt 7.4.

7.3 YT- OCH GRUNDVATTEN

Verksamheten medför att ytvatten inom verksamhetsområdet kan komma att innehålla förhöjda halter av främst kväve och partiklar (suspenderat material). Kvävet kommer från små rester av odetonerat sprängämne. Ytvattnet inom täkten kan även förorenas vid eventuellt spill av petroleumprodukter. Skyddsåtgärder kommer att vidtas för att förhindra spridning av dessa föroreningar.

Vattenverksamheten innebär att grundvattnet inom täktområdet kommer att avsänkas och ledas bort. För att beskriva en eventuell effekt av detta på den

närliggande deponin och övriga intressen kommer en hydrogeologisk utredning att utföras.

7.4 BULLER

Buller uppkommer främst vid borrhning, knackning och krossning men även sortering, lastning och transporter förorsakar buller. Sprängningarna orsakar ett kortvarigt men relativt kraftigt buller.

Bolaget kommer inom ramen för arbetet med den planerade ansökan låta utföra en bullerutredning för att kartlägga spridningen av buller från verksamheten inklusive transporter. Utredningen kommer att visa buller-påverkan på närliggande bostäder och friluftsverksamhet.

7.5 DAMMNING

Dammkällor är framför allt krossanläggningar, siktar och transporter. Damning kommer främst att motverkas genom bevattning av körytor och upplag samt eventuellt dammande processer.

7.6 VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTSVÅGOR

I samband med sprängning uppkommer markvibrationer och luftstöttségor som sprids till omgivningen. Beroende på varierande förutsättningar avseende bergkvalité, utslagsriktning, läge, förekomst av sprickor, väderförhållanden med mera varierar också storleken på vibrationerna till viss del från en sprängning till en annan.

Med en väl anpassad sprängplan och rätt orienterade brytningsriktningar kan vibrationerna och luftstöttségor från sprängningar begränsas så att de inte medför någon risk för skador på byggnader. Bolaget kommer att låta utföra en utredning av verksamhetens upphov av vibrationer och luftstöttségor.

7.7 LANDSKAPSBILD

All täktverksamhet innebär en påverkan på landskapsbilden, såväl under själva brytningen som efter avslutad verksamhet. Insyn i täkten är möjlig från brytningsområdets närhet. I övrigt hindrar skogen runt täkten samt befintliga vallar insyn från det omgivande landskapet.

När täkten är färdigbruten kommer området att efterbehandlas. Detaljerna i gestaltningen och markanvändningen kommer att redovisas i efterbehandlingsplanen.

7.8 UTSLÄPP TILL LUFT

Arbetsmaskiner och transportfordon ger upphov till utsläpp av koldioxid och kväveoxider från förbränningsmotorer.

Komposteringen av hästgödsel kan innebära avgivning av lukt främst från för- och efterkomposteringen. Avståndet till närliggande bebyggelse

8 ALTERNATIV

8.1 NOLLALTERNATIV

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att bedrivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång. Därefter efterbehandlas täkten och verksamheten avslutas. Behovet av ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan då inte tillgodoses.

8.2 ALTERNATIV 1

Alternativ 1 innebär att ett nytt tillstånd meddelas enligt bolagets förslag och att brytning av bergmaterial och återvinning av t ex schaktmassor, jord och trä kan fortsätta vid Frentabs täkt i Kovik i tillräcklig omfattning för att täcka regionens behov.

8.3 ALTERNATIV 2

Alternativ 2 innebär att verksamheten inte medges nytt tillstånd och att en ny täkt och en ny återvinningsverksamhet får etableras på en eller flera nya platser för att regionens behov av berg- och grusmaterial ska kunna tillgodoses. I nuläget saknas andra bergtäkter i närheten.

9 AVGRÄNSNING AV MKB

Bolaget föreslår att miljökonsekvensbeskrivningen avgränsas till att innefatta konsekvenser avseende:

- inverkan på grundvattennivåer
- påverkan på mark
- utsläpp till vatten och påverkan på miljökvalitetsnormer
- transporter och utsläpp till luft
- buller
- vibrationer och luftstötståg
- naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv
- inverkan på landskapsbilden
- risk och säkerhet
- resursförbrukning
- avfallshantering

10 FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING I MKB

Den MKB som ska upprättas i ärendet föreslås innehålla följande rubriker:

ICKE TEKNISK SAMMANFATTNING

- 1 INLEDNING
- 2 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER
- 3 TILLSTÅNDSPLIKT OCH SAMRÅD
- 4 VERKSAMHETSBEKRIVNING
- 5 ALTERNATIV
- 6 UNDERLAG FÖR BEDÖMNING
- 7 MILJÖKONSEKVENSER OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG
- 8 EGENKONTROLL
- 9 SAMLAD BEDÖMNING
- 10 KÄLLOR/REFERENSER

BILAGOR

Bilaga 1, Protokoll fört vid tidigt samråd med Länsstyrelsen, Nacka och Värmdö kommun avseende fortsatt och utökad verksamhet inom Velamsund 1:1, Nacka kommun

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi erbjuder tjänster för hållbar samhällsutveckling inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Bredd och mångfald kännetecknar våra medarbetare, kompetensområden, kunder och typer av uppdrag. Tillsammans har vi 34 000 medarbetare på över 500 kontor i 40 länder. I Sverige har vi omkring 3 500 medarbetare.

WSP Sverige AB

Arenavägen 7
121 88 Stockholm-Globen
Tel: +46 10 7225000
<http://www.wspgroup.se>

SAMRÅDSUNDERLAG

Ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län

2017-05-16

Samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

SAMRÅDSUNDERLAG

Ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län

Samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

KUND

Frentab Anläggning AB
Box 26
134 21 Gustavsberg

Org.nr: 556498-1487

KONSULT

WSP Environmental Sverige

Arenavägen 7
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Lillsjöplan 10
Tel: +46 10 7225000
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
<http://www.wspgroup.se>

PROJEKT

UPPDRAGSNAMN

Kovik Ansökan om nytt tillstånd

UPPDRAGSNUMMER

10222480

FÖRFATTARE

Anders Bergman

DATUM

2017-05-16

ÄNDRINGSDATUM

GRANSKAD AV

GODKÄND AV

KONTAKTPERSONER

John Fransson, Frentab Anläggning AB

Tfn: 0707-56 05 21

E-post: john.fransson@frentab.se

Anders Bergman, WSP Environmental

Tfn: 010-722 55 13

E-post: anders.bergman@wspgroup.se

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	BAKGRUND	5
1.2	VAD ÄR EN BERGTÄKT?	5
1.3	PÅVERKAN PÅ OMGIVNING OCH MILJÖ	5
1.4	VARFÖR JUST HÄR?	6
1.5	SYNPUNKTER ÄR EN DEL AV SAMRÅD	6
2	NUVARANDE TILLSTÅND	7
2.1.1	Tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken (SFS 1998:808)	7
2.1.2	Anmälda verksamheter enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:889)	7
3	SAMRÅDSPROCESSEN	7
4	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	9
5	LOKALISERING	9
6	MILJÖMÅL	10
7	MILJÖKVALITETSNORMER	10
8	RÅDIGHET	10
9	BEHOV	11
10	VERKSAMHETSBESKRIVNING	11
10.1	TÄKT AV BERG	13
10.2	ÅTERVINNING	13
10.3	ASFALTVERK	14
10.4	BETONGFABRIK	14
10.5	MASKINPARK	14
10.6	ELDRIFT, BRÄNSLE OCH KEMIKALIEHANTERING	15
10.7	BYGGNADER	15
10.8	ARBETSTIDER	15
10.9	TRANSPORTER	15
10.10	EFTERBEHANDLING	16
11	OMRÅDESBESKRIVNING	17
11.1	PLANFÖRHÅLLANDEN	17
11.2	KRINGBOENDE OCH ANDRA VERKSAMHETER	18
11.3	GEOLOGI OCH HYDROLOGI	18
11.4	RIKSINTRESSEN	19
11.5	NATURMILJÖ	19
11.6	KULTURMILJÖ OCH FRITID	21

11.7 VATTENINTRESSEN	22
12 FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN	23
12.1 NATURMILJÖ	23
12.2 FRILUFTSLIV	23
12.3 YT- OCH GRUNDVATTEN	23
12.4 BULLER	24
12.5 DAMNING	24
12.6 VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTSVÅGOR	24
12.7 LANDSKAPSBILD	24
12.8 UTSLÄPP TILL LUFT	24
13 ALTERNATIV	25
13.1 NOLLALTERNATIV	25
13.2 ALTERNATIV 1	25
13.3 ALTERNATIV 2	25
14 AVGRÄNSNING AV MKB	26
15 FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING I MKB	26
BILAGOR	26

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Frentab Anläggning AB (nedan benämnt Frentab) bedriver täkt- och återvinningsverksamhet samt mellanlagring av inerta massor inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. Täkt- och återvinningsverksamheten etablerades 2009.

Behovet av verksamheter i sydöstra Storstockholmsområdet som kan omhänderta och återvinna de aktuella materialtyperna är och kommer fortsatt att vara stort. Även behovet av bergmaterial är fortsatt stort. Ett flertal stora infrastrukturprojekt pågår i Stockholmsområdet och i Nacka och Värmdö kommuner planeras för flera bygg- och anläggningsprojekt. Antalet anläggningar som bedriver denna typ av verksamhet i regionen är få.

Frentab avser därför att ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen enligt 9 kap Miljöbalken. Ansökan om tillstånd kommer att lämnas in till Mark- och Miljödomstolen i Nacka. Eventuellt kan även tillstånd enligt miljöbalkens 11 kapitel krävas för avledning av grundvatten som kan behövas för att bedriva verksamheten på platsen.

1.2 VAD ÄR EN BERGTÄKT?

En bergtäkt är en anläggning där man utvinner krossat berg för olika användningsområden. Viktiga exempel på vad krossat berg används till är vägbyggen, både i asfalt och som under-byggnad, samt som råvara vid framställning av betong. Generellt brukar sägas att förbrukningen av bergmaterial är cirka 6-10 ton per person och år.

Brytningen av berg går till så att man först tar bort växtlighet och eventuella lösa jordlager. Därefter borrar man hål ner i berget och fyller dessa med sprängmedel. När sedan berget sprängts loss krossar man och siktar det i olika steg för att få fram de fraktioner (kornstorlekar) som ska produceras. Slutligen lagras de färdiga produkterna en längre eller kortare tid innan de transporteras ut, oftast med lastbil.

I en bergtäkt försöker man ofta samordna brytningen av berg med återvinning av liknande material vilket görs i Kovik idag och kommer att utvecklas med det nya tillståndet som söks. Exempel på material som återvinns är schaktmassor, dvs. jord som blivit över vid olika arbeten, berg som sprängts loss på annat håll i samband med olika arbeten, gammal betong, asfalt, tegel och klinker. Frentab kommer också att återvinna organiskt avfall som trä och hästgödsel på området.

1.3 PÅVERKAN PÅ OMGIVNING OCH MILJÖ

Det kan inte undvikas att den verksamhet som beskrivits ovan påverkar sin omgivning. De mest påtagliga effekterna av verksamheten i en bergtäkt är:

- Buller från utrustning och transporter.
- Damning från utrustning, transporter och i viss mån från upplag.
- Vibrationer, som uppstår vid sprängning. Dessa kan upplevas som obehagliga men är ofarliga. Om sprängningarna utförs på rätt sätt

uppstår heller inte så kraftiga vibrationer att t ex byggnader kan skadas.

- Lukt från hantering av avfall.

Intressen som kan påverkas är:

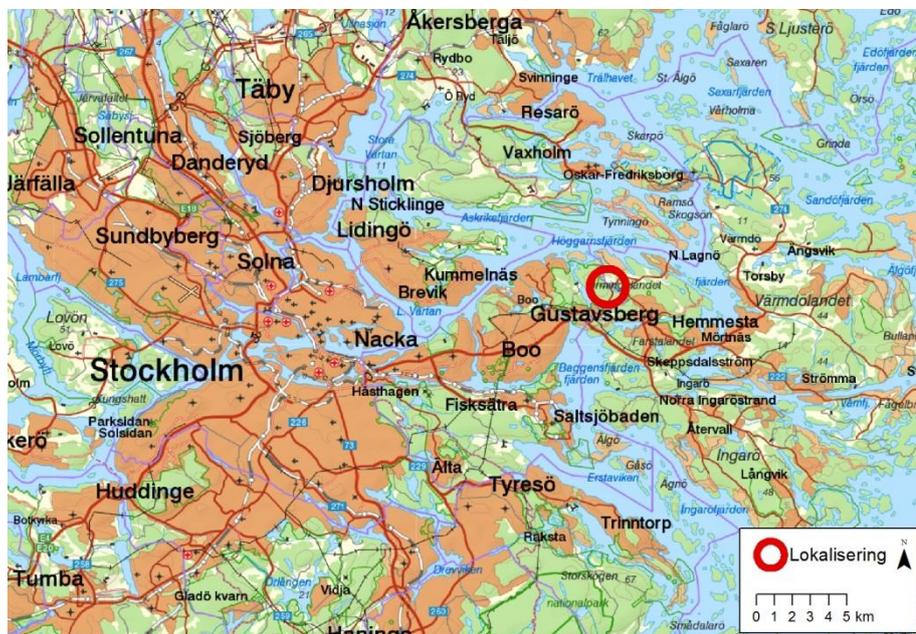
- Boende i närheten av takten.
- Boende utefter transportvägar.
- Naturen i närområdet.

Bergtäkter innebär ofta arbete under grundvattenytan, vilket även verksamheten i Kovik gör. Detta innebär att man också kommer att behöva söka tillstånd för så kallad vattenverksamhet.

1.4 VARFÖR JUST HÄR?

En bergtäkt måste ligga så nära användarna som möjligt, detta av flera skäl. Bergkross och liknande produkter är tunga i förhållande till sitt pris, vilket innebär att om de transporteras långt blir priset för transporten alltför högt i förhållande till vad materialet i sig självt kostar. Transporterna går nästan alltid med lastbil, vilket orsakar utsläpp av bl a koldioxid. Det är därför varken ekonomiskt rimligt eller miljövänligt att transportera bergmaterial t ex från Norrland till Stockholmsområdet.

Frentabs anläggning i Kovik ligger utmed väg 642 (Lagnövägen) i den nordöstra delen av Nacka kommun vid gränsen till Värmdö kommun. Närmaste ort är Gustavsberg på ca 6 km avstånd (ca 3 km fågelvägen). Verksamhetsområdet ligger mellan Koviks avfallsanläggning och Velamsunds naturreservat.

Figur 4.1 Frentabs anläggning i Kovik ligger i nordöstra delen av Nacka kommun. (© Lantmäteriet)

1.5 SYNPNKTER ÄR EN DEL AV SAMRÅD

I och med detta samråd önskar Frentab få in synpunkter på den planerade verksamheten och dess förväntade miljöpåverkan. De inkomna

synpunkterna kommer att tas om hand i det fortsatta arbetet med att utarbeta såväl en miljökonsekvensbeskrivning som en tillståndsansökan.

Synpunkter tas tacksamt emot senast den 9 juni 2017 på följande adress:

WSP Sverige AB
Att: Anders Bergman
Dragarbrunnsgatan 41A
753 20 Uppsala
Tfn (vxl): 010-722 50 00

Eller per e-post till: anders.bergman @wspgroup.se

2 NUVARANDE TILLSTÅND

Frentab har bedrivit täkt- och återvinningsverksamheten på platsen sedan 2009. Verksamheten bedrivs enligt meddelat tillstånd och anmälningar, för mindre miljöstörande verksamhetsdelar.

2.1.1 Tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken (SFS 1998:808)

Gällande tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken meddelades 2006-05-10 av Länsstyrelsen i Stockholms län. Detta tillstånd överklagades till Mark- och miljödomstolen som avslag ansökan. Efter överklagan meddelades tillstånd av Mark- och Miljööverdomstolen. Tillståndet avser återvinnings- och bergtäktsverksamhet av totalt 1,5 miljoner ton schaktmassor och 1,2 miljoner ton bergmaterial inom fastigheterna Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1. Tillståndet gäller till den 1 juni 2020.

2.1.2 Anmälda verksamheter enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:889)

Utöver tillståndet från mark- och miljööverdomstolen bedrivs verksamhet i enlighet med anmälningar och beslut från Nacka kommun:

- Uppställning av krossverk enligt punkt 10.50 C
- Återvinning av schaktmassor, betong och asfalt enligt 90.110 C
- Användning av massor eller avfall för anläggningsändamål enligt 90,140 C.
- Mellanlagring av 29 000 ton inerta schaktmassor (beslut meddelat 2015-09-15, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun)

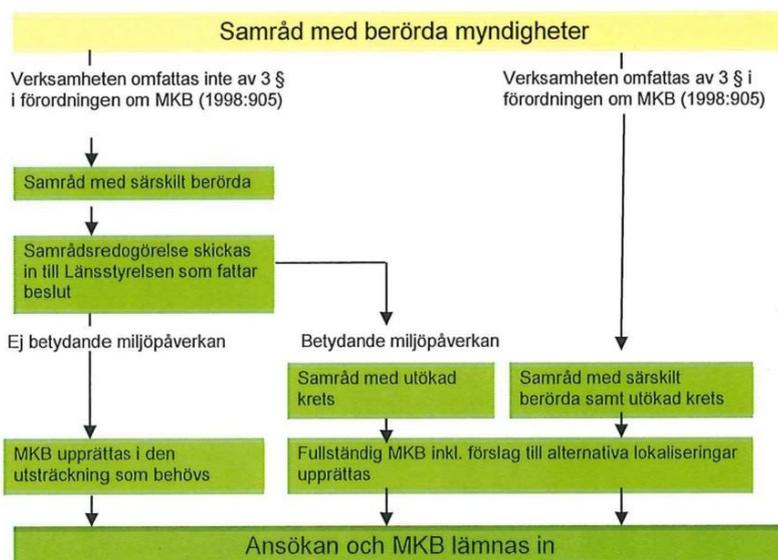
En anmälan avseende klippning av stubbar (verksamhetskod 90.110 enligt 29 kap 10§ SFS 2013:251) lämnades in till miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun, i oktober 2016. Beslut om godkännande fattades 8 november 2016 (Dnr M2016-001378).

3 SAMRÅDSPROCESSEN

Processen att söka tillstånd inleds alltid med samråd med myndigheter, enskilda som kan antas bli särskild berörda och, beroende på verksamhetens omfattning, ibland även med en så kallad utökad krets. Det är den som söker tillstånd som ska genomföra samrådet på ett sätt som

uppfyller lagens krav. I Figur 2.1 visas ett översiktligt schema över samrådsprocessen.

Syftet med samrådet är att i ett tidigt skede informera om vad som planeras, att besvara eventuella frågor samt att inhämta information och synpunkter från myndigheter och de som berörs av verksamheten. Samrådet ska även möjliggöra en avgränsning av vilka frågor som behöver belysas i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska lämnas in med tillståndsansökan. Inför samrådet tas ett skriftligt samrådsunderlag fram som översiktligt beskriver den planerade verksamheten och den miljöpåverkan som förutses.

Figur 2.1: Översiktlig beskrivning av samrådsprocessen (Källa: Länsstyrelsen i Uppsala län).

Samråd ska alltid hållas med Länsstyrelsen och kommunens miljöenhet. Vid ett möte diskuteras samrådsunderlaget samt hur samrådsprocessen ska fortsätta och vilka man bör samråda med. Länsstyrelsen ska även ge råd om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och omfattning. Även enskilda som kan antas bli särskilt berörda tillhör alltid samrådsområdet. Detta kan till exempel vara närboende, företag i närområdet, affärer, fastighetsägare och skolor. Samrådet sker ofta genom ett adresserat utskick. Eventuellt hålls även ett samrådsmöte dit berörda bjuds in.

Vissa verksamheter, till exempel täkter, antas i princip alltid medföra en betydande miljöpåverkan. Eftersom verksamheten bedöms ha en betydande miljöpåverkan ska samråd även ske med en utökad krets, som består av statliga myndigheter, kommuner, allmänhet och organisationer som kan antas bli berörda. Detta samråd sker främst via brev eller e-post. Allmänheten informeras genom en annons i ortstidningarna. Även allmänheten är välkomna till det planerade samrådsmötet.

Den som söker tillstånd redovisar sedan hur samråden har genomförts och med vilka i en samrådsredogörelse, som ska bifogas till ansökan. Även de synpunkter och upplysningar som kommit in under hela samrådet ska redovisas i samrådsredogörelsen.

Ett tidigt samråd har hållits med Länsstyrelsen i Stockholms län och Nacka och Värmdö kommun, se bilaga 1.

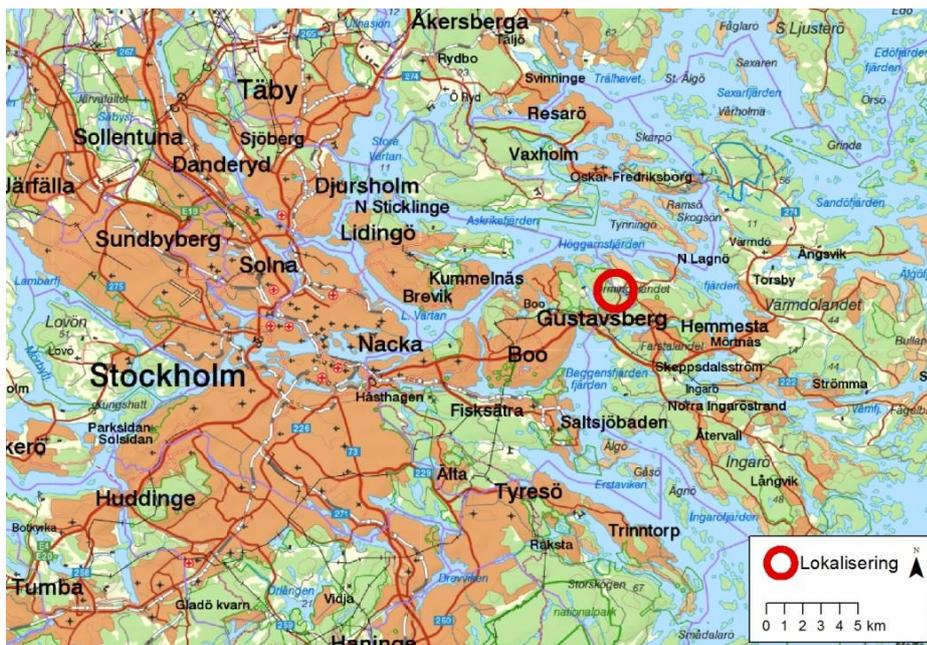
Eftersom planerad mängd sprängmedel kan överstiga 10 ton vid samma tillfälle, genomförs även ett Seveso-samråd enligt 6 kap. 4a § Miljöbalken.

4 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Sökande:	Frentab Anläggning AB Box 26 134 21 Gustavsberg
Organisationsnummer:	556498-1487
Kontaktperson:	John Fransson
Telefon:	Tfn: 0707-56 05 21
E-post:	john.fransson@frentab.se
Fastigheter:	Velamsund 1:1, Knarnäs 1:1
Fastighetsägare:	Nacka kommun, 131 81 Nacka
Platsansvarig	Cenny Fransson
Telefon:	0705 13 29 25
E-post:	cenny.fransson@frentab.se

5 LOKALISERING

Frentabs anläggning i Kovik ligger utmed väg 642 (Lagnövägen) i den nordöstra delen av Nacka kommun vid gränsen till Värmdö kommun. Närmaste ort är Gustavsberg på ca 6 km avstånd (ca 3 km fågelvägen). Verksamhetsområdet ligger mellan Koviks avfallsanläggning och Velamsunds naturreservat.

Figur 4.1 Frentabs anläggning i Kovik ligger i nordöstra delen av Nacka kommun. (© Lantmäteriet)

6 MILJÖMÅL

I Sverige finns 16 st miljö kvalitetsmål som antogs av riksdagen, vilka ska vara vägledande vid fysisk planering och projektering. 15 av målen skall vara uppfyllda till år 2020. Ett av målen, Begränsad klimatpåverkan, skall vara uppfyllt senast 2050.

Av de 16 målen anses framför allt målen med namn Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Grundvatten av god kvalitet och Levande Sjöar och Vattendrag vara relevanta för den aktuella verksamheten.

Miljömålet Begränsad klimatpåverkan kan påverkas genom transporter till och inom tåkten, varför antalet transporter så långt möjligt ska begränsas och fordon som medför låga utsläpp ska användas. Miljömålet Frisk luft kan påverkas genom att damning från tåkten kan orsaka förhöjda partikelhalter i luften. Detta kan vid behov minskas genom att åtgärder såsom markbevattning utförs. Miljömålet Grundvatten av god kvalitet kan eventuellt påverkas genom avsänkning kopplad till bergbrytningen. Skyddsåtgärder för detta kommer att upprättas, och genom dessa kommer ingen påverkan av grundvattnet relaterat till eventuell avsänkning att uppstå. Miljömålet Levande Sjöar och Vattendrag kan påverkas genom ändrad avrinning från täktområdet till omgivande vatten. Detta kommer att övervakas i ett program för egenkontroll av verksamheten.

7 MILJÖKVALITETSNORMER

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett styrmedel som infördes i svensk lag för att komma till rätta med miljö påverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk.

En miljö kvalitetsnorm kan anges som en halt eller ett värde men kan även beskrivas i ord.

Det finns idag miljö kvalitetsnormer för olika saker. De miljö kvalitetsnormer som bedöms vara relevanta i detta fall är normer för föroreningar i utomhusluften, normer för vattenförekomster och normer för omgivningsbuller.

Miljö kvalitetsnormer för föroreningar i utomhusluften och vattenförekomster skall uppfyllas genom kontroll och åtgärder inom tåkten. Vad gäller normer för omgivningsbuller finns angivet att de skall se till att "omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa". Verksamheten ska uppfylla Naturvårdsverkets riktlinjer för buller.

8 RÅDIGHET

Med rådighet menas att man antingen äger det område som ansökan avser eller har en tidsmässigt obegränsad servitutsrätt eller tomträtt.

Den planerade tåkten ligger inom fastigheten Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, som ägs av Nacka kommun. Frentab har ett nyttjanderättsavtal med kommunen och rådighet för området finns därmed.

9 BEHOV

Det produkter som framställs i tåkten kommer att användas inom ett flertal områden, främst anläggningsändamål. Behovet av bergmaterial i samhället är stort, förbrukningen ligger generellt på ca 6-10 ton per person och år.

10 VERKSAMHETSBESKRIVNING

Frentab avser att ansöka om tillstånd för täktverksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken. Den planerade verksamheten bedöms omfattas av följande verksamhetskoder enligt Miljöprövningsförordningen (SFS 2016:88).

- 4 kap. § 3** 10.20 (B) Tåkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter.
- 4 kap. 6 §** 10.50 (C) Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter. *Eventuellt kan denna verksamhet räknas in i 10.20.*
- 14 kap. 13 §** 26.110 (C) Anmälningssplikt C och verksamhetskod 26.110 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 500 ton
1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller
 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
- 14 kap. 17 §** 26.150 (C) Anmälningssplikt C och verksamhetskod 26.150 gäller för asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
- 14 kap. 18 §** 26.160 (C) Anmälningssplikt C och verksamhetskod 26.160 gäller för anläggning för tillverkning av varor av asfalt.
- 29 kap. 48 §** 90.30 (B) Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.30 gäller för att lagra icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller
 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
- 29 kap 50§** 90.50 (B) Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.50 gäller för att lagra farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
1. mer än 5 ton och utgörs av olja,
 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier,
 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,
 4. mer än 30 ton och utgörs impregnerat trä,
 5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller
 6. mer än 1 ton i andra fall.
- 29 kap. 41 §** 90.110 (C) Anmälningssplikt C och verksamhetskod 90.110 gäller för att
1. yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller
 2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål

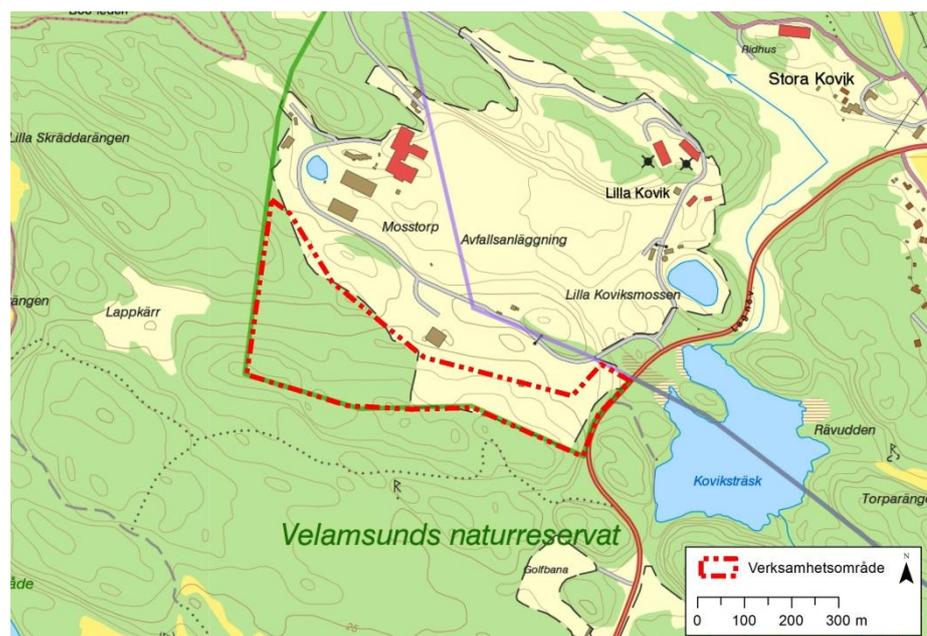
(Avser återvinning av schaktmassor, betong och asfalt, klippning/krossning av stubbar, flistillverkning.)

- 29 kap. 35 §** Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.141 gäller för att återvinna icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.
- 90.141 (C)
- 29 kap 30§** Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.161 gäller för att behandla icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och
- 90.161 (B)
1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller
 2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
- Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen
1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller
 2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §.
- Avser kompostering av hästgödsel, övrig gödsel, matavfall och andra nedbrytbara materialtyper
- 29 kap. 19§** Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.281 gäller för att deponera icke-farliga muddermassor längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om
- 90.281 (C)
1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller
 2. föroreningsrisken endast är ringa.
- 29 kap. 47§** Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.29 gäller för att förbereda avfall för återanvändning.
- 90.29 (C)
- Behöver ej prövas** Användning för anläggningsändamål av avfall om risken är mindre än ringa.

Tillstånd för avsänkning, användande och bortledning av grundvatten kommer sannolikt att sökas enligt 11 kap Miljöbalken.

Bolaget avser att ansöka om en tillståndstid om 20 år avseende brytning av berg. För återvinningsverksamheten avses ett icke tidsbegränsat tillstånd sökas.

Verksamhetsområdet har en yta på 13,2 hektar, figur 5.1.

Figur 5.1 Planerat verksamhets- och brytningsområde på fastigheten (© Metria)

10.1 TÄKT AV BERG

Den planerade täktverksamheten kommer att ske genom fortsatt brytning i tidigare tillståndsgivet brytningsområde. Ungefär 5,7 Mton bedöms kunna brytas. Bolaget utreder möjligheten att bryta ned som lägst till nivå + 5,0 m.

Årsproduktionen beräknas uppgå till max 700 000 ton. Överlagrande jordlager kommer att avbanas och användas till efterbehandling eller försäljas, massorna består till största delen av morän.

Täktverksamheten kommer att bedrivas på ett för branschen traditionellt sätt. De ingående momenten i verksamheten är:

- Avbaning
- Borrning
- Sprängning
- Knackning
- Lastning och interna transporter
- Förkrossning
- Efterkrossning
- Finkrossning
- Sortering
- Uttransport

Krossning och siktning/sortering kommer att ske med mobil utrustning, huvudsakligen inom brytningsområdet. Upplag kommer att finnas både inom och utanför brytningsområdet.

10.2 ÅTERVINNING

Frentab planerar att föra in upp till 500 000 ton inert avfall per år för mellanlagring och återvinning. Det inerta avfall som man avser att hantera består av

- sten, grus, sand och lera
- jord och morän
- betong, tegel och liknande.

Man avser även att föra in, mellanlagra och återvinna upptill 700 000 ton entreprenadberg, berg som bryts vid byggande av till exempel tunnlar, per år. Denna mängd ska vara helt utbytbar mot mängden utbrutet berg enligt 5.1.

Vidare planeras även införsel, mellanlagring, behandling och återvinning av följande avfallsslag (totalt 112 550 ton):

- bitumenbaserad asfalt med lågt innehåll av PAH, max 100 000 ton per år
- trä inklusive grot (grenar och toppar), stubbar och grönflis (nyavverkade trädrester och bark) eller annan flis med högre fukthalt, max 10 000 ton per år.
- djurspillning (hästgödsel), max 2500 ton per år.
- farligt avfall (endast införsel och mellanlagring), max 50 ton per tillfälle.

Återvinningen innebär att införda massor, utifrån sammansättning och önskad slutprodukt, krossas och sorteras. Större föremål av t ex betong kan behöva knackas sönder med hydraulhammare före krossning. Allt entreprenadberg bedöms kunna återvinnas.

Kompostering av hästgödsel kommer att utföras i en för ändamålet utformad komposteringsanläggning.

Återvinning av osorterade finkorniga schaktmassor kommer att ske med hjälp av en våtsikt. Våtsiktens kapacitet bedöms bli 2000 ton per dag, vilket innebär ca 350 000 ton per år. Vid siktningen avskiljs sand- och grusfraktionerna, vilka har större användbarhet och därmed går att sälja för ett högre pris än osorterat material. Våtsikten har en betydande vattenförbrukning. Detta vatten kommer i första hand att tas ifrån inläckande grundvatten i tälten. Frentab räknar med att detta ska täcka behovet. Om den kommande hydrologiska utredningen visar att detta vatten inte kommer att räcka, kommer möjligheterna till annan vattenförsörjning, t ex brunnar eller uttag ut Koviksträsk, att utredas.

I övrigt erhålls finmaterial i form av silt och lera. Detta material kommer att användas inom den egna verksamheten för anläggande av arbetsytor och en bullervall.

Konstruktionsmaterial, d v s material med lämpliga egenskaper för t ex konstruktion av körvägar och vallar, kommer att tas in. Den årliga mängden konstruktionsmaterial kommer att regleras utifrån behovet, men den införda mängden kommer att räknas in i den totala mängden införd material på 500 000 ton angiven i detta avsnitts första stycke.

10.3 ASFALTVERK

I tälten planeras för möjligheten att driva ett asfaltverk. Placeringen kommer i det fall man i framtiden väljer att etablera ett asfaltverk inom området att ske på iordningställd yta. Generellt drivs asfaltverk av gasol vilken lagras i en tank. Intill verket finns förutom materialfickor, bitumentankar även tält för lagring av asfaltsgranulat. Ansökan kan därför komma att inkludera en årlig asfaltproduktion om upp till 150 000 ton i anläggningen.

10.4 BETONGFABRIK

Inom verksamhetsområdet planeras för en betongfabrik. Betongfabriken kommer att utföras som en mobil modulbyggd anläggning för tillverkning av fabriksbetong. För att tillgodose efterfrågan från kundsegmenten stat, kommun och den privata sektorn, planerar Frentab att tillverka och sälja upp till 30 000 m³ betong/år från den eventuella fabriken.

10.5 MASKINPARK

För den planerade verksamheten krävs maskinutrustning i form av:

- Borrmaskiner för losshållning av berget
- Krossanläggning i form av förkross, efterkross och finkross
- Sikt-/sorteringsanläggningar
- Hjullastare för lastarbeten
- Dumprar för interna transporter av material
- Grävmaskiner för bl.a. matning, undanbärning, lastning av material och i samband med avbaningsarbeten

Till denna utrustning kommer:

- Anläggning för hygienisering av hästgödsel
- Våtsiktning av schaktmassor

Bolaget använder enbart mobil utrustning för brytningen av berg.

10.6 ELDRIFT, BRÄNSLE OCH KEMIKALIEHANTERING

De maskiner som används, inklusive dieseldrivna stationära arbetsredskap, kommer även i framtiden att drivas med diesel av miljöklass 1. En normal årsförbrukning beräknas till ungefär 400 m³. El används till platskontor och personalutrymmen.

Drivmedel förvaras i godkända tankar. Övriga kemikalier som hydrauloljor, smörjoljor, motorolja, smörjfetter, spolarvätska och dyl. kommer att förvaras i låsbar container. All tankning och hantering av diesel och oljor sker på tätgjord tankningsplats av stenmjöl.

Elförbrukningen beräknas bli 150 MWh per år för verksamheten exklusive vätsikten. Vätsikten beräknas förbruka ca 1 GWh per år.

10.7 BYGGNADER

Vid infarten till området finns idag ett mindre kontor och en manskapsbod. Inom verksamhetsområdet finns redskapsbodarna och containern. Dessa kommer att ersättas av en mer permanent platsbyggd kontorsbyggnad för vilken bygglov har meddelats av Nacka kommun. Spillvattnet leds till ett reningsverk.

10.8 ARBETSTIDER

Verksamheten kommer normalt att bedrivas helgfri måndag till fredag mellan kl. 06.00 - 18.00. Extra arbetsinsatser utöver normal arbetstid kan dock behöva ske i samband med hantering av massor från särskilda byggentreprenader.

Aktivitet	Arbetstider
Borring, sprängning och krossning	helgfri måndag till fredag kl 07.00-18.00
Utlossning, vägning och transporter	helgfri måndag till fredag kl. 06.00-18.00
Service och reparationsarbeten, uppstart av maskiner och liknande	helgfri måndag till fredag dygnet runt

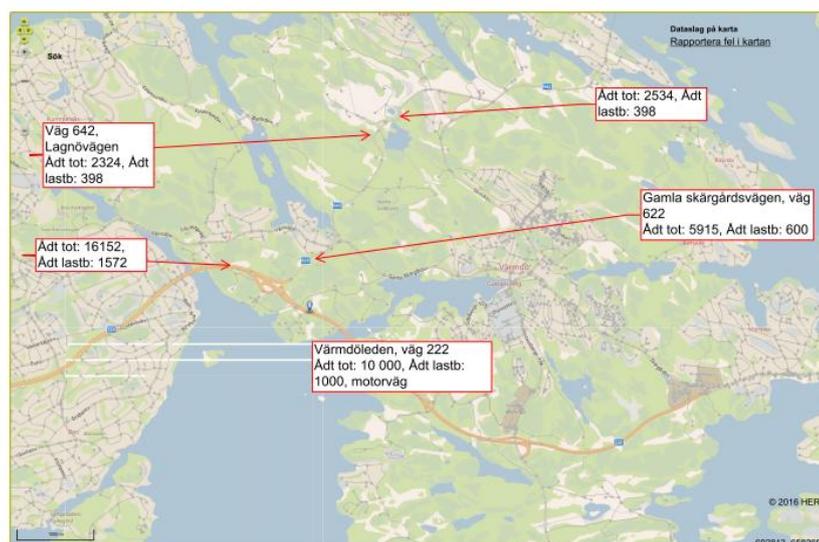
Borringensarbeten inför sprängning kan komma att utföras året runt. Antalet sprängningar beror på hur mycket entreprenadberg som förs in. Om hela produktionen av bergkross baseras på material från tälkten kan antalet sprängningar uppgå till 20-25 st per år.

10.9 TRANSPORTER

Samtliga transporter till och från anläggningen sker med lastbil. Transporter inom området sker med hjullastare samt truckar och dumprar.

In- och utfart till anläggningen sker från väg 642 (Lagnövägen).

Transporterna går främst västerut på väg 622 (Gamla skärgårdsvägen) och vidare på väg 222 (Värmdövägen).

Figur 5.2 Trafikmängder på omgivande vägar (© Trafikverket NVDB)

Den planerade utökningen av verksamheten kommer att innebära ökade transporter till och från verksamhetsområdet. I tabell 5.1 redovisas en uppskattning av antalet fordonsrörelser vid en utökning av verksamheten. Uppskattningen har gjorts utifrån olika scenarier beroende på producerad mängd, andelen returlass och fordonens lastkapacitet.

Tabell 5.1 Fordonsrörelser vid utökad verksamhet.

Mängder (ton)	Andel returlass	Snittlass	Fordonsrörelser per dag
Teoretiskt största möjliga antal transporter:			
700 000 ton entreprenadberg in och ut	0 %	15 ton	1576 st
600 000 ton övrig återvinning in och ut			
Teoretiskt minsta möjliga antal transporter vid full produktion:			
700 000 ton berg ut	100 %	35 ton	416 st
600 000 ton övrig återvinning in och ut.			
Förväntad normalsituation:			
400 000 ton berg ut	20 %	25 ton	353 st
200 000 ton entreprenadberg in och ut			
300 000 ton övrig återvinning in			
100 000 ton övrig återvinning ut			

10.10 EFTERBEHANDLING

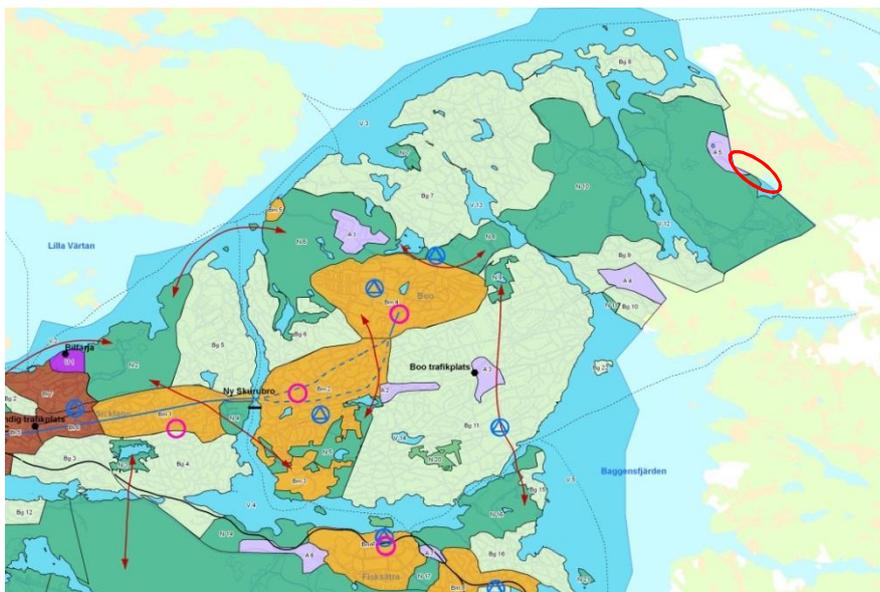
Området kommer att iordningställas antingen som ett naturområde eller som ett område för etablering av t ex lättare industri. Detaljerna i gestaltningen och markanvändningen kommer att redovisas i den efterbehandlingsplan vilken kommer att biläggas den tekniska beskrivningen i bolagets ansökan.

11 OMRÅDESBESKRIVNING

11.1 PLANFÖRHÅLLANDEN

Av Nacka kommuns översiktsplan "Hållbar framtid i Nacka, antagen 2012-06-11" framgår att:

- Frentabs anläggning i Kovik ligger i kanten av ett större natur- och rekreationsområde, se figur 6.1.1 nedan, i direkt anslutning till ett område avsett för arbetsplatsområden och tekniska anläggningar (A5).
- Arbetsplatsområdet A5 består till största delen av en befintlig avfallsanläggning (Suez, tidigare SITA). Södra delen av området reserveras för en utökning av avfallsanläggningen på grund av framtida ökade behov av återvinning av avfall och massor.
- Vid utökad verksamhet vid Kovik bör Lagnövägens standard förbättras.
- Frentabs verksamhetsområde ligger i anslutning till naturreservatet Velamsund som innehåller en mängd objekt med höga naturvärden, främst barrskogar, sumpskogar och ädellövskogar som bildar ett stort sammanhängande skogsområde.

Figur 6.1.1 Del av markanvändningskarta från översiktsplanen "Hållbar framtid i Nacka", 2012. Anläggningens lokalisering är markerad i rött. (© Nacka kommun)

Anläggningen berörs inte av någon detaljplan.

I den Regionala utvecklingsplanen 2010 (RUF), är Kovik beskriven som en täkt och en anläggning för återvinning.

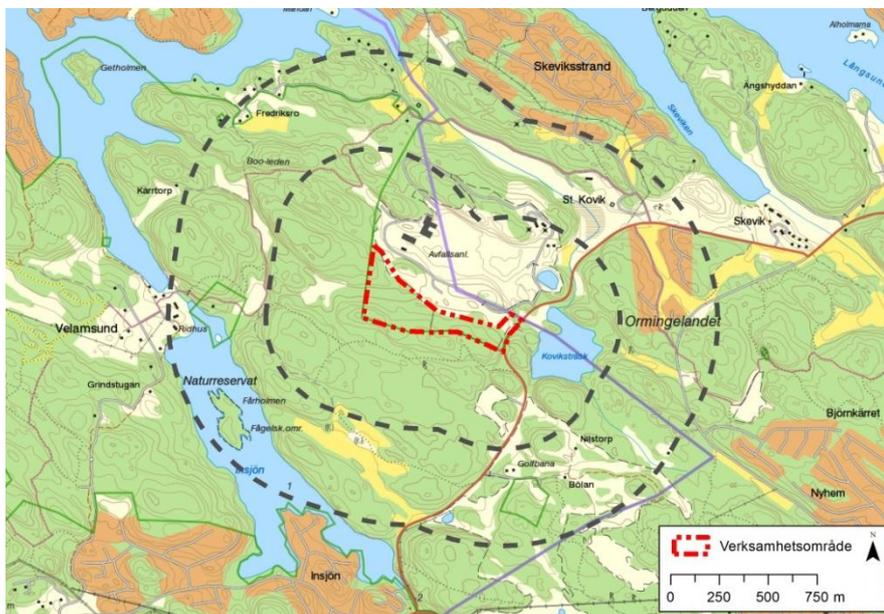
Avfallsplan 2020 gäller från januari 2014 och avser hushållsavfall samt förpackningsavfall som omfattas av producentansvar. I nulägesbeskrivningen (bilaga 3 till avfallsplanen) konstateras dock att byggbranschen är en växande sektor i Nacka som genererar såväl schaktmassor som annat bygg och rivningsavfall.

11.2 KRINGBOENDE OCH ANDRA VERKSAMHETER

Verksamhetsområdet ligger mellan Suez:s avfallsanläggning i Kovik i nordöst och Velamsunds naturreservat i väster och norr.

Det finns inga bostadshus inom 500 m avstånd från området. Närmaste bostadshus ligger cirka 600 m öster om verksamhetsområdet. Avstånden till villaområden i Skevikstrand och Skevik nordöst respektive öster om området är ca 1000 m och ca 600 m. Till bebyggelsen i Fredriksro norr om området är avståndet ungefär 800 m.

Söder om verksamhetsområdet ligger Nacka golfklubb. Avståndet från området till golfbanans närmaste hål är ungefär 200 m och till klubbhuset är avståndet drygt 600 m. Vandringsleden Boo-leden passerar ca 250 m norr om området. Omkring 850 m väster om verksamhetsområdet finns Velamsunds ridhus.

Figur 6.2.1 Streckade linjer markerar 500 respektive 1000 m avstånd från gränsen till verksamhetsområdet. (© Lantmäteriet)

11.3 GEOLOGI OCH HYDROLOGI

Berggrunden i området domineras av gnejsgranit med varierande inslag av grå ovittrad skiffergnejs. I området kring Frentabs anläggning och Velamsund består marken, enligt SGUs kartvisare Jordarter, av berg i dagen samt berg med ett tunt jordlager av svallad morän. Inom de lägre områdena mellan bergsryggarna består marken, av lera med ställvisa inslag av torv.

I nuläget sker ingen ordnad avledning av dagvatten, utan den nederbörd som faller infiltrerar i täktbotten (de s k syltan) och rör sig sannolikt mot Koviks Träsk, som även är närmaste recipient för vatten från Suezs avfallsanläggning. Koviks Träsk har sitt utlopp i Koviksbäcken som rinner norrut till Marsätraviken och Höggarnsfjärden. Huvudavrinningsområde är Askrikefjärden.

Koviks avfallsanläggning (Suez) är, enligt 2004 års ansökan, försedd med en tätskärm för att minimera spridningen av förorenat grundvatten.

11.4 RIKSINTRESSEN

Inom en radie av 1,5 km avstånd från verksamhetsområdet finns två riksintressen för kulturmiljövård – Gustavsberg (K56) och Nacka-Norra Boo-Vaxholm-Oxdjupet-Lindalssundet (K51).

Figur 6.4.1 Utpekade riksintressen i verksamhetens närområde. (© Länsstyrelsens WebbGIS)

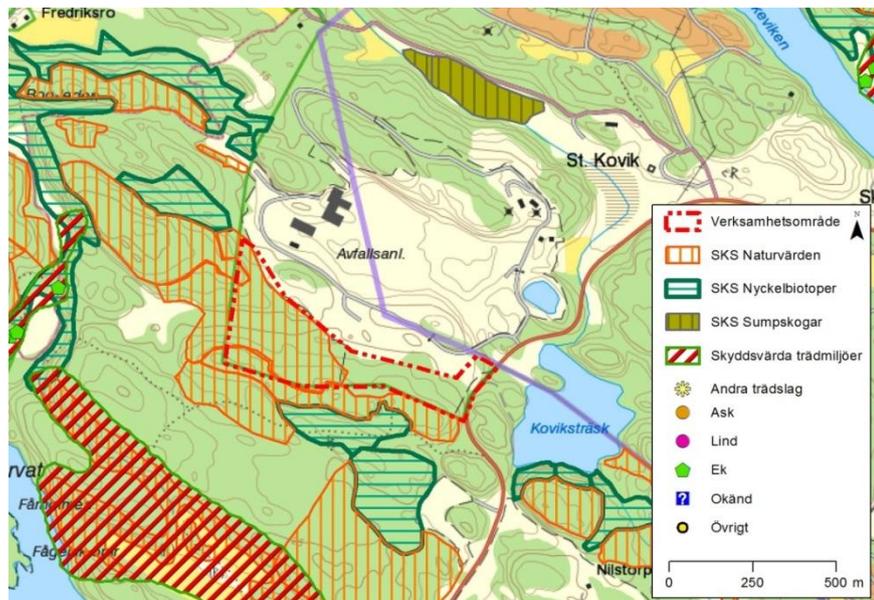
Väster om Frentabs verksamhetsområde ligger Natura 2000-området Velamsund, som består av tre delområden. Avståndet från verksamhetsområdet till det östligaste del-området är cirka 400 m. Även Ekoberget, cirka 2,4 km sydväst om anläggningen, är klassat som ett Natura 2000-område.

11.5 NATURMILJÖ

Området söder och väster kring anläggningen består av skogsmark. I öster domineras området av Suezs avfallsanläggning.

I Figur 6.5.1 redovisas de naturvärden som finns dokumenterade i området. De naturvärden som finns inom verksamhetsområdet är av mindre betydelse efter den exploatering som skett i form av uppfyllnader och andra verksamheter som anmälts och godkänts av tillsynsmyndigheten. Väster och söder om anläggningen finns flera utpekade skogliga naturvärden och nyckelbiotoper. Naturvärdena består av barrskogsområden.

Nyckelbiotopen närmast söder om täkten består av en lövrik barrnatskog och söder om denna finns barrnatskog. Inom dessa nyckelbiotoper förekommer rikligt med död ved. Nordväst om verksamhetsområdet finns två nyckelbiotoper med lövrik barrnatskog bl a bestående av spärrgreniga grova träd. Närmare Velamsund finns ett område med lövträdsrika skogsbryn, även dessa utpekade som nyckelbiotoper.

Figur 6.5.1 Naturvärden i tätens närområde. (© Lantmäteriet)

Som framgår av figur 6.4.2 gränsar verksamhetsområdet i väster, söder och öster till Velamsunds naturreservat. Fårholmen i Velamsund, cirka 750 m väster om anläggningen, är ett fågelskyddsområde.

Figur 6.5.2 Skyddade områden enligt 7 kap. Miljöbalken. (© Lantmäteriet)

Väster om verksamhetsområdet finns N 2000-området Velamsund (figur 6.4.1 ovan). Detta område, bestående av tre delområden, består av nordlig ädellövskog och trädklädd betesmark. Inom N2000-området finns stora ekar och det har en rik flora av kärlväxter. Avståndet från verksamhetsområdet till det östligaste del-området är cirka 400 m.

Ungefär 2,4 km sydväst om anläggningen ligger även N2000-området Ekoberget (figur 6.4.1 ovan), som består av klippvegetation på silikatrika bergtytor. Vegetationen består av hållmarksskog med inslag av ek, björk, rönn, nypon och slån.

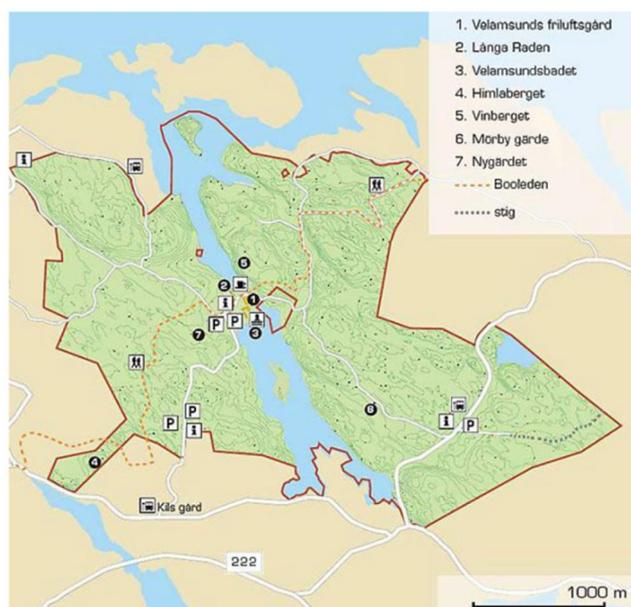
11.6 KULTURMILJÖ OCH FRITID

Den närmsta kulturlämningen ligger cirka 150-200 m söder om tåkten och är en stenugn, s k ryssugn, bestående av numer mossöverbuxna stenar upplagda mot ett berg. Omkring 400 m nordöst om tåktens infart ska det enligt uppgift ha legat ett salpetersjuderi och en krutkvarn. Synliga lämningar saknas. Övriga kulturhistoriskt intressanta objekt ligger mer än 500 m från anläggningsområdet.

Figur 6.6.1 Kulturvärden i tåktens närområde enligt Skogsstyrelsens register. (© Lantmäteriet)

Boo-leden är en 15 km lång vandringsled från Orminge till Strömmen på gränsen till Värmdö kommun. Leden fortsätter även österut, då som Värmdöleden. Det kortaste avståndet till leden från verksamhetsområdet bedöms vara cirka 250 m.

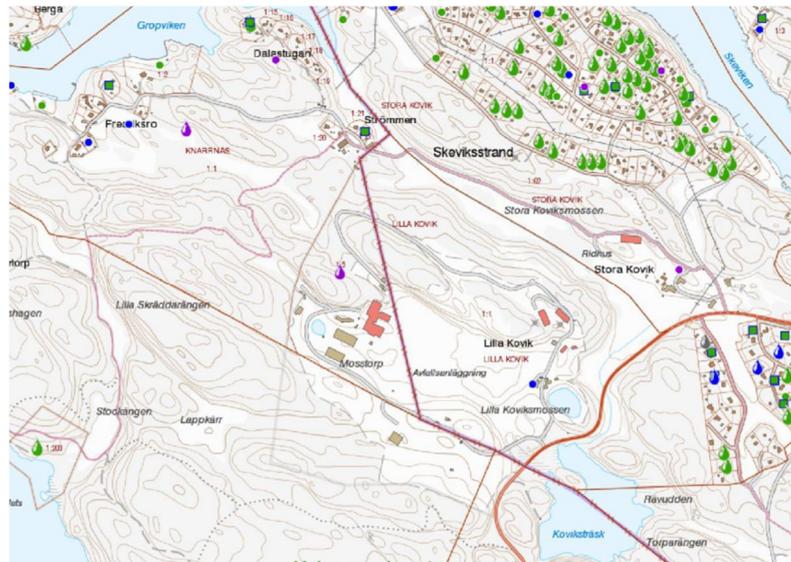
Figur 6.6.2 Karta för friluftslivet över Velamsunds naturreservat. (© Nacka kommuns hemsida)

Nacka Golfklubb ligger söder om verksamhetsområdet. Avståndet från området till golfbanans närmaste hål är ungefär 200 m och till klubbhuset är avståndet drygt 600 m.

Även Velamsunds naturreservat är av intresse för friluftslivet (figur 6.6.2). Förutom Boo-leden, finns vid Velamsund cirka 0,9-1,0 km väster om tälten, en friluftsgård och badplats.

11.7 VATTENINTRESSEN

Ett antal brunnar finns norr och öster om tälten enligt SGUs Brunnarsarkivet. Dessa ligger på så stort avstånd ifrån det planerade verksamhetsområdet att de preliminärt inte bedöms påverkas. Detta kommer att verifieras i en kommande hydrologisk utredning.

Figur 6.6.1 Närliggande vattenintressen i form av privata brunnar. (© SGUs Brunnarsarkiv)

De markavvattningsföretag i närheten som hittills är kända är Stora och Lilla Kovikstråskets torrlägningsföretag (AB 2 0928) från 1939. Själva avvattningsföretaget bedöms inte påverkas av den planerade verksamheten, däremot har berörda fastigheter bedömts ingå i samrådskretsen.

Figur 6.6.2 Markavvattningsföretag i närheten av verksamheten. (© Länsstyrelsens WebbGIS)

12 FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN

12.1 NATURMILJÖ

De naturmiljöer som fortfarande finns kvar inom det oexploaterade området i västra delen av brytningsområdet kommer att försvinna i och med att täkten successivt utökas. Övriga oexploaterade delar inom verksamhetsområdet kommer att påverkas av till exempel vallar.

Verksamheten bedöms inte påverka naturmiljövärdena i det angränsande naturreservatet eller Natura 2000-områdena Velamsund och Ekoberget negativt.

12.2 FRILUFTSLIV

Friluftslivets tillgänglighet till och möjlighet att nyttja Velamsunds naturreservat och Booledden kommer inte att påverkas. Buller från verksamheten kan dock försämra upplevelsen av området närmast täkten. För att utreda detta är avsikten att genomföra en bullerutredning, se avsnitt 7.4.

12.3 YT- OCH GRUNDVATTEN

Verksamheten medför att ytvatten inom verksamhetsområdet kan komma att innehålla förhöjda halter av främst kväve och partiklar (suspenderat material). Kvävet kommer från små rester av odetonerat sprängämne. Ytvattnet inom täkten kan även förorenas vid eventuellt spill av petroleumprodukter. Skyddsåtgärder kommer att vidtas för att förhindra spridning av dessa föroreningar.

Vattenverksamheten innebär att grundvattnet inom täktområdet kommer att avsänkas och ledas bort. För att beskriva en eventuell effekt av detta på den

närliggande deponin och övriga intressen kommer en hydrogeologisk utredning att utföras.

12.4 BULLER

Buller uppkommer främst vid borrning, knackning och krossning men även sortering, lastning och transporter förorsakar buller. Sprängningarna orsakar ett kortvarigt men relativt kraftigt buller.

Bolaget kommer inom ramen för arbetet med den planerade ansökan låta utföra en bullerutredning för att kartlägga spridningen av buller från verksamheten inklusive transporter. Utredningen kommer att visa buller-påverkan på närliggande bostäder och friluftsverksamhet.

12.5 DAMNING

Dammkällor är framför allt krossanläggningar, siktar och transporter. Damning kommer främst att motverkas genom bevattning av körytor och upplag samt eventuellt dammande processer.

12.6 VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTSVÅGOR

I samband med sprängning uppkommer markvibrationer och luftstötstågor som sprids till omgivningen. Beroende på varierande förutsättningar avseende bergkvalité, utslagsriktning, läge, förekomst av sprickor, väderförhållanden med mera varierar också storleken på vibrationerna till viss del från en sprängning till en annan.

Med en väl anpassad sprängplan och rätt orienterade brytningsriktningar kan vibrationerna och luftstötstågor från sprängningar begränsas så att de inte medför någon risk för skador på byggnader. Bolaget kommer att låta utföra en utredning av verksamhetens upphov av vibrationer och luftstötstågor.

12.7 LANDSKAPSBILD

All täktverksamhet innebär en påverkan på landskapsbilden, såväl under själva brytningen som efter avslutad verksamhet. Insyn i täkten är möjlig från brytningsområdets närhet. I övrigt hindrar skogen runt täkten samt befintliga vallar insyn från det omgivande landskapet.

När täkten är färdigbruten kommer området att efterbehandlas. Detaljerna i gestaltningen och markanvändningen kommer att redovisas i efterbehandlingsplanen.

12.8 UTSLÄPP TILL LUFT

Arbetsmaskiner och transportfordon ger upphov till utsläpp av koldioxid och kväveoxider från förbränningsmotorer.

Komposteringen av hästgödsel kan innebära avgivning av lukt främst från för- och efterkomposteringen. Avståndet till närliggande bebyggelse

13 ALTERNATIV

13.1 NOLLALTERNATIV

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att bedrivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång. Därefter efterbehandlas täkten och verksamheten avslutas. Behovet av ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan då inte tillgodoses.

13.2 ALTERNATIV 1

Alternativ 1 innebär att ett nytt tillstånd meddelas enligt bolagets förslag och att brytning av bergmaterial och återvinning av t ex schaktmassor, jord och trä kan fortsätta vid Frentabs täkt i Kovik i tillräcklig omfattning för att täcka regionens behov.

13.3 ALTERNATIV 2

Alternativ 2 innebär att verksamheten inte medges nytt tillstånd och att en ny täkt och en ny återvinningsverksamhet får etableras på en eller flera nya platser för att regionens behov av berg- och grusmaterial ska kunna tillgodoses. I nuläget saknas andra bergtäkter i närheten.

14 AVGRÄNSNING AV MKB

Bolaget föreslår att miljökonsekvensbeskrivningen avgränsas till att innefatta konsekvenser avseende:

- inverkan på grundvattennivåer
- påverkan på mark
- utsläpp till vatten och påverkan på miljökvalitetsnormer
- transporter och utsläpp till luft
- buller
- vibrationer och luftstötståg
- naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv
- inverkan på landskapsbilden
- risk och säkerhet
- resursförbrukning
- avfallshantering

15 FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING I MKB

Den MKB som ska upprättas i ärendet föreslås innehålla följande rubriker:

ICKE TEKNISK SAMMANFATTNING

- 1 INLEDNING
- 2 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER
- 3 TILLSTÅNDSPLIKT OCH SAMRÅD
- 4 VERKSAMHETSBEKRIVNING
- 5 ALTERNATIV
- 6 UNDERLAG FÖR BEDÖMNING
- 7 MILJÖKONSEKVENSER OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG
- 8 EGENKONTROLL
- 9 SAMLAD BEDÖMNING
- 10 KÄLLOR/REFERENSER

BILAGOR

Bilaga 1, Protokoll fört vid tidigt samråd med Länsstyrelsen, Nacka och Värmdö kommun avseende fortsatt och utökad verksamhet inom Velamsund 1:1, Nacka kommun

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi erbjuder tjänster för hållbar samhällsutveckling inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Bredd och mångfald kännetecknar våra medarbetare, kompetensområden, kunder och typer av uppdrag. Tillsammans har vi 34 000 medarbetare på över 500 kontor i 40 länder. I Sverige har vi omkring 3 500 medarbetare.

WSP Sverige AB

Arenavägen 7
121 88 Stockholm-Globen
Tel: +46 10 7225000
<http://www.wspgroup.se>

Uppsala 2017-05-30

Samråd enligt 6 kap 4 och 4a §§ miljöbalken (1998:808) och Seveso-direktivet (lag 1999:381)

Frentab Anläggning AB planerar att ansöka om ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering samt tillhörande vattenverksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län.

På uppdrag av Frentab Anläggning AB översänds härmed underlag för samråd enligt miljöbalken avseende ansökan om tillstånd till fortsatt täkt av berg med mera inom verksamhetsområdet Kovik, bilaga 1.

Samrådsunderlaget har distribuerats via post eller e-post till samtliga fastighetsägare inom 1000 m från det planerade verksamhetsområdet, samt boende i området Koviksudde och Skeviksstrand samt till de statliga myndigheter, kommuner och organisationer som kan antas bli berörda. Ni har som fastighetsägare i närhet av täkten fått del av detta utskick.

En bergtäkt är en anläggning där man utvinner krossat berg för olika användningsområden. Viktiga exempel på vad krossat berg används till är vägbyggen, både i asfalt och som underbyggnad, samt som råvara vid framställning av betong. Bergtäktens planerade verksamhet omfattar sprängning, skutknackning (sönderdelning av stora block), krossning, sortering, lagerhantering och övriga täktverksamheter.

I en bergtäkt försöker man ofta samordna brytningen av berg med återvinning av liknande material vilket görs i Kovik idag och kommer att utvecklas med det nya tillståndet som söks. Inom verksamhetsområdet planeras det även för införsel av rena massor för mellanlagring och återvinning. Icke-farligt avfall kommer att återvinnas genom mekanisk bearbetning. Kompostering av hästgödsel och annat nedbrytbart avfall planeras inom verksamheten. Samt deponering av icke-farliga muddermassor. Bergtäkten kan även medföra tillståndspliktig vattenverksamhet i form av bortledning av yt- och grundvattnen. Ansökan kommer också att omfatta ett asfaltverk och en betongfabrik för att eventuellt i framtiden bedriva dessa verksamheter inom området. Vidare kommer ansökan att omfatta lagring av farligt avfall inom området för att hantera eventuella felaktiga leveranser.

Syftet med verksamheten är att tillhandahålla förädlade bergmaterialprodukter till den lokala och regionala marknaden. Vidare planeras omhändertagande och återvinning av massor och avfall vilka uppstår lokalt och regionalt. Det årliga uttaget av bergmaterial kommer maximalt att vara 700 000 ton berg per år och det totala uttaget upp till 5,7 miljoner ton berg. Då berg avses att brytas under grundvattenytan kommer bortledningen av grundvatten att ske. Införsel, mellanlagring och återvinning av inerta massor planeras upp till en årlig mängd om 500 000 ton. Frentab avser att i första hand ansöka om tillstånd att bedriva täktverksamheten i 20 år samt ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamheten. Området kommer att iordningställas som byggbar mark för lättare industri eller som ett naturområde. Transporterna till och från täkten bedöms till större delen gå västerut på väg 622 (Gamla skärgårdsvägen) och sedan vidare på väg 222 (Värmdövägen).

Det kan inte undvikas att den verksamhet som beskrivits ovan påverkar sin omgivning. De mest påtagliga effekterna av verksamheten i en bergtäkt är:

- Buller från utrustning och transporter.
- Damning från utrustning, transporter och i viss mån från upplag.
- Vibrationer, som uppstår vid sprängning. Dessa kan upplevas som obehagliga men är ofarliga. Om sprängningarna utförs på rätt sätt uppstår heller inte så kraftiga vibrationer att t ex byggnader kan skadas.
- Lukt från hantering av avfall.

Som en del i samrådet önskar vi få del av era synpunkter på den planerade verksamheten och vilka miljöeffekter som behöver beaktas vid framtagande av miljökonsekvensbeskrivningen, MKB, samt om det finns riskfaktorer i omgivningen. Riskfaktorer kan till exempel vara hantering av brandfarliga eller explosiva kemikalier i närheten av täktområdet. Samrådet syftar till att samla in relevanta uppgifter som sedan kommer ligga till grund för den planerade ansökan och dess tillhörande MKB.

Om Ni har frågor gällande den planerade ansökan kontakta Anders Bergman, WSP Environmental, tel 010-722 55 13.

Synpunkter ska ha inkommit senast fredagen den 16 juni 2017 till WSP Sverige AB, att: Anders Bergman, Dragarbrunnsgatan 41A, 753 20 Uppsala, eller via e-post till anders.bergman@wspgroup.se. Alla inkomna synpunkter kommer att bifogas ansökan.

Med vänlig hälsning

Anders Bergman

Bilagor:

Samrådsunderlag

Lagfaren ägare	010213195	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:258		Klart Skepp Fastighet AB	STOCKSUNDS HAMN			18278	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010259318	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:32		KUNGL TEKNISKA HÖGSKOLANS STUDENTKÅR					
Lagfaren ägare	010259349	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:63		KOVIKS HAGARS TOMTÄGAREFÖRENING UPA					
Lagfaren ägare	010259480	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:194		Holstein Vin&Mat AB			ÅSÖGATAN 162	11632	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259588	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:302		JML Utveckling AB			SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 32	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259604	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:318; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:161; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:69; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:54; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:19; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:2; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:1		STORA KOVIKS VÄGFÖRENING			RANSTIGEN	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259612	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:326		BOLEI AB			HIJORTV 48	13245	SALTSJÖ BOO
Lagfaren ägare	010266275	VÄRMDÖ ÖSTRA EKEDAL 1:43; VÄRMDÖ SKEVIK 1:1		JM AB				16982	STOCKHOLM
	010267465	VÄRMDÖ STORA KOVIK GA:1							
	010374687	NACKA KNARRNÄS GA:1							
	010374691	NACKA KNARRNÄS GA:5							
	010374692	NACKA KNARRNÄS GA:6							
	010374693	NACKA KNARRNÄS GA:7							
	010374694	NACKA KNARRNÄS GA:8							
Lagfaren ägare	010374698	NACKA KNARRNÄS 1:5; VÄRMDÖ LILLA KOVIK 1:1		SUEZ Recycling AB			TRANSPORTG 9	26271	ÄNGELHOLM
Lagfaren ägare	010386344	NACKA VELAMSUND 1:196; NACKA VELAMSUND 1:1; NACKA KNARRNÄS 1:1; NACKA BÖLAN 1:1		NACKA KOMMUN				13181	NACKA
Lagfaren ägare	010431109	VÄRMDÖ SKEVIK 1:189		SKEVIKS GÅRD FASTIGHETS AB			SKEVIKS GÅRD PÅ VÄRMDÖ	13432	GUSTAVSBERG
	010452795	VÄRMDÖ STORA KOVIK GA:2							
	010481666	VÄRMDÖ STORA KOVIK GA:3							
Lagfaren ägare	010259388	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:102	Skyddad personuppgift						
Lagfaren ägare	010526557	NACKA KNARRNÄS 1:29; NACKA KNARRNÄS 1:12	Agneta Claesdotter Horn af Åminne				KNARRNÄSVÄGEN 16	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259424	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:138	Alexandra Elisabeth Nygren		LGH 1003		HJALMAR SÖDERBERGS VÄG 16 D	11252	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259546	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:260	Amanda Helen Le Corney				KOVIKSUDDSVÄGEN 40	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259591	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:305	Anders Erik Norling				KOVIKSUDDSVÄGEN 20	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259313	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:27	Anders Olof Karlsson				TORSTIGEN 9	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259455	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:169	Anders Olof Wendin				BERITS BACKE 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259511	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:225	Anders Svante Fors				VEGAGATAN 27 LGH 1701	17234	SUNDBYBERG
Lagfaren ägare	010259522	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:236	Andreas Sten Kjell Bonell Bjurström				SMÅSKÄRSVÄGEN 50	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259529	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:243	Anette Christina Eklund				SMÅSKÄRSVÄGEN 42	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259299	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:13	Anette Kristin Marklund				ÖSTERÅ 17	90594	UMEÅ
Lagfaren ägare	010259346	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:60	Anita Solvei Hildur Pettersson				INTAGSGRÄND 13	16341	SPÅNGA
Lagfaren ägare	010259494	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:208	Ann Jeanette Ekman				SLÅTTERVÄGEN 9 A	14170	SEGELTORP
Lagfaren ägare	010213242	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:305	Anna Cathrine Andersson				DALKJUSEVÄGEN 25	13673	VENDELSÖ
Lagfaren ägare	010259471	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:185	Anna Erika Franzén				BOJSTIGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259595	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:309	Anna Sofia Caroline Liljenberg				SVARTVIKSSLINGAN 49 LGH 1303	16738	BROMMA
Lagfaren ägare	010386351	NACKA VELAMSUND 1:203	Anna von Oelreich Norgren				VÄRTAVÄGEN 16 A LGH 1302	11524	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259563	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:277	Anneli Margaretha Vau				MYTERIVÄGEN 1 A	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259331	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:45	Anne-Marie Eklund				FYRVERKARBACKEN 30 LGH 1303	11260	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259479	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:193	Annika Margareta Danielsson				ROSKILDEVÄGEN 7	31137	FALKENBERG
Lagfaren ägare	010259339	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:53	Ann-Mari Höglund				KUNGSBOLMS STRAND 107 LGH 1701	11233	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259559	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:273	Arne Birger Hedrén				TÖRNSÅNGARVÄGEN 10	14172	SEGELTORP
Lagfaren ägare	010259509	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:223	Arne Cristian Sande				HORNIGATAN 176 LGH 1501	11734	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010526556	NACKA KNARRNÄS 1:28	Arvid Gösta Mauritzon Horn af Åminne				KNARRNÄSVÄGEN 20	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010199099	VAXHOLM GRANHOLMEN 1:3	Axel Evert Inggårde						
Lagfaren ägare	010259490	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:204	Bengt Arne Myckelberg				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 29	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259453	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:167	Bengt Arne Sederlin				SKOLVÄGEN 11	14144	HUDDINGE
Lagfaren ägare	010259334	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:48	Benny Per Olof Andersson				HÄMMUDDSVÄGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010374708	NACKA KNARRNÄS 1:15	Bernt Ove Kent Arvidsson				GREV MAGNIGATAN 14 B LGH 1201	11455	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259518	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:232	Bernth Krister Bergman; Anna Sofia Gunilla Bergman				KOVIKSUDDSVÄGEN 60	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010213218	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:281	Bibi Elisabet Andersson				KAKNÄSVÄGEN 72	11527	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259408	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:122	Birger Ingmar Jegelius				GITARRVÄGEN 66	17556	JÄRFÄLLA
Lagfaren ägare	010213242	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:305	Birgit Heléne Andersson				NORRBYVÄGEN 88	13673	VENDELSÖ
Lagfaren ägare	010259421	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:135	Birgitta Ingela Orrebacken				FARLEDSBACKEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010213335	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:398	Björn Oluf Bingo Rimér				BOX 55995	10216	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259476	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:190	Bo Anders Bremsjö				BARNHUSGATAN 4	11123	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259335	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:49	Bo Gustav Hallman				ÖKNEBOVÄGEN 11 LGH 1401	12248	ENSKEDE
Lagfaren ägare	010259380	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:94	Bo Magnus Sundberg				DIANAVÄGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010374706	NACKA KNARRNÄS 1:13	Bo Valfrid Johansson				HALLONBERG SVÄGEN 23 LGH 1201	17453	SUNDBYBERG
Lagfaren ägare	010259613	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:327	Bodil Kamp				KOVIKSUDDSVÄGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259528	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:242	Britt Marianne Sällström				GLIDFLYKTSGATAN 2 LGH 1304	12833	SKARPNÄCK
Lagfaren ägare	010259605	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:319	Britt-Louise Herbets				VERKSTADSGATAN 5 LGH 1406	11736	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259534	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:248	Britt-Marie Kristina Littler						STORBRITANNIEN
Lagfaren ägare	010259310	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:24	Börje Anders Helgerum				TORSTIGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259366	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:80	Camilla Maria Bårtals Mattsson				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 20	13432	GUSTAVSBERG

Lagfaren ägare	010213195	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:258		Klart Skepp Fastighet AB	STOCKSUNDS HAMN			18278	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010259318	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:32		KUNGL TEKNISKA HÖGSKOLANS STUDENTKÅR					
Lagfaren ägare	010259430	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:144	Carl David Strömberg				KANSLERSVÄGEN 20	12838	SKARPNÄCK
Lagfaren ägare	010259475	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:189	Carl Kenth Bengt Höglund				ÅBYVÄGEN 30	74693	BÅLSTA
Lagfaren ägare	010259489	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:203	Caroline Elisabet Carlborg				GREVGATAN 39 LGH 1602	11453	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259291	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:5	Charles Cedric Francois Fay; Anne-Cécile Francine Marcelle Potmans				HAGAGATAN 15 G LGH 1401	11347	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010213157	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:220	Christer Berglund				KÄLLÄNGSVÄGEN 69 LGH 1202	18144	LIDINGÖ
Lagfaren ägare	010259472	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:186	Christer Tobias Pettersson Sjöödin				BYGGMÄSTARVÄGEN 30 LGH 1101	16832	BROMMA
Lagfaren ägare	010259403	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:117	Christophel Jonkers				JUPITERVÄGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259601	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:315	Claes Bertil Kring				SVEAVÄGEN 84 LGH 1602	11359	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010470597	VAXHOLM GRANHOLMEN 1:63	Claes Ivar Lundqvist				GUSTAV III:S BOULEVARD 85 LGH 1202	16974	SOLNA
Lagfaren ägare	010374700	NACKA KNARRNÄS 1:7	Claes-Erik Wilhelmsson						
Lagfaren ägare	010259296	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:10	Conny Ivan Richard Marstad				KLYVAREVÄGEN 46 B	13142	NACKA
Lagfaren ägare	010213247	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:310	Dan Robert Salomonsson				ODENGATAN 86 LGH 1301	11322	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259492	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:206	Ebba Gunilla Maria Lo		C/O LOTTA BERLIN		NYA VALSÄTRAVÄGEN 1 A	756 46	UPPSALA
Lagfaren ägare	010213409	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:472	Elsa Marianne Bendix				GÖTGATAN 75 B LGH 1501	11662	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259608	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:322	Elsa Suzanne Rheborg Bjurstedt; Anders Birger Gustav Bjurstedt				KARLAVÄGEN 1 LGH 1302	11424	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259569	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:283	Elsy Lillemor Anarita Lermom				SMÅSKÄRSVÄGEN 20	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259450	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:164	Emma Lilly Wikström				LUGNORPSVÄGEN 32	12944	HÄGERSTEN
Lagfaren ägare	010259519	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:233	Erik André Staaf; Elisabet Staaf				HANTVERKARGATAN 81 LGH 1502	11238	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259572	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:286	Erik Börje Litens				BRÄNNINGEVÄGEN 42 LGH 1201	12058	ÅRSTA
Lagfaren ägare	010259362	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:76	Erik Gustav Rastman				SKEVKSSTRANDSVÄGEN 9	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259474	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:188	Erik Leonard Bogren				BOJSTIGEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259379	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:93	Erik Mikael Tillman; Carina Birgitta Tillman				DIANAVÄGEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259564	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:278	Erika Elisabeth Grünberger				BRAHEGATAN 49 LGH 1102	11437	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259395	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:109	Ernst Verner Knålmann				KÖRGPILSRÄND 42	16577	HÄSSELBY
Lagfaren ägare	010259465	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:179	Ester Irene Lindberg				KLIPPATAN 20 A LGH 1201	17147	SOLNA
Lagfaren ägare	010259521	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:235	Eva Birgitta Arvidsson				SICKLA KANALGATA 13 A LGH 1001	12067	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259351	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:65	Eva Birgitta Grünberger				GREVGATAN 35 LGH 1306	11453	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259423	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:137	Eva Birgitta Lagerblad				SKÄNEGATAN 81 LGH 1303	11635	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259483	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:197	Eva Christina Geidenmark				SKÖLDGATAN 6 LGH 1305	11863	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259470	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:184	Eva Kristina Bothin Örby				SÖDRA SKOGSRUNDAN 36	18464	ÅKERSBERGA
Lagfaren ägare	010259517	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:231	Eva Margareta Bremberg				RINGVÄGEN 126 LGH 1403	11661	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259611	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:325	Eva Marianne Ehrenborg				JAKOB DUBBES VÄG 4	13150	SALTSJÖ-DUVNÄS
Lagfaren ägare	010259525	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:239	Eva Milvi Aruvee				WIBOMS VÄG 6 LGH 1601	17160	SOLNA
Lagfaren ägare	010213433	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:496	Eva Susanne Raab Åhl; Anders Lennart Åhl				SKIFTESVÄGEN 5	14144	HUDDINGE
Lagfaren ägare	010259422	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:136	Fritz Norbert Höxter				VÄSTRA VÄGEN 7 B LGH 1903	16961	SOLNA
Lagfaren ägare	010259594	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:308	Gabriella Aschkenasy		ELROI 5 G		92108 JERUSALEM		ISRAEL
Lagfaren ägare	010259435	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:149	Gerd Gun Lundin				RYDBO TORNVÄG 26	18494	ÅKERSBERGA
Lagfaren ägare	010454243	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:330	Giovanni Pinto; Cecile Kitty Lange Pinto				KOVIKSUDDSVÄGEN 50	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259412	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:126	Gun Elisabet Strandberg; Bo Erik Strandberg				FARTYGSVÄGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259371	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:85	Gun Elsie Andreasson				SKEVKSSTRANDSVÄGEN 14	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010374717	NACKA KNARRNÄS 1:24	Gun Margareta Johansson				KORHOPPSPGATAN 40 LGH 1102	12065	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259347	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:61	Gun Ulla-Britt Friedrichs				RUSSINVÄGEN 4 A LGH 1301	12359	FARSTA
Lagfaren ägare	010213845	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:908	Gunilla Catharina Pernold Ekberg				DILIGENSVÄGEN 38 LGH 1301	13148	NACKA
Lagfaren ägare	010213157	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:220	Gunilla Kitty Lindgren				FREGATTVÄGEN 8 LGH 1703	18137	LIDINGÖ
Lagfaren ägare	010259500	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:214	Gunilla Kristina Häggström				MYTERIVÄGEN 10	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010199111	VAXHOLM GRANHOLMEN 1:15	Gunnar Savisar		KUUSENOMNE TEE 7		11912 TALLIN		ESTLAND
Lagfaren ägare	010259333	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:47	Gunvor Susanne Andersson				FINNBODA PARKVÄG 4 LGH 1103	13172	NACKA
Lagfaren ägare	010374712	NACKA KNARRNÄS 1:19	Gustaf Krister Wahlberg; Evy Ruth Emma Adler				PÅLSUNDSPARKEN 12 LGH 1503	11732	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259324	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:38	Guy Ove Herman Olsson				FALUGATAN 24 LGH 1101	11332	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010213493	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:556	Göran Krister Nordlundh				ANUNDSHÖG 14	72596	VÄSTERÅS
Lagfaren ägare	010259609	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:323	Hamid Khayata				KUNGSGATAN 51 LGH 1103	11122	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010374701	NACKA KNARRNÄS 1:8	Hans Bertil Rundberg				HUMLEGÅRDSGATAN 7 A LGH 1701	11446	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259503	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:217	Hans Erik Broberg				HAMNUDDSVÄGEN 7	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259304	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:18	Hans Gunnar Eriksson; Evy Elsiebritt Eriksson				SJÖALLÉN 15	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259295	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:9	Hans Kenneth Westerdahl				ÅGATAN 9 LGH 1501	17262	SUNDBYBERG
Lagfaren ägare	010213421	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:484	Hans Olof Jönsson				ERIKSBERG NYTORP	64193	KATRINEHOLM
Lagfaren ägare	010259554	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:268	Hans Ove Andrén				BECKASINVÄGEN 43 A LGH 1101	13144	NACKA
Lagfaren ägare	010259388	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:102	Hans Tommy Lennart Harderud				DIANAVÄGEN 11	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259442	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:156	Harriet Fause				SKEVKSSTRANDSVÄGEN 51	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259299	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:13	Helén Marie Stenqvist				HERMELINVÄGEN 59	13433	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010374710	NACKA KNARRNÄS 1:17	Helena Cecilia Karsenborg; Bob Karsenborg				TROLLEBOVÄGEN 2	13133	NACKA
Lagfaren ägare	010259386	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:100	Helène Birgitta Carne; Claes Magnus Carne				DIANAVÄGEN 7	13432	GUSTAVSBERG

Lagfaren ägare	010213195	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:258		Klart Skepp Fastighet AB	STOCKSUNDS HAMN			18278	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010259318	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:32		KUNGL TEKNISKA HÖGSKOLANS STUDENTKÅR					
Lagfaren ägare	010259377	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:91; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:90; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:89	Heli Ojaste				BOHUSGATAN 55 LGH 1502	11667	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259444	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:158	Imre Bujdoso				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 47	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259389	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:103	Inga Carina Elisabeth Vikarby				DIANAVÄGEN 12	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259578	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:292	Inga Liselott Eriksson				SMÅSKÄRSVÄGEN 12	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259507	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:221	Inga-Lena Wivall Helleryd; Erik Gunnar Helleryd				KANTARELLVÄGEN 23 LGH 1001	12263	ENSKEDE
Lagfaren ägare	010259382	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:96	Ingela Elise Karlsson; Dan Weijmers				DIANAVÄGEN 5	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259497	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:211	Inger Gunilla Margareta Ahlinder				BRODDGRÄND 21 LGH 1101	12946	HÄGERSTEN
Lagfaren ägare	010259440	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:154	Ingrid Elisabet Fröberg						
Lagfaren ägare	010259332	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:46	Ingrid Gunilla Elisabeth Sandström				HAMNUDDSVÄGEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259330	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:44	Ivan Ture Hjertman; Eva Helene Larfeldt				KÖLNAGATAN 24 LGH 1401	12064	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259585	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:299	Jan Christer Håkan Månsson; Eva Elisabeth Wellerfors				FALUGATAN 12 LGH 1202	11332	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259357	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:71	Jan Michael Hellstadius				SMÅSKÄRSVÄGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259489	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:203	Jan Nils Fredrik Carlborg				WITSTOCKSGATAN 2 LGH 1502	11524	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259369	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:83	Jan Olov Nordström; Inez Synnöve De Ron Nordström				SLOTTSVÄGEN 2 LGH 1201	16969	SOLNA
Lagfaren ägare	010213248	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:311	Jan Peter Henrik Hessel				FANJUNKAREGATAN 107	58216	LINKÖPING
Lagfaren ägare	010259427	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:141	Jan Peter Källkvist; Ann-Sophie Margareta Petersen				FARLEDSBACKEN 14	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010454245	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:332	Jan Stefan Jonsson; Anna Christel Persson				KOVIKSUDDSVÄGEN 46	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259298	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:12	Jan Stefan Segerberg; Abigail Segerberg				GULDVININGVÄGEN 13	14137	HUDDINGE
Lagfaren ägare	010259463	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:177	Jan Torbjörn Frank; Catarina Birgitta Frank				FENDERSTIGEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259337	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:51	Jeanette Rut Hellström				VALLA TORG 51 LGH 2003	12056	ÅRSTA
Lagfaren ägare	010259514	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:228	Jean-Luc Henri Fiorenzoni; Eva Cathrin Fiorenzoni		LUZERNERSTRASSE 27	6330 CHAM			SCHWEIZ
Lagfaren ägare	010259417	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:131	Jenny Marie Lundberg				KOVIKSUDDSVÄGEN 54	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259399	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:113	Jenny Victoria Johansson; Bo Christopher Rogers Månsson				JUPITERVÄGEN 11	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259319	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:33	Joakim Jan Klingsell; Claudia Klingsell				VÄSTMANNAGATAN 56 LGH 1101	11325	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259467	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:181	Joanna Barbara Hornatowska				HERDEVÄGEN 13 A	16344	SPÅNGA
Lagfaren ägare	010259597	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:311	Johan Fredrik Vau				PÅLSTEKSVÄGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259415	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:129	Johan Magnus Eneroth				ÖSTGÖTAGATAN 52 LGH 1302	11664	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259433	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:147	Johan Magnus Högberg; Charlotte Kristina Högberg				SEGELBACKEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259443	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:157	Johan Olov Persson				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 49	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259501	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:215	Johan Rolf Ekstrand; Eva Sofia Ekstrand				GÅRDSTUGUVÄGEN 13	19251	SOLLENTUNA
Lagfaren ägare	010259316	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:30	Johanna Anneli Andersson; Carl Albert Lennart Westin				TORSTIGEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259594	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:308	Johnny Bertil Steuer				ÖSTERMALMSGATAN 80 LGH 1301	11450	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259557	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:271; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:270	Johnny Åke Nordström; Anna Nordström				NORRBACKAGATAN 41 LGH 1503	11334	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259385	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:99	Jonas Arvidsson; Greta Isabel Boström				RUDSJÖVÄGEN 110	13147	NACKA
Lagfaren ägare	010259333	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:47	Jonas Bernt Erik Andersson				KÄLLMOSSVÄGEN 11	13836	ÄLTA
Lagfaren ägare	010259491	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:205	Jonas Fredrik Hagsjö				HAGEBYSLINGAN 15	14169	HUDDINGE
Lagfaren ägare	010259600	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:314	Jonas Gustav Håkansson				GÖTLANDSGATAN 84 LGH 1402	11638	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259458	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:172	Jonas Ragnar Berg				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 46	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259487	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:201	Jorge Mats Hamberg				KOBBEVÄGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259543	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:257	Joseph Ram; Ester Susanne Aresik Ram				RIDDARVÄGEN 46	18132	LIDINGÖ
Lagfaren ägare	010259345	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:59	Juno Ann-Louise Kring				VALHALLAVÄGEN 153 LGH 1104	11531	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259534	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:248	Karin Margareta Björkman				FENDERGATAN 13 5 TR	12071	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010213845	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:908	Karin Margareta Maria Pernold				KRÅNGEDEVÄGEN 23 LGH 1202	11543	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010199130	VAXHOLM GRANHOLMEN 1:34	Karl Fredrik Öhrnell; Cecilia Jeanette Halvars Öhrnell				SIJÖKVARNBACKEN 12 LGH 1502	13171	NACKA
Lagfaren ägare	010199133	VAXHOLM GRANHOLMEN 1:37; VAXHOLM GRANHOLMEN 1:3	Karl Gunnar Inggärde				KÄLLBRINKEN	64791	MARIEFRED
Lagfaren ägare	010259374	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:88	Karl Mikael Algeroth; Camilla Anna Catharina Algeroth von Thiele				SICKLA ALLÉ 29 LGH 1101	13165	NACKA
Lagfaren ägare	010259599	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:313	Karl Mikael Lennart Kortessalmi				PÅLSTEKSVÄGEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259364	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:78	Karl Peter Öqvist; Christina Elisabet Öqvist				SOLSTIGEN 43	13146	NACKA
Lagfaren ägare	010530520	NACKA KNARRNÄS 1:30	Karl-Johan Klasson von Heland; Eva Gerd Alice Cecilia Hamilton				KNARRNÄSVÄGEN 22	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259373	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:87	Katarina Judith Markiewicz Henningsson				DÖBELNSGATAN 60 LGH 1204	11352	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010213335	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:398	Katrin-Julie Zytomierska				KARLAVÄGEN 36 LGH 1501	11449	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259469	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:183	Kennert Holger Enar Johansson; Birgitta Maria Flodén				SVARTVIKSSLINGAN 86 LGH 1404	16739	BROMMA
Lagfaren ägare	010259590	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:304	Kenneth Erik Hagström				BONDEGATAN 31 LGH 1405	11633	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259423	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:137	Kenneth Åke Berg				RENSTIERNAS GATA 38 LGH 1102	11631	STOCKHOLM

Lagfaren ägare	010213195	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:258		Klart Skepp Fastighet AB	STOCKSUNDS HAMN			18278	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010259318	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:32		KUNGL TEKNISKA HÖGSKOLANS STUDENTKÅR					
Lagfaren ägare	010259438	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:152	Kent Arne Henningson; Birgitta Elisabet Henningson				RÅDMANSGATAN 79 LGH 1301	11360	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259462	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:176	Kent Bertil Blademo				FENDERSTIGEN 4	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259397	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:111	Kent Ebbe Hedbom; Ingrid Susanne Engström				GRINDTORPSVÄGEN 33 LGH 1903	18349	TÄBY
Lagfaren ägare	010259420	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:134; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:133	Kent Ragnar Runnquist; Irene Elisabet Ström Runnquist				BOHUSGATAN 37 LGH 1301	11667	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259299	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:13	Kersth-Marie Ingrid Stenqvist				SIÖALLÉN 21	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010374713	NACKA KNARRNÄS 1:20	Kerstin Birgitta Foghagen; Jan Anders Hugo Klippmark			KNARRNÄS	KNARRNÄSVÄGEN 9	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259402	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:116	Kerstin Eleonora Nilsson; James Gregory Sacra				ATLASVÄGEN 49 LGH 1101	13134	NACKA
Lagfaren ägare	010259593	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:307	Kerstin Linnea Wahlgren				RINGVÄGEN 66 LGH 1501	11861	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010213395	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:458	Kerstin Sofie Wahlman				FRILUFTSVÄGEN 123	14634	TULLINGE
Lagfaren ägare	010259454	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:168	Kjell Edvin Gustav Öhman				RINGVÄGEN 139 A LGH 1102	11661	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010199133	VAXHOLM GRANHOLMEN 1:37; VAXHOLM GRANHOLMEN 1:3	Kjell Evert Inggårde				TUSSMÖTEVÄGEN 272	12241	ENSKEDE
Lagfaren ägare	010530521	NACKA KNARRNÄS 1:31	Klas Jacob von Heland; Franciska Anna Fanny von Heland				KNARRNÄSVÄGEN 24	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259451	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:165	Klas Yngve Peterberg				SKILLINGVÄGEN 7	17567	JÄRFÄLLA
Lagfaren ägare	010259387	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:101	Kristina Gunnarsdotter				DIANAVÄGEN 8	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259610	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:324	Kristina Helena Linnea Nordin				BRÄNNARSTIGEN 4	13431	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010374709	NACKA KNARRNÄS 1:16	Kurt Erik Irmer Östberg			STUREBY VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE	TUSSMÖTEVÄGEN 175 LGH 1308	12264	ENSKEDE
Lagfaren ägare	010259380	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:94	Laila Caroline Melin				STÖVARGATAN 23 LGH 1202	12461	BANDHAGEN
Lagfaren ägare	010259610	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:324	Laila Linnea Kristina Nilsson				HÄMNUDDSVÄGEN 15	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259449	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:163	Laila Mari Österman; Björn Tony Österman				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 41	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259527	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:241	Lars Gunnar Claesson				DIJURGÅRDSBRUNNSVÄGEN 62	11525	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259297	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:11	Lars Gunnar Melander				LINJEMÄSTARVÄGEN 58	16270	VÄLLINGBY
Lagfaren ägare	010259329	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:43	Lars Gunnar Södergran				STUREVÄGEN 43	18274	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010374699	NACKA KNARRNÄS 1:6	Lars Göran Wredesjö				HÄGERSTENS ALLÉ 38	12937	HÄGERSTEN
Lagfaren ägare	010259510	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:224	Lars Joakim Strandberg; Jesper Claes Henrik Strandberg Westin				KOVIKSUDDSVÄGEN 5	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259524	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:238; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:237	Lars John Ola Dagberg; Karin Margareta Dagberg				BIRGER JARLSGATAN 131 A LGH 1103	11356	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259595	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:309	Lars Jonny Wåhlander				BJÖRNSKOGSVÄGEN 80 LGH 1002	13435	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259495	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:209	Lars Jozsef Niklas Lénart				NÄSHULTAVÄGEN 13	12541	ÄLVSJÖ
Lagfaren ägare	010259425	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:139	Lars Lennart Lingarp; Carina Birgitta Lingarp				FARLEDSBACKEN 10	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259432	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:146; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:138	Lars Olof Zdravko Zdilar				FARLEDSBACKEN 8	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259577	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:291	Lars Oscar Magnus Lindwall				VÄRMDÖVÄGEN 937	13236	SALTSJÖ-BOO
Lagfaren ägare	010374718	NACKA KNARRNÄS 1:25	Lars Owe Reineck				KNARRNÄS	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259370	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:84	Lars Roland Åhling				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 18	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259457	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:171	Lars Stefan Ekfeldt				FENDERSTIGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010213494	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:557	Lars Åke Pettersson				SNÄCKSTAVIK 4	14792	GRÖDINGE
Lagfaren ägare	010259581	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:295	Lars-Håkan Ceder				ANANASVÄGEN 26	17549	JÄRFÄLLA
Lagfaren ägare	010259539	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:253	Leif Gösta Larsson				PRÄMNVÄGEN 5	13239	SALTSJÖ-BOO
Lagfaren ägare	010259566	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:280	Leif Harry Johansson				SMÅSKÄRSVÄGEN 22	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010213211	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:274	Leif Magnus Hambraeus; Anna Margareta Hambraeus				BRAHEVÄGEN 8 B	18531	VAXHOLM
Lagfaren ägare	010439240	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:329	Lena Britt-Inger Ivarsson				NÄCKROSVÄGEN 44	13237	SALTSJÖ-BOO
Lagfaren ägare	010259321	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:35	Lena Elisabet Aronsson; Hans Anders Lindgren				FARTYGSVÄGEN 4	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010213845	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:908	Lena Katarina Pernold			4740 WESTMINSTER HIGHWAY	RICHMOND, BC, V7C 1B8		KANADA
Lagfaren ägare	010259574	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:288	Lena Maritha Bjerlemo				MYTERIVÄGEN 4	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259404	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:118	Lenita Maria Karlå; Jan Harry Jacobsson				JUPITERVÄGEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259329	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:43	Lilian Margareta Laurell				KEDJEBACKEN 2 A LGH 1502	13431	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259506	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:220	Lillemor Elisabet Wahlström; Håkan Gunnar Wahlström				KÄLLÄNGSVÄGEN 36 LGH 1702	18144	LIDINGÖ
Lagfaren ägare	010259547	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:261	Lillian Karin Margareta Skoglund				KOVIKSUDDSVÄGEN 36	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259437	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:151	Linnéa Sofie Kristina Jiveby; Lars Anders Jiveby				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 64	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259293	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:7	Lisbeth Magdalena Ottosson; Leif Gunnar Uno Ottosson				SIÖALLÉN 9	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259571	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:285	Lise-Lotte Johansson				CITRONVÄGEN 88	33154	VÄRNAMO
Lagfaren ägare	010259542	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:256	Lovisa Kristine Bogren				SMÅSKÄRSVÄGEN 39	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259317	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:31	Madeleine Ann Charlotte Westin; Claes Fredrik Ling-Vannerus				KANTARELLVÄGEN 6	12263	ENSKEDE

Lagfaren ägare	010213195	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:258		Klart Skepp Fastighet AB	STOCKSUNDS HAMN			18278	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010259318	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:32		KUNGL TEKNISKA HÖGSKOLANS STUDENTKÅR					
Lagfaren ägare	010259549	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:263	Magda Johansson		EVA JOHANSSON		HELGAGATAN 36 H 2TR LGH 1204	11858	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259383	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:97	Magnus Bertil Westerdahl				DIANAVÄGEN 10	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259391	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:105	Malin Hillvevi Kristina Jenstav; Claes Johan Carlström				DIANAVÄGEN 14	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259434	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:148	Malin Sofia Ingnäs; Carl Ernst David Ingnäs				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 70	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259446	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:160	Malin Susanne Qvarforth				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 43	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259536	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:250	Marco Alexander Gustafsson				SMÅSKÄRSVÄGEN 36	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259582	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:296	Marcus Birger Warneby; Ida Charlotta Warneby				SMÅSKÄRSVÄGEN 9	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259520	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:234	Marcus Per-August Björklund				SMÅSKÄRSVÄGEN 54	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259405	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:119	Marcus Törner; Ewa Charlotta Larsdotter Swärd				JUPITERVÄGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259561	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:275	Margie Jehrén				SMÅSKÄRSVÄGEN 21	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259499	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:213	Margit Elisabet Classon				VITSIPPSTIGEN 10	12554	ÄLVSJÖ
Lagfaren ägare	010213304	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:367	Maria Birgitta Forsman				VÅRDKASSTIGEN 5	18162	LIDINGÖ
Lagfaren ägare	010259606	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:320	Maria Katarina Lofors; Jonas Fredrik Lofors				SJÖALLÉN 4	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010199133	VAXHOLM GRANHOLMEN 1:37; VAXHOLM GRANHOLMEN 1:3	Marianne Elisabet Inggårde Jonsson				RYBORGSVÄGEN 15	64731	MARIEFRED
Lagfaren ägare	010259589	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:303	Marianne Lillemor Essén				KOVIKSUDDSVÄGEN 24	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259350	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:64	Marie Bengtsdotter Knaust; Anders Martin Knaust				KVARNHAMMSRINGEN 55	13439	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259300	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:14	Marie Camilla Frank				ALVÄGEN 2	19133	SOLLENTUNA
Lagfaren ägare	010259560	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:274	Marie Christina Forsell				LANDSNORAVÄGEN 77 A	19251	SOLLENTUNA
Lagfaren ägare	010259545	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:259	Marie Helena Sandegren; Erik Casper Sandegren				KOVIKSUDDSVÄGEN 42	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259312	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:26	Marie Pernilla Hårsmann Wahlström; Jan Stefan Wahlström				TORSTIGEN 7	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259540	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:254	Marie Thérèse Dackerman; Carl Olof Martin Dackerman				SMÅSKÄRSVÄGEN 28	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259403	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:117	Marie-Helén Magnesten				STORA TORGET 2 LGH 1102	17744	JÄRFÄLLA
Lagfaren ägare	010374708	NACKA KNARRNÄS 1:15	Marie-Louise Thelander				KUBIKENBORGSVÄGEN 21, BV	12241	ENSKEDA
Lagfaren ägare	010259306	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:20	Marion Ethel Franzon; Curt Gösta Franzon				HAMNUDDSVÄGEN 14	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259485	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:199	Marko Tapio Klemetti; Larisa Jeriomina				FINNBERG SVÄGEN 18 LGH 1002	13131	NACKA
Lagfaren ägare	010259504	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:218	Markus Karlsmyr; Annelie Birgitta Åstrand				SVEDENBORGSGATAN 1 LGH 1301	11848	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259400	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:114	Martin Andreas Rydell; Malin Ulrika Placht				JUPITERVÄGEN 10	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259553	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:267	Martin Bernhard Stiebel				KUNGS HOLMS KYRKOPLAN 6 LGH 1404	11224	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010374715	NACKA KNARRNÄS 1:22; NACKA KNARRNÄS 1:21	Mats Gunnar Anders Wallgren			STRÖMMEN	KNARRNÄSVÄGEN 6	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259365	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:79	Mats Gunnar Ohman				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 22	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259348	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:62	Mats Håkan Bjurström				STORA KOVIKS GÅRD	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259576	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:290	Mats Skoglund				SMÅSKÄRSVÄGEN 16	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010213333	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:396	Mats Åke Pettersson				HAGA NYDAL 702	19391	SIGTUNA
Lagfaren ägare	010259426	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:140	Mats-Ola Lundvall; Marie Lundvall				FARLEDSBACKEN 12	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010213410	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:473	Mattias Andreas Kindstedt; Malin Maria Kindstedt				VALHALLAVÄGEN 104 LGH 1201	11441	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259550	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:264	Maud Elisabeth Fellenius				ERIKSBERGSGATAN 30 LGH 1302	11430	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259360	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:74	Max Roger Ljungberg; Barbara Joan Ljungberg				SMÅSKÄRSVÄGEN 4	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259351	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:65	Michael Mauritz Grünberger				FREJGATAN 36 A LGH 1201	11326	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259429	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:143	Michael Mehran Henareh				KRISTINEBERGS STRAND 3 LGH 1401	11252	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259614	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:328; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:321	Mika Takehara Nilsson; Ludvig Vidar Nilsson				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 5 A	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259352	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:66	Mikael Lindblom				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259473	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:187	Mikael Lindström; Maria Helena Sigfridsdotter				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 32	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259314	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:28	Minna Maria Linnea Jensen				VIVELVÄGEN 49 A	12533	ÄLVSJÖ
Lagfaren ägare	010374707	NACKA KNARRNÄS 1:14	Miriam Victoria Mannbro; Jesper Rolf Ekstrand				MÅNDANS VÄG 9	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259498	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:212	Mona Elisabeth Birgitta Ahlander				BRODDGRÄND 2 LGH 1202	12946	HÅGERSTEN
Lagfaren ägare	010374711	NACKA KNARRNÄS 1:18	Mona Linnéa Johansson; Björn Arne Johansson				PRIMUSGATAN 87 LGH 1304	11267	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259363	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:77	Monica Birgitta Elisabet Hansson				JUNGFRUGATAN 2 LGH 1401	11444	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259327	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:41	Nanna Charlotta Kristina Wedar; Jonas Henrik Wedar				RANSTIGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259338	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:52	Natalia Svidler		VICTOR NATHANSON		ST ERIKSGATAN 53 A	11234	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259602	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:316	Nicole Isabelle Olsbro				KOVIKSUDDSVÄGEN 4	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259368	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:82	Nikolaos Vounelakis; Monica Aimée Marianne Lindsoug Vounelakis				ÖSTBOVÄGEN 6 B	18256	DANDERYD

Lagfaren ägare	010213195	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:258		Klart Skepp Fastighet AB	STOCKSUNDS HAMN			18278	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010259318	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:32		KUNGL TEKNISKA HÖGSKOLANS STUDENTKÅR					
Lagfaren ägare	010259441	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:155		Nils Evert Eklund; Anneliese Eklund			INFANTERIGATAN 27 LGH 1705	17159	SOLNA
Lagfaren ägare	010259548	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:262; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:261		Nils Mikael Magnus Skoglund			KNAPERSTAVÄGEN 3 LGH 1102	11733	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010374702	NACKA KNARRNÄS 1:9		Nils Stephan Norrby; Elizabeth Monica Alice Norrby		FREDRIKSRO	KNARRNÄSVÄGEN 19	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259484	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:198		Nils Åke Brolin			KRAFTGATAN 4	56142	HUSKVARNA
Lagfaren ägare	010259464	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:178		Ola Skoglund			SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 42	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259289	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:3		Olof Harald Pettersson			SKEPPARGATAN 12 LGH 1202	11452	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259430	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:144		Olov Martin Strömberg			BARRSTIGEN 20	18162	LIDINGÖ
Lagfaren ägare	010259367	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:81		Ove Erik Roland Angelsiöö; Ingela Katarina Eklund			VÄGSTIGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259311	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:25		Oxana Pavlova; Evgeny Pavlov			STYRMANSGATAN 1 LGH 1401	11454	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259562	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:276		Per Agne Digrell; Eva Elisabeth Digrell			KAMPMENTSATAN 34 LGH 1204	11538	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010213845	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:908		Per Anders Ekberg			NEDRE OXHAGEN 205	13672	VENDELSÖ
Lagfaren ägare	010259538	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:252		Per Anders Mellstrand			GYLLENTIERNSGATAN 4 LGH 1402	11526	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259555	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:269		Per Andreas Norling; Emma Johanna Birgitta Liedberg			SMÅSKÄRSVÄGEN 33	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259430	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:144		Per Bertil Boregrim			EKNÄSVÄGEN 41	13244	SALTSJÖ-BOO
Lagfaren ägare	010259361	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:75		Per Bertil Lennart Kastell			HENRIKSDALSRINGEN 39 LGH 1201	13132	NACKA
Lagfaren ägare	010259428	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:142		Per Gustav Körner			KABELUDDSVÄGEN 18 LGH 1302	18767	TÄBY
Lagfaren ägare	010259372	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:86		Per Göran Öberg			ESSINGESTRÅKET 27 LGH 1003	11266	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010213304	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:367		Per Martin Bertil Forsman			ÖSTERGÅRDSVÄGEN 21	14138	HUDDINGE
Lagfaren ägare	010259448	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:162		Per Martin Fransson			KÖRSBÄRSSTIGEN 21	13437	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259580	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:294		Per Yngve Öst; Ingrid Camilla Nord			SMÅSKÄRSVÄGEN 8	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259508	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:222		Per-Erik Nyholm			FLEMINGGATAN 33 LGH 1103	11226	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259359	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:73		Pernilla Benita Ekeblad			SMÅSKÄRSVÄGEN 5	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259384	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:98		Peter Micael Andersson; Linda Marie Elisabeth Malmkvist			DIANAVÄGEN 6	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259390	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:104		Peter Mikael Jonas Brun; Jessica Maria Brun			DIANAVÄGEN 13	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259579	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:293; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:289		Peter Thomas Toussaint			MYTERIVÄGEN 2	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259445	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:159		Petra Elisabeth Hållander; Malcolm Robert Lowry			SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 45	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259586	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:300		Petra Kristina Andersson; Leif Markus Johan Kjellberg			SMÅSKÄRSVÄGEN 13	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010374716	NACKA KNARRNÄS 1:23		Pia Irene Stenberg Ehrstedt; Lars Gudmund Ehrstedt			STORGATAN 1 LGH 1302	11444	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259587	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:301		Pierre Jörgen Sandström			VALLATORPSVÄGEN 5 D	18752	TÄBY
Lagfaren ägare	010259481	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:195		Pirjo Anna-Liisa Ylikoski; Antti Vilhelm Nevalainen			RORKULTSSTIGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010374696	NACKA KNARRNÄS 1:2		Pål Claesson Horn af Åminne		FREDRIKSRO	KNARRNÄSVÄGEN 14	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259460	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:174		Raymond John-Anders Brun			FENDERSSTIGEN 5	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259535	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:249		Rebecca Britt Erica Bornebäck; Pontus Vau			SMÅSKÄRSVÄGEN 38	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259356	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:70		Rebecka Barbro Danielle Hultgren; Lars Johan Hultgren			ÄNGSVÄGEN 3	13141	NACKA
Lagfaren ägare	010259596	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:310		Reidar Lars Meier			KOVIKSUDDSVÄGEN 10	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259541	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:255		Rickard Birger Carlsson	RICKARD CARLSSON		SMÅSKÄRSVÄGEN 37	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259315	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:29		Roger Lennart Palmgren; Jenny Kristina Palmgren			TORSTENSSONGATAN 8 LGH 1202	11456	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259565	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:279		Rolf Arne Lermon; Elsy Lillemor Anarita Lermon			SMÅSKÄRSVÄGEN 20	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010199132	VAXHOLM GRANHOLMEN 1:36		Rolf Enrique Lindqvist			BIRKAGATAN 16 A LGH 1301	11339	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259414	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:128; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:127		Rolf Gunnar Hellström; Anna Karin Marita Sjölund			SJÖALLÉN 10	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259393	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:107; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:106; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:34		Rolf Gösta Ekstrand; Ingrid Agneta Ekstrand			FRETAÄVÄGEN 91	19248	SOLLENTUNA
Lagfaren ägare	010259407	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:121		Rolf Ivar Wibard			EKEHJELMSTORGET 2 LGH 1401	11854	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010374703	NACKA KNARRNÄS 1:10		Rolf Jonas Bohlin			BRÄNNKYRKAGATAN 14 B LGH 1301	11820	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010213217	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:280		Rolf Valdemar Karlqvist			BOX 19538	10432	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259573	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:287		Rurik Lennart Klas Johansson			KIRUNAGATAN 19 LGH 1902	16268	VÄLLINGBY
Lagfaren ägare	010259502	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:216		Rut Birgitta Margareta Johansson			FRIDHEMSVÄGEN 11	18365	TÄBY
Lagfaren ägare	010374700	NACKA KNARRNÄS 1:7		Rut Inger Kerstin Skånberg Wilhelmsson			LILLA TORGET 1 LGH 1203	41118	GÖTEBORG
Lagfaren ägare	010259478	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:192		Ruth Margrith Langhart; Erhard Henry Langhart			SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 15	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259598	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:312		Sara Jenny Cecilia Jakobsson; Johan Ragnar Verner Franzén			PÅLSTESKVÄGEN 4	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259336	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:50		Sara Margareta Böhlmark			RANSTIGEN 11	13432	GUSTAVSBERG

Lagfaren ägare	010213195	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:258		Klart Skepp Fastighet AB	STOCKSUNDS HAMN			18278	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010259318	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:32		KUNGL TEKNISKA HÖGSKOLANS STUDENTKÅR					
Lagfaren ägare	010454244	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:331	Sara Ulrika Nyberg Eskilsson; Per Elias Eskilsson				KOVIKSUDDSVÄGEN 48	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259396	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:110	Sari Maarit Grahn; Pär Kristian Grahn				JUPITERVÄGEN 13	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259531	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:245; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:244	Semmy Robert Stahlhammer				NORR MÅLARSTRAND 24 LGH 1401	11220	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259516	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:230	Siv Ingegerd Fridlund; Bo Gustav Kenneth Berggren				BÄGVÄGEN 14	16765	BROMMA
Lagfaren ägare	010259468	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:182	Siv Ulla-Britt Lundegard				SKÖLDGATAN 11 LGH 1403	11863	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259533	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:247	Sofie Karin Lingqvist; Pär Linus Mikael Holtbäck				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 53	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259544	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:258	Sonja Zysa-Mariem Stahlhammer				HELENEBORGSGATAN 30 A LGH 1304	11732	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259477	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:191	Staffan Olle Andersson; Jennifer Chang Andersson				ÄLTA STRANDVÄG 53	13833	ÄLTA
Lagfaren ägare	010259486	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:200	Stefan Lars Hultgren				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 23	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259459	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:173	Stefan Swärd				GREVGATAN 9 LGH 1103	11453	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259537	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:251	Stefan Tom Sobotka				SMÅSKÄRSVÄGEN 34	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259308	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:22; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:21	Sten Anders Fraggstedt; Märta Fraggstedt			99 PROMENADE DE LA PLAGE	F06800 CAGNES SUR MER		FRANKRIKE
Lagfaren ägare	010259456	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:170	Sten Erik Fernström				FENDERSTIGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259583	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:297; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:293	Sten Ernst Ragnar Mellberg				PÅLSTEKSVÄGEN 6	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259577	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:291	Sten Michael Lindwall				SORTERARVÄGEN 12	18470	ÅKERSBERGA
Lagfaren ägare	010259452	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:166	Steven Yorke				IGELKOTTSVÄGEN 53	16757	BROMMA
Lagfaren ägare	010259373	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:87	Stig Anders Ivar Henningsson		MARKIEVICZ		DÖBELNSGATAN 60 2 TR	11352	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259381	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:95	Stig Christer Berglund; Linda Ingelöv Berglund Grönlund				DIANAVÄGEN 4	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259472	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:186	Sune Christer Pettersson				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 34	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259493	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:207	Susanne Elisabet Säter; Karl Mikael Säter				BOX 112	13423	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010213304	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:367	Sven Bertil Forsman				DÄNTORPSVÄGEN 33 HL	13650	JORDBRO
Lagfaren ägare	010259567	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:281	Sven Göran Burman				UPPGÅRDSVÄGEN 27	16352	SPÅNGA
Lagfaren ägare	010259409	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:123	Sven Lennart Fingal; Anna Veronica Fingal				JUPITERVÄGEN 7	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259558	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:272	Sven Martin Kling				HELIOSGATAN 32 LGH 1402	12061	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259496	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:210	Sven Mårten Näslund				MYTERIVÄGEN 18	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259416	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:130	Sven Patrik Kristensson				SVARTVIKSSLINGAN 77 LGH 1402	16738	BROMMA
Lagfaren ägare	010259406	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:120	Sven Åke Hansson Westerling				JUPITERVÄGEN 6	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259322	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:36	Therese Birgitta Deremo; Mikael Sture Deremo				ROSENVÄGEN 9	13237	SALTSJÖ-BOO
Lagfaren ägare	010259401	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:115	Thomas Brennan; Kersti Andersdotter Grunditz Brennan				JUPITERVÄGEN 5	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259418	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:132	Thomas Edward Riddell				SICKLA KANALGATA 27 LGH 1202	12067	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259378	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:92	Thomas Nicolai Amble; Kerstin Anette Maria Wilhelmsson Amble				DIANAVÄGEN 1	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259328	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:42	Thomas Torbjörnsson Nyström; Birgit Elisabeth Nyström				RANSTIGEN 5	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259488	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:202	Thorleif Michaelsen; Christina Maria Brolin				TENHULTSVÄGEN 3	56142	HUSKVARNA
Lagfaren ägare	010259482	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:196	Tomas Christer Gustafsson; Jenny Anna Maria Hållbus				LÄSTMAKARGATAN 21 LGH 2008	11144	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259394	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:108	Tomas Mikael Hellström; Gun Susanne Hellström				HERAVÄGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259466	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:180	Tor Christer Åke Fridell; Lena Margareta Fridell				NYGÅRDSPLATÅN 110	61073	VAGNHÄRAD
Lagfaren ägare	010259398	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:112	Tuija Hannele Niemonen; Markku Antero Niemonen				JUPITERVÄGEN 12	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259436	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:150	Ulf Håkan Kristofer Tingström				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 66	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010439240	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:329	Ulf Lennart Östning			NORRBACKA	VÄSTRA ÖSAVÄGEN 8	82240	ALFTA
Lagfaren ägare	010259584	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:298; VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:240	Ulf Tomas Fabian Berglind				TULEGATAN 10 LGH 1202	11353	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259439	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:153	Ulla Stina Haag; Ove Börje Lennart Haag				KATRINEBERGSBACKEN 24 LGH 1704	11761	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259551	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:265	Ulrika Kristina Norling				ÄNGSTIGEN 11	56632	HABO
Lagfaren ägare	010259570	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:284	Ursula Maria Lindberg; Pentti Ensio Kosonen				BÄNARP ESPELUND 1	57591	EKSJÖ
Lagfaren ägare	010259290	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:4	Walter Meyer		MAJ ERIKSSON		BARNÄNGSGATAN 38 LGH 1302	11648	STOCKHOLM
Lagfaren ägare	010259505	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:219	Vanja Linnéa Marianne Olausson				ALPHYDDEVÄGEN 6 LGH 1602	13135	NACKA
Lagfaren ägare	010259568	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:282	Vanja Margareta Rosenberg				WIBOMS VÄG 21 LGH 1301	17160	SOLNA
Lagfaren ägare	010259557	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:271	Veronica Margaretha Nordström				STRÅKVÄGEN 4 A LGH 1401	16935	SOLNA
Lagfaren ägare	010259592	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:306	Viktor Erik Aspegren; Jenny Elisabeth Almqvist				KOVIKSUDDSVÄGEN 18	13432	GUSTAVSBERG

Lagfaren ägare	010213195	VAXHOLM TYNNINGÖ 1:258		Klart Skepp Fastighet AB	STOCKSUNDS HAMN			18278	STOCKSUND
Lagfaren ägare	010259318	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:32		KUNGL TEKNISKA HÖGSKOLANS STUDENTKÅR					
Lagfaren ägare	010259294	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:8	Viktor Olof Lennart Bäverud; Sara Maria Bergqvist				SJÖALLÉN 7	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259431	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:145	Viktoria Helena Marie Puhony Björnberg; Kim Mikael Hellström Silfving				SEGELBACKEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259603	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:317	Viviann Birgitta Andersson; Alf Claes Lennart Andersson				REPSLAGARVÄGEN 26	14141	HUDDINGE
Lagfaren ägare	010259358	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:72	Ylva Maria Almqvist; Rolf Johan Bleckberg				SMÅSKÅRSVÄGEN 3	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259472	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:186	Yvonne Elisabeth Sjödin				BOLMSÖVÄGEN 10	16855	BROMMA
Lagfaren ägare	010259292	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:6	Zoltan Bertil Hunyadi				SJÖALLÉN 11	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259461	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:175	Åsa Kristin Blademo; Kent Magnus Blademo				FENDERSTIGEN 7	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259552	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:266	Åsa Margareta Jansson				KOVIKSUDDSVÄGEN 28	13432	GUSTAVSBERG
Lagfaren ägare	010259532	VÄRMDÖ STORA KOVIK 1:246	Åsa Maria Birgitta Liedberg; Rolf David Mikael Strömgreen				SKEVIKSSTRANDSVÄGEN 55	13432	GUSTAVSBERG

Enheten för miljöskydd
Anna Bohlin

Frentab Anläggning AB
Box 26
134 21 Gustavsberg

Miljöpåverkan från fortsatt och utökad bergtäkt och återvinningsverksamhet vid Kovik i Nacka kommun

MEDDELANDE

Länsstyrelsen konstaterar att den planerade verksamheten inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1 i Nacka kommun ingår bland de verksamheter som alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 4 § miljöbalken och 3 § första stycket till förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Frentab Anläggning AB (bolaget) avser att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad täkt- och återvinningsverksamhet vid bolagets anläggning i Kovik, Nacka kommun.

Ett underlag för samråd lämnades in till Länsstyrelsen den 20 december 2016. Samrådsmöte har hållits med Länsstyrelsen, Nacka kommun och Värmdö kommun den 1 februari 2017. Bolaget har därefter lämnat in ett uppdaterat samrådsunderlag den 24 maj 2017.

FORTSATT SAMRÅD

Eftersom verksamheten antas ha betydande miljöpåverkan ska bolaget, utöver samråd med enskilda särskilt berörda, samråda med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Vidare ska miljökonsekvensbeskrivningen alltid innehålla uppgifter enligt punkterna 1-5 i 6 kap. 7 § miljöbalken.

Länsstyrelsen noterar att bolaget har genomfört samråd med ett flertal myndigheter och intresseföreningar/organisationer. I den fortsatta samrådsprocessen ska även enskilda och allmänhet informeras, om så inte redan skett, till exempel genom riktade utskick till enskilda respektive annons i ortstidning och/eller genom offentligt möte med möjlighet att lämna synpunkter på den planerade verksamheten.

INNEHÅLL I MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGEN

Den kommande miljökonsekvensbeskrivningen ska i enlighet med 6 kap. 3 § miljöbalken identifiera och beskriva de effekter som den planerade verksamheten kan ha på människors hälsa och miljön samt innehålla de uppgifter som efterfrågas i 6 kap. 7 § miljöbalken. I tillståndsansökan ska de synpunkter som inkommit i samråden bemötas.

Datum
2017-06-14

Beteckning
5511-47749-2016

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Enligt bolaget medför den planerade verksamheten avsänkning och bortledning av grundvatten vilket innebär vattenverksamhet enligt 11 kap. 3 § miljöbalken. Huvudregeln är att vattenverksamhet kräver tillstånd. Bolaget har angett att en hydrogeologisk utredning kommer att tas fram för att bedöma vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena i området. Det är verksamhetsutövaren som har att visa om någon påverkan sker på allmänna eller enskilda intressen. Tillstånd till vattenverksamhet prövas hos mark- och miljödomstolen.

Oberoende av att samråd har ägt rum mellan bolaget och Länsstyrelsen om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll, kan prövningsmyndigheten begära kompletteringar om det anses att beskrivningen som ges in inte uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Om den planerade verksamheten förändras i större omfattning under samrådsprocessen eller om det dröjer lång tid innan ansökningshandlingar inkommer kan det krävas ett nytt samråd.

Anna Bohlin
Miljöhandläggare

Kopia till:

Frentab Anläggning AB, john.fransson@frentab.se

Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun, miljoenheten@nacka.se

Bygg & miljö o hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun, varmdo.kommun@varmdo.se

WSP Environmental, anders.bergman@wspgroup.se

Akten

Bergman, Anders

From: naturvardsverket@naturvardsverket.se
Sent: den 29 maj 2017 09:46
To: Bergman, Anders
Subject: NV-04188-17: Samråd
Attachments: 01 - Epostmeddelande.html

Naturvårdsverket avstår från att lämna synpunkter i ärendet.

Detta e-postmeddelande är skickat via Naturvårdsverkets dokument- och ärendehanteringssystem.
Om du svarar på meddelandet bör du inte ändra avsändaradress eller ämne.

Hälsningar Elisabet

ELISABET PERMING

NATURVÅRDSVERKET

BESÖK: Valhallavägen 195, Stockholm
POST: 106 48 Stockholm
TELEFON: 010-698 10 00
INTERNET: www.naturvardsverket.se
Tänk på miljön innan du skriver ut det här mejlet

Bergman, Anders

From: Mona Strandmark <Mona.Strandmark@jordbruksverket.se>
Sent: den 1 juni 2017 09:36
To: Bergman, Anders
Cc: registrator
Subject: Samråd -bergtäkt m.m inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1

Dnr 3.7.17-9352/17

Hej,

Jordbruksverket har fått möjlighet att genom samråd lämna synpunkter på fortsatt bergtäkt m.m inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. Vi kommer inte att lämna några synpunkter i ärendet.

Med vänliga hälsningar

Mona Strandmark

Mona Strandmark
Enhetschef
Miljöregelenheten
Jordbruksverket
Besöksadress: Vallgatan 8, 551 82 Jönköping
Tfn 036-15 60 15
Mona.Strandmark@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se

WSP Sverige AB
Att: Anders Bergman
Dragarbrunnsgatan 41 A
753 20 UPPSALA

Samrådsyttrande enligt 6 kap 4 och 4a §§ miljöbalken (1998:808) och Seveso-direktivet (lag 1999:381)

Enheten för Fastighetsutveckling, markgruppen, i Nacka kommun, yttrar sig i egenskap av fastighetsägare till fastigheterna Bölan 1:1, Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1. Nacka kommun lämnar följande synpunkter på samrådshandlingarna.

Nacka kommun upplåter genom ett arrendeavtal ett område inom fastigheterna Bölan 1:1, Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1 till Frentab Anläggning AB. Arrendeavtalet medger arrendatorn rätt att bedriva bergtäkt inom området. Gällande avtal upphör 2019-02-28 och samtal mellan kommunen och Frentab Anläggning AB om nytt avtal pågår.

Gällande avtal medger arrendatorn rätt att bedriva bergtäkt med sprängning för uttag av bergmaterial och förädling av detta. Anlägga en återvinningsanläggning för utifrån levererade schakt och rivningsmassor som asfalt, tegel, betong, och entreprenadberg för sortering och återvinning. Anlägga erforderliga upplagsplaner för schakt- och rivningsmassor, råberg, förädlade produkter och maskiner med tillhörande bränsleförråd och bodar. Installera utrustning för tillverkning och förädling av ballastprodukter samt uppförande för verksamheten nödvändiga kontors-, personal-, reparations- och förrådsbodars.

I pågående diskussioner med Frentab Anläggning AB diskuteras följande ändamål i det nya arrendeavtalet:

- Sprängning för uttag av bergmaterial samt förädling av detta.
- Återvinning av utifrån införda schaktmassor genom torr- och/eller våtsiktning.
- Återvinning av utifrån införda berg- eller stenmassor genom krossning och siktning.
- Återvinning av utifrån införd avfall i form av asfalt, tegel, betong genom krossning och siktning.
- Återvinning av organiskt avfall genom kompostering antingen i stackar eller i komposteringstrumma.
- Anlägga erforderliga arbetsytors för ovanstående verksamheter. Detta kan ske med material som återvunnits i verksamheten.

- Anlägga erforderliga bullervallar. Detta kan ske med material som återvunnits i verksamheten.
- Ställa upp den utrustning och uppföra de byggnader som krävs för att bedriva verksamheten.

Nacka kommun har synpunkter på sökandens ansökan gällande asfaltverk och betongfabrik. Dessa två ändamål ingår inte i diskussion om innehåll i det nya arrendeaftalet. Kommunen kan i dagsläget inte ta ställning till om arrendeaftalet kan komma att omfatta även dessa två ändamål, utan att sökanden delger kommunen mer underlag. Nacka kommuns nuvarande inställning är att i dagsläget kommer dessa två ändamål inte ingå i det nya arrendeaftalet.

Nacka kommun kan i dagsläget inte ta ställning till sökandens önskan om att det nya arrendeaftalet medger rätt att bedriva återvinning med hjälp av våtskikt, med anledning av den betydande vattenförbrukningen. Nuvarande arrendeaftal och i diskussion om ett nytt arrendeaftal ingår inte rätt för arrendatorn att ta vatten från kommunens grund- och ytvatten.

Enligt samrådet framgår det att Frentab avser att i första hand ansöka om täktillstånd i 20 år samt ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamhet. Nacka kommun motsätter sig att Frentab söker både om ett 20 årigt täktillstånd och ett icke tidsbegränsat tillstånd. Nacka kommun avser att medge ett nytt arrendeaftal om 10 år och anser att de båda tillstånden ska följa syftet med arrendeaftalet och upplåtelseiden i detta. Parterna är överens om att Frentab Anläggning AB efter den kommande tio-årsperioden ska avveckla sin verksamhet och området ska planeras för antingen verksamhetsområde för lättare industri eller återställas till naturområde.

Nacka den 16 juni 2018

Anna Ahrling
Markchef

Linda Lökvist
Markstrateg

2017-06-12

M 1155-2017

WSP Sverige AB
Att: Anders Bergman
Dragarbrunnsgatan 41 A
753 20 UPPSALA

Synpunkter på underlag för samråd angående planerad verksamhet vid Frentab Anläggnings AB:s bergtäkt i Kovik

Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Frentab Anläggning AB:s bergtäkt, Lagnövägen, Nacka Kommun

WSP Sverige har på uppdrag av Frentab Anläggning AB översänt underlag för samråd enligt miljöbalken som gäller ansökan om tillstånd till fortsatt täkt av berg med mera inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun.

Vid genomgång av samrådsunderlaget anser miljöenheten att den till ansökan bilagda MKB:n bör närmare beskriva följande:

En förutsättning för att den planerade verksamheten ska kunna komma att få erforderliga tillstånd är att arrendeavtalet med Nacka kommun medger alla de verksamheter som planeras att bedrivas av Frentab Anläggning AB på platsen.

Närheten till Velamsunds naturreservat innebär att en rad extra hänsyn behöver tas av verksamhetsutövaren för att undvika störningar i reservatet. Med tanke på de klagomål som varit över buller i området krävs en noggrann beskrivning i MKB:n gällande hur man ska uppfylla de bullervillkor som erhålls vid prövningen. En ny och ytterligare fördjupad naturvårdsinventering kan komma att krävas i området som gränsar mot reservatet.

Att spränga ut berg under grundvattenytan är något miljöenheten är tveksam till om det är förenligt med de miljömål Nacka kommun beslutat. Konsekvenserna vid en sådan verksamhet måste belysas ytterst noggrant i en MKB.

Transporterna efter Lagnövägen upplevs av de flesta kommuninnevånare som farliga då vägen är livligt trafikerad. Så väl tunga transporter som oskyddade trafikanter försöker samsas om den smala och krokiga vägen. Beskriv noga i MKB:n hur mycket de tunga transporterna kommer att öka och även vilket bidrag till ökade ljudnivåer transporterna kommer att bidra till.

MKB:n bör innehålla en konsekvensanalys av skillnaderna mellan att återställa till naturmark kontra yta för plats för arbete. Detta då Nacka kommun sannolikt under prövningen kommer att kräva en konsekvensanalys av detta då marken ägs men arrenderaras ut till Frentab Anläggnings AB för att de ska kunna bedriva en nödvändig med begränsad verksamhet.

Annika Klarnäs Jacobson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Miljöenheten
08-718 99 27
annika.klarnas-jacobson@nacka.se

Bergman, Anders

From: Ryen Pär <Par.Ryen@msb.se>
Sent: den 12 juni 2017 15:59
To: Bergman, Anders
Subject: Angående samråd, Frentab Anläggning AB, fortsatt bergtäkt m.m. inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka kommun

Follow Up Flag: Follow Up
Due By: den 12 juni 2017 16:45
Flag Status: Completed

Hej Anders,

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har mottagit samrådsunderlag enligt miljöbalken från Frentab Anläggning AB avseende planerad ansökan om tillstånd till fortsatt bergtäkt m.m. inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. I samrådsunderlaget framgår att bergtäckten omfattas av lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) på dess lägre kravnivå.

MSB lämnar följande synpunkter i samrådet:

En Sevesoverksamhet som är tillståndspliktig ska lämna de uppgifter som ska ingå i en anmälan i sitt handlingsprogram eller på annat sätt i tillståndsansökan (2 § MSBFS 2015:8). De uppgifter som ska ingå i en anmälan framgår i 4 § förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesoförordningen).

Handlingsprogrammet (7 § Sevesoförordningen) ska genomföras via ett säkerhetsledningssystem. Vid genomförande av säkerhetsledningssystemet ska Bilaga 2 till Sevesoförordningen beaktas. MSB påminner om den publikation som har tagits fram som ska vara ett stöd vid det systematiska arbetet med att upprätta, förnya och granska handlingsprogram och säkerhetsledningssystem. Denna publikation finns tillgänglig på MSB:s hemsida: <https://www.msb.se/sv/Forebyggande/Farlig-verksamhet/Seveso/Handlingsprogram-och-sakerhetsledningssystem>

Den information om bergtäckten som ska finnas tillgänglig för allmänheten ska kunna nås via kommunens hemsida. De upplysningar som ska lämnas till allmänheten för en verksamhet på den lägre kravnivån regleras i Sevesoförordningens bilaga 4, del 1.

Med vänlig hälsning
Pär Ryen
MSB:s dnr 2017-4639

Pär Ryen
Handläggare

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Enheten för säker hantering av farliga ämnen
651 81 KARLSTAD

Växel: 0771-240 240
010-240 54 01

E-post: par.ryen@msb.se
www.msb.se

Bergman, Anders

From: Ann Lundström <ann.lundstrom@havochvatten.se>
Sent: den 5 juni 2017 11:45
To: Bergman, Anders
Cc: Havs- och vattenmyndigheten
Subject: dnr 1931-17 Frentab Anläggning AB samråd inför ansökan om tillstånd för täkt av berg Nacka kommun

Havs- och vattenmyndigheten har tagit del av samrådsunderlaget i rubricerat ärende. Myndigheten avstår att yttra sig över handlingarna. Det innebär inte att myndigheten tagit ställning i sakfrågan.

Vänliga hälsningar

Ann Lundström

ann.lundstrom@havochvatten.se

010-698 68 30

enhetschef

Enheten för miljöprovning och miljötillsyn

Havs- och vattenmyndigheten

Gullbergs Strandgata 15

Box 11 930

404 39 Göteborg

010-698 60 00

havochvatten@havochvatten.se

<http://www.havochvatten.se/>

Datum: 2017-06-27
Diarienummer: 2017-003383
Er handläggare: Anders Bergman
Er beteckning: -

Bergman, Anders
 anders.bergman@wspgroup.se

Yttrande angående samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

Södertörns brandförsvärsförbund lämnar följande yttrande efter förfrågan från WSP för Frentab Anläggning ABs räkning för bergtäktsverksamhet mm. på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs

Underlag för yttrande:

1. Remiss från WSP, Anders Bergman, daterad 2017-05-24.
2. Samrådsunderlag, daterad 2017-05-24.
3. Protokoll från tidigt samråd, daterad 2017-02-06.

Synpunkter och/eller kommentarer

I och med att bergtäktsverksamheten kommer att klassificeras som en Sevesoverksamhet medför det att den även kommer att klassificeras som farlig verksamhet enligt 2 kap. 4§ lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Där anges att en anläggning där verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljö, är anläggningens ägare eller den som utövar verksamheten på anläggningen skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa sådana skador. Den som utövar verksamheten är även skyldig att analysera riskerna för sådana olyckor.

Södertörns brandförsvärsförbund är inom förbundsområdet, där Nacka kommun ingår, den myndighet som utövar tillsyn enligt LSO. Vid tillsynen kontrolleras att man uppfyller lagstiftningen. Lagstiftningens intentioner, kopplat till farlig verksamhet, förtydligas i MSBFS 2014:2 (Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps allmänna råd om skyldigheter vid farlig verksamhet).

Analys av risker

I protokollet från det tidiga samrådet anges att en riskanalys ska redovisas i ansökan/MKB:n då verksamheten blir en Seveso-anläggning. Därför vill Sbff framföra att det även finns krav på farliga verksamheter utefter LSO att analysera riskerna. En analys av riskerna utefter LSO skiljer sig delvis från den analys av risker som vanligtvis genomförs utefter "Sevesolagen". Analyserna kan dock kombineras till viss del. Analysen av risker utefter LSO ska innehålla fullständiga konsekvensanalyser av de risker som anses dimensionerande. Det är utefter denna riskanalys som bedömningen av skälig beredskap genomförs.

Information till allmänheten

Från och med den första juni 2015 har Seveso III-direktivet införlivats i svensk lagstiftning. Med direktivets nya krav omfattas nu alla Sevesoverksamheter, även Sevesoverksamheter på den lägre kravnivån, av kravet på information till allmänheten. Informationen kommer att publiceras på www.sbff.se som en del i kommunens krav på att tillhandahålla information till allmänheten. Informationen som ni ska tillhandahålla beskrivs i Sevesoförordningen (Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor), bilaga 4, del 1. Nedan är ett utdrag från bilaga 4 och således den information som efterfrågas:

Upplysningar som ska lämnas till allmänheten

DEL 1

Alla verksamheter som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor ska lämna följande upplysningar.

- 1. Verksamhetsutövarens namn eller firmanamn samt fullständig adress till den berörda verksamheten.*
- 2. En upplysning att verksamheten omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.*
- 3. En enkel redogörelse för aktiviteterna vid verksamheten.*
- 4. Trivialnamnen eller, när det gäller farliga ämnen som omfattas av del 1 i bilaga 1, de generiska benämningarna eller faroklassificeringarna för de relevanta farliga ämnen som förekommer vid verksamheten och som kan orsaka en allvarlig kemikalieolycka, med uppgifter om deras viktigaste farliga egenskaper i enkla ordalag.*
- 5. Allmän information om hur den berörda allmänheten kommer att varnas tillsammans med adekvat information om hur man lämpligen bör agera om en allvarlig kemikalieolycka inträffar eller vägledning om var sådan information finns att tillgå i elektronisk form.*
- 6. Datum för senaste tillsynsbesök eller hänvisning till var sådan information finns att tillgå i elektronisk form, samt upplysningar om var det går att på begäran få mer ingående uppgifter om tillsynen eller den berörda tillsynsplanen.*
- 7. Uppgifter om var det går att få ytterligare information.*

Informationen till allmänheten skickas till brandforsvaret@sbff.se, e-postbrevet märks med diarienummer 2017-003383. En kopia på e-postbrevet skickas med fördel till andreas.linder@sbff.se. Vid frågor kontakta handläggare nedan.

Utlåtandet är upprättat av:

Andreas Linder
Brandingenjör
08-721 22 00
andreas.linder@sbff.se

Granskat av:

Sebastian Levin
Brandingenjör

Sissela Malmgren
sissela.malmgren@varmdo.se
08-570 471 50
Miljöinspektör

WSP SVERIGE AB
ARENAVÄGEN 7
121 88 STOCKHOLM

Delegationsbeslut BMH 2148

Yttrande i ärende gällande samråd, ansökan om tillstånd till täkt m.m. inom fastigheterna Velamsund 1:1 samt Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun

Beslut

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. lämna nedanstående yttrande.

Ärendet

WSP Sverige AB har på uppdrag av Frentab Anläggning AB, berett bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun (Nämnden) tillfälle att yttra sig över samrådshandlingar. Yttrandet ska vara WSP Sverige AB tillhanda senast 2017-06-16.

Yttrande i ärende/mål

Nämnden har vid en överskådlig granskning inte funnit skäl att just nu yttra sig över samrådshandlingarna men synpunkter från Nämnden kommer att lämnas i tillståndsärendet i kommande remiss då en närmare granskning kommer att utföras.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Sändlista:

Anders.bergman@wspgroup.se

WSP Environmental Sverige
att: Anders Bergman
Dragarbrunnsgatan 41A
753 20 Uppsala
anders.bergman@wspgroup.se

Kopia: diariet

Samråd tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom Velamsund 1:1, Knarrnäs 1:1, Nacka kommun

Ärendet

På uppdrag av Frentab Anläggning AB har WSP Environmental Sverige översänt underlag för samråd enligt miljöbalken avseende ansökan om tillstånd till fortsatt täkt av berg med mera inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun.

Syftet med verksamheten är att tillhandahålla förädlade bergmaterialprodukter till den lokala och regionala marknaden. Vidare planeras omhändertagande och återvinning av massor och avfall vilka uppstår lokalt och regionalt. Det årliga uttaget av bergmaterial kommer maximalt att vara 700 000 ton berg per år och det totala uttaget upp till 5,7 miljoner ton berg. Då berg avses att brytas under grundvattenytan kommer bortledningen av grundvatten att ske. Införsel, mellanlagring och återvinning av inerta massor planeras upp till en årlig mängd om 500 000 ton. Frentab avser att i första hand ansöka om tillstånd att bedriva täktverksamheten i 20 år samt ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamheten. Området kommer att iordningställas som byggbar mark för lättare industri eller som ett naturområde. Transporterna till och från täkten bedöms till större delen gå västerut på väg 622 (Gamla Skärgårdsvägen) och sedan vidare på väg 222 (Värmdöleden).

Synpunkter

Trafikverket har tagit del av rubricerat ärende och yttrar sig i egenskap som ansvarig för trafikslagsövergripande och långsiktig planering av det samlade transportsystemet inom regionen samt som vägghållare för väg 222 Värmdöleden, väg 622 Gamla Skärgårdsvägen, väg 642 Lagnövägen.

Trafikverket bedömer att ansökan innebär en avsevärd utökning av verksamheten både till volym och innehåll. Gällande tillstånd avser totalt hantering av 1,5 Mton schaktmassor och uttag av 1,2 Mton berg fram till 2020 (ca 10 års verksamhet).

Nu ansökt årsproduktion omfattar 700000 ton berg, 500000 ton avfall, 100000 ton asfalt, 10000 ton trä, 2500 ton gödsel samt farligt avfall 50 ton/tillfälle. Således en utökning årligt från ca 250000 ton till ca 1300000 ton, d.v.s. ökning av hanterad vikt med 5 gånger.

Ansökan avser 20 års ytterligare tid för bergtäkt samt obegränsad tid för övrig verksamhet.

Transporterna till och från täkten går söderut på Lagnövägen och därefter västerut på väg Gamla Skärgårdsvägen och sedan vidare ut på Värmdöleden.

Lagnövägen har i princip inga sidoområden utan bergskärningarna ligger helt nära körbanekant. Sikten är inte optimal för skyltad hastigheten 70 km/h. Vägen saknar separering för oskyddade trafikanter. Vägen har få väganslutningar på aktuell sträcka. Kommunen anger i gällande översiktsplan att Lagnövägens standard bör förbättras om verksamheten vid Kovik utökas.

Ärendenummer
TRV 2017/53556
Ert ärendenummer

Dokumentdatum
2017-06-20
Sidor
2(2)

WSP Environmental Sverige
att: Anders Bergman
Dragarbrunnsgatan 41A
753 20 Uppsala
anders.bergman@wspgroup.se

Kopia: diariet

Gamla Skärgårdsvägen har något bättre förutsättningar, b.l.a. separerade körfält vid anslutningen till Lagnövägen. Databasen NVDB uppger dock att väg 622 har mindre god trafiksäkerhet.

Trafikverket efterfrågar uppgifter vilken trafik som verksamheten genererar idag, något som inte framgår av ansökan. Databasen NVDB uppger för väg 642 söderut 398 tunga fordon/ÅMD. Norrut sett från Kovik går 126 tunga fordon d.v.s. om all trafik från Kovik går söderut motsvarar detta 272 tunga fordon/ÅDT. Hur mycket av detta som alstras av Frentabs verksamhet är oklart.

I ansökan sid 14 nämns tre scenarier för framtida tung trafik i tabell 5.1 varierande från 1576 till 353 fordonsrörelser som avser utökad verksamhet. Trafikverket gör bedömningen utifrån tillgängliga data att trafiken kommer att öka mellan 5 och 30 gånger dagens trafik.

För aktuella vägavsnitt (inkluderande trafikplats på Värmdöleden) finns 26 trafikolyckor med personskada polisrapporterade åren 2003 – 2016. Av dessa inträffade en olycka med dödlig utgång och tre olyckor med allvarligt skadade. Dödsolyckan skedde på Lagnövägen genom en mötesolycka personbil/tung lastbil. Övervägande antalet rapporterade olyckor utgörs av singelolyckor. Fyra olyckor skedde som mötesolyckor, av dessa skedde en olycka mellan två lätta lastbilar.

Av olycksstatistiken kan utläsas att vägavsnitten redan idag innebär ökade olycksrisker varför en ytterligare ökning av den tunga trafiken inte är tillräddig av trafiksäkerhetsskäl i avvaktan på att berört vägavsnitt rustas upp eller byggs om. För sådana upprustnings- eller ombyggnadsåtgärder finns för närvarande inga ekonomiska medel avsatta varför Trafikverket nödgas avstyrka ansökan även om behovet av de produkter och tjänster som ansökan avser bedöms vara stort i regionen.

I ett scenario där trafiksäkerhetsbrister är hanterade behöver även risk för verksamhetens påverkan på Lagnövägen vad gäller stabilitet beaktas och hanteras. Vid markarbeten som kan påverka Trafikverkets anläggningar behöver Trafikverket ger möjlighet att granska relevanta utredningar och avtal som reglerar former för genomförande blir ofta nödvändiga. Det ska även säkerställas att anslutning mot Lagnövägen uppfyller krav enligt VGU.

Trafikverket noterar att området inte är detaljplanelagt, varför det kan ifrågasättas om inte de planerade verksamheter som inte omfattas av nuvarande tillstånd bör detaljplaneläggas. Verksamheternas påverkan på befintlig infrastruktur, trafiksäkerhet mm kan därigenom klarläggas i samråd med berörda varigenom ekonomi och ansvar kan redas ut.

För Trafikverket Region Stockholm

Martin Bylander
Samhällsplanerare

Yttrande

Datum
2017-07-31

Beteckning
FM2017-14484:4

Sida 1 (1)

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Emily Larsson, HKV PROD INFRA, 08-788
93 22, emily.larsson@mil.se

Yttrande avseende samråd inför tillståndsansökan för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län

Försvarmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

För frågor i ärendet kontakta handläggaren enligt ovan.

Andersson, Karl

Tjf. C Produktionsledningens infrastrukturavdelning

Handlingen är fastställd i Försvarmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

WSP Sverige AB

genom Anders Bergman

anders.bergman@wspgroup.se

För kännedom

FMTIS AnIE

FMTIS SystE Planavd

FMTIS Stab J5

Bergman, Anders

From: Backstrom, Elisabeth <elisabeth.backstrom@suez.com>
Sent: den 9 juni 2017 08:09
To: Bergman, Anders
Subject: Synpunkter Samråd Frentab AB tillstånd för bergtäkt

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Completed

Hej!

Suez Recycling AB vill lämna följande synpunkter till samrådet för Frentab AB's planerade ansökan om förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering samt tillhörande vattenverksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1.

En utredning behöver göras hur sprängningarna och sänkningen av grundvattennivån kan påverka Suez Recycling's verksamhet på intilliggande fastigheter. Särskild hänsyn behöver tas till deponin och de hydrogeologiska förhållanden som råder i området.

Med vänliga hälsningar

Elisabeth Bäckström
Avdelningschef Förädling Region Öst
Tel: 08-519 33 080
Mobil: 0708-89 58 89
Epost: elisabeth.backstrom@suez.com

—
SITA och koncernens övriga 40 varumärken i 70 länder verkar nu under varumärket SUEZ

—
Suez Recycling AB
Box 13
134 21 GUSTAVSBERG - SWEDEN
VÄXEL: +46 (0)431 44 40 00
SÄTE: ÄNGELHOLM - ORG NR 556108-8393
WWW.SITA.SE

Before printing a copy of this email, please consider the environment. This email and any attachments are confidential and intended for the named recipient or entity to which it is addressed only. If you are not the intended recipient, you are hereby notified that any review, re-transmission, or conversion to hard copy, copying, circulation or other use of this message and any attachments is strictly prohibited. Whilst all efforts are made to safeguard their content, emails are not secure and SUEZ cannot guarantee that attachments are virus free or compatible with your systems and does not accept liability in respect of viruses or computer problems experienced. SUEZ reserves the right to monitor all email communications through its internal and external networks

Bergman, Anders

From: Agneta Lagerwall <agneta.lagerwall@gmail.com>
Sent: den 13 juni 2017 12:00
To: Bergman, Anders
Cc: Anna Gyllander; Jonas Liljeblad (Nacka GK); Kåre Jansson; Lars Werner; Agne Jälevik; Marianne Lundgren; Ann-Katrin; olof_axlund@hotmail.com; Kerstin Olsson
Subject: Samråd enligt miljöbalken och Seveso - Kovik Bergtäkt med mera

Follow Up Flag: Follow Up
Due By: den 15 juni 2017 08:09
Flag Status: Completed

Samrådsyttrande från Nacka golfklubb

Klubben ser positivt på att företag utvecklar och expanderar sin verksamhet. Däremot har klubben ingen kunskap eller uppfattning om miljö- eller andra effekter av den angivna volymökningen. Vi vill därför bara yttra oss om den utökning av tung trafik som detta kommer att medföra.

Nacka Golfklubb har sedan länge varnat och framfört synpunkter på trafiksituationen vid Lagnövägen. Idag kör mycket tunga lastbilar i strid ström på denna väg förbi klubbområdet. Lastbilarna har uppenbarligen blivit fler under de senaste åren. Med en utbyggnad kommer belastningen bli än större. NGK anser att hastigheten måste sänkas till minst 50 km/tim redan med dagens trafiksituation. Inte bara för att öka trafiksäkerheten utan också för att minska trafikbullret som idag når långt in i Velamsunds naturreservat.

Under golfsäsong tar sig många av klubbens golfare regelbundet till fots från busshållplatsen på G:a Skärgårdsvägen längs Norra Lagnövägen till golfbanan. Barn som vuxna är rädda, särskilt vid möten med lastbilar, då detta är förenat med mycket stor risk eftersom all form av gångbana eller vägren saknas. Även som bilförare känns vägen otrygg eftersom vid ett möte med en lastbil tvingas bilföraren in till vägrenen där det inte finns någon plats kvar för gångtrafikanter eller cyklister. Det är också känt att föräldrar väljer bort Nacka GK för sina ungdomar på grund av denna vägsträcka. Vägen har tidigare varit olycksdrabbad även om golfungdomarna hittills klarat sig. Vi fasar för vad som komma kan om inget görs åt detta.

Nacka Golfklubb har ingen invändning mot ytterligare bergtäkt under förutsättning att kraftfulla åtgärder vidtas för att öka säkerheten för gång- och cykeltrafikanter och minska bullret från den tunga trafiken.

Nacka 2017.06.13

Agneta Lagerwall

Ordförande Nacka GK

Bergman, Anders

From: Rolf Ekstrand <rolf.ekstrand@tele2.se>
Sent: den 9 juni 2017 11:57
To: Bergman, Anders
Cc: Jan Klippmark
Subject: Uppdragsnummer 10222480. Kovik Ansökan om nytt tillstånd

Uppdragsnummer 10222480. Kovik Ansökan om nytt tillstånd

Yttrande i samrådsprocessen avseende fortsatt och utökad verksamhet för Frentab inom Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka kommun

Vi, Miljögruppen vid Koviks Udde, Skeviksstrand och Kovikshagar, motsätter oss kraftfullt ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Miljögruppen yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Motiven till det är många bl.a.

Ej klarade grundläggande förutsättningar

Frentab inte sedan starten klarat grundläggande förutsättningar för buller i Naturreservatet.

Trafiken

Även trafiken är fog nog för att avslå en förlängning. Tillsammans med den tunga trafiken till kovikstippen genererar för närvarande Frentabs kross i runda tal en tung transport i minuten, en i minuten på en väg som inte på något vis är anpassad för det! Tillbuden är många, bilar i diket är en vanlig syn. En olycka med dödlig utgång har redan skett.

Störningarna för oss närboende har varit så många och så stora att vi anser oss få utstå avsevärt mer än vad vi rätteligen ska behöva tåla. Vidare, trafiksäkerheten vid infart/utfart till verksamhetsområdet obefintlig till följd av vägens krökning och tillåten hastighet. Gång och cykelväg saknas!

Läget

Placeringen gränsande till ett naturreservat är i sig något av en katastrof, att detta även är klassat Natura 2000, förvärrar ytterligare.

Grundvatten

Kommunalt VA saknas och grundvattentillgången är begränsad, grundvattnet riskerar att påverkas om det inte redan är det. Verksamheten gränsar till en soptipp där delar av sopberget inte har någon bottentäckning samt ligger på en berggrund som har stora naturliga sprickzoner, även det är skäl nog för att avslå förlängning. Läckage till grundvattnet måste ses som självklart, frågan är inte om utan när skadlig påverkan av närområdets brunnar och vattentäkter sker. Sprängningar sluter inte sprickorna – de vidgar dem.

Lokaliseringen

Lokaliseringen är helt fel! Platsen för etableringen är karakteriserad av lummig skog och ekbackar i spröd skärgårdsmiljö med begränsad vattentillgång. Hur kan tillstånd beviljas på en sådan plats, man häpnar.

Utökat tillstånd

Med ovanstående är det uppenbart att Miljögruppen även motsätter sig ett utökat tillstånd.

För Miljögruppen vid Skeviksstrand, Koviksudde och Koviks Hagar

Rolf Ekstrand

Frestavägen 91

192 48 Sollentuna

rolf.ekstrand@tele2.se

073-937 38 39

Även:

Fartygsvägen 2, Gustavsberg

Heravägen 1 och 2, Gustavsberg

Jan Klippmark

Knarrnäs 9

134 32 Gustavsberg

jan.klippmark@gmail.com

070-556 21 50

Bergman, Anders

From: Jan Åman <ja@physto.se>
Sent: den 31 maj 2017 14:14
To: Bergman, Anders
Subject: Re: Frentabs expansion i Koviksområdet

Hej,

Tack för brevet med bilagor !

Jag hoppas dock att ni har fel om transportleder som nämns i följebrevet.

Ni bör undvika Värmdövägen. Värmdövägen är den i huvudsak äldre huvudvägen från Danviksbron genom Nacka och slutar när den når Gamla Skärgårdsvägen vid Insjön/Koviksvägen strax eter Värmdövägen 953 (Sverigers högsta vägnummer). Den är huvudväg bara ca en km fram till Lugnetrondellen samt över Skurubron.

Däremot bör ni använda väg 642 (Lagnövägen), 622 (Gamla Skärgårdsvägen) till 222 (Värmdöleden).

Hälsningar,

Jan Åman

From: Bergman, Anders <anders.bergman@wspgroup.se>
Sent: Wednesday, May 31, 2017 13:02
To: Jan Åman
Subject: RE: Frentabs expansion i Koviksområdet

Hej,
Bifogat och nedan finner du samma information som gått ut till andra instanser.

Vänliga hälsningar
Anders Bergman

Hej!
På uppdrag av Frentab Anläggning AB översänds härmed underlag för samråd enligt miljöbalken avseende ansökan om tillstånd till fortsatt täkt av berg med mera inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. Detaljer finner ni i bifogat samrådsunderlag.

Syftet med verksamheten är att tillhandahålla förädlade bergmaterialprodukter till den lokala och regionala marknaden. Vidare planeras omhändertagande och återvinning av massor och avfall vilka uppstår lokalt och regionalt. Det årliga uttaget av bergmaterial kommer maximalt att vara 700 000 ton berg per år och det totala uttaget upp till 5,7 miljoner ton berg. Då berg avses att brytas under grundvattenytan kommer bortledningen av grundvatten att ske. Införsel, mellanlagring och återvinning av inerta massor planeras upp till en årlig mängd om 500 000 ton. Frentab avser att i första hand ansöka om tillstånd att bedriva täktverksamheten i 20 år samt ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamheten. Området kommer att iordningställas som byggbar mark för lättare industri eller som ett naturområde. Transporterna till och från täkten bedöms till större delen gå västerut på väg 622 (Gamla skärgårdsvägen) och sedan vidare på väg 222 (Värmdövägen).

Det pågående samrådet kommer att resultera i upprättande av en MKB, som biläggs ansökan. Syftet med denna remiss är att höra om ni har några synpunkter på den planerade verksamheten samt om ni anser att MKB:n bör belysa något särskilt. Då verksamheten även omfattas av Sveveso-lagstiftningen är syftet även att identifiera eventuella riskfaktorer i omgivningen.

Om Ni har frågor gällande den planerade ansökan kontakta Anders Bergman, WSP Environmental, tel 010-722 55 13.

Synpunkter ska ha inkommit senast fredagen den 16 juni 2017 till WSP Sverige AB, att: Anders Bergman, Dragarbrunnsgatan 41A, 753 20 Uppsala, eller via e-post till anders.bergman@wspgroup.se. Alla inkomna synpunkter kommer att bifogas ansökan.

Vänligen bekräfta att ni mottagit mejlet.

Med vänlig hälsning

Anders Bergman
Handläggare
WSP Environmental

T +46 10-722 55 13
M +46 70-228 59 80

WSP Sverige AB
Dragarbrunnsgatan 41A
753 20 Uppsala
T +46 10-722 50 00

wsp.com

CONFIDENTIAL

This message, including any document or file attached, is intended only for the addressee and may contain privileged and/or confidential information. Any other person is strictly prohibited from reading, using, disclosing or copying this message. If you have received this message in error, please notify the sender and delete the message. Thank you.

From: Jan Åman [mailto:ja@physto.se]
Sent: den 31 maj 2017 12:47
To: Bergman, Anders <anders.bergman@wspgroup.se>
Subject: Re: Frentabs expansion i Koviksområdet

Hej,

Skicka det gärna till mig, helst i datorläsbar form.

Jan

From: Bergman, Anders <anders.bergman@wspgroup.se>
Sent: Wednesday, May 31, 2017 12:40
To: Jan Åman
Subject: RE: Frentabs expansion i Koviksområdet

Hej,
Jag ber så mycket om ursäkt för att vi missat er vid det första utskicket.

Ska jag skicka underlaget till dig eller någon annan i föreningen?

Vänliga hälsningar
Anders Bergman

From: Jan Åman [<mailto:ja@physto.se>]
Sent: den 31 maj 2017 12:33
To: Bergman, Anders <anders.bergman@wspgroup.se>
Subject: Frentabs expansion i Koviksområdet

Hej,

Jag har ryktesvägen hört att Frentab planerar att utöka sin verksamhet i Koviksområdet och därför kontaktat naturskyddsföreningar för samråd om miljöfrågor, samt att WSP hanterar detta.

Nu undrar jag verkligen varför ni inte kontaktat Nacka Miljövårdsråd som verkar för god boende-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö och sedan 1969 varit remissorgan för planfrågor i Nacka. Vi har ju tidigare framfört synpunkter på verksamhet i Kovik och påverkan på Velamsunds naturreservat.

Hälsningar,

Jan Åman
Ordf. Nacka Miljövårdsråd <http://www.nackamiljo.se>

Nacka Miljövårdsråd

Nacka Miljövårdsråd är en partipolitiskt och religiöst obunden förening, bildad 1969, med både enskilda personer och nackaföreningar som medlemmar. Miljövårdsrådet verkar för en god boende-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Nacka Miljövårdsråd är remissorgan i kommunala planfrågor.

Nacka 2017-06-16

WSP Sverige AB
 Att: Anders Bergman
 Dragarbrunnsgatan 41A
 753 20 Uppsala
Anders.Bergman@wspgroup.se

Kopia: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden,
 Nacka kommun, 131 81 Nacka
registrator.plan@nacka.se

Remissvar angående Frentabs fortsatta och utökade verksamhet inom Velamsund 1:1

Med tanke på den korta tidsrymd som stått till förfogande har Nacka Miljövårdsråd inte möjlighet att nu redovisa annat än ett kortfattat yttrande över samrådshandlingarna.

Vi motsätter sig ett förnyat tillstånd och kommer i processen att hävda nollalternativet, som innebär att nytt tillstånd inte meddelas och att verksamheten får bedrivas intill utgången av gällande tillstånd.

Nacka Miljövårdsråd är mycket bekymrat över den kraftigt utökade tunga trafiken på den redan hårt trafikerade Lagnövägen som skulle följa med en

utökad verksamhet. Vi menar att det är fel att lokalisera en verksamhet som medför kraftigt utökad tung trafik på en redan hårt ansatt väg. Det är heller inte självklart att bygga om vägen eftersom del av naturreservatet då måste tas i anspråk. Det måste finnas en bättre lokalisering.

Ingen tung trafik bör få ledas in på Värmdövägen som uppges i handlingarna, den trafiken bör hänvisas till Värmdöleden.

Frentab har under alla år överskridit bullervillkoren främst i reservatet men även till viss del vid bostäder. Bolaget menar i och för sig att inga bullervillkor överskrids, men det förutsätter att bullermätning görs vid mätpunkter som bolaget själv föreslagit.

Damningen är ett stort problem som bolaget inte gjort tillräckligt åt. Vid stenkrossning vilar dagligen ett dammoln över verksamheten, damm som lägger sig över växtligheten i närområdet.

Frentab planerar även att sänka grundvattennivån för att kunna sänka marknivån ned till 5 meter över havet från ursprungliga 20-45 m.ö.h. med oklara och icke utredda konsekvenser för Velamsunds naturreservat och för närboende som alla har egna brunnar.

Det föreslagna täktområdet liksom ett större område kring Lappkärr i naturreservatet avvattnas mot Koviks träsk som ligger på en höjd mellan 5 och 10 m.ö.h., **vi finner det därför helt orimligt att tillåta bergtäkt ned till 5 m.ö.h.**

För Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman
ordförande

Detta remissvar ligger på webben som
<http://www.nackamiljo.se/koviksexpansion.html>

Nacka Miljövårdsråd
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

Telefon:
08-7733283

E-post:
jan@aman.se
www.nackamiljo.se

Yttrande från Stora Koviks vägförening i samrådsprocessen avseende ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms län.

Stora Koviks vägförening, är markägare med mark inom det skyddsavstånd som upprättats från fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1. Vi som markägare har inte fått något samrådsunderlag tillsänt oss. Vi anser också att den tid som funnits för synpunkter har varit för knapp. Många fastighetsägare inom vår samfällighet har klagat på att man haft ca 1 vecka att formulera ett vettigt svar, det är inte rimligt i en sådan här omfattande fråga.

Vi invänder vidare mot att Frentabs och Suez tillstånd prövas var för sig. Eftersom båda verksamheterna medför störningar bör båda verksamheternas störning bedömas samlat. Eftersom Suez har ett obegränsat tillstånd bör inga nya tillstånd ges till Frentab då platsen redan är ianspråktagen av en tung industri som släpper ut hälsovådliga ämnen till luft, vatten och mark.

Dessutom finns ett flertal sakfel i den utredning som skickats till enskilda fastighetsägare inom Stora Kovik. Närmaste tätort är Skeviksstrand/Koviksudde som ligger ca 800 m från täkten, här bor idag ca 300 människor och inom 10 år så kommer området bebos av närmare 1000 människor med utbyggd samhällsservice så som förskola/skola. Gustavsberg ligger ca 1000 m bort, inte 6 km som anges i utredningen. Närmaste förskola ligger ca 1700 meter från anläggningen. Att det är Nacka kommun som ger tillstånd och inte Värmdö är problematiskt och djupt oetiskt mot oss som bor granne med verksamheterna. Förfarandet sätter den lokala demokratin ur spel, så som kommunerna är tänkta att fungera, med närhet till de som berörs av politiska beslutet. Här berörs en annan kommuns invånare av ett beslut utan möjlighet att påverka. Det är inte rimligt. Det rimliga borde vara att både Värmdö och Nacka skulle haft samma mandat att fatta beslutet från början.

Att kompostera hästgödsel och matavfall är något som Suez tidigare har provat och fick lägga ned. Det kan inte vara möjligt för en ny aktör, att på samma plats få tillstånd till det som redan förbjudits.

Från Länsstyrelsen finns riktlinjer för täktverksamhet:

Beslutet ska främja miljöbalkens mål att tillförsäkra människorna en långsiktigt hållbar utveckling och skydd mot skador och olägenheter. Värdefulla natur- och kulturmiljöer ska bevaras liksom den biologiska mångfalden. En god hushållning med mark och vatten liksom med material och råvaror ska eftersträvas.

1. Att ta emot farligt avfall, tungmetaller och gamla maskiner kan inte ligga i ett regionalt eller allmänt intresse. Suez bedriver deponi och har ett hårt reglerat tillstånd. Det är inte en hållbar utveckling att anlägga två tippar för samma ändamål med dubbla transporter som följd. Dessutom har Koviks deponi inte rätt att ta emot farligt avfall vilket inte heller Frentab ska få. Vi motsätter oss att detta prövas inom ramen för en annan aktör. Som inte har den erfarenhet som Suez har, Frentab har heller det som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skador och olägenheter som kan orsakas av verksamheten vid anläggningen. Suez är ett multinationellt bolag med verksamhet i många länder och mångårig erfarenhet av återvinning, miljöarbete, forskning och utveckling.
2. Att bygga ny, tung industri i ett område som redan är hårt belastat från en stor soptipp av regional betydelse kan inte medges. Länsstyrelsen bör hitta en annan plats för liknande verksamhet så att bostadsområden kan skyddas från ytterligare utsläpp till luft och vatten samt annan negativ miljöpåverkan som buller och damm. Asfaltsverk släpper ut cancerframkallande ämnen som riskerar att ytterligare försämra miljön i Stora Kovik och närliggande områden. Soptippen bör dessutom ha ett skyddsavstånd från annan brandfarlig verksamhet eftersom bränder frekvent förekommer.

3. Att pumpa bort eller förstöra grundvattnet är vi väldigt negativa till med tanke på den vattenbrist som vi i Stora Kovik med flera är drabbade av. Att ytterligare riskera att brunnar torrläggas är inte hållbart. Att området förses med kommunalt VA är inte heller en garanti för att vattenförsörjningen tryggas på sikt. Med de rådande klimatförändringarna är det ingen som kan säga säkert hur samhällets vattentillgångar kommer att förändras. Våra brunnar är en möjlighet till rent vatten även framåt. Därför bör dessa skyddas även framåt.
4. Tippen ligger till stora delar utan bottentäckning där föroreningar långsamt letar sig igenom de jordlager som finns. På sikt, ingen vet när, så kommer brunnar i Stora Kovik att drabbas av gifter liknande de gifter som hittas i vatten nära flygfält och brandövningsplatser. Att ha fått tillstånd att spränga i berg med stora naturliga sprickor innebär att nya sprickor kan ha öppnats och processen med förgiftning skyndats på. Att dessutom suga ut grundvattnet kommer innebära att vatten hittar nya vägar in i våra brunnar. Så länge som alla fastigheter inom skyddsområdet inte förses med vatten och avlopp från externt håll så kan inte ett tillstånd att förändra grundvattnet ges. Samtidigt bör allt grundvatten skyddas från vidare exploatering.
5. Att öka antalet sprängningar skulle innebära en stor risk för att orenat vatten letar sig vidare ned i grundvattnet. Redan nu är Marsättraviken, Skeviken och ån genom Kovik kraftigt påverkade, med tjocka lager sediment. Det kommer inte bli bättre när mer orenat vatten lättare når havet. Dessutom är sprängningarna inte säkra, ett flertal incidenter har inträffat. Och med tanke på hur mycket människor som kommer bo i närheten av anläggningen inom några år är det inte lämpligt att sprängning fortgår. Inga nya tillstånd ska ges.
6. Trafiksituationen på Lagnövägen är ansträngd. Varje dag sker incidenter, mer eller mindre allvarliga. Genom att både Skeviksstrand och Koviksudde samt Norra Lagnö förses med nya detaljplaner och permanentas spår Trafikverket en kraftig ökning av antalet persontransporter längs 622. Tynningöfärjans förstatligande har redan lett till en 12% trafikökning. Att då ytterligare möjliggöra för fler tunga transporter utan att genomföra trafiksäkerhetshöjande åtgärder är inte rimligt. Idag står barnen i vägrenen och väntar på bussen samtidigt som bilar och lastbilar susar förbi i 80 km/h. Även om majoriteten av transporter till och från Frentab sker till och från motorvägen så är det en betydande del som också rör sig in mot Gustavsberg. Att lägga trafikintensiva verksamheter i ett naturreservat, långt från motorvägen samtidigt som man sänker gränsvärden för buller så att man ska kunna bygga bostäder vid motorvägar är inte långsiktigt hållbart. Industrier bör lokaliseras till säkrare transportvägar och där det finns möjlighet att anlägga funktionella in och utfarter. Den tunga trafiken kommer dessutom bli allt tyngre i och med att större lastbilar med högre axeltryck trafikerar våra vägar. Dessa lastbilar bör hållas borta från det mindre vägnätet. Lagnövägen är en statlig, prioriterad väg men den är inte mötesfri och i nuvarande skick direkt olämplig att belasta med fler, större och tyngre fordon.

Hur de föreslagna åtgärderna är tänkta att fungera ihop med hållbar utveckling för de naturvärden som finns och de människor som lever i närheten samt en god hushållning med mark- och vattenresurser visar inte samrådshandlingarna, snarare tvärtom. Stora Kovik har ett flertal områden som är kraftigt stört av buller från de industrier som finns. Detta bör därför bedömas samlat när nya tillstånd söks.

Stora Koviks vägförening anser att Frentab *inte* ska ges ytterligare tillstånd. Täkten bör återställas till naturmark när nuvarande tillstånd löper ut. Frentab bör hänvisas till en plats i anslutning till motorvägen 222 för att kunna utveckla sina industriella verksamheter med säkrare transporter och mindre risk att påverka boende i både Nacka och Värmdö.

Stora Koviks vägförening
2017-06-19

/Stora Koviks Vägförening

WSP Environmental AB
anders.bergman@wspgroup.se
för
Frentab Anläggnings AB
Box 26
134 21 Gustavsberg

c/o NACKA KOMMUN
131 81 NACKA

Synpunkter avgivna inom ramen för samråd avseende ansökan om tillstånd för fortsatt och utökad bergtäkt inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms Län.

Vi, Insjöns Villaförening, vill härmed ge följande synpunkter.

Samrådsrets:

Vi, Insjöns Villaförening, bestrider Frentabs ansökan om utökning av sin verksamhet, och yrkar istället för en nedläggning utav bergtäkt och stenkross.

Vi har inte fått någon direktinformation alls från Er gällande detta ärende. Vi representerar över 200 fastigheter som kraftigt kommer att beröras av dessa planer. Samrådsunderlaget som gavs ut i Maj har ej heller nått vare sig närboende eller oss som villaförening.

Vi anser att detta är symptomatiskt för tillståndssökande, som varken uppfyllt sina åtaganden avseende nuvarande tillstånd (se nedan) och som nu försöker smyga igenom ett nytt tillstånd på felaktiga grunder och vi ifrågasätter det skarpt.

Överträdelser av nuvarande tillstånd:

Efter att läst igenom tidigare tillstånd, domar och överklaganden tycks Frentab ovilliga alternativt oförmögna att uppfylla de regler som var villkoret för etablering av verksamheten 2006. Vi anser därför Frentab är olämplig som innehavare av nuvarande eventuellt framtida tillstånd att bedriva bergtäkt, kross etc i nämnda område.

Exempel:

De bullernivåerna som Frentabs verksamhet och Velamsunds omkringliggande Naturreservat (rekommenderat av Nacka Kommun som område där särskild hänsyn skall tas till naturvård, kulturminnesvård, rekreation och skogsbruk) som Frentabs tillstånd var baserat på har bolaget själva insett att man inte klarade av att uppfylla. Frentab ansökte därför vid senare tillfälle om höjda bullergränser som överskrider Naturvårdsverkets riktlinjer för fritidsområden. Vidare har bolagets bullermät punkter placerats i tysta sänkor och vilket gjort att man klarat de förhöjda bullergränserna i mätningar men där det faktiska bullret i Naturreservat samt efter väg 642 kraftigt överskridits angivna gränsvärden.

De trafikvolymerna som finns angivna i tillståndet från 2006 är 60 lastbilar om dagen. Då man inte verkar ha klarat att hålla sig under denna gräns som angivits i ursprungligt tillstånd har Frentab igen vid ett senare tillfälle ansökt om ett ytterligare tillstånd om 20 lastbilar om dagen.

Gångse format för trafikvolymen tycks vara fordonsrörelser per dag och ovan skulle sannolikt kunna översättas till ca: 160 fordonsrörelser om dagen. Bolaget har själv uppgivit i samrådsdokumentationen att man har 190 ÅDT samt att vid privat kontrollräkning under augusti 2017 har det konstaterats 160 fordonsrörelser med tung lastbil till och från Frentab fram till och med kl. 10.00 en vardag.

Med det som grund anser vi att Frentab inte följer de regler som nuvarande villkor anger avseende trafikvolym. Utöver dessa kända överträdelse av tillståndets villkor, kan man undra vilka övriga villkor som Frentab sedan 2006 har valt att bryta mot och vi invänder mot att ge ytterligare tillstånd till ett företag som missköter sina nuvarande.

Avtalet för marken som Frentab arrenderar går ut 2020. Därför yrkar vi att det inte förlängs med hänseende till den oerhört negativa miljö- och trafikpåverkan som denna verksamhet genererar, alternativt förverkas.

Kross, återvinning och täktverksamhet vid förläng och utökat verksamhet

Från Länsstyrelsen finns riktlinjer för täktverksamhet: Beslutet ska främja miljöbalkens mål att tillförsäkra människorna en långsiktigt hållbar utveckling och skydd mot skador och olägenheter. Värdefulla natur- och kulturmiljöer ska bevaras liksom den biologiska mångfalden. En god hushållning med mark och vatten liksom med material och råvaror ska eftersträvas.

Frentabs anläggning ligger i dagsläget i kanten till naturreservatet Velamsund med erkänt höga naturvärden, såsom grön sköldmossa, barrskogar, sumpskogar och ädellövsskogar men här finns även häckande fiskgjusar samt havsörnar samt andra värdefulla arter. Enligt en fågelinventering som gjorts på uppdrag av Nacka kommun finns här 9 rödlistade arter. Det finns även två riksintressen för kulturmiljövård (Gustavsberg (K56) samt Nacka-Norra-Boo-Vaxholm-Oxdjupet-Lindalsundet (K51), samt flera Natura-2000-områden. Dessa riskerar alla en negativ miljö-påverkan som bör beaktas.

1. Att ta emot farligt avfall, tungmetaller och gamla maskiner kan inte ligga i ett regionalt eller allmänt intresse. Suez bedriver deponi och har ett hårt reglerat tillstånd. Det är inte en hållbar utveckling att anlägga två tippar för samma ändamål med dubbla transporter som följd. Dessutom har Koviks deponi inte rätt att ta emot farligt avfall vilket inte heller Frentab ska få. Vi motsätter oss att detta prövas inom ramen för en annan aktör. Som inte har den erfarenhet som Suez har, Frentab har heller det som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skador och olägenheter som kan orsakas av verksamheten vid anläggningen. Suez är ett multinationellt bolag med verksamhet i många länder och mångårig erfarenhet av återvinning, miljöarbete, forskning och utveckling.
2. Att bygga ny, tung industri i ett område som redan är hårt belastat från en stor soptipp av regional betydelse kan inte medges. Länsstyrelsen bör hitta en annan plats för liknande verksamhet så att bostadsområden kan skyddas från ytterligare utsläpp till luft och vatten samt annan negativ miljöpåverkan som buller och damm. Asfaltsverk släpper ut cancerframkallande ämnen som riskerar att ytterligare försämma miljön i Stora Kovik och närliggande områden. Soptippen bör dessutom ha ett skyddsavstånd från annan brandfarlig verksamhet eftersom bränder frekvent förekommer.
3. Att pumpa bort eller förstöra grundvattnet är vi väldigt negativa till med tanke på den vattenbrist som Stora Kovik med flera är drabbade av. Att ytterligare riskera att brunnar torrläggs är inte hållbart. Att området förses med kommunalt VA är inte heller en garanti för att vattenförsörjningen tryggas på sikt. Med de rådande klimatförändringarna är det ingen som kan säga säkert hur samhällets vattentillgångar kommer att förändras. Våra brunnar är en möjlighet till rent vatten även framåt. Därför bör dessa skyddas även framåt.
4. Tippen ligger till stora delar utan bottentäckning där föroreningar långsamt letar sig igenom de jordlager som finns. På sikt, ingen vet när, så kommer brunnar i Stora Kovik att drabbas av gifter liknande de gifter som hittas i vatten nära flygfält och brandövningsplatser. Att ha fått tillstånd att

spränga i berg med stora naturliga sprickor innebär att nya sprickor kan ha öppnats och processen med förgiftning skyndats på. Att dessutom suga ut grundvattnet kommer innebära att vatten hittar nya vägar in i våra brunnar. Så länge som alla fastigheter inom skyddsområdet inte förses med vatten och avlopp från externt håll så kan inte ett tillstånd att förändra grundvattnet ges. Samtidigt bör allt grundvatten skyddas från vidare exploatering.

5. Att öka antalet sprängningar skulle innebära en stor risk för att orenat vatten letar sig vidare ned i grundvattnet. Redan nu är Marsätraviken, Skeviken och ån genom Kovik kraftigt påverkade, med tjocka lager sediment. Det kommer inte bli bättre när mer orenat vatten lättare når havet. Dessutom är sprängningarna inte säkra, ett flertal incidenter har inträffat. Och med tanke på hur mycket människor som kommer bo i närheten av anläggningen inom några år är det inte lämpligt att sprängning fortgår. Inga nya tillstånd ska ges.

Trafiksäkerhet, Trafikbuller och Trafikvolym vid förlängd och utökad verksamhet

Lagnövägen (väg 642) samt väg 222 lämpar sig illa för tung trafik och flera alvarliga incidenter inklusive dödolycka har inträffat med inblandning av tung trafik. Vi motsätter oss därför en utökning av den tunga trafiken på Lagnövägen och anser snarare att den bör minska för att trafiksäkerheten skall vara på acceptabel nivå och följa Trafikverkets, av Regering år 2016 nystartade, NOLLVISION.

Den ökning av trafikmängden som Frentab planerar för kommer ofelbart att leda till ökat trafikbuller, luftföroreningar samt att den ökade trafikintensiteten medför ökade säkerhetsrisker, inte minst då det finns många barn i området som dagtid tar bussen till och från skolan och behöver korsa väg 622. Vi anser inte att det är lämpligt med en utökning av trafiken mellan 5 och 30 gånger dagens trafik.

Enligt Trafikverkets utredning, ärendenummer TRV 2017/53556 (dokumentdatum 2017-06-20) bör Frentabs ansökan avslås då berörda vägavsnitt på Lagnövägen redan i dagsläget innebär en mycket ökad olycksrisk, hittills 26 trafikolyckor under åren 2003-2016, varav en med dödlig utgång och tre med allvarligt skadade. Dödsolyckan skedde genom möte personbil/tung lastbil. Trafikverket skriver vidare att det inte är tillrådligt av trafiksäkerhetsskäl att godkänna denna utökning då vägens hållbarhet och säkerhet inte är tillräcklig. det sannolikt bara en tidsfråga innan det blir fler dödsolyckor eller olyckor av allvarligare karaktär med vuxna och/eller barn inblandat.

Vi anser att finns flera aspekter gällande trafiksituationen samt vägens hållbarhet att titta på när det gäller förslaget om utökad verksamhet.

- Trafiksäkerhetsbrister gällande verksamhetens påverkan på Lagnövägen gällande stabilitet, säkerhet och hållbarhet
- Inga vägrenar
- Mycket begränsad sikt
- Kurvig väg markerat med 70km/h som vi också rekommenderar sänks till 50km/h
- Ingen separering för oskyddade trafikanter
- Avfarten från väg 622 till 642 innebär en vänstersväng som kommer innebära konstanta start och stopp, samt en negativ köbildning på Värmdö vägen. Detta drabbar boende väldigt mycket. Troligen riskerar även Värmdöleden att drabbas av ökat köbildning då det inte går att hantera 1000-tals lastbilar på ett rimligt sätt.
- Boende på Norra Lagnövägen kommer få svårt att ta sig ut från sitt område, ut på Lagnövägen, i hög konkurrens med den tunga trafiken. Detta i sig innebär en trafikfara.

En sådan ökning av trafikmängd som ansöks om kommer ofelbart att leda till ökat trafikbuller. Även Frentabs ansökan om utökad verksamhet både en utökning av volym, 5 gånger mer, samt innehåll och hantering utav avfall kommer att generera mer buller. Själva anläggandet av den utökade

verksamheten torde också medföra utökat buller. Bullernivåerna från Kovik och Frentab är i dagsläget höga, hur kommer EU-stadgade bullernivåer att garanteras?

Att utöka en bergtäkt med så mycket som 5 gånger, känns efter genomgång av rådande trafiksituation helt befängt. De personer som bosatt sig i Insjön och på Lagnövägen riskerar då att istället för att bo i skärgårdskommunen Nacka (vilket Nacka kommun profilerar sig som), istället hamna i ett industriområde med en ständigt pågående lastbilskö. Om Frentabs tillstånd skall förlängas kommer en tung transport från enbart Frentab passera Lagnövägen, Skärgårdsvägen, gamla Värmdövägen var 20 sekund 10 timmar om dagen. *Det är så illa genomtänkt och dumt att det faller på sin egen orimlighet och därför bör inte bolagets ansökan betraktas som seriös. Vi uppmanar Frentab omvärdera beslut om att ansöka om förlängt tillstånd.*

Rekommendation

Vi anser, rekommenderat utifrån ovan anförda argument att Frentab varken skall ges förlängt eller utökat eller ytterligare tillstånd. Täkten bör återställas till naturmark i enlighet med vad som anges i nuvarande tillstånd i samband med att avtalet förverkas eller löper ut år 2020.

Med vänlig hälsning

Insjöns Villaförening

Mari Rudolfsson

Stryrelseordförande

Nicoline Lindgren

Ledamot

Bergman, Anders

From: Bergman, Anders
Sent: den 13 september 2017 14:57
To: 'Eva Bergström'
Subject: RE: VB: Presntation planer på utökad bergkross o gödselhantering vid Kovik

Hej,
Jag är lite osäker på vad det är du undrar över men ska försöka utveckla.

Personligen har jag inte sett aktuell kompost i verkligheten, dock en containerlösning som fungerade på liknande sätt. Per Johansson som också arbetar på WSP och var med under samrådsmötet har tidigare varit i kontakt med tekniken i samband med en anläggning i Norra Djurgårdsstaden som Kungliga Djurgårdsförvaltningen fick tillstånd till.

Tekniken är beprövad och ett företag som säljer anläggningen har flera exempel på drifttagna anläggningar på sin hemsida: <http://www.ecsab.com/referenser.htm>

Jag hoppas att det kunde detta ger mer svar på dina funderingar.

Med vänlig hälsning

Anders Bergman

T +46 10-722 55 13

M +46 70-278 59 80

From: Eva Bergström [mailto:eva@visionhastvarmdo.se]
Sent: den 13 september 2017 14:12
To: Bergman, Anders <anders.bergman@wspgroup.se>
Subject: Re: VB: Presntation planer på utökad bergkross o gödselhantering vid Kovik

Tack Anders!

Ja, jag undrar ju lite mer specifikt kring gödseltrumman – hur går tankarna kring den?
Har ni varit och sett en sån i aktion mm elelr är det bara "ditlagt"

Hästhälsningar,

Eva Bergström
Vision Häst Värmdö
=====

070 - 716 27 17

info@visionhastvarmdo.se

www.visionhastvarmdo.se

gå gärna med i vår grupp på Facebook

Från: "Bergman, Anders" <anders.bergman@wspgroup.se>
Datum: Tue, 12 Sep 2017 12:56:16 +0000
Till: Eva Vision Häst Värmdö <eva@visionhastvarmdo.se>
Ämne: VB: Presntation planer på utökad bergkross o gödselhantering vid Kovik

Hej,

Bifogat finner du presentationen som gavs under samrådsmötet.

Det är bara att du hör av dig om du undrar något mer.

Vänliga hälsningar

Anders Bergman
Handläggare
WSP Environmental

T +46 10-722 55 13
M +46 70-278 59 80

WSP Sverige AB
Dragarbrunnsgatan 41A
753 20 Uppsala
T +46 10-722 50 00

wsp.com

CONFIDENTIAL

This message, including any document or file attached, is intended only for the addressee and may contain privileged and/or confidential information. Any other person is strictly prohibited from reading, using, disclosing or copying this message. If you have received this message in error, please notify the sender and delete the message. Thank you.

Från: Cenny Fransson <cenny.fransson@frentab.se>

Skickat: den 12 september 2017 13:28

Till: Bergman, Anders

Ämne: VB: Presntation planer på utökad bergkross o gödselhantering vid Kovik

Hej Anders!

Har du lust att maila Eva Bergström underlaget?

Med vänliga hälsningar

Cenny Fransson
Miljö & Myndighetsansvarig

Mob. 0705 13 29 25
Mail. cenny.fransson@frentab.se

Frentab
Anläggning AB
Algatan 3 / Box 26
134 21 Gustavsberg
Tel. 08-570 260 90

www.frentab.se <<http://www.frentab.se>>

Frentab Entreprenad & söner AB » OM FRENTAB <<http://www.frentab.se/>>
www.frentab.se
Frentab Entreprenad & söner AB

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Info
Skickat: den 11 september 2017 08:34
Till: Cenny Fransson
Ämne: VB: Presntation planer på utökad bergkross o gödselhantering vid Kovik

God morgon Cenny,

Hoppas allt är fint med dig!

Kan du hjälpa Eva här nedan med det hon vill ha? Eller vet vem som kan hjälpa henne?

Allt gott,

Med vänliga hälsningar
Ann-Sofie Kaderud

Tfn: 08 - 570 260 90
Mail. ann-sofie.kaderud@frentab.se

FRENTAB
Entreprenad & Söner AB
Algatan 3 / Box 26
134 21 Gustavsberg
Tel. 08-570 260 90
frentab.se

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Eva Bergström [<mailto:eva@visionhastvarmdo.se>]
Skickat: den 9 september 2017 12:25
Till: Info
Ämne: Presntation planer på utökad bergkross o gödselhantering vid Kovik

Hej!
Var på mötet i augusti och lyssnade på er presentation. Skulle gärna vilja ha den, hörde attni sänt den till de som var där och ni har mailadresser till - nu har ni min också.

Är också mycket intresserad av att höra mer om era planer med gödseltrumman.
Gissar att ni varit och sett den i aktion? Det är en ganska imponerande anläggning.

Hästhälsningar,

Eva Bergström

Vision Häst Värmdö

=====

070 - 716 27 17

info@visionhastvarmdo.se

www.visionhastvarmdo.se <<http://www.visionhastvarmdo.se>>

gå gärna med i vår grupp på Facebook

NOTICE: This communication and any attachments ("this message") may contain information which is privileged, confidential, proprietary or otherwise subject to restricted disclosure under applicable law. This message is for the sole use of the intended recipient(s). Any unauthorized use, disclosure, viewing, copying, alteration, dissemination or distribution of, or reliance on, this message is strictly prohibited. If you have received this message in error, or you are not an authorized or intended recipient, please notify the sender immediately by replying to this message, delete this message and all copies from your e-mail system and destroy any printed copies.

-LAEmHhHzdJzBITWfa4Hgs7pbKI

2 oktober 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 260

Dnr KFKS 2017/576

Inställning som markägare till Frentabs (arrendator) ansökan om tillstånd till bergtäkt inom fastigheterna Bölan 1:1, Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1

Yttrande enligt 6 kap 4 och 4a §§ miljöbalken och Seveso-direktivet

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar ändra föreslaget yttrande enligt följande.

I näst sista stycket på s 1 stryks följande mening:

”Kommunen är därför positiv till en fortsatt och eventuell utökad verksamhet givet att särskilt trafiksäkerhetsfrågor och vattenfrågor hanteras.”

I sista stycket på s 2 ändras sista meningen till följande:

”Nacka kommun anser att en förutsättning för att tillstånd ska kunna medges är att den sökande vidtar trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs den aktuella vägsträckan, främst genom att gång- och cykeltrafiken separeras från tung trafik.”

Kommunstyrelsen antar i egenskap av fastighetsägare till fastigheterna Bölan 1:1, Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1 föreslaget yttrande under samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken och Seveso-direktivet, om förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande vattenverksamheter på fastigheterna Bölan 1:1, Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1.

Ärende

Nacka kommun upplåter det aktuella området till Frentab Anläggning AB (Frentab). Arrendeavtalet medger rätt att bland annat bedriva bergtäkt. Det nuvarande tillståndet för anläggningen löper till och med den 1 juni 2020. Parallellt med prövningen av ett nytt tillstånd pågår förhandling om ett nytt arrendeavtal, då det nuvarande avtalet upphör den 28 februari 2019. Nuvarande tillstånd omfattar liknande verksamhet som ansökan avser men är inte lika omfattande.

Den typ av verksamhet som Frentab bedriver och nu ansöker om att bedriva är av stort värde och nödvändig för samhällsutvecklingen i Nacka och i Storstockholm. Kommunen är därför positiv till en fortsatt och eventuell utökad verksamhet givet att särskilt trafiksäkerhetsfrågor och vattenfrågor kan hanteras på ett acceptabelt sätt samt att generella miljöaspekter beaktas som kommunens miljöenhet särskilt kommer att framföra inom ramen för samrådet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2 oktober 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Planerad återvinning av osorterade finkorniga schaktmassor ska ske med hjälp av en våtsikt, som har en betydande vattenförbrukning vilket är problematiskt för markanvändningen efter arrendets upphörande och för omkringliggande mark, bl a i Velamsunds naturreservat.

Den planerade utökningen av verksamheten kommer att innebära ökade transporter till och från verksamhetsområdet. Kraftfulla åtgärder bedöms vara nödvändiga för att säkra trafiksäkerheten främst längs Lagnövägen.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 23 augusti 2017

Förslag till samrådsyttrande

Samrådsunderlag

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Hans Peters (C), Jan-Eric Jansson (KD), Gunilla Grudevall Sten (L) och Khashayar Farmanbar (S), bifall till stadsledningskontorets förslag med följande ändringar i yttrandet.

I näst sista stycket på s 1 stryks följande mening:

”Kommunen är därför positiv till en fortsatt och eventuell utökad verksamhet givet att särskilt trafiksäkerhetsfrågor och vattenfrågor hanteras.”

I sista stycket på s 2 ändras sista meningen till följande:

”Nacka kommun anser att en förutsättning för att tillstånd ska kunna medges är att den sökande vidtar trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs den aktuella vägsträckan, främst genom att gång- och cykeltrafiken separeras från tung trafik.”

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Christine Lorne (C) deltog inte i ärendets behandling på grund av jäv.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp. I protokollsanteckningen instämde Khashayar Farmanbar (S) för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2 oktober 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

”I olycksstatistiken från Trafikverket kan man se att den tunga trafiken i området redan idag innebär en ökad olycksrisk. Därför kan vi av trafiksäkerhetsskäl inte tillåta en ökning av den tunga trafiken på Lagnövägen/Gamla Skärgårdsvägen utan att det berörda vägavsnittet först upprustas och byggs om, bl.a. med separering av gång- och cykeltrafik. Eftersom det idag inte finns någon planerad ombyggnad av vägavsnittet, går det inte att tillåta en utökad verksamhet då det skulle försämra en redan dålig trafiksäkerhetssituation. Vi kan inte heller tillåta en utvidgning av bergtäckten av rena miljöskäl. En brytning av berg under grundvattennivån riskerar att påverka det intilliggande naturreservatet väldigt negativt, både genom förändrade grundvattenförhållanden och saltvatteninträngning.”

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande för Nackalistans kommunstyrelsegrupp.

”Det tilläggsyttrande som Alliansen kom med till KS-mötet den 2/10-17 är en förbättrad version. Nackalistan ifrågasätter starkt den skrivelse som görs i utredningen vad gäller det s. k. nollalternativet. Där står i sista meningen följande: Behovet av ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan då inte tillgodoses. (slut på citatet).

Den slutsatsen verkade vid en närmare fråga av Nackalistan vid sammanträdet inte vara med verkligheten överensstämmande, vilket är anmärkningsvärt. Det skulle då innebära att om inte täckten kommer till enligt Frentabs önskemål så skulle hela Stockholmsregionen stå utan krossmaterial mm vilket de flesta förstår absolut inte är sant. Inte minst mot bakgrund av tunnelbanebygget, som kommer att generera en massa sprängda bergsmassor, samt liknande processer i de flesta närkommuner till Stockholm. Den sortens påverkan på politiken är oseriöst och ger inte något ytterligare ess i processen från de kritiskt granskande politikerna. Nackalistan vill helst att alternativ Noll ska råda, med att avtalet löper ut vid avtalstidens slut, men bifaller ändå det relativt kritiska yttrandet som nu lämnas av Alliansen.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Samrådsyttrande enligt 6 kap 4 och 4a §§ miljöbalken (1998:808) och Seveso-direktivet (lag 1999:381)

Nacka kommun, yttrar sig i egenskap av jordägare till fastigheterna Bölan 1:1, Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1 och lämnar följande synpunkter på utskickade samrådshandlingar.

Nacka kommun upplåter genom ett arrendavtal ett område inom fastigheterna Bölan 1:1, Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1 till Frentab Anläggning AB (Frentab). Arrendavtalet medger arrendatorn rätt att bland annat bedriva bergtäkt inom området. Gällande avtal upphör den 28 februari 2019 och samtal mellan kommunen och Frentab om ett nytt avtal pågår.

Det gällande arrendavtalet medger arrendatorn rätt att bedriva bergtäkt med sprängning för uttag av bergmaterial och förädling av detta. Vidare har arrendatorn rätt att anlägga en återvinningsanläggning för utifrån levererade schakt- och rivningsmassor, att anlägga erforderliga upplagsplatser för hanterat material. Avtalet ger också rätt att installera utrustning för tillverkning och förädling av ballastprodukter samt uppförande för verksamheten nödvändiga kontors-, personal-, reparations- och förrådsbodar.

Den typ av verksamhet som Frentab bedriver och nu ansöker om att bedriva är av stort värde för samhällsutvecklingen i Storstockholm. Professionell hantering av sortering och återvinning av massor av aktuell typ är av stort värde särskilt när det kan bidra till rimliga transportavstånd. Kommunen är därför positiv till en fortsatt och eventuell utökad verksamhet givet att särskilt trafiksäkerhetsfrågor och vattenfrågor kan hanteras. Kommunens miljöenhet kommer att lämna ett mer heltäckande yttrande från kommunens sida under samrådsprocessen.

Nacka kommun som jordägare framför följande synpunkter på innehållet i det utskickade samrådsunderlaget.

Verksamhetsbeskrivning

Enligt samrådsunderlaget framgår det att Frentab avser att i första hand ansöka om täkttillstånd i 20 år samt ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamhet. Nacka kommun noterar att parterna förhandlar om ett nytt 10-årigt arrendeavtal.

Täkt av berg

Nacka kommun motsätter sig den del i ansökan som avser att bryta berg under grundvattennivån. Kommunen sig detta bland annat med anledning av att det försvårar kommunens möjlighet att använda området för planerad verksamhet efter att bergtäkten avvecklats. Dessutom befaras grundvattensänkning väsentligt påverka grundvattenförhållanden i intilliggande naturreservat.

Återvinning

Nacka kommun motsätter sig att arrendatorn leder bort grund- och ytvatten från kommunens fastigheter. Användningen av våtsikt för att återvinna finkornigt material bör därför ifrågasättas.

Transporter

Nacka kommun motsätter sig ett nytt tillstånd medges som medför en utökad trafik utan att kraftfulla åtgärder krävs för att öka trafiksäkerheten längs Lagnövägen och Gamla Skärgårdsvägen. Utökade transporter kommer att förvärpa den redan idag dåliga trafiksäkerheten och dessutom påverka de omkringboende och besökare negativ både genom ökat buller och vibrationer av tung trafik samt avsevärt försämra trafiksäkerheten. Vägsträckan, som är statlig, är redan nu en av de mest problematiska ur trafiksäkerhets synpunkt i Nacka kommun. Även tillgängligheten till kommunens naturreservat och till golfanläggning öster om bergtäkten kommer att påverkas markant negativt av ökade tunga transporter på de två vägarna. För att tillstånd ska kunna medges måste trafiksäkerhets höjande åtgärder vidtas längs aktuell vägsträcka, främst genom separering av gång- och cykeltrafik från tung trafik.

För Nacka kommun den

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Dag Björklund
Trafik- och fastighetsdirektör

Agnes Hjort
agnes.hjort@varmdo.se
08-570 471 86
Miljöinspektör

Frentab Anläggning AB
Anna Janackovic
Box 26
13421 Gustavsberg

Delegationsbeslut BMH 2457

Yttrande i ärende gällande samråd om rening av vatten från Koviks Bergtäkt och återvinningsanläggning inom fastigheterna Velamsund 1:1 samt Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun

Beslut

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. lämna nedanstående yttrande.

Ärendet

Frentab Anläggning AB har berett bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun (nämnden) tillfälle att yttra sig över av samrådshandlingar. Yttrandet ska vara Frentab Anläggning AB tillhanda senast den 8 juni 2018.

Yttrande i ärende/mål

Vid prövning av tillstånd till anläggningar inom strandskyddat område ska miljöbalkens strandskyddsbestämmelser beaktas. Detta bör ske genom att en prövning likartad den som skulle ske vid en ansökan om dispens från förbuden i 7 kap. 15 § miljöbalken (MB) görs innan ställning tas till om förutsättningarna enligt övriga kapitel i MB är uppfyllda.

I de aktuella samrådshandlingarna saknas information gällande strandskyddet, såväl påverkan på strandskyddet och dess syften som eventuella särskilda skäl till att bevilja dispens/tillstånd. I 7 kap. 18 c § MB finns listat de sex särskilda skäl som ska beaktas vid en prövning. Det fjärde skälet avser utvidgning av pågående verksamhet men det måste visas att denna utvidgning inte kan ske utanför strandskyddat område för att det ska vara tillämpligt. Kan det visas att

utvidgningen inte kan genomföras utanför det strandskyddade området, samt att utvidgningen inte strider mot strandskyddets syften i 7 kap. 13 § MB, så ser nämnden i dagsläget inget hinder för aktuella åtgärder vad avser strandskyddslagstiftningen.

Nämnden ser därtill positivt på att förorenat dagvatten från anläggningen kommer att tas omhand. Reningsmetoden sedimentation i våtmark är dock olika effektiv under året, enligt utredningen kommer full rening endast nås under en tredjedel av året (när lufttemperaturen överstiger + 10°C). Under två tredjedelar av året kommer således endast partiell avskiljning av partiklar och kväve att ske. Nämnden anser att det är av stor vikt att få till utformningen av våtmarken så att så stor del av föroreningarna som möjligt kan avskiljas. Utöver detta är skötseln av våtmarken av yttersta vikt. Om skötseln inte utförs korrekt kan den förväntade reningsgraden försämrats väsentligt.

Beräknade utsläpp av kväve innan rening kommer enligt utredningen i snitt att vara 4,3 mg/l, vilket innebär ett utsläpp av 100 kg kväve/år. Efter rening beräknas halterna reduceras med 20-40 %, detta innebär fortfarande att ca 60-80 kg kväve kommer att släppas ut från verksamheten till Askrikefjärden per år. Enligt utredningen resulterar detta i en ökning som inte bedöms försämra Askrikefjärdens ekologiska status, nämnden vill dock poängtera att detta är under förutsättning att reningsanläggningen fungerar och sköts om som den ska. Notera också att utsläppen från täktverksamheten direkt kommer att motverka målet att Askrikefjärden ska uppnå en god ekologisk status, även om reningen når upp till förväntat resultat.

Det vatten som uppstår i samband med bergbrytningen kommer att ledas bort och samlas upp i ett eget system enligt utredningen. Hur detta system kommer att utformas benämns inte ytterligare. Nämnden förutsätter att detta kommer att utredas närmare längre fram i processen.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Sändlista:

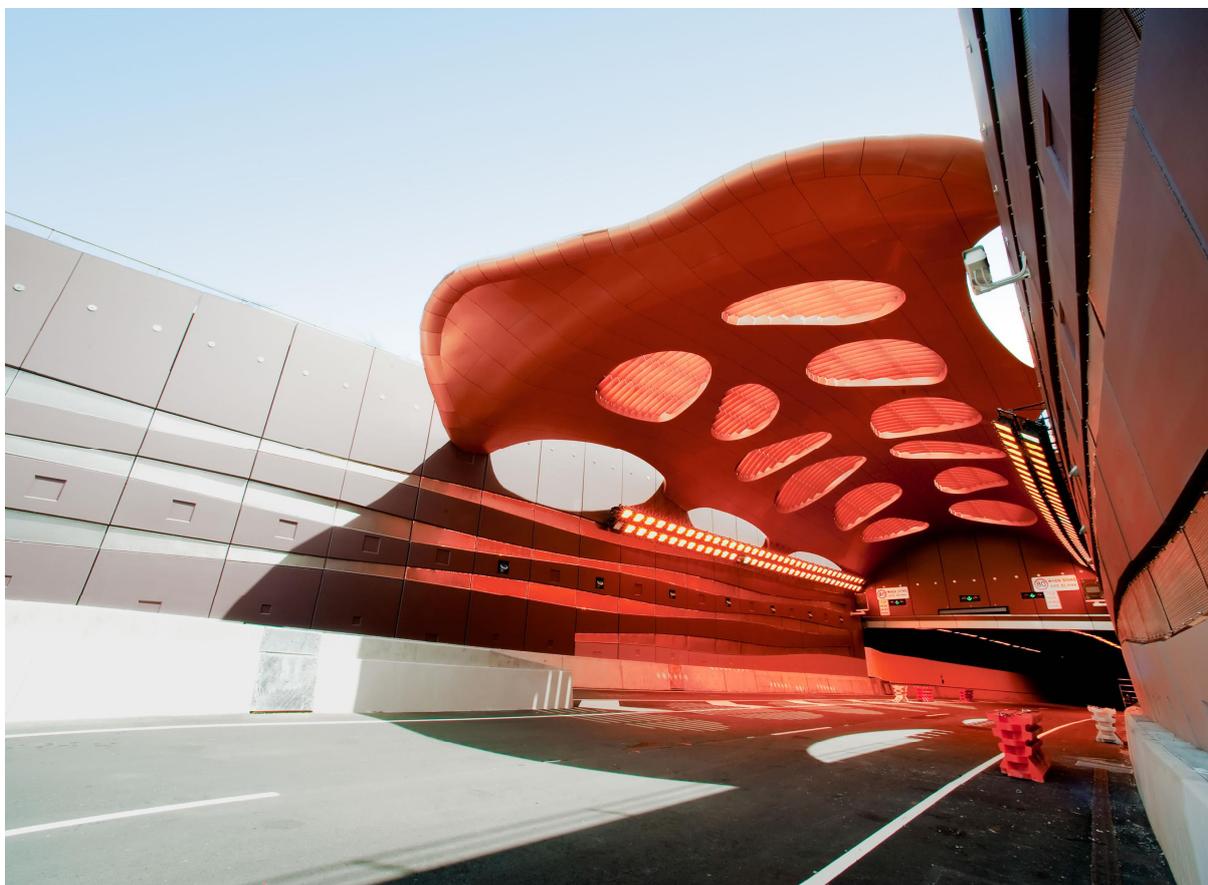
anna.janackovic@frentab.se

FRENTAB ANLÄGGNINGAR AB

SYNPUNKTER FRÅN ALLMÄNHETEN

GRUPPERADE OCH BESVARADE SYNPUNKTER FRÅN ALLMÄNHETEN

2018-05-21

wsp

SYNPUNKTER FRÅN ALLMÄNHETEN

Grupperade och besvarade synpunkter från allmänheten

Frentab Anläggningar AB

KONSULT

WSP Environmental Sverige

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
<http://www.wspgroup.se>

KONTAKTPERSONER

Frentab Anläggning AB
Anna Janackovic
Tfn: 0708-60 87 30
anna.janackovic@frentab.se

WSP Environmental
Per Johansson
010-722 81 45
per.johansson@wsp.com

PROJEKT

UPPDRAGSNAMN
Kovik - Ansökan om nytt tillstånd

UPPDRAGSNUMMER
10222480

FÖRFATTARE
Anders Bergman

DATUM
2017-11-02

ÄNDRINGSDATUM
2018-05-21

INNEHÅLL

INLEDNING 5

GENERELLA SVAR 5

1.1	TRAFIK OCH SÄKERHET	5
1.2	BULLER	6
1.3	OMVANDLINGEN AV FRITIDSBEBYGGELSE TILL PERMANENTBOSTÄDER	7
1.4	NEDSKRÄPNING OCH DAMNING	8
1.5	LUKT	8

SYNPUNKTER MOTTAGNA UNDER SKRIFTLIG SAMRÅD 9

2.1	2017-05-28	9
2.2	2017-05-29	10
2.3	2017-06-01	10
2.4	2017-06-02	11
2.5	2017-06-03	15
2.6	2017-06-04	19
2.7	2017-06-05	26
2.8	2017-06-06	31
2.9	2017-06-07	39
2.10	2017-06-08	65
2.11	2017-06-09	69
2.12	SYNPUNKTER MOTTAGNA EFTER ATT SAMRÅDSTIDEN GÅTT UT	106

SYNPUNKTER MOTTAGNA I SAMBAND MED SAMRÅDSMÖTE I AUGUSTI 111

2.13	2017-08-15	111
2.14	2017-08-18	111
2.15	2017-08-24	112
2.16	2017-08-31	116
2.17	2017-09-07	118
2.18	2017-09-08	122
2.19	2017-09-10	135
2.20	2017-09-11	135
2.21	2017-09-27	138

REFERENSER 139

INLEDNING

Nedan följer grupperade synpunkter från allmänheten samt i kursiverad text bolagets bemötande av dessa. Synpunkterna har sorterats efter när de inkom. Synpunkterna har redigerats i liten omfattning för att öka läsbarheten.

Vidare önskar Frentab framför ett tack till samtliga som tagits sig tid att formulera och skicka in synpunkter och förslag på det presenterade samrådsunderlaget.

GENERELLA SVAR

Då flera synpunkter tar upp samma frågor har svaren samlats i följande avsnitt för att göra dokumentet mer tillgängligt.

På grund av mindre förändringar av verksamhetsområdets utformning kommer inte längre fastigheten Knarrnäs 1:1 att beröras av ansökt verksamhet, däremot kommer del av fastigheten Bölan 1:1 att beröras av verksamheten.

1.1 TRAFIK OCH SÄKERHET

Trafiken på Lagnövägen har av flera angetts som en olägenhet redan med nuvarande trafik och att en ökning därför inte är önskvärd eller möjlig. Vägen anges av flera vara smal och kurvig med bristande utrymme för möte mellan lastbilar och andra trafikanter som bilar, cyklister och fotgängare.

Frentab ser positivt på förbättringar av infrastrukturen och trafiksäkerheten kring Kovik. Det är dock huvudmannen/väghållaren – i detta fall staten genom Trafikverket – som är ansvarig för eventuella förbättrings-, trafiksäkerhets- och skyddsåtgärder på och längs med de aktuella sträckorna i det allmänna vägnätet.

Frentab är väl medvetna om Lagnövägens standard och beskaffenhet då man redan idag använder vägen för samtliga transporter. Lagnövägen är dock en offentlig väg och Frentab har ingen möjlighet att ändra hastighetsbegränsningen eller sätta upp fartkameror.

Frentab ser allvarligt på trafiksituationen och var drivande i att 2009 tillsammans med Suez (dåvarande SITA), Nacka golfklubb, Stora Koviks vägförening, Koviks Hagars Tomtägarförening och Knarrnäs Samfällighetsförening ansöka hos länsstyrelsens trafikenhet om sänkt hastighet. Ansökan avslogs dock efter avstyrkan från AB Storstockholms Lokaltrafik, Polismyndigheten och Vägverket.

Frentab har uppdragit åt WSP att utreda påverkan på trafiksäkerheten och möjliga skyddsåtgärder för att minska dessa. Resultatet av den utredningen kommer sedan att användas för att tillsammans med Trafikverket förbättra trafiksäkerheten på Lagnövägen. Efter en direkt rekommendation i utredningen och efter samtal med Trafikverket har Frentab på nytt ansökt om sänkt hastighetsbegränsning.

Trafikhöjande åtgärder som föreslås i flera av inlagorna faller inom polisens och Trafikverkets ansvarsområde bland annat mitträcke, trafikövervakning och gång- och cykelväg. Däremot förväntas samtliga transportörer som anlitas att följa gällande hastighetsreglering och andra trafikregler. Frentab har med anledning av inkomna synpunkter och egna erfarenheter låtit utföra en trafikutredning som underlag inför ansökan. I trafikutredningen presenteras också förslag på trafiksäkerhetshöjande åtgärder vilka Frentab har diskuterat med Trafikverket.

Att stenar faller från flaken på transportfordonen ska inte ske och bolaget har rutiner för att inte överfylla lastbilarna. Inom ramen för egenkontrollen kommer bolaget också att inspektera Lagnövägen.

MKB kommer att beskriva påverkan på friluftsliv, både rörande golfspelade, ridning och landsvägscyklning. Vidare kommer MKB att innehålla en jämförelse mellan nollalternativet och ett utökat tillstånd för att möjliggöra en bedömning av ett utökat tillstånd.

Den preliminära beräkningen av fordonsrörelser som redovisas i tabell 5.1 i samrådsunderlaget innehåller teoretisk största och minsta möjliga antal fordonsrörelser. Därutöver redovisas den förväntade transportmängden som förväntas att råda vid drift av verksamheten. Att skillnaderna mellan den förväntade och teoretiskt största antalet transporter beror på att verksamheten inte förväntas bedrivas med maximalt utnyttjande av tillståndet. Vidare är det generellt dyrt att transportera massor vilket leder till att lastbilar med släp och returlass nyttjas i så stor omfattning som möjligt. Den redovisade mängden transporter redovisas som fordonsrörelser, vilket inkluderar summan av trafiken i båda riktningar, till- och från verksamheten som ett utökat tillstånd skulle ge upphov till. I den kommande MKB kommer uppdaterade transportsiffror att presenteras vilka bättre ska spegla den förväntade trafiksituationen.

Frentab har inte rådighet över när transporter sker på Lagnövägen, däremot kontrollerar man när den egna verksamheten öppnar och det finns ingen anledning för transportörer att anlända till verksamheten innan öppettider.

I samrådsunderlaget benämns felaktigt väg 222 som Värmdövägen på sidan 15. Dess verkliga namn är Värmdöleden vilket används i övrigt i dokumentet.

Ansökan kommer att innehålla uppdaterade uppgifter om trafiken.

1.2 BULLER

Bolaget har låtit utföra bullermätningar vid flera olika platser, vilka godkänts av tillsynsmyndigheten. Resultaten av dessa mätningar samt bullerutredningen visar att verksamheten kan bedrivas utan att överskrida riktvärdena för buller. Detta gäller för såväl bostäder som i naturreservatet.

En del av de stora infrastrukturprojekt och bebyggelsen som sker i Stockholmsregionen måste av hänsyn till trafikflöden och liknande ske under natten. Delar av verksamheten som Frentab vill bedriva syftar till att ta emot massor från dessa verksamheter detta kan därför leda till att Frentabs verksamhet kan behöva bedrivas under kvällar och nätter.

Arbetstiderna för olika moment kommer att regleras i villkor eller åtaganden från Frentab för att inte ge upphov till för stora störningar. Generellt kan verksamhet bedrivas dygnet runt om störningar, till exempel buller, inte blir för stora vilket kontrolleras genom beräkningar och mätningar.

Frentab vill framhålla att man bedrivit verksamheten inom ramarna för gällande tillstånd och villkor, vilka har beslutats med hänsyn tagen till människors hälsa och miljö.

Frentab har sedan december 2017 bytt ut anläggningens krossar och sorteringsverk till nya maskiner vilka bullrar mindre än de tidigare.

Villkoren för Frentabs verksamhet gäller för de bullerkällor som Frentab har rådighet över. Vid mätning av buller fångas ljudet från de omgivande bullerkällorna som vind och andra källor, vilka kan vara betydande beroende på förutsättningar. Vid redovisning av buller från Frentabs verksamhet har bullret som Frentabs verksamhet ger upphov till sorterats ut från andra källor vilket kan förklara de olika värdena som erhållits vid mätning av andra, tillsammans med osäkerheter kopplade till teknisk utrustning. Klagomålen rörande höga ljudnivåer och buller under natten kan inte bero på Frentabs verksamhet.

MKB kommer inte att beskriva buller från trafiken då Frentab saknar rådighet över en betydande del av transportererna som sker på vägen.

Frentab avser att följa riktlinjerna från naturvårdsverket avseende buller från industri för verksamhetsområdet.

Bolaget undersöker att byta ut backljudet för sina interna fordon för att minska störningen till omgivningen.

Frentab avser att anlägga bullervall kring verksamhetsområdet för att minska störningen i det omkringliggande naturreservatet.

1.3 OMVANDLINGEN AV FRITIDSBEBYGGELSE TILL PERMANENTBOSTÄDER

Flera synpunkter rör omvandlingen av fritidshusområdena Koviksudde och Skeviksstrand till mer permanent bebyggelse. Vidare kommer omvandlingen att leda till fler barn i området och eventuellt också etableringen av en förskola.

Omvandlingen av fritidsboende till permanentboende möjliggörs delvis av anslutningen till kommunalt vatten och avlopp. Vidare har Värmdö angett området som ett av kommunens prioriterade förändringsområden. Vid undersökning av Värmdö kommuns planer för området noteras att byggrätterna avses att utökas men man planerar inte för ytterligare tomtbildning i större utsträckning varför den omgivande bebyggelsen främst kommer att ändra karaktär från fritidsbebyggelse till bebyggelse för permanentboende och inte utökas i nämnvärt fler fastigheter.

Vidare har kommunens planhandläggare uppgett att det inte planeras för någon skola eller förskola i området i detta skede men på lång sikt kommer det möjligen att behövas en förskola i området.

Generellt vid bedömning av en konsekvens allvarighet tas hänsyn till om den som utsätts är att betrakta som särskilt känslig vilket generellt omfattar barn. I den kommande MKB kommer eventuell påverkan på barn att beaktas.

Frentab kommer att behöva leva upp till samma riktvärden för buller i och med förändringen av karaktären hos den kringliggande bebyggelsen. Detta beror främst på att det omgivande naturreservatet ställer höga krav på att begränsa bullerspridningen från anläggningen.

Att området bebyggs med ytterligare bostäder innebär endast marginella förändringar för Frentab i och med att bolaget redan behöver beakta omkringliggande bebyggelse. Det är främst vid skälighetsbedömningen av eventuella skyddsåtgärder som antalet kringliggande spelar någon avgörande roll.

Den tillkommande bebyggelse som planeras inom Skeviksstrand och Koviksudde kommer att skärmas från Frentabs verksamhetsområde av Suez avfallsanläggning varför störningarna från Frentab inte kommer att vara den huvudsakliga störningskällan. I MKB kommer inte kumulativa bullereffekter av Frentabs och Suez verksamheter att redovisas då ljudkällorna skiljer sig åt vilket försvårar en addering av källorna i bullerutredningen.

1.4 NEDSKRÄPNING OCH DAMNING

Frentabs verksamhet ger generellt inte upphov till någon nedskräpning i området då det avfall som hanteras på området främst utgörs av schaktmassor. En troligare förklaring till nedskräpning i området är verksamheten som bedrivs på grannfastigheten av Suez.

Transporterna innebär risk för upprivning av damm längs vägarna. Vidare innebär hantering och krossning av bergmaterial damning. Bolaget kommer att följa hur mycket som verksamheten dammar då det utöver att vara störande för boende i närområdet och längs transportvägar också utgör en arbetsmiljörisk. Upplagshögar, laster, körplaner och vägar bevattnas, samt saltas vid behov.

I det förnyade kontrollprogrammet som Frentab skickat till tillsynsmyndigheten 2017-06-30 ingår mätning av stofthalt i utgående luft från krossarna.

Bolaget har också en däcksskak och materialvattnare som minskar damningen från transporterna från området. Vidare har samtliga transportvägar inom verksamhetsområdet asfalterats sedan samrådet vilket förväntas minska damningen från Frentabs transporter.

1.5 LUKT

Behandlingen av biologiskt avfall avser kompostering av hästgödsel och trädgårdsavfall. Processen kommer att beskrivas i den tekniska beskrivningen och eventuell påverkan och konsekvens kommer att beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen. Den planerade metoden för kompostering av hästgödsel har meddelats tillstånd på Djurgården med betydligt närmre bostadsbebyggelse.

Lukten från olika typer av avfall och behandlingsmetoder variera vilket innebär att erfarenheterna från Suez avfallshantering inte är applicerbara på hanteringen av hästgödsel.

Vid framtagandet av MKB för ansökan kommer de kumulativa effekterna av både Frentab och Suez att beskrivas.

Särskild hänsyn kommer att tas i och med att verksamheten gränsar till ett Naturvårdsområde och golfbana.

SYNPUNKTER MOTTAGNA UNDER SKRIFTLIG SAMRÅD

Ägarna till fastigheter inom 1000 m från gränsen till verksamhetsområdet, inom markavvattningsföretagen, samt fastighetsägarna i områdena Koviksudde och Skeviksstrand har informerats genom direktutskick av samrådsunderlaget via post. Samrådsunderlaget skickades ut till allmänheten 23 och 24 maj med svarstid till 9 juni.

Majoriteten av inkomna synpunkter från allmänheten lämnades via e-post vilka redovisas nedan efter datum då det mottogs. Hälsningsfraser och till viss del underskrifter har redigerats bort från de ursprungliga meddelandena nedan av utrymmes- och läsbarhetsskäl.

2.1 2017-05-28

Synpunkt: Jag anser att verksamheten redan nu medför stora störningar gällande buller, nedsmutsning och trafiken på Lagnövägen. Dessutom är verksamheten ett stort miljöproblem och störande vid vistelse i det angränsande naturreservatet. Jag förespråkar starkt ALTERNATIV 2 - att verksamheten inte medges nytt tillstånd. I nuläget sker dessutom planläggning av Skeviksstrand vilket innebär att många fastighetsägare kommer att bli permanentboende.

En UTÖKAD verksamhet vore rena katastrofen med, i värsta fall runt 1500 dagliga transporter. Vägsträckan är trafikfarlig redan nu, och lasterna släpper ifrån sig stora mängder stenkross på vägen.

MVH

Marianne Sällström, Stora Kovik 1:242

Svar: För synpunkter rörande trafiken se avsnitt 1.1, synpunkter rörande buller 1.2 och planläggning av Skeviksstrand.se avsnitt 1.3. Frentab tolkar kommentaren om att verksamheten redan nu medför nedsmutsning som att den rör nedskräpning och besvaras därför under avsnitt 1.4.

Synpunkt: Jag fick precis ett brev från innehållande "samrådsunderlag" – noterar att tiden för att lämna synpunkter är väl kort med tanke på det omfattande underlaget. Knappt en vecka där det dessutom är långhelger emellan. Varför denna korta svarsperiod? Det här en viktig fråga för alla närboende varför samtliga bör ges en rimlig chans att lämna synpunkter.

Vänligen, Andreas Rydell, andreas.rydell@atea.com.

Svar: Samrådsunderlaget skickades ut till allmänheten 23 och 24 maj med svarstid till 9 juni, vilket innebär mer än 2 veckors svarstid. Bolaget bedömde svarstiden som rimlig då det rör sig om en befintlig verksamhet.

I det fall någon berörd behöver längre tid för att formulera sig har förlängd svarstid meddelats.

2.2 2017-05-29

Synpunkt: Det sökta tillståndet innebär en stor negativ påverkan på de boende i området. Problematik kring lukt, buller, damm och tung trafik gör området olämpligt för den verksamhet som beskrivs i ansökan. Med ny detaljplan kommer området i stor omfattning ha permanentboende invånare i framtiden och det framgår inte i ansökan hur Frentab Anläggning AB planerar att kompensera dessa för de oangelägenheter som uppstår, eller minimera den negativa miljöpåverkan från verksamheten. Det finns många alternativa placeringar för en verksamhet som denna inom Stockholms län som är betydligt bättre lämpade. Nollalternativet, där inget nytt tillstånd meddelas, är därför det enda godtagbara alternativet till denna ansökan.

Staffan och Jennifer Andersson, Fastighetsägare Värmdö Stora Kovik 1:191

Svar: Den kommande MKBn kommer att beskriva påverkan på närboende. Synpunkter rörande lukt, buller, damm och tung trafik samt planläggning besvaras i avsnitt 1.5, 1.2, 1.4, 1.1 och 1.3.

MKB kommer att beskriva alternativa lokaliseringar, fokus kommer att vara på Stockholms läns östra delar då det är detta område som anläggningen i Kovik avser att försörja.

2.3 2017-06-01

Synpunkt: Vi motsätter oss förlängda tillstånd och utökad verksamhet med motivet att Frentab ännu inte klarar av gällande krav för buller, damm mm. Jag ser idag att det är många trafikanter, cyklister, fotgängare, mopedister, personbilar, som ska samsas med den tungtrafiken på den smala och kurviga vägen. Detta gör mig orolig som vårdnadshavare till barn som cyklar el åker moped för att ta buss till skolan och andra evenemang Dianavägen Stora kovik

Svar: Frentab har och kommer att innehålla sina villkor. Synpunkter rörande trafik, buller och damm besvaras i avsnitt 1.1, 1.2 och 1.4.

Synpunkt: Jag ser det som helt uteslutet att Frentab ska få förnyat tillstånd för utökad verksamhet på kovik. På det vis som Frentab helt skiter i dom villkor som gäller i daxläget vad det gäller buller,damm ock vilken tid på dygnet verksamheten får vara igång. Går det ej att förstå hur dom ska kunna komma ifråga om att få fortsätta terrorisera oss närboende.

Med vänliga hälsningar, DAN WEIJMERS, PUMPSAMORDNARE, Region Stockholm.

Svar: Frentab har och kommer att innehålla sina villkor. För synpunkter rörande buller och damning se avsnitt 1.2 och 1.4. Arbetstiderna för olika moment kommer att regleras i villkor eller åtaganden från Frentab för att inte ge upphov till för stora störningar.

2.4 2017-06-02

Synpunkt: Inlaga med svaromål från boende i Värmdö Stora Kovik 1:304

Som innehavare av ovanstående fastighet vill jag framföra mitt skarpa nej till utbyggnaden som föreslås i skrivelsen som kom oss tillhanda fredagen den 26 maj 2017.

Redan idag är vägen tungt belastad, det bullrar väldigt mycket och en skarp/unken/oangenäm lukt tvingar oss allt som oftast att stänga fönster eller äta inomhus istället för att njuta av vår trädgård, så ytterligare verksamheter med oljud och oangenäma lukter vill vi verkligen inte ha.

Det känns rätt befängt att ett område där det just i skrivande stund pågår en etablering av vatten och avlopp, och som förmodligen kommer öka sin inflyttning/permanentboende ska utsättas för denna psykiska och fysiska försämring av boendemiljön.

Säkerheten på vägarna är även den i fara, smala vägar, tung och frekvent trafik, är inte en optimal kombination.

Med stöd av ovanstående kan jag inte anse att annat än alternativ 13.1 Nollalternativ är det som kan komma ifråga.

Om mer tid hade funnits så hade detta svar kunnat vara fylligare, som lekman känns det lite märkligt att man förväntas sätta sig in i, och kommentera, en tjock och delvis teknisk skrivelse på denna korta tid. En skrivelse som det förmodligen tagit månader att framställa.

Med vänlig hälsning, Kenneth Hagström

Svar: Den unkna lukten som beskrivs bedöms komma från Suez avfallsanläggning då det från Frentabs verksamhet inte bedöms uppstå lukter. För ytterligare information rörande lukt se avsnitt 1.5. Synpunkterna avseende etablering av kommunalt vatten och avlopp och säkerheten på vägarna beskrivs under avsnitt 1.3 respektive 1.1.

Synpunkt: Hej

Jag har läst brevet från WSP. Min åsikt är den att vi inte ska låta Frentab att utöka verksamheten.

Mvh, Natalia Svidler, 1:52

Svar: Frentab noterar synpunkten.

Synpunkt: Jag har tagit del av samrådsunderlag avseende Ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län och önskar lämna synpunkter enligt nedan:

Angående avsänkningen av grundvatten inom täktområdet förutsätts att tillstånd söks även för vattenverksamhet, 11 kap miljöbalken. Ser även att planerad verksamhet är i anslutning till markavvattningsföretag och påverkan av en avsänkning av grundvatten på andra vattenverksamheter måste belysas i den kommande MKBn. Även en eventuell pumpning och anläggande av våtsiktanläggning är tillståndspliktig verksamhet enligt 11 kap miljöbalken och av vad som framgår av samrådsunderlaget ansöks endast om fortsatt bergtäkt!? En samlad prövning av såväl planerad vattenverksamhet, bergtäkt och planerad tillkommande verksamheter såsom

asfaltverk, betongstation samt lagring av farligt avfall bör göras. Det går inte att bedöma miljökonsekvenser av endast bergtäkten utan hela den planerade utökade verksamhetens tillåtlighet bör prövas gemensamt. Vidare förutsätts att samtliga fastighetsägare i den avgränsade samrådskretsen anges som sakägare i en kap. 11 ansökan och tas upp i en sakägareförteckning med anledning av att vi fått detta samrådsutskick och då redan bedömts vara påverkade av den sökta verksamheten.

Inledningsvis i samrådsunderlaget anges en kort motivering till vald plats där koldioxidutsläpp och en jämförelse med Norrland anges. Enligt miljöbalken måste en lokaliseringstudering tas fram och i detta fall förutsätts att alternativa lokaliseringar i hela Stockholms län och ev. i angränsande län beaktas utifrån lokaliseringsprincipen, att verksamheten ska lokaliseras till en sådan plats att verksamheten kan bedrivas med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö.

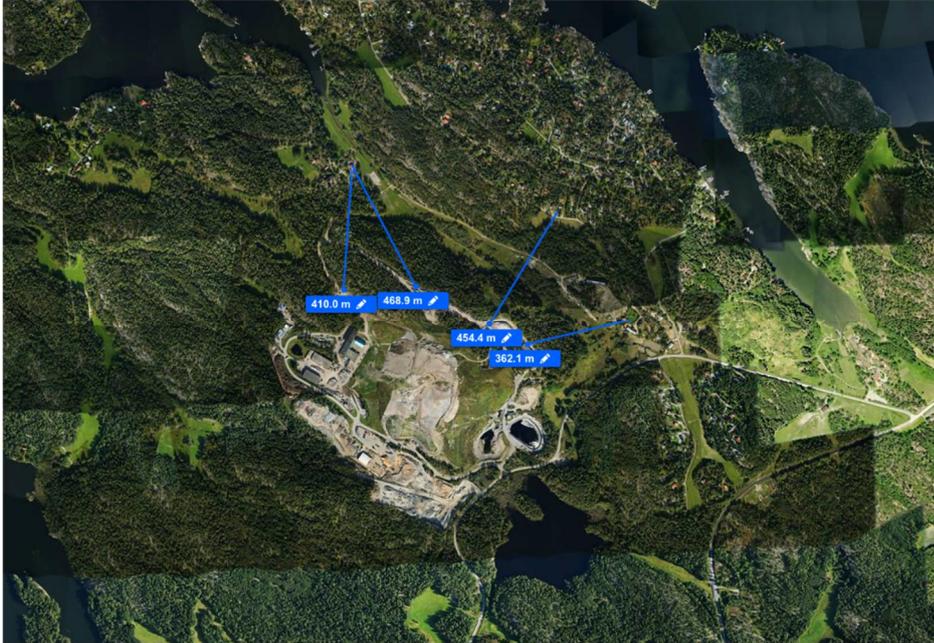
Angående transporter är bullerproblematiken sekundär i förhållande till de risker som är förknippade med farligt gods transporter (1600 per årsmedeldygn är ingen försumbar del av transportererna på den aktuella vägen) och med hänsyn tagen till vägens standard. Upplysningsvis skedde en dödsolycka vid en kollision med en lastbil för några år sedan. Detta föranleder att vägens lämplighet för farligt godstransporter och risker med transporter måste beaktas i den kommande MKBn och att en riskutredning krävs (annan än den som planeras med anledning av att anläggningen är en Seveso-anläggning).

Slutsatsen att tillgängligheten till friluftsområden inte kommer att påverkas är felaktig. Förutom närheten till Natura 2000 område och riksintresseområde för kulturmiljövården enligt 3 kap. miljöbalken finns Nacka golfbana som används flitigt även på vintern när det finns snö och möjlighet till längdskidåkning. Ett antal badplatser finns i närområdet vilket även det klassas som intresse för det rörliga friluftslivet och med anledning av att uppskattningsvis 1600 tunga transporter per årsmedeldygn kommer att belasta samma vägnät innebär det att verksamheten medför stor påverkan på det rörliga friluftslivet! Vidare används vägen flitigt av landsvägscyklister och för transporter till och från infartsparkeringen vid Insjön.

En trafikutredning inkluderande utredning av anläggande av gångtunnlar vid busshållplatserna, breddad påfart/tillfart till och från verksamheten till väg 642 (Lagnövägen) och möjlighet att anlägga gång- och cykelvägar lågs väg 642 bör tas fram! Här bör särskilt beaktas skolbarnen som tar bussen till och från skolan och står vid busshållplatserna vid samma 70km/h väg där det planeras för 1600 tunga transporter/årsmedeldygn. 1600 transport per årsmedeldygn anses inte som en försumbar mängd och det är märkligt att man inte förutsett påverkan av transporter och risker förknippade med transporter i samrådsunderlaget.

Boendemiljö och konsekvenser för boende i området behöver bedömas. Sommarhusområdena i Kovik och Skevik detaljplaneras för närvarande och permanentbebyggs. En förskola planeras ca 500 meter nordost om verksamheten. Enligt Boverkets riktlinjer är skyddsavståndet till en täktverksamhet 500 meter. I samrådsunderlaget redovisas närmaste boende på ett avstånd 600 meter från verksamheten vilket är helt felaktigt Att avståndet till Skeviksstrand skulle vara 1000 meter resp. 600 meter är

pinsamt. Se utsnitt från Eniro karta nedan. Avstånd från en verksamhet mäts från yttre kanten av verksamhetsområdet! I områdesbeskrivningen har även missats att det finns verksamhet med särskilt utsatta grupper (och förskola planeras) i närområdet, en större hästgård på ett avstånd <500 meter från verksamheten samt att djurhållning i olika skala bedrivs på flera håll inom närområdet.

Från en bergtäkt sprids stoft vilket måste utredas i en luftutredning. I samrådsunderlaget nämns endast damning och utsläpp från arbetsmaskiner. En luftutredning krävs!

Kväve och dess påverkan på vattenförekomsterna måste utredas. Även övriga förhöjda halter som kan komma att påverka kemiska vattenstatusar måste utredas.

Sammanfattningsvis anser undertecknad att samrådsunderlaget är för bristfälligt för att samråd ska kunna genomföras.

- Information om den planerade vattenverksamheten saknas.
- Felaktigheter i samrådsunderlaget angående avstånd till närboende och avsaknad av information om omgivningens intressen (badstränder, boende, att närområdet detaljplaneras och att en förskola planeras på ett avstånd ca 500 meter från verksamheten mm) måste revideras.
- Förutsedd miljöpåverkan behöver revideras då bedömningen av påverkan på det friluftslivet är felaktig samt att konsekvenser av transporter och risker saknas.
- Samrådsunderlaget måste även kompletteras med genomförda och planerade utredningar och riksinventering saknas.

Samrådsunderlag bör minst innehålla följande:

Checklista – Underlag för samråd med länsstyrelsen och särskilt berörda

- ✓ Administrativa uppgifter – sökandens namn, adress, telefon, telefax, e-postadress, organisationsnummer, fastighetsbeteckning och fastighetsägare, kontaktperson eller miljöansvarig.
- ✓ Verksamhetskod för verksamheten i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt, i förekommande fall, verksamhetens så kallade anläggningsnummer.
- ✓ Lokalisering – beskrivning av alternativa lägen för lokalisering av verksamheten och nollalternativ med bland annat skalenligt kartmaterial.
- ✓ Planförhållanden – situationsplan (karta som visar byggnaders läge) med utsläppspunkter inritade, avstånd till närboende och liknande, planförhållanden (detaljplan, områdesbestämmelser, översiktsplan etc.) och planbestämmelser, områdesskydd, till exempel vattenskyddsområden, strandskydd och riksintressen för till exempel naturvård och kulturmiljövård, Natura 2000-område m.m.
- ✓ Kort beskrivning av verksamheten (omfattning och utformning) – produkter, producerade mängder, processer, drifttid etc.
- ✓ Kort beskrivning av förutsedd miljöpåverkan – utsläpp till luft och vatten, buller, lukt etc., samt verksamhetens indirekta effekter, såsom till exempel transporter till/från anläggningsområdet, och eventuella dominoeffekter med annan kringliggande verksamhet.
- ✓ Översiktlig riksinventering.

Hälsningar, Camilla Mattsson, Skeviksstrandsvägen 20, 134 32
Gustavsberg, Telefon: 08 28 60 05, Mobil: 070 979 92 55

Svar: En del av samrådet syftar till att utvärdera huruvida den sökta verksamheten är att betrakta som vattenverksamhet. Frentab kan också komma att göra ändringar i utformningen av anläggningen om det skulle visa sig att avsänkning av grundvatten är olämpligt. Eventuell påverkan på kringliggande markavvattningsföretag kommer att beskrivas i ansökan.

Samtliga mottagare av samrådsunderlaget är inte att betrakta som sakägare avseende vattenverksamheten. I samrådsredogörelsens bilaga 5 redovisas vilka fastighetsägare som fått samrådsunderlaget skickat till sig.

Samrådet och den kommande ansökan gäller den samlade verksamheten som Frentab bedriver och kan komma att bedriva inom verksamhetsområdet.

MKB kommer att beskriva alternativa lokaliseringar, fokus kommer att vara på Stockholms läns östra delar då det är detta område som anläggningen i Kovik avser att försörja.

Frentab vill poängtera att anläggningen inte kommer att hantera farligt gods utöver sprängmedel, vilket transporteras i för ändamålet lämpligt fordon. För ytterligare information om trafik och säkerhet se avsnitt 1.1.

Verksamhetens påverkan det rörliga friluftslivet kommer att redovisas i den MKB.

Frentab noterar att de bifogade kartorna utgår från Suez Recycling AB:s verksamhetsområde. Frentabs verksamhetsområde gränsar till Suez Recycling AB varför de i samrådsunderlaget angivna avstånden bedöms riktiga.

För synpunkter rörande stoft och damning hänvisas till avsnitt 1.4.

Påverkan på kringliggande vattenförekomster kommer att beskrivas i ansökans MKB.

Synpunkt: Efter att ha tagit del av ansökan om att få utvidga verksamheten på kovikstippen vill jag meddela att jag är emot all utökning av verksamheten.

Skälen är många, bla den stora mängd utökad trafik på den redan nu allt för trafikerade och smala Lagnövägen.

Jag är helt emot att bygga asfalt och betong anläggningar.

Dessutom handhavandet av organiskt avfall som troligtvis kommer lukta beroende på vindar.

Jag hoppas innerligt att ansökan avslås. Mvh Eva Bremberg, Sjöallen 16, Koviksudde.

Svar: Synpunkter rörande lukt och trafik från verksamheten besvaras under avsnitt 1.5 och 1.1. I övrigt tackar Frentab för synpunkterna.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

2.5 2017-06-03

Synpunkt: Undertecknad motsätter sig förlängt tillstånd pga olika olägenheter i samband Med hanteringen.

Med vänlig hälsning, Ernst Knälmann, Hera vägen 4, Stora Kovik-Värmdö

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Vi på fastighet stora Kovik 1:332 motsätter oss planerna på utvidgning av verksamheten.

Detta pga den mycket ökande trafik detta medför samt buller.

/ stefan jonsson

Svar: Synpunkter rörande trafik och buller besvaras i avsnitt 1.1 och 1.2.

Synpunkt: Familjen Westerling Stora Kovik 1:120, Jupitervägen 6 bestrider ovanstående ansökan enligt utsänt Samrådsunderlag från WSP 2017-05-16.

Kapitel 1 Inledning

1.1 Bakgrund

I dagsläget påverkas vi av följande

- störande **buller** från krossanläggningen, dagligen
- den pågående **trafiksituationen** som gör att vi inte med säkerhet kan genomföra promenader utefter Lagnövägen

1.4 Varför just här

Vi anser att detta område har belastats **tillräckligt** med denna typ av störande verksamheter som pågått under de 50 år vi bott här.

I framtiden ser vi också på grund av denna verksamhet en förmodad **värdeminskning** på fastigheterna i området som mycket trolig.

Kapitel 6, Miljömål

Hur uppfyller Frentab's anläggning i dag de 16 målen som anges i dokumentet?

Grundvatten av god kvalite, hur kommer åtgärderna att beskrivas, säkerställas och följas upp?

Kapitel 7, Miljökvalitetsnormer

Hur uppfyller Frentab's anläggning dessa i dag?

Föroreningar i utomhusluften, normer för bullernivå, uppfylls de krav som Naturvårdsverket satt i dag av Frentab?

Kapitel 10 Verksamhetsbeskrivning 14 kap 13§

Vi ifrågasätter följande;

- höjd bullernivå

- utökning av tung trafik

- påverkan på luften, lukt och damm

- påverkan på vårt **grundvatten**, vi har egen brunn och redan idag har vi en osäker tillgång

14 kap 17§

Vi ifrågasätter följande;

- doften från asfaltstillverkningen

- höjd bullernivå

- utökning av tung trafik

- påverkan på luften, **lukt** och **damm**

- påverkan på vårt grundvatten, vi har egen brunn

13 Alternativ

Kapitel 13.3

Vi förordar alternativ 2 Att verksamheten inte medges nytt tillstånd.....

Gustavsberg 2017-06-03 Åke Westerling

Svar: Bullersituationen kommer att utredas inom ramen för MKB, se ytterligare information i avsnitt 1.2.

Trafiksituationen och säkerhet behandlas i avsnitt 1.1.

Alternativ till föreslagen lokalisering kommer att redovisas i MKB.

Eventuell påverkan på fastighetspriser anses inte utgöra en fråga som ska behandlas i MKB. Därutöver önskar Frentab framföra att prisutvecklingen för fastigheter främst påverkas av fundamentala faktorer som räntenivån, disponibel inkomst, utbud av fastigheter, efterfrågan på fastigheter och arbetsmarknadens storlek. Därutöver kan psykologiska drivkrafter utgöra drivkrafter på fastighetspriser. Psykologiska drivkrafter kan utgöras av den upplevda betydelsen av störande verksamhet till exempel en bergtäkt eller tillgång till havsnära boende eller närhet till en stadskärna.

De psykologiska drivkrafterna varierar kraftigt över tid och har väldigt lågt förklaringsvärde för prisutvecklingen. Vid studier genomförda av Engström

2008 av prisutvecklingen för småhus i närhet av kärntekniska anläggningar har inga effekter kunnat ses av den potentiella psykologiska negativa drivkraften som folkomröstningen om kärnkraften och olyckan Harrisburg (1980), Tjernobylyckan (1986) liksom tillbudet i Forsmark (2006).

Därutöver bedöms den omfattande verksamheten som Suez bedriver och som har bedrivits på platsen under lång tid utgöra en liknande psykologisk drivkraft som täktverksamheten med mera som planeras.

Detta sammantaget gör att Frentab inte förväntar sig någon märkbar förändring av prisutvecklingen i området på grund av en utökad verksamhet i enlighet med ansökan.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

En beskrivning av hur verksamheten påverkar de nationella, och kommunala miljömålen kommer att ges i MKB. Även påverkan på och uppfyllelse av miljö kvalitetsnormer kommer att redovisas i MKB.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Dagens verksamhet följer strikta gränsvärden vilka inte får överskridas, därutöver lyder verksamheten under riktvärden och allmänna råd vilka kan överskridas i undantagsfall. Ambitionen från Frentab är att idag och i framtiden följa uppställda villkor och andra åtaganden oavsett förnyelsen av tillståndet och om villkoren utgör rikt- eller begränsningsvärden.

Synpunkt: Ove Olsson, Stora Kovik 1:38 motsätter sig för Era planer med denna typ av industriella verksamheter.

Vårt område ska vara permanent plats för boende utan störningar och kunna njuta av naturen.

Vidare motsätter sig Walter Meyer planerna på utökad verksamhet Kovik1:4

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Jag har fått ta del av Frentabs planer att fortsätta samt utvidga sin verksamhet. Jag motsätter mig starkt dessa planer och är redan idag djupt oroad för denna anläggnings påverkan på området jag bor i och naturen runt om.

Bullernivåerna är idag redan störande och jag anser att de inte ens borde få fortsätta dagens verksamhet eftersom de inte håller de nivåer eller tider de ska och det är väldigt dammigt i ett stort område runt deras anläggning. Bullret har jag hört ända bort till min dotters förskola på Norra Lagnö. Det är ytterligare ett par kilometer bort fågelvägen.

I år är grundvattennivåerna historiskt låga och ska de sänka dem ytterligare ett sådant år kommer våra brunnar att sina, och det har redan hänt vid en fastighet när Frentab startade sin verksamhet här.

Trafikmängden är redan idag hög och de passerar vårt tomt med ett fåtal meter i ca 90 km/h (har kört bakom en sådan för att se hur snabbt det gick). De bilarna står det ofta Frentab på. Ska denna trafikmängd öka kommer det inte gå att prata ute på altanen. Å jag kommer inte kunna låta min dotter gå själv till busshållplatsen 50 m längre bort när hon har åldern inne. Vägen är inte avsedd för den trafiken alls.

Hälsningar, Charlotte Swärd Stora Kovik 1:119

Svar: Buller beskrivs under avsnitt 1.2. Damningen behandlas i avsnitt 1.4.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Ytterligare information rörande trafik ges i avsnitt 1.1.

Synpunkt: Vi anser det högst olämpligt, för att inte säga farligt, att utvidga verksamheten vid Kovik.

Ett av skälen till detta är bl.a. den mycket smala vägen från motorvägen där många av de tunga fordonen redan nu kör alldeles för fort och vårdslöst!

Vi önskar en breddning av vägen NU, så att alla cyklister och joggare tryggt kan ta sina rundor Gustavsberg - Skevik - Lagnövägen. Det minsta krav som kan ställas - utan att den tänkta bergtäkten ifråga kommer på tal - är en breddning av Lagnövägen fram till Stora Kovik i första hand.

En annan faktor är den omfattande nedskräpningen! Det ligger mängder av tappade sopor som utgör en miljöfara där de multnar i vattenfyllda diken och blåser ut i skogen o.s.v. Dessutom ser det förfärligt ut.

För övrigt bör man hitta en annan plats för sådan verksamhet som denna tänkta, i och med att närmaste område är ett område som växer och blir ett permanentboende för fler och fler.

Från Stora Kovik 1:180, Med vänlig hälsning, Christer och Lena Fridell, Nygårdsplatån 110, 610 73 Vagnhärad, E-post lena.fridell@yahoo.se, Telefon hem: 0156-109 15, Mobil - SMS:a gärna! 070-575 30 47

Svar: Trafiken och säkerhetsfrågor i anslutning till den behandlas i avsnitt 1.1.

Synpunkt rörande nedskräpning besvaras i avsnitt 1.4.

MKB kommer att innehålla en alternativredovisning i vilken alternativa platser undersöks.

Synpunkt: Vi motsätter oss starkt Frentabs rubricerade planer på nedanstående grunder:

Trafiken kommer att öka på en redan undermålig väg. Enligt er skrivelse "bör Lagnövägens standard förbättras", men det är ju Trafikverkets prioriteringar som avgör detta och de har hela landet som verksamhetsområde, så det är långt från säkert att det blir någon förbättring .

Bullret kommer att öka från en redan störande nivå och enligt er skrivelse verkar det kunna ske avvikelser från de redan generösa arbetstiderna ”i samband med hantering av massor från särskilda entreprenader”. ”Särskilda entreprenader” är inte definierade och kan således betyda när som helst.

Enligt er skrivelse bedöms brunnar inte påverkas p g a att de ligger på stort avstånd, vilket ska verifieras i en kommande hydrologisk utredning. Djupborrade brunnar får ju sitt vatten från sprickor i berggrunden och vad är det som säger att en 20-faldig ökning av årlig sprängningsverksamhet inte kommer att påverka vattentillgången i brunnarna? Det bör i sammanhanget påpekas att Jupitervägen av någon anledning inte ingår i kommunens nuvarande utbyggnad av VA-nätet.

Utökad maskinpark och lagring av kemikalier kan locka brottslingar och risken att kemikalier kan användas t ex för bombtillverkning känns numera tyvärr aktuell. ”Låst container” verkar inte säker. Det finns inte längre någon polis stationerad på Värmdö, varför det lär dröja innan utryckning kommer fram.

Det framgår inte av er skrivelse hur ni bedömer att närliggande bebyggelse kommer att påverkas av lukt från för- och efterkompostering av hästgödsel. Lukt från befintlig avfallsanläggning är redan störande och vi behöver inte mer dålig lukt i närområdet.

Jim Sacra och Kerstin Nilsson Stora Kovik 1:116

Svar: Synpunkter rörande trafiken och buller besvaras i avsnitt 1.1 och 1.2.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till. Generellt kan också sägas att påverkan från grundvattenavsänkningen vid täktverksamhet påverkar grunda brunnar i större omfattning än djupa borrhålor.

Inget sprängmedel kommer att förvaras inom verksamhetsområdet utan allt sprängämne levereras i samband sprängning. I övrigt kommer det inte att förvaras några kemikalier som kan användas för bombtillverkning inom området.

Synpunkt rörande lukt besvaras i avsnitt 1.5.

2.6 2017-06-04

Synpunkt: Vi bor på Koviksudde på Sjöallen 9. Vi bor permanent här sedan fem år.

Vi tycker att Frentab inte borde få utöka sin verksamhet. Området runt omkring är av stort naturvärde. Vi hör redan nu hur maskinerna arbetar dagtid.

Vi har hört från våra grannar att när tippen tog bort organiskt avfall , försvann stanken från tippen till allas glädje.

Nu vill Frentab ta upp och lagra organiskt avfall igen. Nej säger vi.

Trafiken på Lagnövägen är redan nu i största laget. Vi spelar golf på Nacka och när vi kommer till de fyra hål som gränsar till vägen , är trafiken och bullret redan nu störande. Nej tack till ökad trafik.

Så vill Frentab bygga fabriker för Betong och Asfalt. Ännu mer trafik. Och buller. Dessutom permanent.

Från oss på Sjöallen 9 är svaret på förfrågan Ett rungande NEJ.

Gunnar och Magdalena Ottosson, Sjöallen 9, 13432 Gustavsberg, Gunnar
072-50 45 145

Svar: Verksamhetens påverkan på omkringliggande naturvärden kommer att behandlas i den kommande MKB.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Ytterligare information om buller, lukt och trafik ges i avsnitt 1.2, 1.5 och 1.1.

Synpunkt: Min familj och jag bor på Knarnäsvägen 22 och är därmed tillfrågade om lämpligheten i att förlänga och utvidga Frentabs tillstånd vid bergtåkten vid Lagnövägen.

Ska verksamheten fortsätta - och därtill utvidgas - krävs en omfattande insats för att säkra att Lagnövägen kan härbärgera den tunga lastbilstrafiken på ett acceptabelt sätt.

Redan med nuvarande trafik uppstår regelbundet farliga incidenter. Jag har bott i området i trettio år och dagligen kört Lagnövägen på väg till och från jobbet. Förvandlingen från en glest trafikerad landsortsväg till dagens lastbilsrutt har under senare år dramatiskt förändrat trafikmiljön. Läget förvärras ytterligare av att fler privatbilister trafikerar sträckan i och med ökad inflyttning.

Lagnövägen saknar såväl gångväg som mitträcke. De stora lastbilarna, ofta med släp, tenderar vid kurvorna att skära över på motsatt körbana. Det finns inga marginaler utan mötande bil måste då köra ned i dikeskanten.

Men om en cyklist, en mopedist, en löpare eller en golfare samtidigt befinner sig längst ut på kanten av vägbanan handlar det bara om tur, sinnesnärvaro och stor skicklighet om en olycka ska undvikas.

-Nacka golfklubb ligger vid Lagnövägen. Övningsplatsen för utslag ligger på ena sidan vägen, själva golfbanan på andra. Ekipage med golfutrustning korsar oupphörligen den numera hårt trafikerade vägen.

-Golfare som anländer med buss släpar sina attiraljer längs med Lagnövägen på väg till och från hållplatsen.

-Bilister som håller på att missa färjan vid Norra Lagnö kör ofta otillåtet snabbt och med begränsad uppmärksamhet.

-Året runt- men särskilt under sommarhalvåret- är många cyklister och mopedister på väg till busshållplatsen vid motorvägsavfarten.

- Löpare och rullskidåkare tränar längs vägen på sin väg mot Velamsund.

-Vintertid är Lagnövägen hal, särskilt på de delar som löper längs med Koviks träsk. Vägen ligger inte högst i prioritet vad gäller plogning och saltning. Lastbilar och personbilar som kört i diket är legio under de intensiva morgontimmarna innan vägen hunnit behandlats. En dödsolycka inträffade i kurvan vid golfbanan för sex år sedan, då en personbil fick sladd samtidigt som en tung lastbil körde i riktning mot Kovikstippen.

- Sikten är dålig vid kurvan strax före golfbanan. Där är möten med lastbil som skär igenom kurvan extra obehaglig.

Det är för mig obegripligt att redan nuvarande lastbilstrafik är tillåten utan att Lagnövägen har försetts med mitträcken och cykel/gångled. Om Frentabs verksamhet ska förlängas och utvidgas, är mitt absoluta krav att vägen anpassas efter den tunga trafiken och de krav som en sådan ställer på säkerhet.

Nödvändiga åtgärder och stor kontinuerlig uppmärksamhet på hur Frentabs verksamhet kan påverka grundvattnet är ytterligare ett krav.

Om inte dessa två krav - säkrare väg och opåverkat grundvatten- uppfylls kommer jag att aktivt motsätta mig ett förlängt tillstånd.

Eva Hamilton, Nacka 5 juni 2017

Svar: Frågeställningar rörande trafik och säkerhet besvaras under avsnitt 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkt: Under många år har vi boende inom Kovik med omnejd varit drabbade av olägenheter såsom luktstörningar, transporter med tunga lastbilar på Lagnövägen, m.m.

Sedan några år tillbaka så har Kovikstippen upphört med hantering av organiskt avfall, och i och med det har odören upphört.

Lastbilstrafiken har alltid känts som ett faromoment på den förhållandevis smala och krokiga Lagnövägen, detta ökade dramatiskt i omfattning när Frentab startade sin verksamhet. Grustaget medför dessutom en kraftig försmutsning av Lagnövägen.

Att föreslå en verksamhet med som mest 1576 transporter / dag d.v.s. 2,18 Tunga lastbilar / minut under tiden 06.00-18.00, eller vid normalsituation 0,49 lastbilar / minut samt därutöver lastbilstrafiken knuten till Kovikstippen och annan trafik, ter sig fullständigt oansvarigt.

Langnövägen är relativt smal och kurvig och saknar belysning, gångbana, cykelbana och mitträcke. Vi har haft olyckor med dödlig utgång på denna väg tidigare, detta utan att någon åtgärd vidtagits.

Det är också obegripligt att man nu vill återinföra hantering av organiskt avfall i området. Kovikstippen fick inte fortsatt tillstånd att bedriva detta p.g.a.

de olägenheter som uppstod. Det kan knappast bli bättre för att man byter huvudman.

Att skapa ett industriområde som kommer att ha påverkan på grundvattennivån, förvärra tillståndet i Koviks träsk, ytterligare öka antalet tunga lastbilstransporter, öka bullernivån, samt tillföra ytterligare ett antal risker för oss kringboende och för de som nyttjar naturreservatet verkar som en tämligen illa genomtänkt ide.

Som lekman är det svårt att förstå alla konsekvenser av det som föreslås.

Vad innebär t.ex. att investera i en våtsiktsanläggning ? behandling av MÄRR-massor ? använda filterkakor i egna konstruktioner ?

Vi motsätter oss samtliga delar av det sökta tillståndet.

Stora Kovik 1:324, Laila & Kjell Nilsson, Hamnuddsvägen 15, 134 32 Gustavsberg

Svar: Frågeställningar rörande lukt och trafik besvaras i avsnitt 1.5 och 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. MKB kommer också att beskriva eventuell påverkan på Koviksträsk.

Våtsiktsanläggningen kan liknas vid en sil som använder vatten för att sortera blandad jord till fraktioner. Vid sorteringen av jordar får man en filterkaka bestående av silt och lera som är väldigt fina fraktioner. Dessa filterkakor kan sedan användas som konstruktionsmaterial inom området när man till exempel vill slänta av en bergbrant.

MÄRR-massor är en beteckning för främst jord som enligt definition kan användas med mindre än ringa risk att förorena grundvatten. Det rör sig således om massor/jord som i princip inte är förorenade.

Synpunkter: Som fastighetsägare av Stora Kovik 1:260, samt åretruntboende på Koviksuddsvägen är jag emot att ett förnyat och eller utvidgat tillstånd ska ges för täckt och återvinningsverksamhet på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1. Jag har följande synpunkter på de samrådshandlingar som skickats till mig;

Förra sommaren var det en brand på Kovikstippen, på min tomt var röken så tjock att man inte kunde se handen framför sig. Vid tillfället för denna brand var jag höggravid, röken påverkade andningen och jag kunde inte vistas i mitt eget hem, och framförallt blev jag mycket orolig för om barnet i min mage skulle ta skada av röken. Vi vet inte hur rök från avfall påverkar våra kroppar, vem tar ansvar för att jag eller mitt barn inte blir sjuka om 30 år?

I samrådsunderlaget uppges att man ansöker om att få mellanlagra farligt avfall, många ton av olja, blybatterier, elektroniska produkter med mera, det låter som men stor mängd farligt avfall i mina öron. Vad händer om detta börjar brinna?

Branden förra sommaren visar att olyckor kan hända, därför ska den här typen av verksamheter inte finnas i ett så pass tätbebyggt område som detta är!

Ljud

I samrådsunderlaget uppges att "verksamheten kommer att bedrivas helgfri måndag till fredag mellan kl. 06-18, men att extra arbetsinsatser utöver normal arbetstid kan dock behöva ske". Varför ska det jobbas utanför normala arbetstider?! Jag och min familj lever våra liv här! Vi vill inte höra hur de håller på och jobbar medans vi äter middag eller när vi vaknar på en söndag! Det här påverkar vår livskvalitet i allra högsta grad, vi har rätt till vår vila.

Ett absolut förbud mot att arbeta andra tider än helgfria vardagar mellan 08-17, samt göra ett sommaruppehåll Juni - Augusti, när sommargästerna vill njuta av området är det minsta man kan begära!

Dessutom, krossen gränsar till naturreservat. Är inte tanken med stadsnära naturreservat (förutom flora och fauna) att människor ska rekreera sig där? Ingen kommer spendera sin fritid bredvid en stenkross, och naturreservatet förlorar därmed en stor del av sitt syfte.

Damm

I samrådshandlingen står det att "damning från tåkten kan orsaka förhöjda partikelhalter i luften. Detta kan vid behov minskas genom att åtgärder markbevattnings utförs." Jag har dock svårt att tro att man med bevattnings kommer komma åt alla partiklar. Vem kan garantera att det vattnas varje gång det finns behov av detta? Och att det är 100% effektivt? Jag och mina barn får detta i våra lungor!

Trafik

Trafiken på Lagnövägen kan i dagsläget inte beskrivas som annat än läskig. Jag och min familj rör oss på och längs denna väg. Många av de tunga fordonen visar ingen respekt för oskyddade trafikanter, när jag går den korta sträckan med barnvagn mellan Koviksuddsvägen och busshållplatsen skeviksstrand blir jag nästan nuddad av lastbilarna. Även när man sitter i ett fordon är trafiken skrämmande, jag upplever inte att lastbilchafförerna har kontroll över sina fordon i möten med andra fordon och trafikanter.

Det är bara en tidsfråga innan något hemskt händer. Om Frentab får igenom sin ansökan innebär det mer tung trafik på Lagnövägen, en redan ohållbar situation skulle förvärras ännu mer.

Ekonomi, enskild egendom

Bergtåkten och masshanteringen påverkar den enskilda egendomen för dem som bor i området. I nuläget pågår en VA-utbyggnad i området, den kommer att kosta den enskilda fastighetsägaren ca 250 000 kr. Ett förlängt eller utökat tillstånd för bergtäckten känns som ett slag i ansiktet när man är tvingad att lägga ut en så här stor summa pengar. Kommer man över huvud taget att kunna få igen det man investerat? Vem ersätter fastighetsägarna för det minskade värdet på deras fastigheter?

Det beslut som tas nu kommer att gälla i 20 år, sannolikt kommer befolkningen i småhusområdena närmast bergtäckten att öka, i synnerhet nu

med VA-utbyggnaden och ny detaljplan med ökade byggrätter. Jag upplever inte att man tar höjd för detta när man överväger att ge Frentab förlängt tillstånd. De negativa effekter som bergtäkten har på människors hälsa (delvis beskrivna ovan) kommer alltså att påverka ännu fler. I takt med att Stockholm växer bör dessa typer av verksamheter flytta längre från stadens kärna.

Jag skulle vilja se att man utreder alternativa lägen för bergtäckt och återvinningsverksamhet, där man tar höjd för Stockholms tillväxt.

Under punkt 13 i samrådsunderlaget finns 3 alternativ. Utav dessa ställer jag mig bakom 13.3 ALTERNATIV 2- att verksamheten inte medges nytt tillstånd på denna plats, utan att en ny täkt och en ny återvinningsverksamhet får etableras på en eller flera nya platser.

Med vänliga hälsningar, Amanda LeCorney, Stora Kovik 1:260

Svar: Den planerade ansökan kommer att behandla kumulativa effekter, en sådan skulle kunna vara en brand på Suez avfallsanläggning som sprider sig till Frentabs verksamhetsområde. Däremot kan inte Frentab ta ansvar för konsekvenser av Suez Recyclings verksamhet.

Frentab avser inte att hantera farligt avfall inom verksamhetsområdet utan yrkar endast att få ta emot farligt avfall för att inte bryta mot tillståndet om en transport av massor skulle vara förorenad. Därutöver kan vissa farliga kemikalier som smörjoljor och liknande till maskinerna komma att lagras inom området, det rör sig dock om mindre mängder och några ton är det inte frågan om.

Arbetstiderna kommer att regleras i ett tillstånd. Generellt kan dock sägas att begränsningar av den typen som föreslås, endast arbete mellan 08-17 och uppehåll under sommarmånaderna skulle innebära att verksamheten inte kan drivas på ett rationellt sätt. För att undvika störningar från buller kan de mest bullrande åtgärderna styras till att ske under dagtid.

För ytterligare information om buller och arbetstider se avsnitt 1.2.

Frågeställningar rörande damning och trafik besvaras i avsnitt 1.4 och 1.1.

En eventuell värdeminskning av fastigheten på grund av ett förlängt och utökat tillstånd anses inte utgöra en olägenhet i miljöbalkens mening, däremot kommer störningarna från verksamheten att begränsas så långt som det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. För ytterligare information kring anslutning av kommunalt vatten och avlopp samt bebyggelseutvecklingen se avsnitt 1.3. Därutöver önskar Frentab framföra att prisutvecklingen för fastigheter främst påverkas av fundamentala faktorer som räntenivån, disponibel inkomst, utbud av fastigheter, efterfrågan på fastigheter och arbetsmarknadens storlek. Därutöver kan psykologiska drivkrafter utgöra drivkrafter på fastighetspriser. Psykologiska drivkrafter kan utgöras av den upplevda betydelsen av störande verksamhet till exempel en bergtäkt eller tillgång till havsnära boende eller närhet till en stadskärna.

De psykologiska drivkrafterna varierar kraftigt över tid och har väldigt lågt förklaringsvärde för prisutvecklingen. Vid studier genomförda av Engström 2008 av prisutvecklingen för småhus i närhet av kärntekniska anläggningar har inga effekter kunnat ses av den potentiella psykologiska negativa

drivkraften som folkomröstningen om kärnkraften och olyckan Harrisburg (1980), Tjernobylyolyckan (1986) liksom tillbudet i Forsmark (2006).

En utredning av alternativa lokaliseringar kommer att redovisas i MKB.

Synpunkt: Jag har fått ta del av Frentabs planer att fortsätta samt utvidga sin verksamhet. **Jag motsätter mig starkt dessa planer** och är redan idag djupt oroad för denna anläggnings påverkan på området jag bor i och naturen runt om.

Bullernivåerna är idag redan störande och jag anser att de inte ens borde få fortsätta dagens verksamhet eftersom de inte håller de nivåer eller tider de ska och det är väldigt dammigt i ett stort område runt deras anläggning. Bullret har jag hört ända bort till mitt barns förskola på Norra Lagnö. Det är ytterligare ett par kilometer bort fågelvägen.

I år är grundvattennivåerna historiskt låga och ska de sänka dem ytterligare ett sådant år kommer våra brunnar att sina, och det har redan hänt vid en fastighet när Frentab startade sin verksamhet här.

Trafikmängden är redan idag hög och de passerar vår väg med ett fåtal meter i ca 90 km/h (har kört bakom en sådan för att se hur snabbt det gick). De bilarna står det ofta Frentab på. Cyklar ofta till jobbet. Känner mig ofta otrygg och rädd på grund av dom tunga lastbilarna som kör om mig i höga hastigheter. Vi tillfällen har jag varit tvungen att väja ner i diket på grund av era lastbilar. Ska denna trafikmängd öka kommer jag inte kunna fortsätta cykla. Jag kommer inte kunna låta min dotter gå själv till busshållplatsen 50 m längre bort när hon har åldern inne. Vägen är inte avsedd för den trafiken alls.

Hälsningar, Chris Månsson Stora Kovik 1:113, Telefon: + 46 (0) 709 901 699, Chris@Kinexit.com

Svar: Synpunkterna är desamma som framfördes av Charlotte Swärd Stora Kovik 1:119 varför svaren står att finna under avsnitt 2.10.

Synpunkt: Undertecknad är boende på och äger fastigheten Stora Kovik 1:278.

Jag avstyrker å det starkaste fortsatt tillstånd för Frentab att bedriva sin verksamhet på denna plats.

Orsaken till mitt ställningstagande är följande:

Utvecklingen av området Stora Kovik

Under senare år har en kraftig förändring av området skett. Från att ha varit ett fritidshusområde med ett fåtal permanentboende utnyttjas ett stort antal av fastigheterna. Som ett led i detta har de lokala myndigheterna beslutat sig för att planlägga området och dra fram kommunalt vatten och avlopp. En följd av detta är att hela Koviksområdet inom några år kommer att få en helt annan karaktär med i huvudsak permanentbostäder. Detta kommer att medföra ett stort antal familjer med småbarn. Att då i områdets omedelbara närhet bedriva bergtäkt i industriell skala är mycket olämpligt. Olägenhet i form av ljud och skakningar är en del men risker för barn och ungdomar som kommer att röra sig i området är en annan och mycket allvarigare risk.

Vägnätet i området

Lagnövägen som i första hand används som tillfart till verksamheten är helt otillräcklig. Redan idag med den begränsade verksamheten och ett mindre antal permanentboende så utgör lastbilstrafiken till Frentab en oerhörd fara. Chaufförerna håller sällan hastighetsbegränsningen och tar inte någon hänsyn till övriga trafikanter. Det finns ju också busstrafik med ledbussar och trafik till Koviks avfallsanläggning på vägen. Lagnövägen är också en populär väg för cyklister och det saknas möjligheter för dessa och andra motionärer att säkert ta sig fram. I framtiden när Stora Kovik kommer att än mer vara ett villaområde av förortskaraktär kommer utnyttjandet av vägen för persontransporter att öka ytterligare. Det är bara en tidsfråga innan ytterligare dödsolyckor kommer att ske på Lagnövägen. Alla möjligheter att begränsa den tunga trafiken på vägen bör tas tillvara.

Med vänlig hälsning, Erika Grünberger, Myterivägen 1b, 134 32
Gustavsberg, Telefon 0704 710 655, email grunberger@swipnet.se

Svar: Omvandlingen från fritidsbebyggelse till permanentbostäder besvaras under avsnitt 1.3.

Frågeställningar rörande trafik och säkerhet behandlas i avsnitt 1.1.

2.7 2017-06-05

Synpunkt: Refererar till utskick som mottogs 26 maj 2017 (uppdragsnummer 10222480) - Frentabs anläggning på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka kommun.

Jag har fått ta del av Frentabs planer att fortsätta samt utvidga sin verksamhet. **Jag motsätter mig starkt dessa planer** och är redan idag djupt oroad för denna anläggnings påverkan på området jag bor i och naturen runt om.

Bullernivåerna är idag redan störande och jag anser att de inte ens borde få fortsätta dagens verksamhet eftersom de inte håller de nivåer eller tider de ska och det är väldigt dammigt i ett stort område runt deras anläggning.

I år är grundvattennivåerna historiskt låga och ska de sänka dem ytterligare ett sådant år kommer våra brunnar att sina, och det har redan hänt vid en fastighet när Frentab startade sin verksamhet här. Vårt område är inte prioriterat för kommunalt vatten märkligt nog, och därför kommer vi bli kraftigt påverkade av vad som händer i vår omgivning som i sin tur påverkar både kvalitet och kvantitet av vårt vatten.

Trafikmängden är redan idag hög och de passerar vår väg med ett fåtal meter i ca 90 km/h (uppmätt) . De bilarna står det ofta Frentab på. Jag cyklar ofta till Lagnövägen för att ta bussen därifrån eftersom det inte finns bussar som går den tiden utanför oss . Detta är förenat med livsfara många gånger, då många åkare gör farliga omkörningar i kurvor och även i möten. Vi flertal tillfällen har jag varit tvungen att väja ner i diket på grund av era lastbilar. Utan en förändring av vägen kommer det bli en högrisk sträcka som fram tills idag redan skördat offer av både människor och hästar.

Jag kommer dessutom inte kunna låta min dotter gå själv till busshållplatsen 50 m längre bort när hon har åldern inne.

Vägen som den ser ut idag definitivt inte avsedd för den trafiken som rullar där idag alls.

Hälsningar, Jenny Johansson Stora Kovik 1:113

Svar: Synpunkter rörande buller besvaras under avsnitt 1.2 och damning beskrivs under avsnitt 1.4.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkter rörande trafik och säkerhet besvaras under avsnitt 1.1.

Synpunkt: Vi på Stora Kovik 1:175, Fenderstigen 7 motsätter oss å det starkaste planerna som är beskrivna i uppdragsnummer 10222480.

Att det redan idag ligger verksamhet i direkt angränsning till ett naturreservat samt i direkt närhet till det aktiva och känsliga skärgårdslivet vi har gör att hela verksamheten bör stängas ner.

Bara tanken på att spränga berget till det är slut, utöka upplagen, sänka grundvattennivåerna, anlägga asfaltsverk, betongfabrik, ta emot avfall och massor samt lagra farligt avfall mm är helt fel redan från start. Dessa typer av verksamheter skall placeras i kommunens industriområden och ingen annan stans.

Vill även framföra problemet med den redan idag hårt trafikerade Lagnövägen som kommer att bli än mer trafikerad med stora risker för ytterligare incidenter och olyckor som följd.

Från egen privat synvinkel som boende i området sedan 1971 (fast boende sedan 1997) är det en stor tragedi att se utvecklingen i området. Det är i grunden en stor skandal att beslutet om etablering redan i första läget kunde ske och det är nu dags att göra om och göra rätt en gång för alla. Verksamheten tillhör ett industriområde och inte ett naturskönt naturreservat och skärgårdsområde.

Bra beskrivningar av området runt verksamheten:

http://www.varmdo.se/download/18.3652860f14ade7371192e4c/1421138296642/Naturbeskrivning_Kovik_Skevik_20140818.pdf

<http://www.lansstyrelsen.se/Stockholm/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/nacka-kommun/velamsund/Pages/default.aspx>

Med vänliga hälsningar, Magnus och Åsa Blademo, Stora Kovik 1:175, Fenderstigen 7, 134 32 Gustavsberg, Tel 0703-746477, Mail magnus_blademo@yahoo.se

Svar: MKB kommer att beskriva alternativa lokaliseringar, fokus kommer att vara på Stockholms läns östra delar då det är detta område som anläggningen i Kovik avser att försörja.

Synpunkter rörande trafiksituationen besvaras i avsnitt 1.1.

MKB kommer att innehålla beskrivning av påverkan på de omkringliggande naturmiljöerna.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Jag vill härmed kommentera samrådsunderlaget från Frentab som hanteras av WSP.

Jag motsäger mig kraftigt ett fortsatt tillstånd för Frentab att bedriva verksamhet i nuvarande område och yrkar därför på Nollalternativet, som är beskrivet under punkt 13.1 i Samrådsunderlaget.

Orsaken till detta är huvudsakligen:

- Jag bor i ett område som utvecklas mot en hög grad av fastboende med unga familjer och barn.
- Runt om detta område kommer succesivt mer boende planeras med tanke på närhet till storstad och jobb.
- Redan idag störs vi av buller från Frentab, trots relativt stort avstånd.
- Hantering av "nya" produkter riskerar ytterligare buller och besvärande lukter.
- Tillståndsförfrågan beskriver en hantering som huvudsakligen skall bedrivas inom kontorstid, men som ger dem möjlighet till dygnet runt verksamhet, fullständigt oacceptabelt.
- Grundvatten-nivå är ett problematiskt ärende redan nu och att då planera för en sänkning av denna är uppseendeväckande.
- Det är samtidigt förvånande att man kan planera för en förorening av grundvattnet, de borde snarare beskriva hur detta kan undvikas.
- Tunga transporter ger redan idag mycket stor trafikfara där mötande lastbilar/personbilar, cyklar och gående skall befina sig på samma vägbana som ej rymmer detta. Utökad (mångdubbelt) kräver total ombyggnad av vägnätet hela vägen till motorvägen med skilda vägbanor och separata vägar för gående och cyklande samt rondeller vid alla korsningar. Om någon form av fortsatt verksamhet skall ske måste vägnätet vara totalt ombyggt före detta kan ske.

MVH

Per Körner, boende på Farledsbacken 16, Stora Kovik 1:142, Kovik/Skeviksstrands-området.

Svar: Synpunkter rörande omvandling av fritidsbebyggelse till permanent besvaras under avsnitt 1.3. Buller och arbetstider besvaras under avsnitt 1.2.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkter rörande trafiken besvaras i avsnitt 1.1.

Synpunkt: Det sökta tillståndet innebär en stor negativ påverkan på de boende i området. Problematik kring lukt, buller, damm och tung trafik gör området olämpligt för den verksamhet som beskrivs i ansökan. Med ny detaljplan kommer området i stor omfattning ha permanentboende invånare i framtiden och det framgår inte i ansökan hur Frentab Anläggning AB planerar att kompensera dessa för de oangelägenheter som uppstår, eller

minimera den negativa miljöpåverkan från verksamheten. Det finns många alternative placeringar för en verksamhet som denna inom Stockholms län som är betydligt bättre lämpade. Nollalternativet, där inget nytt tillstånd meddelas, är därför det enda godtagbara alternativet till denna ansökan.

Staffan och Jennifer Andersson, Fastighetsägare Värmdö Stora Kovik 1:191

Svar: Frågor rörande lukt, buller, damm och trafik ges i avsnitt 1.5, 1.2, 1.4, och 1.1.

Synpunkten rörande förändringen av karaktären hos kringliggande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.3.

Synpunkt: Inledning

Som ägare till fastigheten St Kovik 1:322 är vi mycket negativa till de förslag till utvidgning av den nuvarande verksamheten som framlagts. Det är förvånande att företaget försöker att utvidga verksamheten med tanke på tidigare avslag för föregångaren till Suez (Sita mfl.) förslag till utökad deponi av biologiskt avfall. Deponin skapade då en otrevlig lukt, drog till sig stora skaror av fåglar (mås, skata mf. arter) som skapade stora olägenheter för de närboende såsom ojud, nedskräpning m.m. Deponin av biologiskt material blev sedermera avvecklade, dock finns en omfattande verksamhet av byggavfall m.m kvar.

Transporter

En annan faktor som inte belyses särskilt väl är olägenheterna av de ökade transporter på Lagnövägen. Den är redan i nuläget hårt belastad av nuvarande verksamheterna vid Frentab Anläggning AB och avfallsdeponin vid Suez. Vägen är smal och kurvig – framförallt sträckan mellan Nacka Golfklubb och nämnda anläggningar – och det har inträffat en svår olycka och ett flertal incidenter på aktuell vägsträcka. Vid golfklubben är det under högsäsong många spelare med egna bilar som måste använda Lagnövägensamt att spelarna måste korsa densamma för att få tillgång till klubbens träningsområde.

Med en nära nog fyrdubbling av den nuvarande fordonsrörelsen – främst genom mycket tung trafik – är det föga företrodensskapande att detta faktum knappast berörs mer än högst ytligt i bifogade underlag. *Med det siffermaterial som presenteras (Tabell 5.1 – sid 16) är antalet uppskattade fordonsrörelser 1576 per dag, vilket skulle innebära en tung transport var 30:e sekund. Dessutom tillkommer all annan fordonstrafik - ca 2000 fordon per dygn – se sid 16.* Det är ju uppenbart att den nuvarande vägen inte skulle klara så intensiva och tunga transporter utan stora olägenheter för alla boende i närområdet, trafiksäkerhet, buller och avgaser samt att vägens kvalitet snabbt kommer att försämrats. Dessutom måste man räkna med vinterförhållanden under 3-4 månader per år med allt det skulle kunna medföra såsom snö, halka och andra hinder för säker trafik.

För att få ned antalet fordon måste således fordonsvikten ökas radikalt med kända negativa konsekvenser för vägens hållbarhet och säkerhet (redan i nuläget är antalet tunga transporter omkring 400 per dygn samt annan tillkommandefordonstrafik).

Ur framkomlighets- och framför allt trafiksäkerhetssynpunkt vore detta helt orimligt och ett tungt vägande skäl för ett avstyrkande.

Grundvatten

Med tanke på det låga grundvattnet är det också förvånande att företaget vill sänka nivån ytterligare och det kan inte uteslutas att det kan påverka grundvattnet negativt även i närliggande områden.

Sammanfattning

Sammantaget är det högst förvånande att förslaget (-en) planeras så nära ett befintligt naturreservat och andra skyddade naturområden.

Vi avstyrker alternativ 1 och tillstyrker alternativ Noll.

Med vänlig hälsning, Anders och Suzanne Bjurstedt, Ranstigen 1, 134 32 Gustavsberg

Svar: Det kommer inte att deponeras något organiskt material inom Frentabs verksamhet. Hästgödsel kommer att komposteras så att det sedan kan användas som jordförbättringsmedel. Ytterligare synpunkter rörande lukt besvaras i avsnitt 1.5.

Frågor rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte.

MKB som kommer att tas fram för ansökan kommer att behandla påverkan på omkringliggande naturmiljö.

Synpunkt: Jag Rolf Ekstrand, fastighetsägare till Stora Kovik 1:34, 1:106 och 1:107 motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Motiven till det är många, bl.a. har Frentab inte sedan starten klarat grundläggande förutsättningar för verksamheten.

Störningarna för oss närboende har varit så många och så stora att vi anser oss få utstå avsevärt mer än vad vi rättligen ska behöva tåla.

Bara placeringen gränsande till ett naturreservat är i sig något av en katastrof, att detta även är klassat Natura 2000, gör inte saken bättre.

Utöver detta gränsar verksamheten till en soptipp där delar av sopberget inte har någon bottenäckning samt ligger på en berggrund som har stora naturliga sprickzoner, är även det skäl nog för att avslå förlängning. Läckage till grundvattnet måste ses som självklart, frågan är inte om utan när skadlig påverkan av närområdets brunnar och vattentäkter sker. Sprängningar sluter inte sprickorna – de vidgar dem.

Även trafiken är fog nog för att avslå en förlängning. Tillsammans med den tunga trafiken till kovikstippen genererar för närvarande Frentabs kross i runda tal en tung transport i minuten, en i minuten på en väg som inte på något vis är anpassad för det! Tillbuden är många, bilar i diket är en vanlig syn. En olycka med dödlig utgång har redan skett.

Lokaliseringen är helt fel! Platsen för etableringen är karakteriserad av lummig skog och ekbackar i spröd skärgårdsmiljö med begränsad vattentillgång. Hur kan tillstånd beviljas på en sådan plats, man häpnar.

Jag ser det som en skandal att beslutet om etablering över huvudtaget kunnat ske. Den här gången är det hög tid att göra om och göra rätt!

Med ovanstående ter det sig naturligt att jag även motsätter mig ett utökat tillstånd.

Värmdö 2017-06-05, Rolf Ekstrand, 0739-373839

Svar: Frentab har och kommer att fortsätta innehålla sina villkor.

Påverkan på omringliggande naturmiljö kommer att beskrivas i den kommande MKB. MKB kommer också att innehålla en alternativredovisning i vilken alternativa lokaliseringar undersöks.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omringliggande värden som brunnar förväntas inte. Vidare förväntas ett litet läckage från den intilliggande deponin till tälten och förslag till skyddsåtgärder föreslås.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

2.8 2017-06-06

Synpunkt: Jag motsätter mig den fortsatta bergtälten mm.

Tälten är belägen mellan naturreservatet Velamsund och tätbebyggda områden som är under omvandling.

Mina skäl för att motsätta mig detta är:

- Lagnövägen är redan nu mycket olämpad för den belastning den har av tung trafik och dessutom avsaknad av gång- och cykelbanor. Det är en mycket olycksdrabbad vägsträcka.
- Att sänka grundvattennivån kommer menligt kunna inverka på vattenregimen i området och ekologin i det skyddade området.
- Buller är ett hälsoproblem och lyfts allt oftare upp. Att fortsätta med pågående verksamhet och dessutom utöka denna är inte OK i detta tätbebyggda område.
- Skulle verksamheten ges tillstånd, efter en fullständig MKB, måste kompensationsåtgärder göras för:
 - säkrare transportväg med gc-väg
 - minskade tider för verksamheten
 - för vatten regimen mm.

Eva Lagerblad, St Kovik 1:137

Svar: Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är

att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Grundvattenavsänkningens eventuella påverkan på brunnar och kringliggande naturmiljö beskrivs i ansökans MKB.

Frågeställningar rörande buller besvaras i avsnitt 1.2.

Ett tillstånd kommer att vara förenat med villkor. Dessa kommer meddelas i samband med ett tillstånd och ska vara av sådan art att verksamhetsutövaren, i detta fall Frentab, har möjlighet att uppfylla dem, rådighet. Frentab har inte rådighet över utformning av transportvägar och eventuella gc-vägar, däremot kan både verksamhetstider och villkor för grundvatten bli aktuella.

Synpunkt: Vi skriver till frentab i egenskap av fastighetsägare Sedan 1985. Vi har under åren noterat att det är en förbättring av när miljön i vissa avseenden som blivit trots att tippen utökat sin verksamhetsareal. Vi tänker främst på luktproblemen .

Trafiken på den trånga Lagnö vägen har blivit en allt större skräckis tyvärr med dödsfall. En ytterligare ökad trafik är inget vi ser fram emot.

Den största oron gäller grundvattennivån. Vi hörde att man skulle sträva efter ytterligare lägre lägsta nivå underjordiskt så att man endast skulle ligga 5 m mot nuvarande 10 m över nivån i Höggarnsfjärden.

Asfaltverk tillhör väl gruppen nedsmutsande industrier. Sådana bör väl placeras i industriområden och inte i anslutning till känsliga naturmiljöer, naturreservat.

Med vänlig hälsning, Gustaf Wahlberg Evy Adler, Måndans väg 2.
Knarnäs

Svar: Synpunkter rörande lukt besvaras i avsnitt 1.5.

Frågeställningar rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Har läst informationen från WSP ang rubricerande.

Det som oroar mig mest är påverkan av grundvattnet och vår tillgång till vatten och dess kvalitet.

Att Marsätraviken kan komma att påverkas oroar mig också.

Lägg därtill till ökad trafikmängd på Lagnövägen och kommer då fram till att nollalternativet är det bästa för vårt område.

Vänliga hälsningar, Gun Johansson, Knarnäs 1:24

Svar: Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB, Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

MKB kommer också att innehålla en beskrivning av påverkan på kringliggande vattenförekomster.

Frågeställningar rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Synpunkt: Vi motsäger oss kraftigt denna ansökan pga närheten till Velamsunds Naturreservat, skärgårdsliv, buller, sämre miljö, trafiksituation mm. Inom några år är Kovik närmsta tätort pga av mer inflyttning och då är avstånden betydligt närmare än i undersökningen.

Processen är i början, men för oss boende är det skrämmande, och vi vill inte ens att en ansökan är möjlig!

Gunilla o Börje Sandström, Stora Kovik 1:46

Svar: Frågeställningar rörande buller och trafik besvaras i avsnitt 1.2 och 1.1.

MKB som kommer att tas fram för ansökan kommer att innehålla beskrivning av påverkan på naturreservatet och friluftsliv samt en samlad bedömning av verksamhetens konsekvenser.

Synpunkten rörande omvandlingen av fritidshusområdet Kovik till mer permanentboende och ökad bebyggelse besvaras i avsnitt 1.3.

Synpunkt: "Vi har tagit del av samrådshandlingarna."

Vi motsätter oss förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg-och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas. Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Vi reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastad Lagnövägen kommer att öka med ytterligare tung trafik. Tillbud olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka. Vår dotter har blivit drabbad i form av att en lastbil med släp korsade hennes fil och hon blev trängd ner i diket och voltade varvid bilen gick till skrot men som tur var klarade vår dotter sig oskadd men omtumlad och märkt för livet. Detta skedde i kurvan straxt efter utfarten från krossen och där golf banan börjar.

Nacka den 6 juni 2017, Stephan Norrby, Elizabeth Norrby

Svar: Verksamheten avser att tillgodose ett regionalt behov av ballast och masshantering. I den kommande ansökan kommer behovet av verksamheten att redovisas.

Frentab har och kommer att innehålla sina villkor.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB, Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

Frentab beklagar olyckan som skett.

Frågeställningar rörande trafik och säkerhet besvaras i avsnitt 1.1.

Synpunkt: Motsätter oss bestämt att Frentab får tillstånd enligt ansökan.

Eva och Stig Arvidsson, Gustavsberg Stora Kovik 1:235

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Vi bor på världens vackraste ställe och här vill jag fortsätta att bo!

Med förfäran läser jag brevet ni har skickat angående Frentabs ansökan om förnyat tillstånd.

Och vad som också gör mig förfärad är att ni hade möte med Nacka Kommun, Värmdö Kommun, Länsstyrelsen och Frentab redan 1 februari 2017 och brevet ni nu skickar till oss skickas först 2017-05-23 från er och ni ber oss komma med åsikter senast 2017-06-09....

Ja, vi är drabbade på många olika sätt:

Ni skriver att sprängningarna inte påverkar oss -här har ni helt fel.

-Vår brunn (90 meter djup) som alltid haft väldigt mycket vatten sinade, vattnet tog slut och vi var tvungna att borra en ny brunn.

Påverkan - ja när grundvattnet försvann.

Tunga transporter - vi vågar inte cykla till busshållplatsen på Lagnövägen till buss 425. Vi har väldigt få bussar från SL (buss 424) och många med mig skulle gärna cykla till busshållplatsen på Lagnövägen men väljer istället bil då vägen är smal och utan vägren. Vi har sedan 2003 sökt om att få sänkt hastighet på vägen då våra barn ska åka buss till skolan men Länsstyrelsen har sagt nej (alla andra har sagt ja) då hastigheten väldigt sällan hålls, bilar och lastbilar kör snabbare än 70 km/h och fler än en gång har jag och mina barn fått hoppa ned i diken.

Tunga transporter sommartid - jag löptränar en hel del och springer gärna i Velamsunds naturskyddsområde. För att ta mig dit måste jag springa 2 km längs Lagnövägen. Varje gång, oavsett om det är en vardag eller en helgdag, måste jag stanna eller hoppa ned i diket då det kommer en lastbil. Om ni gick längs vägen så kan ni se alla hjulspår som går i den 25 cm breda obefintliga vägrenen och jag är förvånad över att inte fler lastbilar ligger i diket. Vägens diken är inte alltid diken då Koviksträsk är en sjö och bergknallar går ända fram till vägen. Vägen är inte gjord för tung transport eller kanske mer korrekt den är inte gjord för att vi människor ska kunna förflytta oss på annat sätt än i bil.

Tunga transporter vintertid - jag åker skidor så ofta jag kan på Nacka Golfbana och om jag hade vågat hade jag tagit skidorna på axeln för att gå ned till golfbanan men här går gränsen för mig jag måste köra bil ned till golfbanan då jag inte vågar riskera livet då det inte alltid är så bra skottat. Oavsett vardag eller helg så kör lastbilar till och från Frentabs anläggning.

Jag har ingenting emot Frentab som företag och förstår mycket väl att sten i olika former behövs för att bygga vägar men jag vill inte att Länsstyrelsen ska godkänna en förlängning av deras avtal. Vi var emot att de skulle få tillstånd till detta från första början och dessvärre har både Nacka - och Värmdö Kommun men framförallt Länsstyrelsen som även ansvarar för Kovikstippens vara och inte vara, inte levt upp till vad jag som individ och skattebetalare anser att en myndighet ska sätta främst: Miljön som vi alla ska dela på och låta våra barn få uppleva med denna fantastiska natur som vi har här i Värmdö.

Sammanfattningsvis motsätter jag mig varje fortsatt verksamhet vid Frentabs anläggning, låt mig leva och njuta av denna fantastiska miljö utan påverkan på vår fantastiska miljö!

Med Vänlig hälsning, Kerstin Wilhelmsson Amble, Dianavägen 1

Svar: Det bilagda protokollet från Frentabs möte med Nacka och Värmdö kommunen samt Länsstyrelsen i Stockholms län var avsett att bidra till öppenhet genom att visa vad som skett tidigare i processen.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB, Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

Synpunkter rörande trafik och säkerhet besvaras i avsnitt 1.1.

MKB kommer att beskriva kumulativa effekter av både Frentabs verksamhet och Suez avfallsanläggning.

Synpunkt: Jag motsätter mig å det starkaste den verksamhet som bedrivs vid Frentabs anläggning bredvid Kovikstippen - därmed införstått att jag även motsätter mig varje försök till förlängning av befintlig verksamhet samt övriga förslag till framtida verksamhet förlagd vid dagens område.

Jag anser att Frentab inte uppfyller dåtidens och dagens krav på bullerskydd, påverkan av grundvatten och säker transport av stenmassor. Grannar har fått bilar förstörda eller fått veja för stenbumlingar som tappats under transport från krossanläggningen. Trafiksäkerheten har försämrats, både pga ovanstående samt en enorm utökning av tung transport på en smal, oöversiktlig väg.

Vidare anser jag att Frentab inte bedrivit verksamheten på ett säker sätt då sprängningar gått fel, se Nacka-Värmdöposten den 29/4 2013 (<http://www.nvp.se/Arkiv/Artiklar/2013/04/Elavbrott-nar-sprangsten-slungades-hundratals-meter/>) där det framgick att efter sprängning slungades

stenar i en radie av 300 meter. Lyckligtvis skadades inga människor men Kovikstippen och Boo Energis kunder drabbades då en stenbumling, flygande genom luften från sprängområdet, krossade en transformatorstation.

Att vilja fortsätta spränga ned under nuvarande nivå är en helt absurd idé då det garanterat kommer påverka grundvattennivån - en åtgärd som borde mana till totalstopp med tanke på sjunkande grundvattennivåer samt saltintrång, både i vårt närområde och i Nacka/Värmdö som helhet.

Sammanfattningsvis motsätter jag mig all nuvarande verksamhet samt företaget Frentabs ansökan om förlängd och utökad verksamhet vid deras anläggning bredvid Kovikstippen.

Hälsningar, Thomas Amble, Dianavägen 1, Fastigheten Stora Kovik 1:92

Svar: Frentab har och kommer i framtiden följa uppställda villkor och liknande oavsett förnyelsen av tillståndet och om villkoren utgör rikt- eller begränsningsvärden. Ytterligare information om buller och trafik ges i avsnitt 1.2 och 1.1.

Vid sprängning finns alltid en risk för stenkast, vilket är bergstycken som kastas ut från salvan. De tidigare stenkasten har skett inom avspärrat område och någon risk för människors hälsa förelåg inte. Frentab har sedan 2013 utvecklat sina rutiner för sprängning.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB, Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

Synpunkt: Jag Kenneth Westerdahl, fastighetsägare till Stora Kovik 1:92 motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Motiven till det är många, bl.a. har Frentab inte sedan starten klarat grundläggande förutsättningar för verksamheten.

Störningarna för oss närboende har varit så många och så stora att vi anser oss få utstå avsevärt mer än vad vi rätteligen ska behöva tåla.

Bara placeringen gränsande till ett naturreservat är i sig något av en katastrof, att detta även är klassat Natura 2000, gör inte saken bättre.

Utöver detta gränsar verksamheten till en soptipp där delar av sopberget inte har någon botten täckning samt ligger på en berggrund som har stora naturliga sprickzoner, är även det skäl nog för att avslå förlängning. Läckage till grundvattnet måste ses som självklart, frågan är inte om utan när skadlig påverkan av närområdets brunnar och vattentäkter sker. Sprängningar sluter inte sprickorna – de vidgar dem.

Även trafiken är fog nog för att avslå en förlängning. Tillsammans med den tunga trafiken till kovikstippen genererar för närvarande Frentabs kross i runda tal en tung transport i minuten, en i minuten på en väg som inte på något vis är anpassad för det! Tillbudet är många, bilar i diket är en vanlig syn. En olycka med dödlig utgång har redan skett.

Lokaliseringen är helt fel! Platsen för etableringen är karaktäriserad av lummig skog och ekbackar i spröd skärgårdsmiljö med begränsad vattentillgång. Hur kan tillstånd beviljas på en sådan plats, man häpnar.

Jag ser det som en skandal att beslutet om etablering över huvudtaget kunnat ske. Den här gången är det hög tid att göra om och göra rätt!

Med ovanstående ter det sig naturligt att jag även motsätter mig ett utökat tillstånd.

Med vänlig hälsning, Kenneth Westerdahl, Auktoriserad Företagsmäklare, Utsedd av Sveriges Företagsmäklares Riksförbund (SFR)

Svar: Då synpunkten i stort överensstämmer med synpunkten lämnad av Rolf Ekstrand, fastighetsägare till Stora Kovik 1:34, 1:106 och 1:107 hänvisas till svaret på den synpunkten under avsnitt 2.7.

Synpunkt: För att minimera miljökonsekvenserna borde man etablera en lokal kross där man skall bygga många bostäder och vägar och det är inte på Värmdö.

Det är obegripligt att man ens överväger att utöka verksamheten på en ö med broförbindelse där man redan idag har stora problem.

Enligt WSP skall transporterna i huvudsak gå västerut på väg 622 Gamla Skärgårdsvägen, där hastigheten är 30 och 50 km / tim. Hur skall det kunna fungera ?

Idag upplever jag stor oro när jag kör Lagnövägen som har 70 km i timmen. Hastigheten borde med nuvarande belastning omgående sänkas och förses med kameror innan det inträffar ytterligare dödsolyckor.

I 70 år har vår familj haft sommarstället och fått stå ut med ökande lukt och stora fågelsvärmar.

NU är det dags för kommunerna Värmdö och Nacka att ta sitt ansvar.

Det innebär 0 alternativ enligt 13.1

Arne Hedrén Stora Kovik 1:273

Svar: Verksamheten avser att tillgodose ett regionalt behov av ballast och masshantering. I den kommande ansökan kommer behovet av verksamheten att redovisas tillsammans med alternativa utformningar och lokaliseringar. Generellt kan dock sägas att det konventionella sättet att producera ballast till olika ändamål är att berget bryts och krossas på samma plats för att sedan levereras till kund. Detta är också den föreslagna metoden.

Hastighetsbegränsningen på aktuell sträckning av Lagnövägen och Gamla skärgårdsvägen är 70 och 50 km/h. Övriga synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Synpunkt: Jag Tommy Harderud, fastighetsägare till Stora Kovik 1:102 motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt,

masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Motiven till det är många, bl.a. har Frentab inte sedan starten klarat grundläggande förutsättningar för verksamheten. Vid flertalet kvällar och helger efter kl 18, har jag störts av ljud från Frentabs anläggning. Jag har tolkat ljuden som att lastning av stora stenblock har skett.

Störningarna för oss närboende har varit så många och så stora att vi anser oss få utstå avsevärt mer än vad vi rätteligen ska behöva tåla. En av grannarnas brunn har sinat (där har Frentab betalt ut ersättning=erkänt sig vara orsaken till problemet), en granne fick problem med strömmen i samband med sprängning, vid ett tillfälle slarvade man med sprängningen så att sprängsten flög långa sträckor, hamnade bl a på Lagnövägen samt flög in i ett ställverk (med strömavbrott som följd) som gick sönder. Vid detta tillfälle var det bara tur att ingen skadades eller dog.

Bara placeringen gränsande till ett naturreservat är i sig något av en katastrof, att detta även är klassat Natura 2000, gör inte saken bättre.

Utöver detta gränsar verksamheten till en soptipp där delar av sopberget inte har någon bottentäckning samt ligger på en berggrund som har stora naturliga sprickzoner, är även det skäl nog för att avslå förlängning. Läckage till grundvattnet måste ses som självklart, frågan är inte om utan när skadlig påverkan av närområdets brunnar och vattentäkter sker. Sprängningar sluter inte sprickorna – de vidgar dem.

Även trafiken är fog nog för att avslå en förlängning. Tillsammans med den tunga trafiken till kovikstippen genererar för närvarande Frentabs kross i runda tal en tung transport i minuten, en i minuten på en väg som inte på något vis är anpassad för det! Tillbuden är många, bilar i diket är en vanlig syn. En olycka med dödlig utgång har redan skett. Lagnövägen är en otrygg väg för både gång- och cykeltrafikanter.

Lokaliseringen är helt fel! Platsen för etableringen är karaktäriserad av lummig skog och ekbackar i spröd skärgårdsmiljö med begränsad vattentillgång. Hur kan tillstånd beviljas på en sådan plats, man häpnar. Här vill Frentab anlägga en betongfabrik och asfaltverk. Jag blir djupt orolig över vilka störningar och miljöproblem dessa anläggningar kommer föra med sig.

Jag ser det som en skandal att beslutet om etablering över huvudtaget kunnat ske. Den här gången är det hög tid att göra om och göra rätt!

Nu på senare tid har det även pratats om att östra Svealand kan komma att få vattenbrist. Ett problem som jag tar på största allvar och känner stor oro inför. Att Frentab ansöker om att återvinna osorterade schaktmassor med hjälp av våtsikt - som kräver hög/betydande vattenförbrukning - gör mig orolig på riktigt.

Sammanfattningsvis så vill jag med största allvar påstå att Frentabs ansökan om utökad verksamhet måste avslås. Frentab har genom att vara verksam i området flera år visat att de inte kan hålla sig till de regler som är uppsatta sedan tidigare. Bullernivåer har överskridits och slarv med säkerhet har konstaterats. (Det var samma sak på deras förra etablering på

Ingarö/Återvall när jag bodde där). För mig står det klart att Frentab inte är en seriös aktör då de i ansökan vill utöka sin verksamhet med så många nya verksamhetsgrenar samt utöka den befintliga verksamheten i större omfattning. Deras största och första prio är att tjäna pengar och växa. Sådant synsätt brukar sällan gå hand i hand med att värna om miljö och närboende.

Om ansökan går igenom så kommer det att påverka oss boende i mycket negativ mening och än värre en betydande risk för vår miljö.

Värmdö 2017-06-06, Tommy Harderud, 0706553608

Svar: Då synpunkten i stort överensstämmer med synpunkten lämnad av Rolf Ekstrand, fastighetsägare till Stora Kovik 1:34, 1:106 och 1:107 hänvisas till svaret på den synpunkten under avsnitt 2.7.

Därutöver vill Frentab framföra att vid sprängning finns alltid en risk för stenkast, vilket är bergstycken som kastas ut från salvan. De tidigare stenkasten har skett inom avspärrat område och någon risk för skada på människors hälsa förelåg inte. Frentab har sedan 2013 utvecklat sina rutiner för sprängning.

2.9 2017-06-07

Synpunkt: Jag Christer Berglund ägare av stora kovik 1:95 motsätter mig det tillstånd som uppdragsnummer 10222480 avser. Det buller som krossen och lassning/lossning överstiger helt klart de värden som Krossen idag har tillstånd för. Detta är störande och medför sämre levnadsförhållanden för mig och min familj.

Mvh Christer Berglund tel 0702676700

Svar: Frentab har och kommer att innehålla uppställda villkor och liknande oavsett förnyelsen av tillståndet och om villkoren utgör rikt- eller begränsningsvärden. Ytterligare information om buller ges i avsnitt 1.2.

Synpunkt: Området Stora Kovik 1:1 med tillhörande småstugeområde etablerades med start på 1950-talet.

Det är fortfarande ett område med främst sommarstugor men idag även med ett 80-tal fast boende som hela tiden ökar. Med kommunalt vatten och avlopp som nu installeras och byggrätter på 150-200m² kommer området att ändra karaktär till ett permanent villaområde.

Min pappa Lennart Wahlgren har varit en frontfigur i förhandlingarna med olika ägare och driftansvariga för Kovikstippen under många år. Han har även bidragit med ett flertal konstruktionslösningar som gagnat såväl tippen som de boende i området Stora Kovik 1:1. Det är mycket tack vare hans insatser som tippen nu inte kan ta emot annat än "byggnadsmassor" för deponi.

Det stora miljöarbetet att få bort hushållssopor, giftiga deponier, batterier, gamla bilar mm har varit en lång och ständig kamp med advokater mm som efter lång tid äntligen kom fram till dagens lösning. Kovikstippen har även varit beslutad för nedläggning men efter politiskt nyval fått förlängd sluttid.

Över tiden har det tidigare varit mycket störande med lukt, buller, brand och inte minst risken för att alla borrade brunnar kan bli förgiftade av lakvattnet från tippen.

Som lök på laxen kom Frentabs brytning av sten och kross till makadam för något år sedan.

Det är i detta fall, antalet transporter med lastbilar som idag är det stora problemet. Lagnövägen är smal och trafiken är väldigt intensiv.

Över åren (och det är många) är det från Stora Koviks Villaförening och särskilt miljögruppen nerlagt ett oerhört arbete både i tid, pengar och personliga insatser för att få bort eller begränsa verksamheter som arbetar med störande verksamhet och miljömässigt farliga deponier.

Att då ge ett utökat tillstånd för fortsatt bergstäkt och dessutom med deponi av ett antal miljömässigt farliga ämnen, är som ett hån mot det miljöarbete som bedrivs från Villaföreningen och dess Miljögrupp. Det finns ett beslut sedan tidigare att det inte skall finnas i områdets närhet. (Kovikstippen)

Detta i synnerhet som området förändras till ett permanentboende villaområde, med allt vad det innebär med utökad infrastruktur, skolskjutsar, barn som cyklar till/från Gustavsberg, Lagnövägen mm.

På 50-talet, då området Stora Kovik etablerades låg Kovikstippen långt ut på landet, långt bort från permanent bebyggelse. Tiderna har förändrats med motorväg ut på Värmdö, pendlare som bor permanent på Värmdö och pendlar in till City för att arbeta mm.

Det är dags att flytta hela den här verksamheten långt utanför permanent bebyggelse där vare sig buller, intensiv lastbilstrafik som deponi av giftiga ämnen påverkar närboende, och dessutom kan tas omhand på ett tillbörligt sätt utan risk för påverkan på privata hem och människor.

Jag protesterar kraftigt mot att ge ett utökat tillstånd för bergstäkt och deponi av miljömässigt farliga ämnen och vill se att verksamheten avslutas alternativt flyttas.

Mvh /, Kerstin Wahlgren, Stora Kovik 1:307,

Svar: Frågor rörande den omgivande bebyggelsen karaktär och förändring besvaras i avsnitt 1.3.

Synpunkter rörande trafiken besvaras i avsnitt 1.1.

MKB som kommer att tas fram i samband med ansökan kommer att innehålla en beskrivning av alternativ utformning såväl som lokalisering av verksamheten.

Synpunkt: Jag heter, Stefan Wahlström, och bor permanent med min familj i fastighet Stora Kovik 1:26 på Koviksudde.

Vi blev rent ut sagt mycket förvånade över att resurser läggs på att utreda/undersöka att utöka verksamheten rörande krossen med rådande trafiklösning, närliggande natura 2000 - reservat samt närheten till boendeområden. Det känns både oseriöst och ogenomtänkt på många olika sätt och signalerna till oss som bor i området är otvetydigt negativa.

Vi ställer oss hundra procent negativa till någon form av utökad verksamhet för Frentab och krossen enligt förslaget, dvs noll-alternativet. Kommunens representanter bör istället uppvisa en plan för hur verksamheten på sikt avvecklas och flyttas till ett mer lämpligt industri-område. Dessutom bör man omedelbart starta byggandet av en cykel/gångväg längs hela Lagnövägen då den sträckan knappast kan kallas trafiksäker med rådande trafik.

Svar: Synpunkten rörande trafiksituationen och cykel- och gångväg besvaras i avsnitt 1.1.

MKB som kommer att tas fram i samband med ansökan kommer att innehålla en beskrivning av påverkan på kringliggande natur- och boendemiljö.

Vidare kommer ansökan att innehålla en efterbehandlingsplan i vilken Frentab visar hur man avser att utforma verksamhetsområdet efter att det tillgängliga berget sprängts ut. I dagsläget undersöks både att återställa området till naturmark samt att skapa ett område för mindre industrier.

Synpunkt: "Vi har tagit del av samrådshandlingarna."

Vi motsätter oss förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas. Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Vi reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastad Lagnövägen kommer den att öka med ytterligare tung trafik. Tillbud olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka. Vi har redan i dag två allvarliga olyckor med inblandade från vårt närområde.

Värmdö / Nacka den 6 juni 2017

Svar: Då synpunkterna i stort överensstämmer med de lämnade av Stephan Norrby och Elizabeth Norrby hänvisas till svaret i avsnitt 2.8.

Synpunkt: "Vi har tagit del av samrådshandlingarna."

Vi motsätter oss förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas. Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Vi reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastad Lagnövägen kommer den att öka med ytterligare tung trafik. Tillbud olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka. Vi har redan i dag två allvarliga olyckor med inblandade från vårt närområde.

Värmdö / Nacka den 7 juni 2017, Elias Eskilsson Artist & Produktion

Svar: Då synpunkterna i stort överensstämmer med de lämnade av Stephan Norrby och Elizabeth Norrby hänvisas till svaret i avsnitt 2.8.

Synpunkt: Jag är emot ett förnyat tillstånd med allt vad det innebär av problem ex. Buller damm ökad tung trafik mm.

Hälsningar Anders

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: "Vi har tagit del av samrådshandlingarna."

Vi motsätter oss förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg-och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas.

Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Vi reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastad Lagnövägen kommer den att öka med ytterligare tung trafik. Tillbud olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka.

Jag har många gånger valt att ta omvägen ut mot Lagnö då jag tycker både vägen och trafiken är alldeles för riskabel just där. Kurvan både innan och efter utfarten från krossen ligger väldigt illa till.

Det är även väldigt halt på vägen under vintrarna, vilket jag själv erfarit då jag varit på väg att köra av vägen vid två tillfällen bara denna vintern. Att då dessutom vara tvungen att möta massa tung trafik vid dessa tillfällen hade kunnat vara ödesdigert.

Jag tycker att det är illa som det är så jag blev lite chockad av att man nu har planer på att utöka. Självklart motsätter jag mig detta och förstår inte hur man har tänkt när man har haft planer på detta.

Med vänliga hälsningar, Anna Persson

Svar: Då synpunkterna i stort överensstämmer med de lämnade av Stephan Norrby och Elizabeth Norrby hänvisas till svaret i avsnitt 2.8.

Synpunkt: Vi, fastighetsägare till Stora Kovik 1:30 motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Mvh, Johanna Andersson och Carl Westin, Stora kovik 1:30

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Motiven till det är många, bl.a. har Frentab inte sedan starten klarat grundläggande förutsättningar för verksamheten.

Störningarna för oss närboende har varit så många och så stora att vi anser oss få utstå avsevärt mer än vad vi rätteligen ska behöva tåla.

Bara placeringen gränsande till ett naturreservat är i sig något av en katastrof, att detta även är klassat Natura 2000, gör inte saken bättre.

Utöver detta gränsar verksamheten till en soptipp där delar av sopberget inte har någon bottentäckning samt ligger på en berggrund som har stora naturliga sprickzoner, är även det skäl nog för att avslå förlängning. Läckage till grundvattnet måste ses som självklart, frågan är inte om utan när skadlig påverkan av närområdets brunnar och vattentäkter sker. Sprängningar sluter inte sprickorna – de vidgar dem.

Vid Diana 1 har brunnen sinat pga utfört sprängningsarbete tidigare.

I ansökan om utökad verksamhet tas det upp att påverkan på grundvattnet och grundvatten-nivån inte kan uteslutas. Det är för mig helt oacceptabelt, speciellt med tanke på hur grundvattenbeståndet är nu.

Även trafiken är fog nog för att avslå en förlängning. Tillsammans med den tunga trafiken till kovikstippen genererar för närvarande Frentabs kross i runda tal en tung transport i minuten, en i minuten på en väg som inte på något vis är anpassad för det! Tillbuden är många, bilar i diket är en vanlig syn. En olycka med dödlig utgång har redan skett.

Lokaliseringen är helt fel! Platsen för etableringen är karakteriserad av lummig skog och ekbäckar i spröd skärgårdsmiljö med begränsad vattentillgång. Hur kan tillstånd beviljas på en sådan plats, man häpnar.

Jag ser det som en skandal att beslutet om etablering över huvudtaget kunnat ske. Den här gången är det hög tid att göra om och göra rätt!

Med ovanstående ter det sig naturligt att jag även motsätter mig ett utökat tillstånd.7, Värmdö 2017-06-07

Svar: Då synpunkten i stort överensstämmer med synpunkten lämnad av Rolf Ekstrand, fastighetsägare till Stora Kovik 1:34, 1:106 och 1:107 hänvisas till svaret på den synpunkten under avsnitt 2.7.

Synpunkt: Jag, Mikael Tillman och Carina Tillman, fastighetsägare till Stora Kovik 1:93, motsätter oss på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Vi yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Motiven till det är många, bl.a. har Frentab inte sedan starten klarat grundläggande förutsättningar för verksamheten. Störningarna för oss med höga bullernivåer både dagtid och övriga tider för oss närboende har varit så många och så stora att vi anser oss få utstå avsevärt mer än vad som är rimligt och värdigt.

Placeringen av nämnda verksamhet är gränsande till ett naturreservat, vilket i sig är något av en katastrof, att detta även är klassat Natura 2000, gör inte saken bättre.

Utöver detta gränsar verksamheten till en soptipp där delar av sopberget inte har någon bottentäckning samt ligger på en berggrund som har stora naturliga sprickzoner, är även det skäl nog för att avslå förlängning. Läckage

till grundvattnet måste ses som självklart, frågan är inte om utan när skadlig påverkan av närområdets brunnar och vattentäkter i våra egenborrade brunnar sker. Sprängningar som sker i närområdet ökar dessa sprickor och således risken för att farligt avfall påverkar oss i närområdet.

Även trafiken är fog nog för att avslå en förlängning. Tillsammans med den tunga trafiken till kovikstippen genererar för närvarande Frentabs kross i runda tal en tung transport i minuten, en i minuten på en väg som inte på något vis är anpassad för det! Tillbudet är många, bilar i diket är en vanlig syn. En olycka med dödlig utgång har redan skett.

Lokaliseringen är helt fel! Platsen för etableringen är karakteriserad av lummig skog och ekbackar i spröd skärgårdsmiljö med begränsad vattentillgång. Hur ett tillstånd kan beviljas på en sådan plats där för oss helt oförståeligt.

Vi är fortfarande förvånade och tycker det är HELT orimligt att tillstånd för etablering av denna närliggande verksamhet kunnat ske då detta påverkar oss i negativ mening. Att nu en ansökan om utökning ens övervägs är skamligt och är något vi motsätter oss å det grövsta. Ni bör visa att ni lyssnar och tar till er av vår och även andras synpunkter som överklagar och återkomma med ett beslut som visar att ni på WSP, Värmdö kommun samt övriga beslutsfattare lyssnar på oss som bor mitt i denna smet.

Vi motsätter oss härmed ett utökat tillstånd.

Värmdö 2017-06-07, Mikael och Carina Tillman

Svar: Då synpunkten i stort överensstämmer med synpunkten lämnad av Rolf Ekstrand, fastighetsägare till Stora Kovik 1:34, 1:106 och 1:107 hänvisas till svaret på den synpunkten under avsnitt 2.7.

Synpunkt: Jag Linda Grönlund Berglund, ägare av stora Kovik 1:95 motsätter mig ett fortsatt tillstånd/utvidgat tillstånd för krossen i Kovik (uppdragsnummer 10222480).

Krossen väsnas redan idag så mycket att det många gånger upplevs otrevligt att vistas ute på min/vår tomt. Den ökning av tung trafik som krossen har medfört gör det i praktiken omöjligt att cykla till och från bussen vid Skärgårdsvägen/Lagnövägen.

Även att köra bil känns osäkert då vägen är för trång för lastbilstrafik. Det är inte ovanligt att stenar som har tappats från lastbilar ligger på vägen.

Med vänlig hälsning. /Linda Berglund Grönlund, Dianavägen 4, tel 070-4130426

Svar: Synpunkter rörande buller och trafik besvaras i avsnitt 1.2 och 1.1.

Synpunkt: "Vi har tagit del av samrådshandlingarna."

Vi motsätter oss förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg-och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas. Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Vi reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastad Lagnövägen kommer den att öka med ytterligare tung trafik. Tillbud olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka. Vi har redan i dag två allvarliga olyckor med inblandade från vårt närområde.

Värmdö / Nacka den 7 juni 2017, Helena Bob Karsenborg

Svar: Då synpunkterna i stort överensstämmer med de lämnade av Stephan Norrby och Elizabeth Norrby hänvisas till svaret i avsnitt 2.8.

Synpunkt: Angående Frentabs ansökan om utbyggnad och fortsättning av verksamheten på Welamsund 1:1 och Knarrnäs !! som ligger alldeles intill ett naturområde som naturligtvis kommer att påverkas negativt, så motsätter jag mig det.

Jag tror också att det är en tidsfråga när fler dödsolyckor kommer att ske på Lagnövägen. Vi är många som lyckats rädda livhanken genom att kasta oss ner i diken på denna sträcka.

Mvh, Agneta Horn, Fredriksro 7. 6. 2017

Svar: Den till ansökan tillhörande MKB kommer att beskriva påverkan på kringliggande naturmiljö samt möjliga skyddsåtgärder.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Synpunkt: Vi, fastighetsägare till Stora Kovik 1:31 motsätter oss på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Mvh, Madeleine Westin o Claes Ling-Vannerus, St Kovik 1:31

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkter: Vi har tagit del av samrådshandlingarna

Vi motsätter oss förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd inte meddelas och att verksamheten fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg-och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas.

Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Vi reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastade Lagnövägen kommer att öka med ytterligare tung trafik. Tillbud och olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka.

Vi har redan i dag två allvarliga olyckor med inblandade från vårt närområde.

Björn och Mona Johansson, Primusgatan 87 Igh 1304, 11267 Stockholm

Svar: Då synpunkterna i stort överensstämmer med de lämnade av Stephan Norrby och Elizabeth Norrby hänvisas till svaret i avsnitt 2.8.

Synpunkt: Vi som bor på Stora Kovik 1:176, Fenderstigen 4, MOTSÄTTER OSS på det starkaste planerna som är beskrivna i uppdragsnummer 10222480.

Att det redan idag ligger två verksamheter - både Frentab och Kovikstippen - i direkt angränsning till ett naturreservat och i ett känsligt område i Stockholms nära skärgård gör att verksamheterna bör stängas, absolut inte byggas ut.

En liknande fråga har ju redan dryftats i domstol för ett antal år sedan, då var det Kovikstippen det gällde. Stanken som ofta kom därifrån känner vi inte mer, men ska vi utsättas ännu en gång? Det känns tungt.

Ska verkligen pengar få styra allt - inte mina utan några andra som ska tjäna grova pengar på allas vår bekostnad och framförallt på naturens och miljöns bekostnad?

Bara tanken på att spränga berget till det är slut, utöka upplagen, sänka grundvattennivåerna, anlägga asfaltsverk, betongfabrik, ta emot avfall och massor samt lagra farligt avfall är helt fel. Det är skrämmande att ansökan överhuvudtaget kan komma så här långt i processen!!!

Dessa typer av verksamheter skall i så fall placeras i annan typ av områden (t ex industriområden gärna några mil från storstan - Sverige är stort) och inte i ett så känsligt område som Stockholms skärgård. Vi hör varje dag om klimatpåverkan, dubbfria däck, vägtullar i och runt Stockholm för att minska biltrafiken och så ska man köra lastbil efter lastbil med farligt gods ut till oss. Runt om i Stockholm har man t.ex. lagt ned massor av bensinstationer för att det är fara för människor. VAD ÄR DÅ DETTA????

Den redan idag hårt trafikerade smala Lagnövägen med stora lastbilar (en del med både två och tre släp) är direkt läskig att köra på under vissa tider på dygnet. Lastbilar som kommer från hela Sverige och vem vet kanske även utanför våra gränser. Ska vi verkligen ta hand om deras avfall? Ska avfallet verkligen behöva fraktas ut i skärgården och finnas där för tid och evighet? DET KAN INTE VARA SANT!!!!.

För oss som varit boende i Skevikstrand sedan 1947 (mamma och pappas sommarställe, senare vårt sommarställe och nu vårt fasta boende) är det en stor tragedi att se utvecklingen inte bara i stora vida världen utan även här på hemmaplan.

Vi vill lämna över en levande skärgård med vacker natur, måsar och sjöfågel till våra barnbarn. KAN VI DET????

Med vänliga hälsningar, Kent och Anki Blademo, Stora Kovik 1:176, Fenderstigen 4, 134 32 Gustavsberg, Telefon: 070-529 11 20, Mail: anki_blademo@yahoo.se

Se vidare:

http://www.varmdo.se/download/18.3652860f14ade7371192e4c/1421138296642/Naturbeskrivning_Kovik_Skevik_20140818.pdf

<http://www.lansstyrelsen.se/Stockholm/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/nacka-kommun/velamsund/Pages/default.aspx>

Svar: I den kommande MKB som biläggs ansökan kommer de kumulativa effekterna av Frentabs och Suez att beskrivas. MKB kommer också att behandla påverkan på kringliggande naturmiljö.

Frågor rörande lukt från verksamheten besvaras under avsnitt 1.5.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

MKB kommer att beskriva alternativa lokaliseringar, fokus kommer att vara på Stockholms läns östra delar då det är detta område som anläggningen i Kovik avser att försörja.

Synpunkter rörande trafiksituationen besvaras i avsnitt 1.1.

Synpunkt: I 70 år har vår familj varit ägare till vårt sommarställe, och fått stå ut med lukt från Kovikstippen och fåglar. Min pappa Rune Larsson var aktiv i miljögruppen när jag växte upp för att få bukt med lukt och annan olägenhet, och det har kämpats i åtskilliga år för att få bukt med denna olägenhet som en tipp har för boende i området.

Sedan startade Frentab sin anläggning brevid kovikstippen, och nu har det ökat med långtradare och sopbilar avsevärt på Lagnövägen.

Man känner en stor oro när man kör på Lagnövägen eftersom trafiken är tung och kör väldigt över hastighet. Det har ju redan inträffat flera olyckor, och dödsolyckor på denna drabbade väg, och för att minska detta, bör vägen breddas, och gång och cykelbana skapas.

Nacka golfklubb ligger vid Lagnövägen och redan nu är det svårt att ta sig över vägen pga tung trafik.

Även Velamsunds naturreservat, som är ett trevligt område för rekreation och många går där med hund, även dit är det riskabelt att ta sig över denna trafikerade väg.

Att korsa Lagnövägen är verkligen förenat med livsfara.

Jag motsätter mig planerna och är för ett nollalternativ 13.1.

Marie Forsell, Stora Kovik 1:274

Svar: I den kommande MKB som biläggs ansökan kommer de kumulativa effekterna av Frentabs och Suez att beskrivas. MKB kommer också att beskriva påverkan på den kringliggande naturmiljön och rekreation och friluftliv.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Synpunkt: Jag fastighetsägare till Stora Kovik 1:34, 1:106 och 1:107 motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Såsom fastighetsinnehavare av Stora Kovik 1:65 anser jag det högst olämpligt att förlänga Frentabs fortsatta bergtäkt inom ovanstående område på grund av:

1. Riskerna för trafikolyckor med lastbilar på den smala och krokiga redan väl trafikerade Lagnövägen. Vägen kommer dessutom bli ännu mer trafikerad nu när antalet permanentboende successivt utökas.
2. Utökat buller från utrustning och transporter samt vid borring och stenkross.
3. Dålig lukt vid hantering av avfall som ofta uppstår i området Skevik/Kovik och när man befinner sig på Lagnövägen.
4. Obehagligt damm som som lägger sig utmed vägen när man kör eller överhuvudtaget befinner sig i närheten av krossen.
5. Att arbetsmaskiner och transportfordon ger upphov till utökat utsläpp av koldioxid och kväveoxider från förbränningsmotorer, som påverkar oss alla negativt att inandas för hälsan i närliggande områden.

Med vänlig hälsning, Eva Grünberger, Stora Kovik 1:65 / fritidsboende

Svar: Synpunkter rörande trafik, buller, lukt och damm besvaras i avsnitt 1.1, 1.2, 1.5, och 1.4.

I den kommande MKB som biläggs ansökan kommer utsläpp till luft att redovisas samt möjliga skyddsåtgärder.

Synpunkter: Jag motsätter mig samtliga planer inkl. förnyat tillstånd - flera skäl till detta, bland annat:

- Bullernivån är redan idag fullständigt oacceptabel.
- Återkommande bränder. Förra sommaren "all time high" vad gäller antalet bränder vilket även uppmärksammades av media, även det fullständigt oacceptabelt. För oss som bor i närheten innebär detta att vi inte kan vistas utomhus eller ha öppna fönster.
- Alldeles för tung trafik på en smal väg. Tidsfråga innan någon far illa, cyklist eller bilist. Därtill ofta rester på vägen, stora/små stenar vilket skadar förbipasserande bilar.
- Förändrad grundvattennivå innebär en risk för oss som har egna brunnar.
- Asfaltsanläggningar används ofta dygnet runt, noterar även att Frentab/WSP öppnar upp för detta genom valda formuleringar. Inte OK.
- Värdefulla naturområden som förstörs. Mig veterligen får den här typen av verksamheter inte angränsa till skyddade områden.
- Påföljande hälsorisker, gifter, damm, buller...

Det finns sannolikt inte någon som bor i området som välkomnar den här verksamheten och jag förväntar mig att kommun och länsstyrelse företräder sina invånares intressen. Jag vill också veta hur den här platsen skall återställas efter 2020, när verksamheten förhoppningsvis flyttas till en mer passande lokalisering.

Avslutningsvis - väldigt kort svarsperiod för denna samrådsprocess, vilket jag påtalat via mail. Direkt svagt att inte ge alla en möjlighet att komma till tals.

Andreas Rydell

Svar: Synpunkter rörande buller och trafik besvaras i avsnitt 1.2 och 1.1.

Frentab bedriver inte verksamhet som riskerar att leda till bränder. De nämnda bränderna avser troligen de som uppstått på Suez avfallsanläggning.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

Begränsningar för verksamheten bör ha som utgångspunkt att minska störningar eller påverkan, till exempel buller, varför ett generellt förbud att bedriva verksamheten under vissa tillfällen inte är lämpligt då asfaltverket till exempel ger upphov till betydligt mycket mindre buller är bormning och sprängning. Vidare har Frentab efter samrådet, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

I MKB kommer påverkan på kringliggande naturmiljö beskrivas. Det kan dock nämnas att det inte finns något generellt förbud mot att den aktuella verksamheten ska angränsa till ett skyddat område.

Hälsorisker kommer att behandlas i den kommande MKB. Vidare kommer också efterbehandlingsplan för området att presenteras i ansökan.

Synpunkten om svarstid besvaras i det andra svaret i avsnitt 2.1.

Synpunkt: Vi, Märta och Anders Fraggstedt, är ägare till Stora Kovik 1:21 och 1:22.

Vi har inte fått något brev från WSP till vår Värmdöadress, per 20017.06.07 eller till vår franska adress, per 2017.05.24. utan endast blivit underrättade av Stora Koviks vägförening.

Vi motsätter oss Frentabs fortsatta och utökade verksamhet på krossen som den framgår av mail av 2017.06.02.från Stora Koviks vägförening.

Vi anser att den mycket tunga vägtrafiken sliter hårt på väg och miljö och utgör en svår kollisionsrisk med otäcka följder. Biltrafiken ökar i takt med fritidsstugeboendet utvecklas till permanentboende. Vägen är smal och fotgängare och cyklister trängs ner i diken.

Asfalt- och betongfabrik ger lukt-, buller- och föroreningsolägenheter.

Organiskt avfall och lagring av farligt avfall och tungmetaller som förorenar luft, mark och vattendrag torde vara sällsynt olämpligt i anslutning till kust, friluftsområde och fritidsstugeområde som kommer utvecklas till permanentboende,

Märta och Anders Fraggstedt

Svar: WSP och Frentab ber så mycket om ursäkt för att samrådsunderlaget inte nått fastighetsägarna i tid. Underlaget skickades till den franska adressen vilket är den som anges i fastighetsregistret 24 april.

Synpunkter rörande trafik, lukt och buller besvaras i avsnitt 1.1, 1.5 och 1.2.

Det organiska avfallet som ska samlas in och behandlas inom området förväntas inte ge upphov till något läckage av miljöfarliga ämnen. Någon insamling av farligt avfall planeras inte utan yrkandet rörande farligt avfall har tagits med för det fall farligt avfall av misstag skulle levereras till området.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Idag när jag var på väg till arbetet låg jag bakom en lastbil på Lagnövägen vid Nacka Golfklubb.

Lastbilen i sin tur låg bakom en cyklist som, när den körde om cyklisten fick möte av en annan lastbil.

Hade inte den mötande lastbilen reagerat snabbt och bromsat in hade vi haft ytterligare en dödsolycka, inom några hundra meter från en tidigare.

Att ens fundera över att öka trafiken på den här vägen med mer tungtransport är ju fullständigt bisarrt! Tung och tät trafik, många cyklister, barn och vuxna på väg till eller ifrån Golfbanan, bilister som har bråttom till och från Tynningö-färjan, trafikanter som vill undvika köer på 222:an, hästägare med släpkärror.....och så ser det ut idag! Dessutom kommer den nämnda trafiken öka. Koviksudde/Skeviksstrand, t.ex., kommer de närmaste åren att bebyggas med hundratals (stora) villor – se detaljplan!

Det finns personer och grupper som i många år har kämpat för att minska effekterna av Kovikstippens påverkan på miljön och helst få bort den.

Nu skriver ni om att det ev. skall tillföras (och återvinnas?!) avfall i olika former, deponier, asfaltverk, betongfabrik samt att sänka grundvattennivån – man tror att det är ett skämt!

Buller, damm, avgaser, vibrationer, olika oljud och lukter där hundratals villor ligger inom tusen meter – enl. skrivelsen från er.

När jag var ung cyklade vi till Koviks Träsk och badade och fiskade kräftor. Hur mycket miljöförstöring kan/bör/ska man tillåta i ett område som används till rekreation?

Nacka Golfklubb, Velamssunds friluftsområde, Koviks ridstall och Skeviks Gård, som både Nackabor och Värmdöbor, kan njuta av.

Att få igenom det här tillståndet betyder mycket för Frentab, kan jag förstå – och respektera. Men nu har de som bor i området tagit tillräckligt med "skit". Det skall inte vi och de som kommer hit inte behöva ta mer!

Stora Kovik 1:42

Svar: Synpunkter rörande trafik och omvandling av kringliggande bebyggelse från fritidshus till permanent boende besvaras i avsnitt 1.1 och 1.3.

Synpunkter rörande buller, damm och lukt besvaras i avsnitt 1.2, 1.4 och 1.5.

MKB som kommer att tas fram för ansökan kommer att behandla frågor påverkan på omgivande bebyggelse, påverkan på friluftsliv, som till exempel golfklubben och häststallen, samt påverkan på omgivande vattenförekomster.

Vibrationer från sprängningar utreddes inför den tidigare ansökan och som kontroll har de fyra byggnaderna som är mest utsatta mätts in och kontrolleras vid sprängningar, inga skador på grund av vibrationer har konstaterats.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

I övrigt noterar och tackar Frentab för synpunkten.

Synpunkt: Vi vill framföra att vi är emot förslaget enl uppdragsnummer 10222480.

Redan idag upplever vi att det är alldeles för många tunga transporter på Lagnövägen, buller och lukt från både Krossen och Tippen.

Ska vi dessutom behöva dras med en Cementfabrik och ett asfaltverk mm - Nej Tack!

Vårt område är ett förändringsområde som håller på att växa och att då utöka verksamheten vid Krossen, som ligger nästgårds verkar helt orimligt.

Vi skulle kunna skriva mycket mer men då svarstiden är knapp så får det räcka så här.

Med vänlig hälsning, Carina och Lennart Lingarp, Farledsbacken 10, Stora Kovik 1:139

Svar: Synpunkter rörande trafik och omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.1 och 1.3.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

I övrigt noterar och tackar Frentab för synpunkten.

Synpunkt: **Vi motsätter oss att Frentab får förlängt och utökat tillstånd till den verksamhet de ansöker om.** Nuvarande tillstånd för Frentabs verksamhet går ut 2020 och till följd av den lokalisering som anläggningen har, nära både boende och naturreservat, anser vi att verksamheten är olämplig på platsen. Den medför också en omfattande, störande tung trafik på Lagnövägen. Vi vill också att Kovikstippen avvecklas, inte att området utvecklas till ett större industriområde med farlig materialhantering och många tunga lastbilstransporter.

Dåligt underlag gällande bostäder i närområdet

Ingenstans i samrådsunderlaget nämns att områdena Skeviksstrand och Koviksudde är omvandlingsområden med ca 300 fastigheter som i allt högre grad bebos av permanentboende. Värmdö kommun arbetar just nu med detaljplaneläggning av dessa områden i syfte att möjliggöra omvandling till permanentboende. Denna utveckling innebär att ett tillstånd till den verksamhet som Frentab ansöker om är olämpligt och att allt fler närboende i sina permanenta boenden riskerar att utsättas för de störningar som en täkt- och avfallsverksamhet ofrånkomligen medför, t ex avseende trafikbelastning, olycksrisker, bullerstörningar eller förorenings-spridning. Särskilt olämpligt bedöms detta vara då många av de som bosätter sig permanent inom

området är barnfamiljer och barn är generellt sett känsligare för störningar än vuxna.

Omfattning

Då omfattning av dagens verksamhet är mycket knapphändigt beskriven i samrådsunderlaget är det inte enkelt att tillgodogöra sig den sökta verksamhetens ökning jämfört med dagsläget, men det tycks vara minst en femdubbling av verksamheten avseende täktverksamheten och mer än en 10-dubbling av hanteringen av bl a schaktmassor. Det framgår inte hur stort antal transporter som idag sker till just Frentabs anläggning, men antalet lastbilstransporter beräknas att kunna fyrdubblas.

Vidare räknar anläggningen med att börja hantera farligt avfall som är mycket giftigt, upprätta ett asfaltverk (som sannolikt kommer att räknas som en mellanstor förbränningsanläggning) med de risker som gasolhantering medför samt uppföra en betongfabrik vilket ytterligare ökar vattenbehovet inom anläggningen. Även denna verksamhet genererar mycket transporter. När hantering av farligt avfall väl är etablerad så är risken att man vill/måste utöka verksamheten till anläggningar för att destruera detta avfall.

Denna verksamhet vill Frentab bedriva i ett område som inramas av ett naturreservat med skolverksamhet, ridverksamhet, närrecreation och ett flertal nyckelbiotoper. Vidare ligger anläggningen mycket nära flera omvandlingsområden där antalet permanentboende ständigt ökar. Vägen som leder till planerad anläggning är redan idag hårt belastad av tung trafik.

Velamsunds naturreservat och Natura 2000-område

Angränsande till sökt verksamhets planerade lokalisering ligger Velamsunds naturreservat. Reservatet syftar till att säkerställa närrecreation och friluftsliv inom området, bl a nämns ridverksamhet, naturskola, vandring, orientering i information om reservatet (www.nacka.se samt reservatsföreskrifter och skötselplan). Det område som Frentab nu vill ta i anspråk är i reservatets föreskrifter och skötselplan angivet som ett utredningsområde som skall arbetas in i naturreservatet om det inte tas i anspråk av Kovikstippen. Detta visar på den långsiktiga plan som Nacka kommun har haft för naturmiljöns bevarande inom det område där Frentab vill bedriva tung industriell verksamhet. Eftersom en tipp inte är att likställa med en täktverksamhet ifrågasätter vi skarpt Frentabs planerade markanvändning, då vi tolkar reservatets föreskrifter som att marken är öronmärkt som naturreservatsmark om Kovikstippen inte tar det i anspråk.

Det finns även 3 Natura 2000-områden i naturreservatet. All verksamhet som kan påverka bevarandestatusen för områdena är tillståndspliktig (Nacka översiktsplan)). Tillstånd får bara beviljas för åtgärder som varken skadar de skyddade naturtyperna eller försvårar bevarandet av de skyddade arterna. Även verksamhet som bedrivs utanför Natura 2000-området, men som kan skada området på ett betydande sätt är tillståndspliktig (Länsstyrelserna). En bedömning av sökt verksamhets påverkan på Natura 2000-områdena ska därför finnas med i ansökan om tillstånd.

Artskyddsförordningen

I naturreservatet finns också ett rikt fågelliv. Alla vilda fåglar i Sverige är skyddade av Artskyddsförordningen (2007:845). I artskyddsförordningen 4 § står att det ifråga om vilda fåglar är förbjudet att

1. avsiktligt fånga eller döda djur,
2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder,
3. avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och
4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren

Naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen del 1 – Fridlysning och dispenser (handbok 2009:2) anger att det främst är fåglar som markerats med B eller som är rödlistade som avses i 4 § Artskyddsförordningen. Det är rimligt att tänka sig att den tillkommande verksamheten kommer att störa fåglar till följd av buller och att verksamheten också kan skada eller förstöra fortplantningsområden eller viloplats. Det är upp till Frentab att visa att deras ansökta verksamhet inte stör fåglar eller deras fortplantningsområden eller viloplats, annars krävs dispens från Artskyddsförordningen. I en fågelinventering som utfördes år 2007-2008 (www.nacka.se) identifierades ca 90 fågelarter i reservatet. Nedan listas de arter som är rödlistade och/eller markerade med B i Artskyddsförordningen och som alltså särskilt berörs av det skydd som Artskyddsförordningens § 4 ger:

Arter som är markerade med B i artskyddsförordningen, eller är rödlistade, och som häckar i området:

- Fiskgjuse, B, Konstaterat häckande
- Duvhök, B, Sannolikt häckande, rödlistad NT
- Spillkråka, B, Sannolikt häckande, rödlistad NT
- Större hackspett, B, Konstaterat häckande
- Trädlärka, B, Konstaterat häckande
- Gärdsmyg, B, Sannolikt häckande
- Svartmes, B, Sannolikt häckande
- Gråtrut, Sannolikt häckande, rödlistad VU
- Tornseglare, Konstaterat häckande, rödlistad VU
- Gröngöling, Konstaterat häckande, rödlistad NT
- Spillkråka, Sannolikt häckande, rödlistad NT
- Hussvala, Konstaterat häckande, rödlistad VU
- Kungsfågel, Sannolikt häckande, rödlistad VU
- Stare, Sannolikt häckande, rödlistad VU
- Gulsparv, Konstaterat häckande, rödlistad VU

Arter som är markerade med B i artskyddsförordningen eller är rödlistade och som vid inventering bedömts som att de möjligen häckar i området:

- Bivråk, B, rödlistad NT
- Nattskär, B

Arter som är markerade med B i artskyddsförordningen eller är rödlistade och som siktats i området under inventering:

- Sångsvan, B
- Vaktel, rödlistad NT
- Storlom, B (har häckat vissa år)
- Fjällvråk, rödlistad NT

- Havsörn, B, rödlistad NT
- Silltrut, rödlistad NT
- Fisktärna, B

Frentab behöver visa att den sökta verksamheten inte kommer att bryta mot bestämmelserna i artskyddsförordningen. Rimligen behöver en naturinventering med avseende på fågelliv och andra arter som är skyddade av artskyddsförordningen genomföras, eftersom den inventering som refereras ovan är 10 år gammal och någon inventering av andra arter inte är känd trots närhet till nyckelbiotoper i naturreservatet. I protokoll från samråd med LST och kommunerna anges att en naturvärdesinventering ska utföras – denna bör ta hänsyn till arter som skyddas i artskyddsförordningen. Med nya inventeringar som grund måste Frentab sedan säkerställa att bestämmelserna i Artskyddsförordningen efterlevs.

Störningar

Verksamheten bedöms ge upphov till 100-500 % ökning av tung trafik på Lagnövägen, en dramatisk ökning på en smal och kurvig väg. I Nacka kommuns översiktsplan anges att om verksamheten vid Koviks arbetsplatsområde ska utökas så bör Lagnövägens standard förbättras. Vi kan bara hålla med. Frentab bör ta fram en trafikutredning för att säkerställa att framkomligheten och säkerheten längs Lagnövägen och väg 622 inte minskar, eftersom det också blir fler och fler permanentboende i omvandlingsområdena nordöst och öst om Frentabs anläggning. Det är viktigt att trafiken till och från Frentabs anläggning inte rör sig norrut på Lagnövägen, förbi de närmaste bostadsområdena. Det är rimligt att tänka sig att en trafikökning av den tunga trafiken på mellan 100 och 500 % medför fler olyckor längs vägen och en riskutredning som biläggs ansökan bör tas fram.

Den trafik som tillkommer är tung och ger således upphov till högre bullernivåer och generellt sett större obehag vid användning av vägen än lätt trafik. Bullerutredningen bör göra jämförelser mot såväl de bullernivåer och transporter som Suez och Frentab ger upphov till idag (kumulativt) samt för sökt verksamhet inkl kumulativa effekter med Suez verksamhet och ett nollalternativ (kumulativt Suez och Frentabs ev kvarstående verksamhet). Vidare bör bullerutredningen undersöka möjliga skyddsåtgärder i form av tidsregleringar för trafik och skyddsåtgärder på fastigheter i de närmaste bostadsområdena.

Många av maskinerna på anläggningen bullrar. Vilka maskiner som bullrar samt bullrande arbetsmoment måste tydligt redogöras för i ansökan. Dessa arbetsmoment och start, service mm av dessa maskiner bör omfattas av samma tidsrestriktioner som borring, sprängning och krossning. Frentab vill ha möjlighet att bedriva verksamhet utanför helgfri måndag-fredag 06.00-18.00, detta motsätter vi oss. I stället vill vi att all verksamhet begränsas till helgfri måndag-fredag 07.00-17.00.

Vibrationer och luftstöt vågor bör utredas och besiktningar av hus och rörledningar i de närmaste bostadsområdena ska ske på sökandens bekostnad före, under och efter verksamheten i syfte att dokumentera att inga skador på fastigheter uppkommer. Sprängning ska göras på sådant sätt att vibrationer minimeras och det är också rimligt att styra sprängning till särskilda tider eller perioder.

Vattenbehov

Boende i närområdet försörjs i dagsläget av enskilda brunnar för dricksvatten, så som framgår i samrådsunderlaget. Vår brunn (St. Kovik 1:317) är inte utmärkt på karta 6.6.1, rimligen saknas flera andra brunnar i området också på den kartan. Den hydrologiska utredningen måste ta hänsyn även till de brunnar som inte finns med i SGU:s brunnsregister. Det är av högsta vikt att enskilda brunnar inte påverkas av den sökta verksamhetens grundvattenpåverkan eller föroreningar från verksamheten. Bolaget måste garantera detta och i den hydrogeologiska utredningen visa att varken vattennivåerna eller vattenkemin i de enskilda brunnarna påverkas av den sökta verksamheten. Detta är särskilt viktigt eftersom sänkt grundvattennivå ökar risken för saltvatteninträngning i de enskilda brunnarna och sjunkande grundvattennivåer i östra mellansverige är redan idag ett problem för vattenförsörjningen.

Om verksamheten ges tillstånd kräver vi att brunnsprovtagning i enskilda brunnar i de närmaste bostadsområdena (bl a på St. Kovik 1:317) ska genomföras på sökandes bekostnad före, under och efter verksamheten för att säkerställa att inga förändringar av nivåer eller vattenkemi i brunnarna förekommer.

Vid eventuellt uttag av vatten i Koviks träsk är sannolikheten att markavvattningsföretagen påverkas vilket kräver en tillståndsansökan.

Risker

Verksamheten är en sk Seveso-verksamhet, varför en riskutredning i enlighet med lagstiftningen om allvarliga kemikalieolyckor behöver tas fram. Det är viktigt att den ställer krav på organisation och åtgärder för att förebygga och begränsa följder i händelse av olyckor.

Avfall

Det är otydligt hur avfall kommer att hanteras på anläggningen. Både inert, icke-farligt och farligt avfall ska enligt samrådsredogörelsen behandlas på anläggningen. Det är av största vikt att föroreningar från avfall inte sprids med luft eller vatten till kringliggande miljö, eftersom den har höga natur- och rekreativvärden. Närrekreation så som svamp- och bärplockning bedrivs i hög grad i området. Vidare finns en blomstrande ridverksamhet öster om anläggningen.

Det finns inga beskrivningar av hur Fretab avser säkerställa att de ostorterade schaktmassorna som ska våtsiktas inte är förorenade. Restmaterial från våtsikten avses användas som konstruktionsmaterial inom anläggningen och det måste därmed vara säkerställt att ev föroreningar inte kan spridas från dem.

Brister i handlingarna

De handlingar som vi har tagit del av inom ramen för Fretabs samråd inger inte förtroende i att Fretab kan driva verksamhet i enlighet med den lagstiftning som finns. Exempel på brister i handlingarna som drastiskt sänker vårt förtroende för bolaget:

- Det anges inte vilken *omfattning* Fretabs verksamhet årligen är av idag, även om verksamhetskoderna anges, vilket gör det svårt att bedöma skillnaden gentemot den verksamhet som Fretab ansöker om.

- Anläggningens lokalisering tycks i figur 6.1.1 ha markerats för långt österut. En jämförelse med figur 6.2.1 ger en placering sydsydväst om Suez avfallsanläggning vars omfattning i Nacka kommun är inritad i figur 6.1.1. Markanvändningen för föreslagen lokalisering är i figur 6.1.1 angiven som naturreservat.
- Det anges inte var gränserna mellan Suez och Frentabs anläggning går. Det finns ingen ritning över Frentabs nuvarande anläggning och den mark som planeras att tas i anspråk, utöver den alltför översiktliga figur 5.1.
- Enligt protokoll från tidigt samråd med LST och kommunerna ska samrådsunderlaget finnas tillgängligt på Frentabs hemsida – det saknas på hemsidan 20170604, mindre än en vecka före samrådssynpunkter ska vara inlämnade.
- Hänvisningar till bilder och rubriker i samrådsunderlaget är felaktiga (t ex hänvisas till rubrik 5.1 från avsnitt 10.2, det finns inte ngn rubrik 5.1 i dokumentet). Meningar utan slut (s 24, t ex) gör informationen haltande.
- I samrådsunderlaget och i protokoll från tidigt samråd anges inte vilka höjdsystem som används – vilket gör det omöjligt att tillgodogöra sig informationen om till vilken nivå brytning i tälten planeras.
- Figurerna är små och otydliga – i t ex figur 5.2 går det inte att utläsa vägarnas sträckning eller anläggningens placering.

Samrådsunderlag för en ansökan om tillstånd enligt 9 kap miljöbalken ska innehålla förutsedd miljöpåverkan som utsläpp till luft och vatten, buller med mera. I samrådsunderlaget daterat 2017-05-16 hänvisas i dessa frågor till kommande utredningar (kap 12). Det innebär att Frentab behöver återkomma i ett förnyat samråd, även till enskilda fastighetsägare.

Slutsats

Vi bedömer det som olämpligt att Frentab får förlängt och utökat tillstånd för sin verksamhet, då sökt verksamhet är lokaliserad på en plats där den stör såväl närboende som kringliggande natur. De olägenheter som verksamheten medför är för stora. I det fall tillstånd ändå ges är det av största vikt att Frentab har kontroll över sin verksamhet och de kringliggande områden verksamheten kan påverka genom att genomföra och offentliggöra kontinuerlig uppföljning, provtagning och krav på entreprenörer och brukare som trafikerar anläggningen. Vidare bör verksamheten med följdverksamheter såsom t ex transporter och vattenverksamheter, i det fall tillstånd ges, inte tillåtas bli mer omfattande än idag eftersom kringliggande infrastruktur inte bedöms klara av en sådan ökning.

Med vänlig hälsning den 7 juni 2017, Viviann Andersson,
anderssonviviann@gmail.com, 076 711 27 15, Claes Andersson,
asonssk@gmail.com 073 398 32 77, Repslagarvägen 26, 141 41 Huddinge

Svar: Den kommande MKB kommer att behandla kumulativa effekter från Frentabs och Suez avfallsanläggning.

Synpunkter rörande omvandlingen av fritidsbebyggelse mot mer permanent boende samt ytterligare exploateringar besvaras i avsnitt 1.3.

Omfattningen av verksamheten såsom den bedrivs idag och den maximala ansökta omfattningen skiljer sig kraftigt åt. I den kommande MKB kommer den ansökta verksamhetens omfattning att jämföras med nollalternativet

vilket innebär att verksamheten drivs vidare enligt nuvarande tillstånd och sedan avvecklas.

Frentab avser inte att hantera farligt avfall inom verksamhetsområdet utan yrkar endast att få ta emot farligt avfall för att inte bryta mot villkor enligt tillståndet om en transport av massor skulle vara förorenad.

Vidare kommer MKB att beskriva påverkan på omgivande verksamheterna och intressena, som ridverksamhet, naturreservatet, friluftsliv och naturmiljöer.

Reservatsföreskriften anger att "Den zon som är markerad som utredningsområdet mellan gränsen för naturvårdsområdet och Kovikstippen, skall, om ytan inte tas i anspråk också infogas i naturvårdsområdet.". Frentab tolkar formuleringen som att det nu aktuella ianspråktagandet innebär att utredningsområdet inte infogas i naturvårdsområdet.

Ansökan och den tillhörande MKB kommer att behandla eventuell påverkan på omgivande Natura 2000-områden.

Fåglarna som identifierats i verksamhetsområdets omgivning har till stor del noterats med aktiv verksamhet både vid Frentabs anläggning och Suez avfallsanläggning varför man kan anta att de inte störs av befintlig verksamhet. MKB och ansökan kommer att beskriva eventuell påverkan på arter i artskyddsförordningen. Inför ansökan har en naturvärdesinventering utförts, syftet med en naturvärdesinventering är inte att identifiera enskilda arter utan främst naturvärden, vilket i vissa fall är beroende eller indikeras av enskilda arter.

Synpunkter rörande trafik och buller besvaras i avsnitt 1.1 och 1.2.

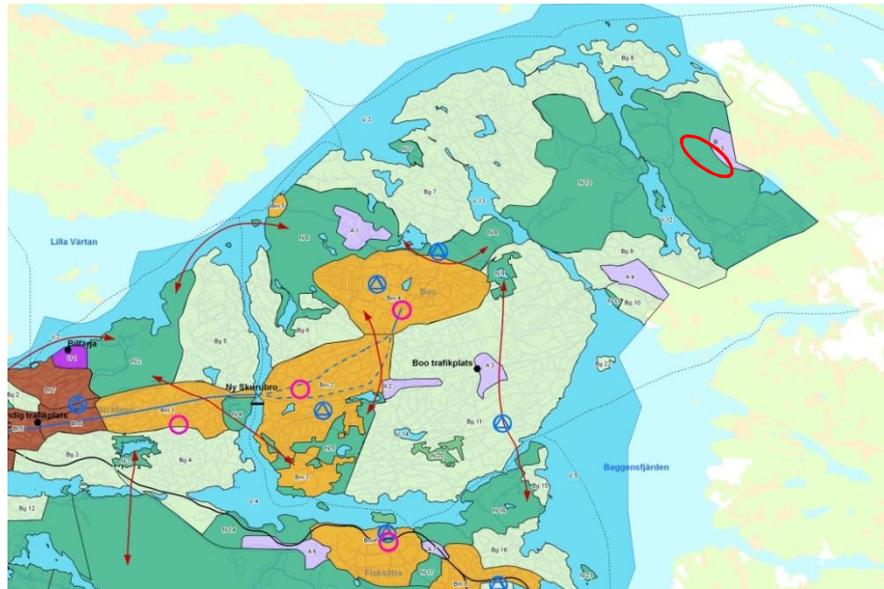
Vibrationer från sprängningar utreddes inför den tidigare ansökan och som kontroll har de fyra byggnaderna som är mest utsatta mätts in och kontrolleras vid sprängningar, inga skador på grund av vibrationer har konstaterats.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB, Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till. Avståndet till kringliggande bebyggelse och det begränsade området inom vilket en trycksänkning i grundvattnet förväntas innebär att det finns goda marginaler för att undvika påverkan på brunnar.

Ansökan kommer att innehålla en riskutredning i enlighet med lagstiftningen.

Frentab har rutiner för att tillse att massorna som hanteras inom verksamheten hanteras på ett lämpligt sätt avseende deras eventuella föroreningsgrad. Rutinerna kommer att innehålla mottagningskontroll och provtagning av massorna beroende på risken för föroreningar.

Frentab och WSP ber om ursäkt för att den röda cirkeln som ska indikera verksamhetens lokalisering i figur 6.1.1 tycks ha förflyttats österut. Korrekt bild syns nedan.

Figur 6.1.1 Del av markanvändningskarta från översiktsplanen "Hållbar framtid i Nacka", 2012. Anläggningens lokalisering är markerad i rött. (© Nacka kommun)

Den tekniska beskrivningen som kommer att bifogas ansökan om tillstånd kommer att innehålla mer detaljerade ritningar över området. Kartor och ritningar utgår från koordinatsystem SWEREF 99 18 00, höjdsystem RH 2000. Då täktverksamhet innebär att nya ytor tillskapas genom att berg sprängs bort kommer detaljutformningen inom området att variera över tid.

Det angavs felaktigt under det tidiga samrådet mellan Frentab, Länsstyrelsen och kommunerna att samrådsunderlaget skulle tillgängliggöras på Frentabs hemsida. Frentab och WSP ber om ursäkt för den felaktiga informationen.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Frentab anordnade ett samrådsmöte under augusti 2017 och redovisade mer detaljerat vilken miljöpåverkan som förväntas uppstå som följd av verksamheten.

Synpunkt: Från fastighet/hushåll: Knarnäs 1:31, Namn: Jacob von Heland
Fanny von Heland

Lagnövägen är inte byggd för tung lastbilstrafik, än mindre på industriell skala. Den är smal och kurvig och hal på vintern. Som boende i området möter man ofta tunga fordon på fel sida av vägen. Det är mer regel än undantag att tungt lastade bilar från Frentab inte tar hänsyn till väjningsplikten och dundrar rakt ut på vägen vilket gör att passerande bilar tvingas göra häftiga inbromsningar.

Samtidigt har det skett en stor inflyttning till delar av Nacka och Värmdö med Lagnövägen som primär förbindelse. Dessutom vandrar folk dagligen längs Lagnövägen och cyklingen har ökat markant. Kombinationen fritidsaktivitet, pendlartrafik och tung trafik gör Lagnövägen en direkt farlig väg i nuläget. Den privata trafiken, cyklingen och rekreationen kommer fortsätta att öka i takt med en fortsatt inflyttning och utbyggnad (t.ex. Skeviks strand).

Naturresevatet Velamsund och Nacka golfbana (och längdskidsljusspår) gör

också sitt till när det gäller att attrahera boende med för området unika natur- och rekreationsvärden. Dessa boendes säkerhet borde sättas i första rummet.

Det framgår inte av samrådsunderlaget vad det befintliga antalet transportrörelser för Frentab är. Däremot beräknas ökningen vid expanderad verksamhet enligt samrådsunderlaget uppgå till 2345 transporter per dag. Dessa siffror är för oss boende som dagligen använder vägen för att komma till dagis, skola och jobb djupt oroväckande. Risken för nya dödsolyckor på lagnövägen är den enskilt största anledningen varför vi motsätter oss en fortsättning och expansion av Frentabs verksamhet.

I övrigt kan tilläggas att naturreservatet, samt bostadsområdena Kovik-Strömmen-Fredriksro, i dagsläget har regelbundna problem med lukt från kovikstippen och buller från krossen. Vi motsätter oss gödseldeponering eftersom denna verksamhet enligt samrådsdokumentationen kommer förvärra problemet med lukt ytterligare. Av samma anledning har vi invändningar mot planer på asfaltverk och betongfabrik för att de höjer bullernivåerna ytterligare.

Vi är också medvetna om den långsiktiga och gradvisa negativa inverkan som en utökad verksamhet kommer att få på de omgivande ekosystemen, deras resiliens och ekosystemtjänster. Här finns arter och naturvärden av riksintresse, men också grundvattentillgångar, våtmarker och hav som kommer att utsättas för gödning och tungmetaller.

Slutligen konstaterar vi att Frentab inte lagt upp hela dokumentationen från samrådet på sin hemsida (www.frentab.se eller i någon av sidans undermenyer, sidans besöksdatum 7/6-17). Vi har därmed inte haft möjlighet att sätta oss in i samrådet i sin helhet såsom utlovat i samrådsunderlaget.

Med vänlig hälsning, Jacob och Fanny von Heland, Fredriksro, Nacka den 7 juni 2017

Svar: Synpunkter rörande trafik, buller och besvaras i avsnitt 1.1, 1.2 och 1.5.

Frentab är också medvetna om att den förlust av naturmiljö som en bergtäkt innebär i och med att växtligheten försvinner påverkar omgivande miljö. I ett längre perspektiv kan dock efterbehandlingen innebära att en ny livsmiljö introduceras i området och att heterogeniteten i området ökar med positiva effekter på den biologiska mångfalden och ekosystemets resiliens. Ansökan och dess tillhörande MKB och naturvärdesinventering kommer att redovisa påverkan på omgivande naturmiljö. Vidare redovisar den hydrogeologiska utredningen påverkan på grundvattnet i omgivningen.

Det angavs felaktigt under det tidiga samrådet mellan Frentab, Länsstyrelsen och kommunerna att samrådsunderlaget skulle tillgängliggöras på Frentabs hemsida. Frentab och WSP ber om ursäkt för den felaktiga informationen. Det samrådsunderlag som skickades ut till samtliga kringboende utgör underlaget i sin helhet.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: "Vi har tagit del av samrådshandlingarna."

Vi motsätter oss förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas. Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Vi reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastad Lagnövägen kommer den att öka med ytterligare tung trafik. Tillbud olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka. Vi har redan i dag två allvarliga olyckor med inblandade från vårt närområde.

Värmdö / Nacka den 7 juni 2017, Göran Wredesjö

Svar: Då synpunkterna i stort överensstämmer med de lämnade av Stephan Norrby och Elizabeth Norrby hänvisas till svaret i avsnitt 2.8.

Synpunkt: Vi äger fastigheten Stora Kovik 1:115 och vi motsätter oss mycket starkt all form av utökat tillstånd för Frentabs verksamhet invid Velamsunds Naturreservat.

Våra skäl till detta är följande:

Vägen

Lagnövägen är inte dimensionerad ens för den tunga trafik som går där idag. Redan nu är det en trafikfara! Ingen väggen, krokig väg med dålig sikt och smala vägbanor. Eftersom delar av vägen går rakt igenom Naturreservatet och därför inte kan utvidgas, kan vi inte förstå hur ett tillstånd för utökning av verksamhet som kräver fler transporter med tunga fordon ens kan komma i fråga. I samrådsunderlaget står det att verksamheten ligger nära Gamla Skärgårdsvägen för att sedan ansluta till 222, medan det i realiteten först är fråga om transporter på själva Lagnövägen som alltså går igenom naturreservatet. I underlaget nämns inte ens det faktum att denna väg inte går att bygga ut med mindre än att göra intrång i naturreservatet.

Det vore rimligare att denna typ av verksamhet ligger vid vägar som är dimensionerade för denna typ av trafik.

Vattnet

I underlaget skrivs att grundvattennivån kommer att sänkas. Många i området har egna brunnar och Värmdö kommun har indikerat att man inte har planer på att dra kommunalt vatten och avlopp på Gustavsbergs-sidan om Lagnövägen förrän långt fram i tiden. Förutom risk för sinande brunnar och saltvattenintag vid förändrade vattennivåer, är det också stor risk att gifter och gödsel kan tränga ner i grundvattnet och påverka vattenkvalitet för de boende i området.

Asfaltverk/betongverk

I underlaget till tillståndsansökan står det att asfaltverk/betongverk ev. ska byggas. Om krossverksamheten utökas och därmed restprodukterna får större omfattning, är det ju orimligt att tro att Frentab INTE ska utöka krossverksamheten till att också inkludera t.ex. asfaltverk som 'tar hand om' restprodukterna. Ingen i området tror att Frentab i nån sorts altruistisk

omsorg om naturreservatet eller de boende, kommer att i stället bekosta bortforsling av restprodukterna.

Sen kommer frågan kring tider för verksamhet. Asfaltverk verkar kunna göras lönsamma om de bara är igång dagtid under vägarbetessäsongen. Med största sannolikhet kommer Frentab därför att söka dispens för att köra dygnet runt under sommarmånaderna. Om tillstånden för verksamheten väl utvidgats kommer det att vara mycket svårare att motsätta sig den sortens dispenser då t.ex. Nacka kommuns behov av asfalt blivit beroende av denna källa. Därför bör denna aspekt tydliggöras och motsättas redan INNAN ett tillstånd ges.

Bullret

Vi är många boende i området som hör bullret från krossen långt bortom säkerhetsavstånd. Ända bort till dagiset i Norra Lagnö! Det verkar som om Frentab inte ens nu håller sig inom bullernivåerna i deras nuvarande tillstånd. En oberoende mätning av detta är på sin plats för att ifrågasätta även det tillstånd de har nu. All utökning av verksamheten kan ju inte ge annat än mer buller. Med fler sprängningar, utökad trafik, och ytterligare verksamheter ställer vi oss frågande till hur bullernivåerna ska kunna hållas inom rimliga gränser. Särskilt om verksamhet kommer pågå dygnet runt. Vad detta gör med bullernivåerna vågar vi inte ens tänka på.

Dammet

Runt om i naturreservatet ligger det så mycket damm att stövlar och skor blir grå när man går där. Vad det dammet innehåller i form av silikat och andra restprodukter kan omöjligt vara rimligt att det faller ut i ett naturreservat eller kommer ner i grundvattnet.

Lukten

Redan nu är det ofta en påträngande lukt från avfallsanläggningens håll vilket är bevis på att lukt och gaser färdas långt ifrån sitt ursprung. Både asfaltverk och hantering av avfall och gödsel som Frentabs utökade tillstånd skulle täcka, luktar mycket! Vilket betyder att inte bara vi som bor i det område som nu inkluderas i samråd utan även hela Norra Lagnö, Insjön och Kil kommer att påverkas.

Giftiga gaser

Redan nu är det allt som oftast bränder på Suez avfallsanläggning. Att utöka Frentabs verksamhet med mer slaggprodukter, hantering av giftigt avfall etc. alldeles intill denna återkommande brandhärd verkar för oss boende helt obegripligt hälsovådligt.

Huspriserna

Det är väl känt att närhet till och direkt påverkan från industri med lukt, buller, damm, trafik, miljöpåverkan etc. drar ner huspriserna i ett området. Anledningen till att många av oss valt att bo här, är närhet till natur och lugn. En utökning av krossverksamheten med tillägg av asfaltverk är raka motsatsen till detta. Det värde vår fastighet hade när vi köpte den kommer i ett sånt läge att minska för oss som bor här i form av minskad boendekvalitet och i form av konkret värdeminskning av vår fastighet pga minskad efterfrågan om vi skulle vilja sälja och flytta. För hela det område som skulle påverkas vilket är ändå bort till Norra Lagnö, skulle detta vara förödande.

Hälsningar, Kersti och Tom Brennan, Jupitervägen 5, 070-787 52 21

Svar: Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB, Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

Generellt kan också sägas att en grundvattenavsänkning kan innebära minskad risk för föroreningar från Suez avfallsanläggning och Frentabs verksamhet då vattnet leds ut från tåkten och skapar ett flöde mot tåkten och inte mot omgivande brunnar.

Frentab har svårt att förstå vilka restprodukter som avses uppstå genom krossverksamheten. Generellt försöker Frentab minimera mängden restprodukter genom sortering och återanvändning.

Arbetstiderna för olika moment kommer att regleras i villkor eller åtaganden från Frentab för att inte ge upphov till för stora störningar. Generellt kan verksamhet bedrivas dygnet runt om störningar, till exempel buller, inte blir för stora. Ytterligare information om arbetstider ges i avsnitt 1.2.

Synpunkter rörande buller, damm och lukt besvaras i avsnitt 1.2, 1.4 och 1.5.

Vid utformning av verksamhetsområdet kommer hänsyn att tas till eventuell påverkan från ordinarie drift samt ovanliga händelser både inom Frentabs verksamhetsområde och Suez avfallsanläggning.

Eventuell påverkan på fastighetspriser anses inte utgöra en fråga som ska behandlas i MKB. Därutöver önskar Frentab framföra att prisutvecklingen för fastigheter främst påverkas av fundamentala faktorer som räntenivån, disponibel inkomst, utbud av fastigheter, efterfrågan på fastigheter och arbetsmarknadens storlek. Därutöver kan psykologiska drivkrafter utgöra drivkrafter på fastighetspriser. Psykologiska drivkrafter kan utgöras av den upplevda betydelsen av störande verksamhet till exempel en bergtäkt eller tillgång till havsnära boende eller närhet till en stadskärna.

De psykologiska drivkrafterna varierar kraftigt över tid och har väldigt lågt förklaringsvärde för prisutvecklingen. Vid studier genomförda av Engström 2008 av prisutvecklingen för småhus i närhet av kärntekniska anläggningar har inga effekter kunnat ses av den potentiella psykologiska negativa drivkraften som folkomröstningen om kärnkraften och olyckan Harrisburg (1980), Tjernobylolyckan (1986) liksom tillbudet i Forsmark (2006).

Därutöver bedöms den omfattande verksamheten som Suez bedriver och som har bedrivits på platsen under lång tid utgöra en liknande psykologisk drivkraft som täktverksamheten med mera som planeras.

Detta sammantaget gör att Frentab inte förväntar sig någon märkbar förändring av prisutvecklingen i området på grund av en utökad verksamhet i enlighet med ansökan.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Jag skriver till er med avseende på den ansökan som gjorts no:10222480 om förlängt och utökat tillstånd i Koviks kross.

Vår familj har följande synpunkter.

Trafik

Vi bor i området Skevik, fastighets beteckning Stora kovik 1:177. Detta är ett område som ligger bortom krossen om man vill ta någon buss in emot stan. Det nuvarande tillståndet som finns medför enorma påfrestningar på vägen i form av täta tunga transporter. Detta omöjliggör för alla oss boende att kunna cykla till bussen. De ungdomar som inte har bil kan omöjligen ta sig till motorvägs buss gående eller cyklandes utan risk för sitt liv.

- Att i detta läge utöka trafik situationen ter sig helt absurt. Många av våra barn behöver ta sig till Nacka för både grundskola och gymnasie skola och får antingen ge en extra timme enkel väg för buss byte eller ta emot skjuts av oss heltidsarbetande föräldrar.

Grundvatten

- Vad gäller ansökan om att få tillstånd att sänka grundvatten nivån är än mer galet. Vi har idag ett flertal grannar som inte kan ta ut något vatten ur sina brunnar utan tvingas att hämta vatten i dunkar ifrån Gustavsberg. Att redan idag inte ha tillgång till vatten toalett, vatten att dricka eller att tvätta sig med är något många av de boende i Skevik är vana vid. Vi som har vatten törs inte ens låta kranen rinna medan vi borstar tänderna av rädsla att våra brunnar skall sina, att vattna blommor eller ta en lång dusch är också uteslutet.

- Att i detta läge än mer sänka grundvatten nivån vittnar om okunskap om bade dagens situation samt de principer som bör gälla för vattentäkter.

Att grundvatten nivån är så låg påverkar inte bara oss människor utan också en rad Micro organismer, groddjur vilka är fundamentalt för kretsloppet. att sätta detta ur spel är inte acceptabelt ur ett miljö perspektiv.

- För 30-40 år sedan fanns ett träsk, Koviks träsk där man idag har sopanläggning, mina grannar fiskade vid koviks och idag finns inte längre någon sjö kvar där över huvud taget.

Numera råder förbud mot markavvattning i Stockholms län, med vissa undantag. I jordbruksmark råder generellt biotopskydd för bland annat våtmarker. Våtmarker återskapas eller nyanläggs också ofta som fågel- och viltvatten eller för dagvattenrening. Inom jordbruket utbetalas miljöstöd för anläggning och återställande av våtmarker. Ett antal av våra mest värdefulla naturliga våtmarker är skyddade i form av naturreservat och flera sådana reservat planeras. De allra finaste våtmarkerna finns med i Naturvårdsverkets Myrskyddsplan för Sverige. Av de arton områden i Stockholms län som ingår i myrskyddsplanen är hittills tretton skyddade som naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal. Anläggning, återställande och skydd av värdefulla våtmarker svarar mot det nationella miljö kvalitetsmålet "Myllrande Våtmarker".

Avfall

- Generellt sett vad gäller utökat verksamhets område såsom att ta emot än mer avfall är också olämpligt. Kovik är ett känsligt och unikt skärgårds område där det är ytterst olämpligt att ytterligare exploatera och riskera miljön.

- Vid deponi är det stor risk att man får läckage och att grundvattnet påverkas vad gäller föroreningar.

Vad gäller utökad avfallshantering ser man redan idag att det är för mycket. Under de 20 åren jag bott här redan gått ifrån att vi har ett antal fiskmåsar och annan sjöfågel till att himlen stundtals täcks av svarta skator som varit på tippen. Än mer lukt, trafik och oljud är allt annat än önskvärt för både boende och djur. Allt ifrån grodor till rådjur har redan fått stryka på foten avsevärt beroende på dålig samhällsplanering.

Jag och min familj hoppas att man kan hitta en annan lösning för att skapa sig de medel som behövs för att tillgodo se de starka krafter som verkar råda inom detta område, med hänsyn tagen så att människor och djur kan samverka på ett hållbart sätt.

Mvh, Catarina och Torbjörn Frank, Stora Kovik 1:177

Svar: Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB.

Den avfallshantering som planeras inom området ska ske på ett sådant sätt att utsläpp av farliga ämnen inte ska leda till några negativa konsekvenser för grundvattnet eller omgivande naturmiljö.

Synpunkt: Undertecknad Elisabeth Fellenius är ägare till fastigheten Stora Kovik 1:264 och fritidshus på Koviksuddsvägen 32. Jag har levt i närheten till Frentab Anläggnings AB:s bergverksamhet sedan starten 2006. Jag känner till de miljöproblem och klagomål, som under lång tid varit förknippade med Länsstyrelsens tillstånd 2006-05-10. Jag är införstådd med att det är en verksamhet som är förenlig med Nacka kommuns långsiktiga planarbete, och att det är ett stort behov i samhället för sådan verksamhet. Jag har därför numera inga synpunkter på verksamhetens lokalisering. Nu tillkommer asfaltverk och betongfabrik till den befintliga verksamheten och för mig är den mest angelägna frågan buller störningarna och olägenheterna i miljön.

Jag har ett fritidshus där jag vill kunna vara utomhus under vår, sommar och höst. Jag vill också ostört kunna röra mig i omgivningen bl.a. i närliggande naturreservat, Velamsunds naturreservat, utan besvärande bullerstörningar. Jag begär att kommande MKB ingående beskriver verksamhetens olika bullerstörningsmoment såsom borring, sprängning, skutknackning och krossning. Särskilt viktigt för mig är arbetstiderna för de olika momenten. Jag vill få belyst vilka skyddsåtgärder företaget är berett att vidta och vilka särskilda hänsyn man är beredd att ta bl.a. sommartid, semestertid, fredag eftermiddag, för att motverka de olägenheter som verksamheten ger. Jag vill vidare se vilka bullernivåer företaget föreslår för de olika arbetsmomenten.

Jag önskar få besked när ärendets täktplan och MKB kungörs.

Elisabeth Fellenius, Eriksbergsgatan 30, 114 30, Stockholm.

Svar: Synpunkter rörande buller och arbetstider besvaras i avsnitt 1.2.

Kungörelse och inbjudan till samrådsmöte gjordes i DN och NVP.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

2.10 2017-06-08

Synpunkt: Jag är fastighetsägare till fastigheten Värmdö Stora Kovik 1:181 och kan enbart acceptera att Frentab Anläggning AB får förnyat/förlängd tillstånd för krossen och bergtäkten med sprängning var fjortonde dag.

Däremot är jag emot Frentabs utökad verksamhet med mer frekventa sprängningar och flera transporter per dag eftersom det i hela Kovik/Skeviksstrandsområdet nu dras in kommunalt VA och en detaljplan kommer inom kort. Då kommer hela området med största sannolikhet att få mycket flera permanentboende. I Frentabs verksamhetsbeskrivning saknas redovisning av hur många transporter/dag det är nu. Tillfartsvägarna som finns nu är få, smala och krokiga och räcker absolut inte till för en ökning både av boende samt en utökning av tunga transporter, de är redan idag kraftigt trafikerade av tunga lastbilar. Mycket hög risk för tillbud och olyckor i trafiken.

Kompostering av hästgödsel och annat organiskt material innebär dålig lukt och det har inte heller redovisats hur man ska hantera och ta bort. Det redovisas inte heller hur man ska hantera avfall.

En sänkning av grundvattennivån, vad det betyder för hela området i form av sättningar i marken, etc i hela omgivningen är oklart för att inte tala om risker med kontaminering från avfallshanteringen.

Med vänliga hälsningar, Joanna Hornatowska, Herdevägen 13A, 16344 Spånga

Svar: Vid maximalt uttag av berg kommer sprängning, beroende på hur stor mängd berg som loss hålls vid varje sprängning, uppgå till 10-15 st per år. Krossen kommer att drivas kontinuerligt. Genomsnittligt antal, under hela den ansökta drifttiden, sprängningar per år beräknas vara cirka 5

Synpunkt: REVISION a från Stora Kovik 1:122. Den oreviderade kan annulleras.

Yttrande beträffande er skrivelse 2017-05-23 angående Frentab Anläggning AB s planerade fortsatta och utökade arbete med bergtäkt mellan Lilla Kovik och Koviks Träsk i Nacka kommun inom Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka kommun.

Fick er rubricerade sent omsider och var då inte beredd på att komma in med synpunkter men här kommer i all hast och i princip med vändande post några synpunkter och funderingar över rubricerat. Har nu hunnit titta lite till på era handlingar beträffande rubricerat. Här kommer därför också i all hast min revision a i ärendet.

1/ Grundvattnet

Frentab vill sänka grundvattennivån. Detta innebär att vi som har borrhade brunnar får ökad risk för minskad vattentillgång och saltvatteninträning!

Hur förhindrar Frentab att detta sker? Står Frentab för kostnaden som då uppstår?

2/ Dofter

Kompostering av hästgödsel kan göra det svårt att känna andra dofter från anläggningen? Det kan också rinna ned rester av komposteringen i det sänkta grundvattnet.

3/ Giftigt avfall

Vad jag förstår har Frentabs granne SUEZ tillstånd för en maximal mängd giftigt avfall. Är tanken att SUEZ ska dela med sig av sitt tillstånd för giftigt avfall till Frentab eller är tanken att mängden giftigt avfall vid Koviks Träsk får bli större i framtiden än idag?

4/ Lagnövägen

Det blir ökande tung trafik på Lagnövägen. Lagnövägen är smal och slingrande. Om två lastbilar möts på Lagnövägen, kommer det då samtidigt att finnas plats i vägrenen för cyklister och/eller gående med barnvagn? Reducerad hastighet på Lagnövägen, gång- och cykelbana med belysning kommer att behövas längs hela Lagnövägen till Skevik. Med så många bilar, som Frentab kommer att ta emot, lär det väl behövas trafiksignaler och övergångsställe på Lagnövägen. Ni nämner lägsta förväntade antal bilar är 353 bilar. Inkluderar den siffran returkörning för lastbilarna eller blir siffran egentligen 2 x 353 bilar?

5/ Buller

Buller hörs rejält redan idag trots att vi bor på 1000 m avståndet från anläggningen. Finns inte mycket naturliga bullerhinder. Ibland får man ta en paus i utomhussamtal för att höra varandra, när det bullrar som värst! Det lär bli ett kontinuerligt buller under arbetstimmarna med hanteringen av lasten från så många bilar!

6/ Hälsorisk

Hur blir det med dammet? Det kommer förmodligen att lägga sig som en hinna på trädens blad inom ett stort avstånd från anläggningen. Dammet kommer säkert att spridas över större ytor än 1000 m avståndet. Gustavsberg, Norra Lagnö, Insjön, Velamsund, Skevikstrand och Tynningö ligger inte alltför långt bort. Jag vill inte få några rester från anläggningen över min fastighet! Blir det säkert för barnen att leka ute torra dagar vid fel vindriktning?

7/ Rådighet

Nacka kommun tycks äga marken. Kommer Nacka kommun låta Frentab hyra marken i "evinnerlig" tid?

8/ Fornminnen

Beträffande fornminnen så finns det en gammal stensatt kanal för vattenavrinning från Koviks Träsk där bävrarna brukar hålla till. Kanske döljer högarna med borrhax stensättningen nu.

9/ Fastighetsvärdena

Fastighetsvärdena inom ett större område än det inom 1000 m kan påverkas negativt om Frentabs planer på utökning kommer att bifallas. Risken finns att pantens värde hos banken kan minska och att omförhandling av befintliga lån måste ske till fastighetsägarnas nackdel.

10/ Utökat krets för samråd

Antar att era handlingar jag försöker besvara här i all hast är någon typ av FÖRSAMRÅD. I det kommande samrådet bör ni fråga fastighetsägare i en vidare utsträckning. Boende i Norra Lagnö och på Tynningö kommer också att bli påverkade. Dels av det som jag har skrivit ovan samt dels av att de nyttjar Lagnövägen för sina arbetsresor och övriga resor till Stockholm. Är de nu lyckligt okunniga i Frentabs planer, som kommer att påverka även dem?

11/ Sammanfattningsvis

Jag är alltså emot en förlängning av Frentabs verksamhet vid Lilla Kovik i Nacka kommun. Förutsätter att det blir en städad avveckling av den pågående verksamheten, när nuvarande avtal löper ut!

Ingmar Jegelius, Ägare till Stora Kovik 1:122

Svar: Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

Komposteringen av hästgödsel kommer att ske i ett slutet system utan risk för läckage till grundvattnet. För ytterligare information om dofter se avsnitt 1.5.

Frentab avser inte att hantera farligt avfall inom verksamhetsområdet utan yrkar endast att få ta emot farligt avfall för att inte bryta mot villkor enligt tillståndet om en transport av massor skulle vara förorenad. Frentabs verksamhet är inte beroende av Suez Recyclings tillstånd och verksamhet, däremot kommer de kumulativa effekterna från båda verksamheterna beskrivas i MKB.

Antalet trafikrörelser inkluderar även returlassen. För ytterligare information om trafik och säkerhet se avsnitt 1.1.

Se avsnitt 1.2 för information om buller.

Damningen från verksamheten beskrivs i avsnitt 1.4.

Frentabs avtal med Nacka kommun påverkas inte av tillståndet till verksamheten vilket prövas enligt miljöbalken. Frentab har tillgång till marken för tillfället men behöver eventuellt komma överens med kommunen om verksamheten förändras eller om framtida markanvändning påverkas av verksamheten.

Den stensatta kanalen finns redovisad i riksantikvarieämbetets karttjänst fornsök och eventuell påverkan på den kommer att redovisas i ansökan. Frentab känner inte till att kanalen skulle vara täckt av borrhax.

Under det tidiga samrådsmötet med länsstyrelsen samt Nacka och Värmdö kommun bedömdes det tillräckligt med utskick av underlag till fastighetsägare inom 1000 meter från verksamhetsområdet, därutöver har fastighetsägarna i Koviksudde och Skeviksstrand fått underlaget sig tillsänt. Det anses inte nödvändigt med ytterligare utskick till boende längs med eller nyttjare av transportvägen. Däremot kungjordes samrådet i dagspress, dagens nyheter och Nacka Värmdöposten. I samband med kungörelsen bjöds det också in till ett öppet samrådsmöte för allmänheten.

Synpunkt: Jag, fastighetsägare till Stora Kovik 1:97 motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Med ovanstående ter det sig naturligt att jag även motsätter mig ett utökad tillstånd.

Med vänliga hälsningar, Magnus Westerdahl, Dianavägen 10, 134 32 Gustavsberg, magnus.westerdahl@hotmail.com / 0702-461903

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Har med stor förvåning läst igenom ansökan om utökade tillstånd för anläggningen i anslutning till Koviks återvinnings central.

Att godkänna en förlängning av befintligt tillstånd för att utnyttja berget till krossmassor som redan göres är inget problem med men när berget är slut skall verksamheten avslutas och marken återställas till skogsmark.

Anledningen är mycket enkel vi har idag en väl fungerande anläggning för att ta hand om det avfall som ansökan innehåller på granntomten.

Efter mycket arbete från miljögrupper mm. så har vi kontroll på vad som släpps ut i form av volymer, avfallvätskor och innehåll på befintlig anläggning.

Marken och omgivningarna tål inte 2 avfallsanläggningar på samma plats med dess risker för lukt, ljud och avsöndring, samt grundvattenproblematiken.

Att utöka verksamheten med betongstation och asfaltsverk kommer tillsammans med de andra verksamheterna belasta ett vägavsnitt på Norra Langnö vägen som inte tål en större belastning.

Vi har förutom Kovikstippen en borrhåls tipp som Värmdö kommun vill ha bort men Länsstyrelsen förhåller ärendet så att verksamheten kan pågå trots Värmdö kommuns önskan att avsluta tillståndet.

Det finns också en Golfanläggning med ca. 1100 medlemmar och ca 170 spelare per dag som tar sig till golfklubben på detta vägavsnitt.

Vi har ytterligare utökning av vägbelastningen när Koviksudde och Norra Langnö får vatten och avlopp och stadsplanen ändras med större byggnadsvolymer och fler permanent boenden inom nära avstånd till dessa tungt trafikerade anläggningar så kommer olycksrisker och miljöpåverkan avsevärt öka utan ett utökad tillstånd för Frentab.

Därför är jag inte för en utökad aktivitet på Frentabs nuvarande anläggning i anslutning tillgrannen Kovikstippen vilket väl kan hantera de massor som behövs tas omhand.

Vi behöver ingen okontrollerad sopstation som påverkar boenden i vår närhet eller utökning av tungtrafik på Norra Langnö vägen.

Bästa Hälsningar, Hans Eriksson

Svar: Den till ansökan bifogade MKB kommer att beskriva de kumulativa effekterna av Frentabs verksamhet och Suez avfallsanläggning.

Frentab vill förtydliga att den planerade verksamheten skiljer sig från den på Suez avfallsanläggning på flera sätt och att det inte avses deponeras avfall inom verksamheten. De massor som inte går att avyttra efter sortering och behandling kommer att nyttjas till efterbehandlingen av området.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

2.11 2017-06-09

Synpunkt: Jag, fastighetsägare till Stora Kovik 1:109 motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergstakt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län. Jag yrkar har med På nollalternativet punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Med vänlig hälsning, Ernst Knälmann

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Jag, fastighetsägare till Stora Kovik 1:108 motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergstakt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Med ovanstående ter det sig naturligt att jag även motsätter mig ett utökat tillstånd

Susanne och Tomas Hellström Heravägen 3 13432 Gustavsberg /
0708207675

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Det är med stor förvåning som vi har tagit emot er information om att ni tänkt ansöka om tillstånd för fortsatt bergstakt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1.

Som boende i direkt närområde är det givetvis inte något vi varken vill se, höra eller känna lukten av som ni förstår.

Grundproblemet är tanken om att man (läs företag) kan fortsätta förstöra vår skärgårdsmiljö. Det är baserat på att det för många år sedan tycktes vara helt acceptabelt att lägga en sotpipp där eftersom den låg avsides "ute is skärgården" och inte hade någon bofast befolkning att tala om i närheten.

Som ni vet ser det inte ut så idag. Förutsättningarna är helt annorlunda; fler och fler flyttar ut och bor permanent i vårt område som är i direkt närmiljö till den hemska soptippen och även numera, tyvärr, även till krossen.

Det känns helt främmande att ni vill ansöka om att utöka och också få fortsatt tillstånd för er verksamhet och att ni dessutom vill utöka den med förvaring av farligt avfall, sänkning av grundvattennivån, öka antalet transporter m m, m m. Det förstår ni själva att en sådan verksamhet vill ingen ha i sin närmiljö där man bor. Det är därför det finns industriområden. Där bör er verksamhet förläggas, inte i skärgårds- eller boendemiljö!

Dessutom finns väl ingenting som heter att man får tillstånd att "för all framtid få fortsätta återvinna berg och annat naturmaterial". Ett sådant avtal kan ingen av oss ingå överhuvudtaget. Alla avtal är tidsbegränsade.

Det finns såklart många argument för att ni inte ska få fortsätta er verksamhet och sannerligen inte få tillstånd för att utöka den. Det känns helt galet att vi som boende i närmiljö överhuvudtaget ska behöva komma med argument till varför ni inte ska få fortsätta med er verksamhet men för att förtydliga har vi listat några av dem nedan:

Det är i direkt anslutning till vårt bostadsområde

Det är också i direkt anslutning till Nacka naturreservat

Det kommer att ge mer buller

Antalet transporter kommer att utökas till en oacceptabel nivå

Slitaget på vägarna kommer att öka vilket i sin tur kommer att göra trafiksäkerheten för alla bilister sämre

Avgaserna i närområdet kommer att öka

Högt ljud från krossen och från sprängningarna

Transporterna kommer att ge mer damm och nedsmutsning av vägarna

Det ger en väldigt negativ miljöpåverkan och är helt emot dagens ambitioner från samhället att minska miljöpåverkan

Sänkning av grundvattennivån är helt oacceptabelt

Betong- och asfaltsfabrik.....behöver vi ens kommentera det.....

Det kommer, oavsett vad ni säger, att ge lukt av organiskt avfall

Tillstånd att få lagra farligt avfall som bilbatterier, fordon m m. Den behöver vi inte ens kommentera.

Området där ni håller till idag är redan tillräckligt förstört. Att ni som företag förstör naturen på det viset är inte i linje med det som alla strävar efter

Vi har haft dödsfall på Lagnövägen tidigare på grund av tung transport. Det SKA inte bli ytterligare liv som släcks för att det ska köras tunga företagstransporter!

Vi måste värna om miljön och det som vi lämnar efter oss till våra barn!

Hälsningar, Anna Karin Sjölund och Rolf Hellström. Boende i Stora Kovik

Svar: Synpunkter rörande omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt

1.3.

Att tillstånd enligt miljöbalken söks utan tidsbegränsning är ingen ovanlighet, däremot pågår det förhandlingar mellan Frentab och Nacka kommun angående ett arrendeavtal för marken. För att bedriva verksamheten behöver Frentab både tillstånd enligt miljöbalken att bedriva verksamheten samt tillgång till fastigheten, via avtal med fastighetsägare, Nacka kommun, eller eget ägande av fastigheten.

De framförda synpunkterna kommer att bemötas i ansökan och dess bilagor, främst MKB.

Ytterligare information rörande trafik, buller, damm, och lukt ges i avsnitt 1.1, 1.2, 1.4 och 1.5.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Frentab avser inte att hantera farligt avfall inom verksamhetsområdet utan yrkar endast att få ta emot farligt avfall för att inte bryta mot villkor enligt tillståndet om en transport av massor skulle vara förorenad. Därutöver kan vissa farliga kemikalier som smörjoljor och liknande till maskinerna komma att lagras inom området, det rör sig dock om mindre mängder och några ton är det inte frågan om.

Synpunkter: Måste komma med några synpunkter angående brevet vi fick härom dan.

Vi är en familj som bor på Jupitervägen vi har nu blivit drabbade av detta på grund av tung trafik.

Förut kunde man cykla på lagnövägen ta sig till vänner, skola, bussförbindelser o.s.v. som läget är idag är det med livet som insats tung trafik var 3 minut på smala vägar där trafiken ligger på våran raka runt 70km/h och vissa tider när det ska passas bilfärja då kan hastigheten ligga på 90. Jag vågar inte släppa ut min 10-åring idag hur blir det då sen?

Buller nivån är redan nådd.. utökas den kan man helt enkelt inte vara ute. Dagtid nu är det redan för högt.

Priserna kommer att sänkas kraftigt på tomter Och vem vill köpa detta oväsen?

Grundvattennivån kommer att sänkas dvs-sinande brunnar, Saltvatteninträngningar. Kemikalier/gifter mm listan kan göras lång.

Vi flyttade hit för tillgång av naturreservatet som ligger i detta område, en lugn skön miljö.

Därför motsätter vi detta starkt. Mvh Jupitervägen 1:118

Svar: Synpunkter rörande trafik och buller besvaras i avsnitt 1.1 och 1.2.

Eventuell påverkan på fastighetspriser anses inte utgöra en fråga som ska behandlas i MKB. Därutöver önskar Frentab framföra att prisutvecklingen för fastigheter främst påverkas av fundamentala faktorer som räntenivån, disponibel inkomst, utbud av fastigheter, efterfrågan på fastigheter och arbetsmarknadens storlek. Därutöver kan psykologiska drivkrafter utgöra drivkrafter på fastighetspriser. Psykologiska drivkrafter kan utgöras av den

upplevda betydelsen av störande verksamhet till exempel en bergtäkt eller tillgång till havsnära boende eller närhet till en stadskäma.

De psykologiska drivkrafterna varierar kraftigt över tid och har väldigt lågt förklaringsvärde för prisutvecklingen. Vid studier genomförda av Engström 2008 av prisutvecklingen för småhus i närhet av kärntekniska anläggningar har inga effekter kunnat ses av den potentiella psykologiska negativa drivkraften som folkomröstningen om kärnkraften och olyckan Harrisburg (1980), Tjernobylyolyckan (1986) liksom tillbudet i Forsmark (2006).

Därutöver bedöms den omfattande verksamheten som Suez bedriver och som har bedrivits på platsen under lång tid utgöra en liknande psykologisk drivkraft som täktverksamheten med mera som planeras.

Detta sammantaget gör att Frentab inte förväntar sig någon märkbar förändring av prisutvecklingen i området på grund av en utökad verksamhet i enlighet med ansökan.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkt: Nej!!

Motsätter mig era planer.

Redan nu är det mycke tungtrafik, bilar och cyklar på väg 622. Vi behöver inte mer (buller, damm, lukt eller tungtrafik).

Mvh, St Kovik 1:13, Sjöallen 21, Kersth-Marie Stenqvist

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten. Ytterligare information kring trafik, buller och damm finns i avsnitt 1.1, 1.2 och 1.4.

Synpunkt: Vi, fastighetsägare till Stora Kovik 1:215, motsätter oss å det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka Kommun, Stockholms Län. Vi röstar därför på nollalternativet, punkt 13.1 i samrådsunderlaget. Med detta ter det sig naturligt att vi även motsätter oss ett utökat tillstånd.

Med vänlig hälsning, Johan & Sofia Ekstrand, Hamnuddsvägen 11, 134 32 GUSTAVSBERG

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Ett starkt NEJ efter att läst protokollet från WSP daterat 2017-02-06!

En fråga - varför får vi protokollet så sent?

När vatten och avloppsutbyggnaden är klar 2018 kommer antalet fast boende öka markant i vårt område. Redan i dag är det mycket störande med krossen och all trafik.

Hans Broberg, Hamnuddsvägen 7, 134 32 Gustavsberg

Svar: Det bilagda protokollet från Frentabs möte med Nacka och Värmdö kommunen samt Länsstyrelsen i Stockholms län var avsett att bidra till öppenhet genom att visa vad som skett tidigare i processen.

Synpunkter rörande omgivande bebyggelse, buller och trafik besvaras i avsnitt 1.3, 1.2 och 1.1.

Synpunkter: Jag, fastighetsägare till Stora Kovik 1:100, motsätter mig på det bestämdaste ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Med ovanstående ter det sig naturligt att jag även motsätter mig ett utökat tillstånd.

Det finns många skäl till detta.

Att området ligger i direkt närhet till ett naturreservat torde vara skäl nog att avslå ansökan.

Att trafiken ökar markant, framför allt den tunga trafiken som redan krävt ett dödsoffer, är ett annat skäl. Att våra barn som åker buss till och från skolan ska göra det med livet som insats känns förfärligt.

Att Frentab beviljades tillstånd från första början är ett skämt då det är vida känt att de absolut inte håller vad de lovar utan bryter både bullernivåer och tidsramar.

Att bevilja något som äventyrar natur och djurliv och dessutom påverkar livssituationen för de boende i närområdet är inget annat än kriminellt.

Avslutningsvis som många redan sagt: gör om och gör rätt!

Gustavsberg 2017-06-08, Heléne Carne, 0709-169665

Svar: Den till ansökan framtagna MKB kommer att beskriva eventuell påverkan på angränsande naturreservat samt övrigt omgivande intressen såsom bebyggelse och naturmiljö.

Synpunkter rörande trafik, buller besvaras i avsnitt 1.1 och 1.2.

Frentab har och kommer att innehålla sina villkor.

Synpunkt: Med anledning av att vissa sakägare erhöll samrådsunderlag först den 26/5 och att vissa sakägare inte ens fått del av samrådsunderlag per brev samt med anledning av helgdagar och studentexamens förutsätts att svarstiden förlängs minst fram till midsommar.

För er information kan ex. Nacka Golfklubb inte svara innan de har hållit sitt årsmöte.

Tacksam för bekräftelse på detta med vändande e-post.

Hälsningar, Camilla Mattsson, Skeviksstrandsvägen 20, 134 32
Gustavsberg, Telefon: 08 28 60 05, Mobil: 070 979 92 55

Svar: Frentab och WSP beklagar om det skulle vara så att någon fastighetsägare inte fått del av samrådsunderlaget via post.

Avseende svarstiden så bedömdes två veckor vara tillräckligt då verksamheten till stora delar är känd av de närboende. Därutöver har ett fåtal fastighetsägare inkommit med synpunkter efter att den angivna tiden gått ut men dessa har behandlats som inkomna under svarstiden.

Synpunkt: Vi (jag och barnen) i fastighet Stora Kovik 1:50 motsätter oss ett förnyat tillstånd för Frentab enligt den skrivelse vi har fått.

Vägen som är den väg vi varje dag åker för att ta oss in mot stan och olika aktiviteter (som golfbanan och bussen) är idag alldeles för farlig för både bilister, cyklister och gångtrafikanter. Barnen kan idag inte själva ta sig till golfbanan som ligger bara några kilometer bort utan måste alltid ha skjuts med bil för att vägen är för farlig att vistas på.

Och till den busshållplats som vore den absolut bästa att nyttja för alla oss boende på Koviksudde/Skeviksstrand och Norra Lagnö som åker in till stan är det alldeles för farligt att cykla, varför vi måste ta bilen och ställa den på infartsparkeringen som alltid är överfull.

Det är så dumt på alla sätt och vis (inte minst miljömässigt).

Om man däremot såg till att vägen breddades och cykelbana byggdes (vilket borde ha gjorts för länge sedan) så skulle det kanske komma i en annan dager. Om det inte innebär andra olägenheter som lukt, damm, buller, vattenbrist mm som beskrivs. Om det får sådana konsekvenser måste det ju finnas bättre ställen att placera en sådan anläggning på än nära ett bostadsområde under utveckling med massor av barnfamiljer och ännu fler på ingång...

Hälsningar, Sara, Axel och Lova Böhlmark, Stora Kovik 1:50

Svar: Synpunkter rörande trafiken besvaras i avsnitt 1.1.

Ytterligare information rörande lukt, damm och buller ges i avsnitt 1.5, 1.4 och 1.2.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkt: Jag som fastighetsägare till Stora Kovik 1:103 motsätter mig ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Med ovanstående motsätter jag mig självklart även ett utökat tillstånd.

Att man från början gav Frentab tillstånd att anlägga en stenkross som gränsar till ett naturreservat är bara det helt bedrövligt. Att vi som bor i närområdet också under flera år fått stå ut med ännu mer buller, damm och kraftigt utökad tung trafik på en redan hårt trafikerad Lagnöväg gör inte saken bättre. Vi cyklar inte längre till bussen pga den stora risken att bli nedvräkt i ett dike när lastbilarna svishar förbi. Ofta ligger också lastbilarna i diket och vad jag vet så är det väl minst en dödsolycka där Frentabs eller soptippens lastbilar har varit inblandade.

Att dessutom sänka botten i krossområdet innebär en stor risk att vi blir av med vattnet i våra brunnar. Finns det vatten kvar blir det troligtvis förorenat av saltvatteninträngning och skitvatten från tippen som sprids i sprickorna som uppstår vid sprängningarna. Vi som inte på x antal år kommer att få kommunalt vatten.

Lagring av farligt avfall samt en massa illaluktande massor är inte heller lämpligt i ett område där det bor många människor, varav många barnfamiljer. Det räcker med skitlukten från tippen!

Förstör inte det här området ännu mer utan placera krossen med tillhörande verksamheter på ett lämpligare ställe!!

Gör om och gör rätt!

Koviks Hagar 170608, Mvh, Carina Vikarby, Dianavägen 12, 134 32 Gustavsberg

Svar: Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkter rörande lukt besvaras i avsnitt 1.5.

I MKB kommer en alternativredovisning att ingå i vilken alternativa lokaliseringar kommer att redovisas.

Synpunkt: Som fastighetsägare till Stora Kovik 1:94, motsätter vi oss ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering med tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Förutom de självklara naturpåverkande orsakerna, med bland annat gränsande naturreservat och störningar för oss närboende, bör trafiksituationen vara tillräckligt för att inte förlänga eller förnya tillståndet.

Vi yrkar härmed på Nollalternativet, punkt 13.1 i samrådsunderlaget, och motsätter oss även ett utökat tillstånd.

Värmdö 2017-06-08, Magnus Sundberg och Laila Melin, 0707 33 85 00

Svar: MKB till ansökan kommer att beskriva påverkan som verksamheten kan komma att innebära på naturreservatet, omgivande bebyggelse och transporter.

Ytterligare information om trafik ges i avsnitt 1.1.

Synpunkt: På uppdrag av Inger Skånberg – Wilhelmsson mejlar jag Stephan Norrby in hennes svar på ansökan.

Till: WSP Environment

Namn: Inger Skånberg - Wilhelmsson

”Jag har tagit del av samrådshandlingarna.”

Jag motsätter förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten inte fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas. Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Jag reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastad Lagnövägen kommer den att öka med ytterligare tung lastbilstrafik. Tillbud olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka då vägen är smal och kurvig. Samtidigt har det skett en stor inflyttning till Nacka som använder Lagnövägen.

Vi har redan i dag två allvarliga olyckor med inblandade från vårt närområde. Nacka den 8 juni 2017, Inger Skånberg – Wilhelmsson, Mobil. 0709154010

Svar: Då synpunkterna i stort överensstämmer med de lämnade av Stephan Norrby och Elizabeth Norrby hänvisas till svaret i avsnitt 2.8.

Synpunkt: Synpunkter från Ulf Tingström, fastighetsägare Stora Kovik 1:150

Generella synpunkter:

För det första vill jag ge en generell synpunkt på materialet (samrådsunderlaget) som för en privat fastighetsägare är svårbegripligt och ytterst summariskt. Mycket i texten tyder på att senare ospecifika utredningar ska göras (exempelvis buller och trafik). Annat är helt obegripligt, såsom tabell 5.1 där man summerat "teoretiskt största möjliga antal transporter" till 1576 st (å 15 ton), "teoretiskt minsta antal transporter" till 416 st (å 35 ton) och sedan "förväntad normalsituation" på 353 st (å 25 ton) som inte på något sätt ligger mellan de två angivna extremsituationerna. Hur ska detta tolkas? Är det ökningen av trafiken som avses eller är det den totala trafiken till och från verksamheten. Sidan 24 avslutas mitt i en ofullständig mening.

De tre angivna alternativen i kapitel 13 är obegripliga. För det första kan jag inte se någon som helst skillnad på Nollalternativet och Alternativ 2, båda innebär att nytt tillstånd inte meddelas.

Alternativ 1 däremot innebär att samtliga delar av Frentabs förslag godkänns. Det finns ju många delar inbegripna bland utökningsförslagen, men det kan väl knappast handla om "allt eller inget"?

Det som framgår med all önskvärd tydlighet är att området innehåller såväl viktiga natur- och rekreationsområden, vissa dessutom av sällsynt och känslig karaktär. Att ge sig ut på en vandringsled i direkt anslutning till ett industriområde låter inte särskilt hälsosamt och uppfriskande. Det kan tyckas uppenbart att stora förändringar i grundvattennivå mm kommer att påverka denna miljö mycket negativt.

Men. I första hand ligger detta område mycket nära vår egen fastighet och vi har främst två synpunkter. Den ena gäller påverkan på vår boendemiljö i Skeviksstrand och den andra gäller trafiken på väg 642, Lagnövägen.

Boendemiljön:

Skeviksstrand och Koviksudde är ett område där ett allt ökande antal familjer med både barn och vuxna bor och lever dag ut och dag in. Det är många, både äldre och familjer med små barn, som vistas i området under dagtid. Värmdö kommun ser Skeviksstrand och Koviksudde som ett prioriterat förändringsområde, som innebär att fritidshusområdet i framtiden blir i huvudsak permanentbostäder, totalt över 300 fastigheter. De som bor i området eller som flyttar hit lockas av den tysta och lantliga miljön, långt från storstadens buller och trafikstockningar. Vi persoligen har inte anledning att åka bort på vår ledighet utan befinner oss på hemmaplan för rekreation.

Fortsatt är många fastigheter rena fritidsfastigheter dit man åker för att semestra i lugn och ro. Egenföretagare i området har också sin arbetsplats i hemmet och vistas i området under dagtid. I den kommande detaljplanen finns också utrymme för en förskola, där barn ska kunna vistas i en god miljö under dagtid.

Historiskt har problemen från "tippen" varit många. Vindstilla dagar har stanken från hushållssopor legat tung, nedskräpning runt vägar och även in i området har varit stor och mycket otrevlig, flugor och måsar har trivts bra i närområdet och förpestat vår utemiljö.

På senare tid har detta blivit bättre, då anläggningen skiftat karaktär. Men, istället har vi dessvärre drabbats av en annan förorening – nämligen buller. Detta buller är mycket beroende av vindriktning mm, men vissa dagar vill man inte vara ute alls eftersom bullret stressar kropp & själ. Det är ett konstant malande ljud, som man får anta kommer ifrån krossning. Förutom obehaget är det väldokumenterat att buller skadar den fysiska hälsan.

Vid minst två tillfällen under de senaste åren har det dessutom brunnit på "tippen" där närområdet har dränkts av giftig rök.

Trafiken på väg 642, Lagnövägen

Väg 642 mellan Insjöns trafikplats och Skeviksstrand är en smal väg till stora delar med mycket kort sikt p.g.a. både kurvig och backig sträckning. Hastighetsbegränsningen är 70 km/h. Det finns ingen vägren och dessutom kantas den under långa sträckor av både bergväggar och järnräcken. Trafikmängden av alla slag ökar ständigt, pga utflyttning till Skeviksstrand och Norra Lagnö, samt Trafikverkets beslut att lägga flytta bilfärjeanslutningen till Tynningö vid Norra Lagnö istället för Waxholm.

Som underlaget visar är den tunga trafiken en stor andel (17 % eller nästan vart 5 fordon). Samtidigt vistas på denna sträcka ett allt ökande antal cyklister. Vår familj är försöker i allt större utsträckning att pendla med elcykel till våra arbeten i stan och då är denna samma vägsträckningen den enda praktiska anslutningen till cykelvägarna vid Insjön. Det är med livet som insats man cyklar på denna vägsträckning, eftersom både stressade Tynningöbor och lastbilschaufförer på väg till anläggningarna i Kovik regelbundet kör om trots begränsad sikt. Senast förra veckan prejadades jag av vägen av en långtradare då denna fick möte under omkörning. Det finns ingenstans att ta vägen, eftersom det inte finns någon vägren. När vår dotter för en tid sedan missade att kliva av på rätt hållplats och började gå längs vägen tillbaka hemåt kände hon sig tvungen att gå ner i diket för att ta sig fram på ett någorlunda säkert sätt.

Trafiksituationen är alltså redan i dagsläget mycket farlig. En utökning av trafiken enl. underlaget tillsammans med den mycket vaga skrivningen i kapitel 11.1 att "Vid utökad verksamhet i Kovik bör Lagnövägens standard förbättras" är helt oacceptabelt. Att stora delar av vägen ligger i Nacka kommun, som ser detta som en avkrok av kommunen har väl troligen inte hjälpt situationen vare sig historiskt eller i framtiden.

På sid 3 och 4 i dokumentet återfinns fem bilder tagna 8 juni 2017 från väg 642 och sträckningen mellan Skeviksstrand och avfarten från väg 622 mot Norra Lagnö. Bilderna visar tydligt vägens karaktär och hur farlig vägen är för

oskyddade trafikanter där tung trafik dundrar fram redan idag. Värt att notera är att under de 9 minuter bilderna togs, passerade 10 tunga lastbilar.

Summering

Med den information som finns tillgå i underlaget och med vår erfarenhet av nuvarande situation, verkar det inte bättre än att samtliga inblandade parter vill att denna verksamhet inte bara skulle få fortsätta obehindrat, utan dessutom utökas med tung industri som asfaltverk eller betongproduktion. Detta är för oss helt obegripligt och vi motsätter oss detta å det bestämdaste.

Att Nacka och Värmdö kommuner har egna intressen i denna fråga är uppenbart, men åtminstone i Värmdö kommun finns alternativa platser för denna typ av verksamhet. Närmaste bergtäkt och kross ligger endast 4 km längre ut på 222:an och i direkt anslutning till motortrafikleden (i området bakom Stora Coop Värmdö).

Svar: Frentab tackar för de bilagda bilderna, vilka utelämnats av utrymmesskäl.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

De redovisade alternativen kommer att utvecklas i den kommande MKB och syftar till att utgöra en jämförelse mot det ansökta alternativet.

Alternativredovisningen kommer också att innehålla alternativa utformningar.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB.

Synpunkter rörande den omgivande bebyggelsen och buller besvaras i avsnitt 1.3 och 1.2.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Som Frentab uppfattar det rör sig den nämnda bergtäkten och krossen bakom Stora Coop Värmdö om Ekobacken, som JM Entreprenad sedan en tid driver. JM Entreprenad arbetar med utvecklingen av Ekobacken Företagspark öster om Värmdö Marknad i Gustavsberg. Detta område ska bli ett industriområde och är inget långsiktigt alternativ till den ansökta verksamheten.

Synpunkt: När jag fick ta del från WSP angående ansökan från Frentab anläggning AB om tillstånd för fortsatt bergtäckt mm, stärker det min syn i ärendet och mitt svar blir NEJ till en fortsättning!

Med vänlig hälsning, Raymond Brun, Stora Kovik 1:174, Fenderstigen 5, 134 32 Gustavsberg

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: På uppdrag av Bo Valfrid Johansson mejlar jag Stephan Norrby in hans svar på ansökan.

Han har ingen pc eller mejladress.

Namn: Bo Valfrid Johansson

”Jag har tagit del av samrådshandlingarna.”

Jag motsätter förlängt och förnyat tillstånd för Frentab.

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten inte fortsätter att drivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång.

Ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan inte tillåtas. Bolaget har inte kunnat komma tillrätta med buller och damm från krossen.

Jag reagerar även på att grundvattnet måste sänkas.

Angående trafiken på en redan idag tungt belastad Lagnövägen kommer den att öka med ytterligare tung lastbilstrafik. Tillbud olyckor med lastbilar inblandade har hänt och kommer säkert att öka då vägen är smal och kurvig. Samtidigt har det skett en stor inflyttning till Nacka som använder Lagnövägen.

Vi har redan i dag två allvarliga olyckor med inblandade från vårt närområde.

Nacka den 8 juni 2017, Bo Valfrid Johansson, Mobil. 0703587182

Svar: Då synpunkterna i stort överensstämmer med de lämnade av Stephan Norrby och Elizabeth Norrby hänvisas till svaret i avsnitt 2.8.

Synpunkt: Vi köpte vårt hus förra året i Koviksudde för att få närhet till både hav och stad i en fantastisk fin och lugn natur-, och skärgårdsmiljö.

Då såg vi fram emot att Frentabs avtal i Koviksanläggningen snart skulle gå ut. Med förfäran har vi nu fått reda på att de ansökt om nytt tillstånd och dessutom utökat tillstånd.

Vi motsätter oss denna ansökan med dessa anledningar:

Området runt Koviksudde och Skevikstrand är ett sk. prioriterat område där kommunen i dagsläget håller på att anlägga kommunalt vatten och avlopp. När detta är klart kommer fler hushåll att bosätta sig där permanent och utöka sitt boende eftersom att vi nu fått utökad byggnadsarea. Fler människor innebär också fler barn och husdjur.

Detta går helt emot att vi ska utöka avfallsanläggningen. Hur tänker kommunen kring detta? Man borde snarare avveckla hela avfallsanläggningen och bygga något mer passande, som t.e.x. affär eller skola.

Utökade transporter medför sämre miljö och större belastning på Lagnövägen som redan är hårt trafikerad.

Utökade transporter medför ökad risk för olyckor, Lagnövägen har inget mitträcke!

Utökad sprängning medför mer buller, stör både djur och människor. Det medför även damm och sämre miljö och hälsa.

Vi får en försämrad miljö/landskapsbild om verksamheten utökas (speciellt om fabriker tillåts).

Organiskt avfall, hästgödsel och matavfall medför dålig lukt, samt fåglar och nedskräpning. Det togs dessutom bort för många år sedan p.g.a detta!

Lagring av farligt avfall ökar risken för miljöförstöring, förstör vår vik och därmed havet.

Sänkta grundvattennivåer innebär större risk för dåligt vatten i viken och därmed havet.

Våra hus och tomter tappar i värde om detta går igenom, ingen vill bo nära en avfallsanläggning som dessutom förstör miljön, luktar och bullrar.

Tidsobegränsat tillstånd kan ej vara lagligt!

Varför är Frentab den enda aktören? Borde detta inte ut på förfrågan så andra företag får samma möjlighet i så fall?

Området ligger precis bredvid ett Naturskyddat område och borde inte heller därför få förstöras mer.

Anser också att vi har fått alldeles för lite tid på oss att motsätta oss detta. Vi fick brevet i förra veckan. Varför så sen information?

Man borde informera alla som använder Lagnövägen, t.e.x. Skeviks Gård, samt boende på Norra Lagnö.

Boende i Velamsund borde också informeras, eftersom de geografiskt är nära.

Har detta gjorts?

Hälsningar, Abigail & Stefan Segerberg, Stora Kovik 1:12

Svar: Synpunkter rörande omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.3.

Frentab vill förtydliga att "Kovikstippen", Koviks återvinningsanläggning, drivs av Suez Recycling AB, tidigare SITA. Den för samrådet aktuella verksamheten rör Frentabs bergtäkt där det också kommer att återvinnas och återanvändas massor samt komposteras gödsel. Någon behandling av matavfall är inte aktuell.

Synpunkter rörande trafik, buller och damm besvaras i avsnitt 1.1, 1.2 och 1.4.

Påverkan på omgivande vattenförekomster kommer att redovisas i den till ansökan bifogade MKB.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Eventuell påverkan på fastighetspriser anses inte utgöra en fråga som ska behandlas i MKB. Därutöver önskar Frentab framföra att prisutvecklingen för fastigheter främst påverkas av fundamentala faktorer som räntenivån, disponibel inkomst, utbud av fastigheter, efterfrågan på fastigheter och arbetsmarknadens storlek. Därutöver kan psykologiska drivkrafter utgöra drivkrafter på fastighetspriser. Psykologiska drivkrafter kan utgöras av den upplevda betydelsen av störande verksamhet till exempel en bergtäkt eller tillgång till havsnära boende eller närhet till en stadskäma.

De psykologiska drivkrafterna varierar kraftigt över tid och har väldigt lågt förklaringsvärde för prisutvecklingen. Vid studier genomförda av Engström 2008 av prisutvecklingen för småhus i närhet av kärntekniska anläggningar har inga effekter kunnat ses av den potentiella psykologiska negativa drivkraften som folkomröstningen om kärnkraften och olyckan Harrisburg (1980), Tjernobylolyckan (1986) liksom tillbudet i Forsmark (2006).

Därutöver bedöms den omfattande verksamheten som Suez bedriver och som har bedrivits på platsen under lång tid utgöra en liknande psykologisk drivkraft som täktverksamheten med mera som planeras.

Detta sammantaget gör att Frentab inte förväntar sig någon märkbar förändring av prisutvecklingen i området på grund av en utökad verksamhet i enlighet med ansökan.

Att tillstånd enligt miljöbalken söks utan tidsbegränsning är ingen ovanlighet, däremot pågår det förhandlingar mellan Frentab och Nacka kommun angående ett arrendeavtal för marken, bolaget har ett arrendeavtal som går ut 2019-02-28. För att bedriva verksamheten behöver Frentab både tillstånd enligt miljöbalken att bedriva verksamheten samt tillgång till fastigheten, via avtal med fastighetsägare, Nacka kommun, eller eget ägande av fastigheten.

I MKB kommer eventuell påverkan på det angränsande naturreservatet beskrivas.

Avseende svarstiden så bedömdes två veckor vara tillräckligt då verksamheten till stora delar är känd av de närboende. Därutöver har ett fåtal fastighetsägare inkommit med synpunkter efter att den angivna tiden gått ut men dessa har behandlats som inkomna under svarstiden.

Under det tidiga samrådsmötet med länsstyrelsen samt Nacka och Värmdö kommun bedömdes det tillräckligt med utskick av underlag till fastighetsägare inom 1000 meter från verksamhetsområdet, därutöver har fastighetsägarna i Koviksudde och Skeviksstrand fått underlaget sig tillsänt. Det anses inte nödvändigt med ytterligare utskick till boende längs med eller nyttjare av transportvägen. Däremot kungjordes samrådet i dagspress, dagens nyheter och Nacka Värmdöposten. I samband med kungörelsen bjöds det också in till ett öppet samrådsmöte för allmänheten.

Synpunkt: Vi motsätter oss av utökad verksamhet det räcker med den tipp vi har i anslutning till naturreservat . Fastighet 1:126 Uppdragsnr 10222480 Bo Strandberg.

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Jag motsätter mig förnyat tillstånd för Frentabs verksamhet och även den utökade verksamheten.

Den sköts inte bra idag, med störande ljud och mycket damm, men det är idag också mycket farligt att passera anläggningen på Lagnövägen. För ett par månader sedan passerade jag utanför Frentab och såg en stor stenbumling på vägen. Jag fick då välja att placera den mitt under bilen och hoppas att bilen inte tog i, eller frontalkrocka med en lastbil. Tyvärr var bumlingen stå pass stor att jag behöver byta underrede och drivaxel på bilen, Lyckligtvis är det tjänstebil och jag drabbas inte privat. Men någon tar ju smällen. Nästa gång kanske bumlingen inte går att köra över och det är en

cyklist i vägrenen, för det är det allt som oftast längst Lagnövägen, och då kan ytterligare en dödsolycka ske.

Det finns så många saker som talar emot ett förnyat tillstånd och att en utökad verksamhet dessutom skulle få tillstånd är helt galet.

Vänliga hälsningar, Marcus Törner, Stora Kovik 1:119

Svar: Synpunkter rörande buller, damm och trafik besvaras i avsnitt 1.2, 1.4 och 1.1.

Frentab beklagar händelsen med stenen på vägen och vill framföra att rutiner för att tillse att lastbilar inte överfylls har upprättats.

Synpunkt: Jag som fastighetsägare till fastigheten Värmdö Stora Kovik 1:28 har fått ta del av underlag utskickat av WSP på uppdrag av Frentab inför ett samråd enl. Miljöbalken 6 kap §4 och 4a.

Synpunkter och kommentarer:

Jag som fastighetsägare är emot Frentabs ansökan om fortsatt och utökad verksamhet samt ny verksamhet, det kommer beskrivas lite närmre längre ner.

Värmdö kommun satsar på att människor ska vilja bli permanent bosatta i området då de drar in kommunalt vatten och avlopp m.m. Jag förstår att man även vill skapa arbetstillfällen, men denna typ av verksamhet kommer ge en negativ effekt på permanent bosättning. Genom Frentabs planerade utökade verksamhet skulle man skapa en sämre miljö att bo och ha familj, barn och djur på genom möjliga föroreningar, buller, lukt samt ökad trafik av lastbilar och inte minst förstörda naturområden.

Lite djupdykning då, frågor samt synpunkter/kommentarer:

1. Jag tycker att rubriken och underrubriken på underlaget samt utskicket ska vara tydliga, man ansöker om en förnyelse av existerandet tillstånd samt ett antal helt nya tillstånd på verksamhet som förut inte förekommit på fastigheterna. Det har man inte tydliggjort i rubriken i utskicket. På Samrådsunderlaget står det "...tillstånd för fortsatt bergtäkt m.m." Dåligt.
2. Jag tycker att man i detta fall, i detta utökade "samråd", också borde ha ett fysiskt möte så som ett informationsmöte med oss intressenter, eller i alla fall företrädare för oss så som t.ex. Stora Koviks vägförening. Om det är planerat att hållas ett sådant så framgår det inte i utskicket. I samrådsunderlaget, under "samrådsprocessen" står det t.o.m. att det ska vara ett samrådsmöte.
3. I samrådet så ska miljöpåverkan redovisas, jag tycker inte man gör det i detta underlag. Under punkt 12.2 Friluftsliv, 12.3 Yt- och grundvatten, 12.4 Buller 12.6 Vibrationer och luftstötsvågor etc etc så står det att man ska låta utföra utredningar etc. Jag ställer mig frågande till detta. Varför har det inte gjorts innan samrådet? Man redovisar inte miljöpåverkan när man listar de olika möjliga miljöpåverkan och säger "vi vet inte hur mycket de kommer att påverka". Enl. min mening så är inte det här samrådsunderlaget komplett.

4. Jag vill att man beaktar hur den utökade verksamheten också påverkar djur i området, det kan vara hästar, hundar, vilda djur, fåglar, fisk osv.. (alltså inte bara människors hälsa)

5. Jag återkommer till att det inte har gjorts några analyser avseende miljöpåverkan innan samrådet vilket jag tycker är märkligt. Med avseende på grundvattnet så vill jag veta mer om hur grundvattnet påverkas då vi redan idag har problem med låga nivåer, detta är ett verkligt problem för alla. Grundvatten är ingenting som ska tas för givet eller som man ska riskera med ytterligare yttre påverkan. Vad menas med att man ska sänka nivåerna? Det behöver tydliggöras för denna vattenförekomst. Följs ramvattendirektivet och dotterdirektivet för grundvatten Direktiv 2006/118/EG, mer ingående analys vill jag ta del av i samrådet.

6. Man argumenterar om att verksamheten måste ligga nära där man bygger och transporter från t.ex. Norrland till Stockholm ökar koldioxidutsläpp osv, varför då inte beakta att man kan transportera med mer miljövänliga alternativ t.ex. biogasdrivna lastbilar, tåg etc etc? Istället vill man öka koldioxidutsläpp på plats; alla maskiner ska drivas med diesel, två fabriker ska byggas och drivas och kraftigt ökade transporter i området. Utöver det så vill man öka risken för utsläpp av farligt avfall och försämra boendes miljö med buller, illaluktande avfall och muddringsmassor, förstörda naturområden, rädda husdjur/djur, ökad partikelutsläpp samt vibrationer i mark m.m. m.m. Detta är inte en verksamhet man ska bedriva i närheten av boende, djur eller natursköna områden.

Med vänlig hälsning, Minna Jensen

Svar: Synpunkt rörande den omgivande bebyggelsen besvaras i avsnitt 1.3.

Frentab beklagar att rubriken på samrådsunderlaget upplevdes som missvisande. Vid formulerandet av samrådsunderlag krävs det en avvägning mellan tillgänglighet och samtidigt ta upp alla formella aspekter. I detta fall gjordes bedömningen att rubriken skulle bli allt för lång om samtliga verksamheter redovisades i rubriken.

Det planeras ett öppet samrådsmöte vilket kommer att vara öppet för vem som helst ur allmänheten. Inbjudan kommer att annonseras i lokalpressen.

Nivån av redovisningen av miljöpåverkan blir naturligt vag i ett samrådsunderlag då en viktig del i samrådet är att med hjälp från närboende, myndigheter och föreningar identifiera vilka konsekvenser som är viktiga att ta upp i ansökans MKB. Samrådsunderlaget beskriver vilka områden som kommer att påverkas av verksamheten.

Synpunkt: från Anders & Sofie Jiveby, Fastighet Stora Kovik 1:151, Skeviksstrandsvägen 64, 13432, Gustavsberg

Vi har synpunkter på Frentabs planerade utökning av sin verksamhet på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, "Kovikstippen".

Vi vill inte att Frentab ska beviljas vare sig nytt eller utökat tillstånd att bedriva sin verksamhet på Kovikstippen.

Med andra ord, ingen av de verksamheter som beskrivs under punkt 10 "Verksamhetsbeskrivning" ska tillåtas.

Vi tycker att verksamheten ska upphöra helt. Ju förr desto bättre.

Verksamheten stör för mycket redan idag. I synnerhet transportererna. De tillsammans med lukten från tippen är ju det som är mest påtagligt och direkt mätbart utanför tippens område. Belastningen på vägen från Kovikstippen ut mot Värmdöleden 222 är på tok för hög. Dessutom visar lastbilschaufförerna väldigt dålig hänsyn. Det är alltid ett orosmoment att åka den vägen, särskilt morgon och eftermiddag på vardagar. Att det inte skett fler fler olyckor där är ett under. Det är bara en tidsfråga innan det sker en allvarig olycka.

I och med att vårt område (Stora Kovik) nu detaljplaneras så bedöms inflyttning av barnfamiljer öka. I takt med det så passar tung trafik än mindre in i vårt närområde.

Vi tycker även att underpunkterna till punkt 12 "Förutsedd miljöpåverkan" ger en förskönad bild av den miljöpåverkan verksamheten i själva verket leder till.

Vi tror att området kommer påverkas betydligt mer negativt än så av en beviljad utökning och/eller förlängning av Frentabs verksamhet.

Vi vill att Frentabs ansökan om förnyat tillstånd avslås i sin helhet.

Vi vill istället att alternativ "13.1 Nollalternativ" i samrådsunderlaget ska antas.

Mvh Anders & Sofie Jiveby

Svar: Frentab vill förtydliga att "Kovikstippen", Koviks återvinningsanläggning, drivs av Suez Recycling AB, tidigare SITA. Den för samrådet aktuella verksamheten rör Frentabs bergtäkt där det också kommer att återvinnas och återanvändas massor samt kompostera gödsel.

Synpunkter rörande trafik, lukt och omvandling av omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.1, 1.5 och 1.3.

Samrådsunderlaget och den kommande MKB avser att beskriva den förväntade miljöpåverkan som verksamheten kan ha vid fullt utnyttjande av tillståndet. I den kommande driften kommer sannolikt inte tillståndet nyttjas fullt ut varför miljöpåverkan kan förutses bli lägre än den beskrivna. MKB kommer också att beskriva kumulativa effekterna av både Frentabs ansökta verksamhet och miljöpåverkan som Suez avfallsanläggning ger upphov till.

Synpunkt: Vi har en fastighet i Skeviksstrand och är berörda av den utbyggnad som ni ansöker om.

Har läst ert dokument och det är väldigt svårt att bedöma vad ni ansöker om i förhållande till nuvarande verksamhet. Bedömningen är dock att ni ansöker om en betydande volymökning liksom nya tillkommande verksamheter.

Konsekvenser som ni beskriver är lukt från avfallshantering vilket var ett av problemen med Kovikstippen. Volymökningen kommer att leda till en väsentlig trafikökning till omkring 1500 transporter per dag. Gör ca 125 transporter i timman. Nuvarande väg är knappast anpassad till det. Detta samtidigt som VA byggs ut i Skevik och fler fastboende. Även risker för grundvattenproblem leder till frågor.

I ert dokument anger ni ett antal problem men det finns ingen beskrivning som mer konkret visar hur ni ska hantera det och inte heller hur det mer

konkret påverkar omgivningen. Speciellt är det som utanförstående svårt att bedöma förändringar från nuvarande tillstånd.

Dessa är några frågor som är viktiga att tydligt belysa i fortsatt miljöbehandling.

Skulle inte i nuvarande läge och med detta underlag vilja se en utbyggnad enligt er plan

Med vänlig hälsning, Kennert Johansson

Svar: Synpunkter rörande trafik, lukt och utbyggnad av omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.1 och 1.5.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Den MKB som tas fram som en del av ansökan om tillstånd kommer att innehålla jämförelse med dagens situation vilket kommer underlätta bedömningen av förändringen som ett utökat tillstånd skulle innebära. Ansökan kommer också att innehålla förslag på skyddsåtgärder som kan mildra de negativa konsekvenserna från verksamheten.

Synpunkt: Vi äger fastigheten Stora Kovik 1:17 och vi motsätter oss starkt all form av utökat tillstånd för Frentabs verksamhet invid Velamsunds Naturreservat.

Några skäl till detta är följande:

Vägen

Lagnövägen är inte dimensionerad för den tunga trafik som går där idag. Det är redan en trafikfara! Har varit själv nära att bli påkörd av lastbilar som kommer från tippen och Frentab då chauffören håller på smsa och tar kurvorna på fel sidan. Ingen vägren, krokig väg med dålig sikt och smala vägbanor. Eftersom delar av vägen går rakt igenom Naturreservatet och därför inte kan utvidgas. I samrådsunderlaget står det att verksamheten ligger nära Gamla Skärgårdsvägen för att sedan ansluta till 222, medan det i realiteten först är fråga om transporter på själva Lagnövägen som alltså går igenom naturreservatet. I underlaget nämns inte ens det faktum att denna väg inte går att bygga ut med mindre än att göra intrång i naturreservatet. Det vore rimligare att denna typ av verksamhet ligger vid vägar som är dimensionerade för denna typ av trafik.

Vattnet

I underlaget skrivs att grundvattennivån kommer att sänkas. Många i området har egna brunnar och Värmdö kommun har indikerat att man inte har planer på att dra kommunalt vatten och avlopp på Gustavsbergs-sidan om Lagnövägen förrän långt fram i tiden. Förutom risk för sinande brunnar och saltvattenintag vid förändrade vattennivåer, är det också stor risk att gifter och gödsel kan tränga ner i grundvattnet och påverka vattenkvalitet för de boende i området.

Asfaltverk/betongverk

I underlaget till tillståndsansökan står det att asfaltverk/betongverk ev. ska byggas. Om krossverksamheten utökas och därmed restprodukterna får

större omfattning, är det ju orimligt att tro att Frentab INTE ska utöka krossverksamheten till att också inkludera t.ex. asfaltverk som 'tar hand om' restprodukterna. Ingen i området tror att Frentab i någon sorts altruistisk omsorg om naturreservatet eller de boende, kommer att i stället bekosta bortforsling av restprodukterna. Sen kommer frågan kring tider för verksamhet. Asfaltverk verkar inte kunna göras lönsamma om de bara är igång dagtid under vägarbetessäsongen. Med största sannolikhet kommer Frentab därför att söka dispens för att köra dygnet runt under sommarmånaderna. Om tillstånden för verksamheten väl utvidgats kommer det att vara mycket svårare att motsätta sig den sortens dispenser då t.ex. Nacka kommuns behov av asfalt blivit beroende av denna källa. Därför bör denna aspekt tydliggöras och motsättas redan INNAN ett tillstånd ges.

Bullret

Vi är många boende i området som hör bullret från krossen långt bortom säkerhetsavstånd. Ända bort till dagiset i Norra Lagnö! Det verkar som om Frentab inte ens nu håller sig inom bullernivåerna i deras nuvarande tillstånd. En oberoende mätning av detta är på sin plats för att ifrågasätta även det tillstånd de har nu. All utökning av verksamheten kan ju inte ge annat än mer buller. Med fler sprängningar, utökad trafik, och ytterligare verksamheter ställer vi oss frågande till hur bullernivåerna ska kunna hållas inom rimliga gränser. Särskilt om verksamhet kommer pågå dygnet runt.

Dammet

Runt om i naturreservatet ligger det så mycket damm att stövlar och skor blir grå när man går där. Vad det dammet innehåller i form av silikat och andra restprodukter kan omöjligt vara rimligt att det faller ut i ett naturreservat eller kommer ner i grundvattnet.

Lukten

Nu är det ofta en påträngande lukt från avfallsanläggningens håll vilket är bevis på att lukt och gaser färdas långt ifrån sitt ursprung. Både asfaltverk och hantering av avfall och gödsel som Frentabs utökade tillstånd skulle täcka, luktar mycket! Vilket betyder att inte bara vi som bor i det område som nu inkluderas i samråd utan även hela Norra Lagnö, Insjön och Kil kommer att påverkas.

Huspriserna

Det är väl känt att närhet till och direkt påverkan från industri med lukt, buller, damm, trafik, miljöpåverkan etc. drar ner huspriserna i området. Anledningen till att många av oss valt att bo här, är närhet till natur och lugn. En utökning av krossverksamheten med tillägg av asfaltverk är raka motsatsen till detta. Det värde vår fastighet hade när vi köpte den kommer att minska för oss som bor här i form av minskad boendekvalitet och i form av konkret värdeminskning av vår fastighet pga minskad efterfrågan om vi skulle vilja sälja och flytta.

Chris Jonkers & Marie Helene Magnesten, Jupitervägen 3

Svar: Då synpunkten i stort överensstämmer med synpunkter lämnade av Kersti och Tom Brennan besvaras synpunkter under avsnitt 2.9.

Synpunkt: Trots den korta tiden vi fått till att lämna synpunkter på detta så:

Motsätter vi oss all form av befintlig, fortsatt och utökad verksamhet som Frentab har och eventuellt söker tillstånd för på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län.

Skäl till detta:

Miljö och hälsofarligt avfall, hästgödsel samt giftiga ämnen som körs till fastigheterna och vid brytning av bergtäckt, framställning av betong och asfalt som alla kan bidra till sjukdomar och hälsoproblem, förstörda vattendrag, brunnar och yt/grundvatten.

Odörer, damm/aska, ett malande/bullrande ljud samt pipande/mullrande maskiner når redan idag stora ytor lång utanför aktuella fastigheter under större delen av dygnet, detta kommer bli olidligt och mycket påfrestande vid en ev. utökad verksamhet.

Om trafiken som går till/från Frentab och Suez kommer utökas från dagens ca. 350 fordon/dygn till ca. 1450/dygn kommer det krävas en ordentlig upprustning och breddning av hela Lagnövägen mellan gamla Skärgårdsvägen och Skeviksvägen.

Gång och cykelbana är ett krav om verksamheten ska fortsätta då Frentabs och Suez besökare är nonchalanta och rent utsagt farliga att möta eller ligga bakom då trafikregler inte verkar gälla dom.

Last säkras inte, det yr grus och annat, stenar faller av flaken, hastigheten överskrids ofta, stop och väjningsplikt respekteras ej, trafikljus vid in/utfarterna från fastigheterna behövs.

Om tillstånd beviljas kommer det troligen innebära det vi befarar enligt ovan, vi förutsätter att Frentab tar ev. kostnader för nödvändiga åtgärder som måste vidtagas såsom kommunalt vatten och avlopp, ersättning för motsvarande värdeminskning på vår fastighet mm.

Kristian Grahn och Sari Grahn, fastighetsägare. (fastighetsbeteckning Stora Kovik 1:110) Jupitervägen.13, 13432 Gustavsberg

Svar: Den kommande MKB kommer att beskriva förväntad påverkan på människors hälsa och miljö.

Synpunkter rörande buller och trafik besvaras i avsnitt 1.2 och 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

En eventuell värdeminskning av fastigheten på grund av ett förlängt och utökat tillstånd anses inte utgöra en olägenhet i miljöbalkens mening, däremot kommer störningarna från verksamheten att begränsas så långt som det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. För ytterligare information kring anslutning av kommunalt vatten och avlopp samt bebyggelseutvecklingen se avsnitt 1.3. Därutöver önskar Frentab framföra att prisutvecklingen för fastigheter främst påverkas av fundamentala faktorer som räntenivån, disponibel inkomst, utbud av fastigheter, efterfrågan på fastigheter och arbetsmarknadens storlek. Därutöver kan psykologiska drivkrafter utgöra drivkrafter på fastighetspriser. Psykologiska drivkrafter kan utgöras av den upplevda betydelsen av störande verksamhet till exempel en bergtäkt eller tillgång till havsnära boende eller närhet till en stadskärna.

De psykologiska drivkrafterna varierar kraftigt över tid och har väldigt lågt förklaringsvärde för prisutvecklingen. Vid studier genomförda av Engström 2008 av prisutvecklingen för småhus i närhet av kärntekniska anläggningar har inga effekter kunnat ses av den potentiella psykologiska negativa drivkraften som folkomröstningen om kärnkraften och olyckan Harrisburg (1980), Tjernobylolyckan (1986) liksom tillbudet i Forsmark (2006).

Därutöver bedöms den omfattande verksamheten som Suez bedriver och som har bedrivits på platsen under lång tid utgöra en liknande psykologisk drivkraft som täktverksamheten med mera som planeras.

Detta sammantaget gör att Frentab inte förväntar sig någon märkbar förändring av prisutvecklingen i området på grund av en utökad verksamhet i enlighet med ansökan.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Såsom fastighetsinnehavare av St Kovik 1:184 sedan 1948 avger vi följande synpunkter:

1. Först fick området ett berg av byggavfall mitt emot St Koviks gård, tänkt att bli en skidbacke.
2. Sedan har vårt stug/villaområde haft mycket besvär från Kovikstippen i form av bränder, lukt,rök, buller, tung trafik m.m.
3. Värmdö kommun drar nu in VA i vårt område Skeviksstrand/Koviksudd och en ny detaljplan kommer. Detta kommer att innebära nya större och permanenta bostäder med många fler boende därav många barn. Vi anser att vi måste värna om områdets natur-kultur-och hälsovärden och snarare förbättra än försämma desamma.

Vi finner det därför SYNNERLIGEN OLÄMPLIGT med planen enligt samrådsunderlag 2017-05-16. Särskilt avseende buller, damm,rök, lukt, förändrad grundvattennivån och partikelutsläpp (partikelutsläpp från de tunga transporterna är ej redovisade).

Vi finner det också märkligt att vi boende i området inte tillfrågades initialt, 2009.

Vi kräver att punkt 13.3, alt 2 (ev 13.1) blir beslutat.

Med vänlig hälsning, Eva och Claes Bothin Örby, St Kovik 1:184.

Svar: Frentab vill förtydliga att "Kovikstippen", Koviks återvinningsanläggning, drivs av Suez Recycling AB, tidigare SITA. Den för samrådet aktuella verksamheten rör Frentabs bergtäkt där det också bland annat kommer att återvinnas och återanvändas massor samt kompostera gödsel.

Synpunkter rörande utvecklingen av den omgivande bebyggelsen besvaras i avsnitt 1.3.

Den kommande MKB kommer att redovisa påverkan och konsekvenserna på områdets natur- och kulturvärden och människors hälsa samt möjliga skyddsåtgärder för att avhjälpa dessa.

Synpunkter rörande buller, damm, och lukt besvaras i avsnitt 1.2, 1.4 och 1.5.

Partikelutsläpp kommer att beskrivas i den kommande MKB.

För det nu aktuella samrådet har samrådsunderlaget skickats till en större mängd fastigheter än de inom 1000 meter vilket är vanligt. Troligen har den utökade kretsen till vilka underlag skickats gjort att det är först i detta samråd som er fastighet ingår.

Synpunkt: Jag, Jessica Brun, boende på Dianavägen 13 Stora Kovik1:104, motsätter mig kraftfullt ett förnyat och utökat tillstånd för bergtäkt, masshantering och tillhörande verksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1 i Nacka kommun, Stockholms län.

Mina frågor och kommentarer kring samrådsunderlaget

1.1

I samrådet står det att man eventuellt behöver söka tillstånd för avledning av grundvatten. Enligt Miljöbalken Markavvattning kap11 § 2 (markavvattning: en åtgärd som utförs för att avvattna mark, när det inte är fråga om avledande av avloppsvatten, eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål.) och § 13 tolkar jag som att det krävs tillstånd.

1.3

Här sammanfattas de mest påtagliga effekterna av verksamheten. Jag anser att man ska analysera samtliga problem och störningar som kan uppkomma i samband med arbetet inom arbetsområdet.

Ni ska också sammanställa problem/störningar som kan uppkomma utanför arbetsområdet och både direkta och indirekta problem som uppkommer. Ex. förhöjd risk i trafikmiljön p.g.a ökning av transporter, hur säker är infart/utfart till arbetsområdet, vägens krökning och tillåten hastighet vid infart, säkerhet för gångtrafikanter osv. Har vägghållaren kontaktats för samråd kring ökad belastning och trafiksäkerhet?

1.4

I översiktsplan Nacka kommun så kan man se att ianspråktagen mark ingår i naturområdet men ligger utanför Velamsunds naturreservat. Jag tycker inte att man ska exploatera marken utifrån aspekten att det ligger precis vid ett naturreservat. Ni skriver i underlaget på sid 8 andra stycket efter figur 1.1 att " Vissa verksamheter, till exempel täkter, antas i princip alltid medföra en betydande miljöpåverkan." Detta är inte en verksamhet som går att förena med ett naturreservat, och det borde vara självklart för alla som läser underlaget för samråd.

3 Samrådsprocessen

Jag undrar hur man har kommit fram till att verksamheten inte omfattas av 3§ i förordningen om MKB (1998:905)

Jag tolkar det som att 3 § 2.b gör gällande att verksamheten absolut omfattas av MKB (1998:905) och således skall samråd med särskilt berörda

samt utökad krets hållas. Och sedan skall en fullständig MKB inkl. förslag till alternativa lokaliseringar upprättas innan ansökan kan lämnas till.

Gällande Seveso så borde detta beskrivas tydligt och klart så att även lekmän förstår vad detta kan innebära för påverkan på miljö och människa.

6 Miljömål

Det står att man så långt som möjligt skall använda fordon som medför låga utsläpp.

Hur skall detta säkras, kontrolleras och följas upp?

Hur ska skyddsåtgärderna se ut som skall säkerställa att ingen påverkan på grundvattnet kommer att ske?

Jag vill att verksamheten i större utsträckning skall visa hur samtliga miljömål och krav, oavsett kravställare, skall genomföras, följas, dokumenteras och redovisas.

10 Verksamhetsbeskrivning

I texten under 29 kap 30 § sista stycket, står det " Avser kompostering av hästgödsel, övrig gödsel, matavfall och andra nedbrytbara materialtyper"

Avser Frentab även söka tillstånd för att ta hand om matavfall?

Om tillståndet skall innefatta ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamheten så innebär det i praktiken att ytan aldrig kommer att återställas eller återskapas till ett naturområde.

10.1 Täkt av berg

Utredder man även konsekvenserna av att bryta ner till + 5,0 m?

Hur påverkas grundvattnet? Tillgången till rent grundvatten är av största vikt för boende runt området eftersom det inte finns något kommunalt vatten.

10.2 Återvinning

Jag motsätter mig starkt planerna på att ta emot miljöfarligt avfall.

Jag motsätter mig starkt planerna på att återvinna osorterade finkorniga schaktmassor med hjälp av våtsikt. Eftersom våtsikten har så stor vattenförbrukning är det stor risk att man kommer behöva ta grundvatten i anspråk (via brunnar), vilket kan medföra framtida problem för de omkringboendes vattentillgång till rent drickbart vatten. Jag kräver en hydrologisk utredning.

10.2 Återvinning

Jag motsätter mig starkt planerna på att Frentab ska driva ett miljöfarligt asfaltsverk och lagra farligt avfall inom området. (Invid ett naturreservat!?)

10.8 Arbetstider

Hur ofta kommer de extra arbetsinsatserna utöver normal arbetstid krävas? Uppskatta frekvens och ange även senaste tid på dygnet som arbetet får tillåtas. Jag hör maskiner nattetid redan idag.

10.9 Transporter

Extremt dålig bild över vilka vägar som kommer användas av transporter, bör förtydligas. Analyser bör göras kring vilka konsekvenser det blir på trafiken, risker i samband med en mer frekvent trafik och ökad tung trafik. Gångtrafikanter, hastighet på fordon, och övriga risker. Vilket ansvar tar Frentab kring detta?

Tabell 5.1 behöver förtydligas, det går inte att begripa hur man ska tolka den.

11 Områdesbeskrivning

Området är fantastiskt vackert och ger stort utbyte för boende och besökande till området. Vackra ekar och en kuperad terräng som verkligen borde bevaras fullt ut.

Istället för att satsa på en utökad "naturförstörande" verksamhet så borde Nacka ta sitt ansvar i den här delen av deras kommun och istället jobba för att tippen och bergtäkten skall försvinna och avetableras från området. Jag tänker ofta på hur vacker och rogivande omgivningen runt omkring området är. Vi har hästar, kor, grisar, höns, får och fina små gårdar i princip ett stenkast ifrån tippen och täkten. Det borde istället satsas på mer naturvårdande projekt istället för att bidra till en försämring för miljön.

11.5

Jag uppfattar beskrivningen som felaktig och vinklad, detta för att man ska få en känsla av att marken inte är värd att bevara.

Det står i protokollet från tidigt samråd att en naturvärdesinventering har uppdaterats. Vad står det i den?

Jag yrkar härmed på Nollalternativet. Punkt 13.1 i samrådsunderlaget.

Med anledning av ovanstående text jag motsätter mig ett utökat tillstånd.

Mvh Jessica Brun, Dianavägen 13, Stora Kovik 1:104

Svar: En del av samrådet syftar till att utvärdera huruvida den sökta verksamheten är att betrakta som vattenverksamhet. Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till.

Den kommande MKB kommer att beskriva påverkan och konsekvenser som den ansökta verksamheten kan tänkas innebära. Olika miljökonsekvenser har olika geografiska avgränsningar, utsläppen av klimatpåverkande gaser är global medan avverkningen av vegetationen inom planerat brytområde är mer lokalt.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1. Trafikverket har tagit del av samrådsunderlaget.

Verksamhetsområdet ligger utanför Velamsund naturreservat. MKB kommer att beskriva påverkan på både natur- och rekreationella värden inom reservatet.

Frentab delar uppfattningen att verksamheten omfattas av 3 § i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Samrådsunderlaget har skickats till en utökad krets fastigheter. Därutöver skickades samrådsunderlag till myndigheter och föreningar. Den kommande MKB kommer att innehålla en alternativredovisning i vilken alternativa lokaliseringar kommer att presenteras.

Kraven enligt Seveso-lagstiftningen syftar bland annat till att informera allmänheten vilket kommer att ske via räddningstjänstens hemsida.

För verksamheten kommer ett kontrollprogram krävas. Kontrollprogrammet redovisar hur Frentab avser att kontrollera sin verksamhet och hur man uppfyller villkoren som beslutats. Eftersom villkoren fastställs först i tillståndet kommer kontrollprogrammet tas fram efter att tillstånd meddelats.

MKB kommer att beskriva påverkan miljömål, såväl nationella som lokala.

Frentab avser att kompostera hästgödsel i en för ändamålet dedikerad anläggning samt därutöver behandla trä och trädgårdsavfall.

Verksamhetskoden enligt miljöprövningsförordningen omfattar flera avfallstyper som inte kommer att bli aktuella i den ansökta verksamheten.

Någon insamling och lagring av farligt avfall planeras inte utan yrkandet rörande farligt avfall har tagits med för det fall farligt avfall av misstag skulle levereras till området.

Ansökan kommer att innehålla beskrivningar av hur ofta olika moment av verksamheten kommer att bedrivas vid tidpunkter utanför ordinarie arbetstider.

Synpunkter rörande transporter besvaras i avsnitt 1.1.

MKB kommer att beskriva verksamhetens omgivning samt eventuell påverkan på människors hälsa och miljö.

Naturvärdesinventeringen har genomförts och resultaten av den redovisas i ansökan.

Samrådsunderlaget och den kommande MKB avser att beskriva den förväntade miljöpåverkan som verksamheten kan ha vid fullt utnyttjande av tillståndet. I den kommande driften kommer sannolikt inte tillståndet nyttjas fullt ut varför miljöpåverkan kan förutses bli lägre än den beskrivna. MKB kommer också att beskriva kumulativa effekterna av både Frentabs ansökta verksamhet och miljöpåverkan som Suez avfallsanläggning ger upphov till.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Vi motsätter oss de förslag och aktiviteter som föreslås av WSP och Frentab i de skrivelser som skickats ut till boende i området Kovik/Skevik Casper och Marie, Stora Kovik 1:259

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkt: Vi motsätter oss att bolaget får förnyat tillstånd.

Det första vi tänker på är trafiksituationen. Lagnövägen är redan idag mycket hårt trafikerad av tung trafik, inte minst från Frentab. En utökad verksamhet

leder till en kraftigt utökad tung trafik. Redan av detta skäl är det helt fel att lokalisera bolagets verksamhet till Kovik. Vi menar att detta måste leda till nollalternativet, dvs att nytt tillstånd inte meddelas och att nuvarande verksamhet bara får bedrivas till utgången av gällande tillstånd.

Till detta kommer problem med buller och damm, problem som Frentab inte kunnat bemästra. Under alla år har Frentab konsekvent överskridit gällande bullervillkor inte bara i naturreservatet, utan även vid bostäder. Frentab har hela tiden i sina miljörapporter till tillsynsmyndigheten gjort gällande att man inte överskridit bullervillkoren och till och med att bullernivån legat långt under gällande villkor.

Men förutsättningen för detta mätresultat är att bullret har mätts vid platser som Frentab själv valt, dvs i bullerskugga. Tyvärr har tillsynsmyndigheten godkänt dessa mätpunkter.

Men vi kan konstatera att gällande bullervillkor överskrids utanför dessa bolagets mätpunkter. Inte heller vid bostäder har Frentab kunnat säkerställa att gällande villkor inte överskridits.

När stenkrossning pågår svävar ett stendammoln över verksamheten. Vi ser i Frentabs miljörapporter att bolaget inte ser detta som något större problem. Men den som vandrar i närområdet kan inte undvika det tjocka stendammlager som ligger över växtligheten och så fort man tar ett steg så rör man upp stendamm som med nödvändighet hamnar i andningsorganen. Och detta i ett område avsatt för det rörliga friluftslivet. Faran för det rörliga friluftslivet och för närboendes måste utredas.

Frentab planerar även att sänka grundvattennivån. Konsekvenserna av detta är inte utredda. Sannolikt påverkar det vattennivån i Koviksträsk och därmed kanske även den sjöäng som planeras i Koviks mosse. Konsekvenserna för närboende, som alla har eget vatten, har ännu inte alls berörts.

Med vänlig hälsning, Jan Klippmark, Kerstin Foghagen, Knarnäsvägen 9, 134 32 Gustavsberg, Knarnäs 1:20

Svar: Synpunkter rörande trafik, buller och damning besvaras i avsnitt 1.1, 1.2 och 1.4.

MKB kommer att beskriva påverkan på det rörliga friluftslivet, både rörande buller och damning.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattensänkning blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkt: Det är en skrämmande framtid att blicka in i om Frentab skulle ges de tillstånd som ovannämnda uppdrag anger.

Jag har bott här sedan 1964/65 och mina minnen från de första åren innehöll regelbundna promenader på den mark där Kovikstippen efter hand tagit allt större plats i anspråk.

Minnena innehåller härliga strövtåg runt den då nästan obefintliga tippverksamheten för bär- och svamplockning.

På vintrarna kunde man göra långa skidturen härifrån till bl a Velamsund.

Det var vackert, tyst och för det mesta väldigt fridfullt.

Efter ett par år- kommer inte exakt ihåg när, började det brinna på tippen, som började växa – och vi kunde konstatera att det sattes eld med flit på den för att få ner mängden sopor.

Det var ett par somrar som det periodvis låg en jobbig rök över vårt område. Man lyckades så småningom få tillstånd att utveckla tippen (med bl a löfte om att man efter en tid skulle anlägga en skidbacke på platsen...

Sedan kom åren då det ständigt spred sig en tung soplukt över stor del av vårt område. Vi var tvungna att turas om att ringa och påpeka att nu luktar det förfärligt igen..

Det startades en "miljögrupp" som under många år arbetade intensivt för att se till att förhindra så mycket som möjligt av farlig påverkan på miljö och människor. En av initiativtagarna var en mycket kunnig ingenjör på just dessa frågor, Lennart Wahlström. Utan honom hade knappast någon kunnat bo kvar här ute.

Man har fått vänja sig vid att inte kunna använda marken som Kovikstippen idag har brett ut sig på, även om det varit tråkigt.

Att nu ta del av Frentabs önskemål om utökat tillstånd för krossverksamheten på tippen, som förefaller vara bara en liten topp på gigantiskt isberg, är helt förfärligt.

Själv är jag nu så gammal att det kanske inte kommer att påverka mig i någon större utsträckning, men för alla andra, yngre familjer, nyinflyttade barnfamiljer och alla som har hoppats på att nu när snart vatten och avlopp är framdraget, kunna se fram emot ett fint liv i ett fortfarande härligt område. För dessa är det här en mardröm.

Bara att de söker tillstånd för att ta emot olika organiska avfall är skrämmande. Tekniken är långt ifrån så bra att det går att undvika återkommande dålig lukt.

Risken för grundvattenföroreningar har hela tiden varit oerhört stor. Att vi nu kommer att få vatten någon annanstans ifrån, tar inte bort denna risk. Det är ju främst vatten att dricka som kan skyddas.

Grundvatten tjänar och påverkar ju oändligt mycket mer. Djur och allt som växer.

Sedan har vi ju den bullrande och störande krossverksamheten, den enorma trafik som denna kommer att föranleda på en väg som redan tidigare varit långt mer än överbelastad.

Jag har tidigare både gått och cyklat året runt till busshållplatsen vid Lagnövägskorsningen med fara för livet. Det lär inte bli bättre.

Det minst eländiga är att man också pulvriserar ett jättestort stycke vackert berg och en otroligt fin natur. Granne med ett Nackareservat, som snart knappast blir värt namnet.

Det här måste gå att förhindra! Det är i alla fall min åsikt!

Med vänlig hälsning! Marianne Essén, Koviksuddsvägen 24 /Stora Kovik
1:303, (tel nr 070-574 05 26), 9 juni 2017

Svar: Den kommande MKB kommer att beskriva verksamhetens omgivning och påverkan på densamma.

Synpunkter rörande lukt besvaras i avsnitt 1.5.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkter rörande buller och trafik besvaras i avsnitt 1.2 och 1.1.

Synpunkt: Från fastighet/hushåll: Knarnäs 1:28, Namn: Kerstin Norrby och Arvid Horn

”Vi har tagit del av samrådshandlingarna.”

Vi motsätter oss förlängt och förnyat tillstånd för Frentab tills dess nedanstående problem löses på ett tillfredställande sätt:

1. Lagnövägen.

Cykel- och gångbana från G:a Värmdöv. till Skeviks Gård. Breddad vägbana med max hast. 50. Nu är vägen en rysare, med en blandning av långtradare, som är över mittremsan i varje kurva, och gång- och cykeltrafikanter, rullskidåkare mm.

2. Buller.

a: från verksamheten:

Bullret, framförallt i dalgången ner mot Velamsund, måste hanteras. Där bör bullervall, från +25 till + 40 byggas, för att inte hela Naturvårdsområdet skall påverkas.

b: från trafiken:

Hastigheten sänks till 50, med fartkamerakontroll.

3. Damm.

Dammhantering inne på området. Som det är nu så är området fr golfbanans parkering till Kovikstippens infart helt neddammad under torra perioder.

Trafiken drar dessutom med sig grus ut på Lagnövägen som dammar och leder till krossade vindrutor (hänger också ihop med 70-hastigheten).

4. Lukt.

Särskild hänsyn bör tas till att verksamheten gränsar till ett Naturvårdsområde och golfbana, för det är väl inte så att dessa betraktas som buffertzoner!?

5. Grundvatten.

Sänkning av lägstanivån till +5 oroar med tanke på grundvattnets nivå och kvalitet.

Fredriksro den 9 juni 2017, Kerstin Norrby och Arvid Horn,

I övrigt håller vi med om nedanstående:

Yttrande från fastighet/hushåll: Knarnäs 1:31

Namn: Jacob von Heland Fanny von Heland

Svar: Synpunkter rörande trafik, buller, damm och lukt besvaras i avsnitt 1.1, 1.2, 1.4 och 1.5.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

De synpunkter som framförs från fastighetsägarna till Knarnäs 1:31 besvaras i avsnitt 2.9.

Synpunkt: Vi har tagit del av samrådsunderlag avseende Ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län. Vi motsätter oss ett förlängt tillstånd för Frentab att bedriva verksamhet och yrkar härmed på Nollalternativet, punkt 13.1 i samrådsunderlaget. Vi önskar även lämna följande synpunkter:

- Titeln på samrådsunderlaget är missvisande då den inte belyser att ansökan även handlar om utökad verksamhet. I själva verket handlar det om en KRAFTIGT UTTÖKAD verksamhet. Den bristfälliga rubriken kan medföra att sakägare ej uppmärksammar den omfattning ansökan avser. Detta bör beaktas framledes.
- En trafikutredning saknas. Den redan försämrade trafiksituationen, pga av de två verksamheterna Frentab och Suez, utgör en mycket hög risk för olyckor med transportfordon och privatfordon involverade. Väg 642 (Lagnövägen) är en kurvig, kuperad väg där det inte är ovanligt att som bilförare här möta 6-8 lastbilstransporter till de två verksamheterna. Att Frentab med sin placering i anslutning till en snäv kurva saknar breddad påfart/tillfart är redan i dagsläget högst anmärkningsvärt. Skolbarnen som tar buss till och från skolan och står vid busshållplatserna vid samma 70km/h väg där det planeras för närmare 1600 tunga transporter/årsmedeldygn bör särskilt beaktas. Som sakägare ifrågasätter vi att risker förknippade med kraftigt ökat antal lastbilstransporter inte lyfts i samrådsunderlaget. Vägen används dagligen för transport till och från infartsparkeringen vid Lagnövägen av boende i närområdet, boende på Norra Lagnö och på Tynningö, vilkas säkerhet också skulle påverkas av ökat antal lastbilstransporter.
- Angående avsänkning av grundvatten inom täktområdet förutsätts att tillstånd söks även för vattenverksamhet, 11 kap miljöbalken. Boende i Knarnäs 1:1 förlitar sig helt och hållet på åtkomst från det gemensamma grundvattnet. Nacka kommun planerar inte för kommunalt vatten i området. En samlad prövning av såväl planerad vattenverksamhet, bergtäkt och planerad tillkommande verksamheter såsom asfaltverk, betongstation samt lagring av farligt avfall bör göras, liksom påverkan för boendes vattentillförsel samt vattenkvalité. Det går inte att bedöma miljökonsekvenser av endast bergtäckten, hela den planerade utökade verksamhetens tillåtlighet bör prövas gemensamt. Vidare förutsätts att samtliga fastighetsägare i den avgränsade samrådskretsen anges som sakägare i en kap. 11 ansökan och tas upp i en sakägareförteckning med anledning av att vi fått detta samrådsutskick och då redan bedömts vara påverkade av den sökta verksamheten.

- Enligt miljöbalken måste en lokaliseringsutredning tas fram. Vi förutsätter att alternativa lokaliseringar i hela Stockholms län och ev. i angränsande län beaktas utifrån lokaliseringsprincipen. Verksamheten ska lokaliseras till en sådan plats att den kan bedrivas med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö. Så är inte fallet inom ramen för denna ansökan.
- Boendemiljö och konsekvenser för boende i området måste bedömas. Sommarhusområdena i Kovik och Skevik detaljplaneras för närvarande och permanentbebyggs. I områdesbeskrivningen framkommer inte den verksamhet med särskilt utsatta grupper, den planerade förskolan, samt att djurhållning i olika skala bedrivs på flera håll inom närområdet. De bränder som återkommande förekommer vid den intilliggande Kovikstippen och den direkta närheten till Frentabs förvaring av farligt gods, gasol mm saknas också.
- Bullernivån och ett kraftigt ökat antal sprängningar skulle komma att påverka boende i området och det vilda djurlivet i mycket hög grad. I naturreservatet förekommer bland annat älg, räv, berguv och havsörn.
- Från en bergtäkt sprids stoft vilket måste utredas i en luftutredning. I samrådsunderlaget nämns endast damning och utsläpp från arbetsmaskiner och lastbilsstransport. En luftutredning krävs.

Undertecknade anser alltså att enda möjliga alternativ är Nollalternativet då den verksamhet som ansökan gäller utgör risk för människors liv och hälsa. Därtill anser vi att samrådsunderlaget är för bristfälligt för att samråd ska kunna genomföras. Information om den planerade vattenverksamheten saknas, det saknas information om omgivningens intressen, påverkan för boende i närområdet, andra intressenter av naturreservatet, att närområdet detaljplaneras, inkl förskola. Konsekvenser av och risker med ett kraftigt ökat antal transporter till och från verksamheten och de risker som verksamheten som helhet utgör för människor, djur och miljö saknas. Förutsedd miljöpåverkan behöver även revideras då bedömningen av påverkan på friluftslivet är bristfällig.

Med vänlig hälsning, Miriam Mannbro och Jesper Ekstrand, Måndans Väg 9, 134 32 Gustavsberg, m_mannbro@hotmail.com, jrekstrand@hotmail.se

Svar: Frentab beklagar att rubriken på samrådsunderlaget upplevdes som missvisande. Vid formulerandet av samrådsunderlag krävs det en avvägning mellan tillgänglighet och samtidigt ta upp alla formella aspekter. I detta fall gjordes bedömningen att rubriken skulle bli allt för lång om samtliga verksamheter redovisades i rubriken.

Synpunkter rörande trafiken besvaras i avsnitt 1.1.

Frentab avser att ansöka om tillstånd för hela verksamheten samlad, i det fall det bedöms att verksamheten utgör vattenverksamhet kommer den samlade ansökan inkludera även vattenverksamheten. Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Samtliga mottagare av samrådsunderlaget är inte att betrakta som sakägare avseende vattenverksamheten. I samrådsredogörelsens bilaga XX redovisas vilka fastighetsägare som fått samrådsunderlaget skickat till sig.

I den kommande MKB kommer en alternativredovisning vara inkluderad i vilken alternativa lokaliseringar kommer att redovisas. Fokus kommer att vara på Stockholms läns östra delar då det är detta område som anläggningen i Kovik avser att försörja.

MKB kommer att innehålla beskrivningar av påverkan på omgivande bebyggelse, såväl fritids- som permanentbostäder och Suez avfallsanläggning. Ytterligare synpunkter rörande omvandlingen av den omgivande bebyggelsen besvaras i avsnitt 1.3.

Synpunkter rörande buller och damning besvaras i avsnitt 1.2 och 1.4.

Samrådsunderlaget syftar till att övergripande beskriva vilken påverkan den planerade verksamheten kan förväntas innebära. Vidare syftar samrådet till att allmänheten ska ges möjlighet att komma med synpunkter på vad som bör tas upp i den kommande MKB. Samrådsunderlaget kan därför inte beskriva miljökonsekvenserna på samma detaljeringsnivå som i en MKB eftersom samrådet syftar till att identifiera vilka miljökonsekvenser som är relevanta att behandla i MKB.

Synpunkt: I egenskap av sakägare i ärendet vill jag, Lars Ehrstedt, och Pia Stenberg, såsom berörd fastighetsägare framföra att vi motsätter oss begärt tillstånd för Frentab enligt ansökan. Vi har noterat att Mannbro/Ekstrand ingivit yttrande i saken enligt nedan, och konstaterar att där framförts en rad mycket tunga skäl för varför sådant tillstånd inte bör beviljas. För att inte behöva upprepa vad som där anges, nöjer vi oss med att här hänvisa till den skriften, till vilken vi ansluter oss tillfullo.

Stockholm den 9 juni 2017, Lars Ehrstedt Pia Stenberg, Storgatan 1, 114 44 Stockholm

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Synpunkterna framförda av Mannbro/Ekstrand besvaras ovan i detta avsnitt 2.11.

Synpunkt: Efter att ha tagit del av handlingarna rörande Ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 vill jag framföra följande synpunkter.

Jag är fast boende alldeles intill Marsätraviken sedan 2007 - min fastighet har beteckningen Stora Kovik 1:327 och är utmärkt på kartan med "Marsätra". Detta innebär att jag har personlig erfarenhet av hur det varit att bo här både före och efter Frentabs etablering i nuvarande form.

Min åsikt är att verksamheten redan i nuvarande form dessvärre stör en hel del, både genom buller och den tunga trafik som ovillkorligen följer verksamheten. En utökning enligt förslaget skulle öka båda dessa olägenheter men även tillföra nya som ni angett i prospektet, både genom direkt verkan men även på lång sikt.

Området Koviksudde/Skeviksstrand står inför en omfattande strukturomvandling genom etableringen av kommunalt VA och en ny detaljplan som i sig bl.a. kommer att innebära betydligt ökad trafik på Lagnövägen och många barn förväntas bebo området inom en 10-årsperiod när många bosätter sig här permanent.

Allt detta sammantaget gör att jag tveklöst anser att Frentab bör avveckla sin verksamhet så snart nuvarande tillstånd löpt ut.

Bodil Kamp, Koviksuddsvägen 1, 13432 Gustavsberg

Svar: Synpunkter rörande trafik och buller besvaras i avsnitt 1.1 och 1.2.

Synpunkter rörande omvandlingen av omgivande fritidsbebyggelse besvaras i avsnitt 1.3.

Synpunkt: Jag har inte tillräckliga kunskaper att, på den förhållandevis korta tid som angivits, skaffa mig en bra uppfattning av konsekvenserna för fastigheterna i Skevikstrands tomtområde.

Det jag kan säga är att jag motsätter mig varje verksamhet som kan komma att medföra ökat buller, försämrad luftkvalité p.g.a. damm, dålig lukt samt negativ påverkan av grundvattennivån i våra brunnar.

Vi har tidigare drabbats av dålig lukt från den gamla soptippen i området och vill inte uppleva detta igen. Även om vi kommer att få kommunalt vatten och avlopp inom ett par år, är det viktigt att kunna behålla våra privata brunnar i reserv och för bevattning m.m.

Med vänlig hälsning, Sten Fernström, Stora Kovik 1:170

Svar: Ytterligare information rörande buller, damning och lukt ges i avsnitt 1.2, 1.4 och 1.5.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkt: Om den nu önskade verksamheten ändå blir av, kommer vissa krav att ställas för ett eventuellt godkännande.

1. Lagnövägen från Insjön bör breddas på vissa ställen samt sprängning göras på några smala platser med berg.
2. Gång/ cyckellbana/ eventuellt belysning.
3. Vi boende här intill har i årtal påpekat lukt från sopstationen, och det vill vi absolut inte ha tillbaka, när vi äntligen blev av med det.
4. Den ökade lastbilstrafiken är inget vi önskar, som dessa vägar är i dag.
5. Vägen är som den är i dag, vi har haft dödsolyckor här tidigare.
6. Men ingen åtgärd är gjord, man kan ju undra vem som är ansvarig för denna väg, har den ansvarige varit här när det är full aktivitet på vägen.

Vi motsätter oss det sökta tillståndet.

GÖSTA & MARION FRANZON, STORA KOVIK 1:20, e:mail
gostamarion@hotmail.com, HAMNUDDSVÄGEN 14, 134 32
GUSTAVSBERG KOVIKSUDDE

Svar: Synpunkter rörande trafik och lukt besvaras i avsnitt 1.1 och 1.5.

Synpunkt: Jag har tagit del av refererat samrådsunderlag ovan. Mottog detsamma den 30 maj, något sent kan tyckas!

Hursomhelst, min synpunkt på nuvarande verksamhet är i första hand att trafikintensiteten med tung trafik på Lagnövägen redan idag är mycket besvärande och farlig. Flera incidenter har inträffat, en med dödlig utgång. Förutom Frentabs verksamhet tillkommer trafiken till och från "Kovikstippen" samt övrig biltrafik till Skevik, Kovik, Knarnäs, Norra Lagnö, Tynningö osv.

Där jag har min fastighet, Stora Kovik 1:24, är inte buller och damm direkt störande i dagsläget. Däremot ser jag stora farhågor i den utökade verksamhet som Frentab önskar bedriva.

Inom vårt område i Stora Kovik/Skeviksstrand, sker nu stora förändringar. Bl a förses vi med kommunalt VA, vilket kommer innebära ökat permanentboende och därmed fler som kommer att trafikera Lagnövägen. Då ska vi inte ha MER av dålig miljö i alla avseenden, utan MINDRE!

Jag vill därför INTE se någon fortsatt verksamhet området efter att Frentabs nuvarande tillstånd går ut i juni 2020.

Koviksudde den 9 juni 2017, Anders Helgerum

Svar: Synpunkter rörande trafik, buller, damm och omvandlingen av omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.1, 1.2, 1.4 och 1.3.

Synpunkt: Vi är starkt kritiska till beskriven ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt samt övriga planerade verksamheter (återvinning, asfaltverk och betongfabrik). En utbyggnad av befintlig anläggning i den omfattning som beskrivs kommer utan tvekan att få mycket stor inverkan på miljön. Utökad buller, damning, lukter och inte minst ökad trafik. En ökning som låter helt absurd, ca 1500 transporter per dag med tung trafik på en väg som idag har många brister. Med angiven arbetstid/öppettid på 12 timmar/dag motsvarar det 125 bilar i timmen, det kommer att bli kö av lastbilar/långträdare på vägsträckan mellan motorvägen 222 och anläggningen.

Som boende i området Stora Kovik försämrar denna utbyggnad kraftigt vår beandemiljö.

Värmdö kommun har just påbörjat dragning av vatten och avlopp i området med ny detaljplan och utökade byggrätter som följd. Det innebär att vårt område snart är i utbyggnad och en ansökan rimmar mycket dåligt med grannkommunens planer. Att Nacka kommun ska byggas ut kraftigt under närmsta 10 åren måste väl inte ske på vår bekostnad!

Har också synpunkter på i vilken omfattning som grundvattennivån kommer att påverkas, beskriven hantering förbrukar säkert stor mängd vatten. Hur påverkas miljön, anläggningen är granne med ett naturreservat och Nacka golfbana.

Kompostering av hästgödsel - måste all "återvinning" ske på samma plats. Vi förstår inte vitsen med det.

Vi är inte mot återvinning och förstår att det ur transportskäl är smidigt och kostnadseffektivt för Nacka kommun med utbyggd anläggning men ser det olämpligt att förlänga befintlig avtal för bergtäkt och inte heller utöka med annan verksamheter.

Vänliga hälsningar, Anders Lindgren, Lena Aronsson, Stora Kovik 1:35

Svar: Synpunkt rörande trafik och omvandling av omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.1 och 1.3.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

MKB kommer att innehålla en alternativredovisning i vilken alternativa lokaliseringar av verksamheten kommer att presenteras.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Jag motsätter mig fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 a/ Lagnövägen och den tunga och tillkommande lastbilstrafiken är livsfarlig. b/ Buller, gnissel och tillkommande lukt med stor risk för farliga ämnen i grundvattnet. c/ grundvattennivån kan sänkas med katastrofala följder för vattenbrunnar och naturreservatet.

Fredriksro 9/6 2017. Jonas Bohlin. Knarrnäs 1:10

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkten.

Ytterligare information rörande trafik, buller och lukt ges i avsnitt 1.1, 1.2 och 1.5.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan.

Synpunkt: Vi vill med detta mail meddela att vi, å det kraftigaste, motsätter oss planerna på utökad verksamhet för Frentab Anläggning AB enligt uppdragsnummer 10188202.

Det finns många skäl till vårt ställningstagande. Den negativa miljöpåverkan som förslaget skulle orsaka är vår största oro och vi förvånas över att alls behöva ta del av denna typ av förslag. Det borde ha stoppats av Nacka kommun redan vid skrivborsstadiet. Området ligger i direkt anslutning till Velamsunds naturreservat och ett Natura 2000-område. Hur man tänkt här är helt omöjligt att förstå.

Koviksudde/Skeviksstrand är i Värmdös översiktsplan från 2011 utpekade som ett av kommunens prioriterade förändringsområden. Just nu grävs det för kommunalt VA och området förbereds för den befolkningstillväxt som planeras för Värmdö kommun. Att anlägga asfaltverk, en betongfabrik, utöka sprängningar och transporter, få tillstånd att sänka grundvattennivåer och att lagra farligt avfall i direkt anslutning till ett område som är tänkt att välkomna nya invånare och att växa är direkt galenskap.

Väg 222 är redan idag ett stort problem för oss som pendlar till jobb. Hur den kraftigt utökade trafiken som kalkyleras i förslaget är tänkt att hanteras är en stor gåta. Den negativa påverkan som tung trafik skulle ha för områdets 140 000 kommuninvånare, ofta beroende av bil, skulle vara katastrofal.

Ytterligare en mycket upprörande aspekt av förslaget är den tidsram för avtalet mellan Frentab och Nacka kommun som föreslås. "Frentab avser att i första hand ansöka om tillstånd att bedriva täktverksamhet i området i 20 år

samt ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamhet". Såväl ett 20-årskontakt som ett "evighetskontakt" i naturskyddat område är inte bara oansvarig utan även brist på respekt för såväl boende som miljö.

Så låt oss summera.

-Förslaget är miljövidrigt, i direkt anslutning till naturskyddat område.

-Den geografi som är tänkt att hysa Värmdös nya invånare ska, enligt förslaget, förpestas av buller, damm, obehagliga vibrationer och lukt från hantering av avfall, i vissa fall farligt avfall.

-Trafiksituationen för såväl nacka- som värmdöbor kommer ytterligare att försämrats vilket påverkar över 140 000 kommuninvånare.

-De kontraktstider som föreslås är fullkomligt orimliga, särskilt i ett område som hyser såväl naturskydd som tillväxtort för Stockholmsområdet.

Nanna och Jonas Wedar, Ranstigen 3, Stora Kovik 1:41

Svar: Den kommande MKB kommer att beskriva påverkan på det angränsade naturreservatet.

Synpunkter rörande omvandlingen av omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.3.

Någon insamling och lagring av farligt avfall planeras inte utan yrkandet rörande farligt avfall har tagits med för det fall farligt avfall av misstag skulle levereras till området.

Synpunkter rörande trafik, buller, damm och lukt besvaras i avsnitt 1.1, 1.2, 1.4 och 1.5.

Vibrationer från sprängningar utreddes inför den tidigare ansökan och som kontroll har de fyra byggnaderna som är mest utsatta mätts in och kontrolleras vid sprängningar, inga skador på grund av vibrationer har konstaterats.

Att tillstånd enligt miljöbalken söks utan tidsbegränsning är ingen ovanlighet, däremot pågår det förhandlingar mellan Frentab och Nacka kommun angående ett arrendeavtal för marken. För att bedriva verksamheten behöver Frentab både tillstånd enligt miljöbalken att bedriva verksamheten samt tillgång till fastigheten, via avtal med fastighetsägare, Nacka kommun, eller eget ägande av fastigheten.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Jag ifrågasätter detta förslag helt och hållet.

I denna ansökan är det så många och stora riskfaktorer som kommer att försämra boende miljön ytterligare för fastighetsägarna i Stora Kovik med omnejd. En stor försämring i en snar framtid men även för kommande generationer.

Redan idag är bullernivån besvärande hög från avfallsanläggningen, Velamsund & Knarrnäs. Ett förnyat tillstånd och en eventuell utökning av verksamheten kommer att höja bullernivån ytterligare, från utrustning,

sprängningar, krosshantering, tippning. Dålig lukt från hantering av avfall är redan idag besvärande.

Transporter med tung lastbilstrafik är redan idag en belastning till och från "soptippens" verksamhet, vilket kommer bli än värre vid förnyad och utökad verksamhet. Uppskattad tung trafik med över 1500 fordonsrörelser per dag vid hög belastning är orimligt stort för området både ur miljösynpunkt och trafiksäkerhetssynpunkt med tanke på gående, cyklister och bilister.

Risk för försämrade vattenkvalitet för grundvattnet och i havsviken är överhängande vid en utökad verksamhet med negativ miljöpåverkan.

Verksamhetens angivna arbetstider måndag - fredag kl 07-18 med borring, sprängning, krosshantering etc så nära ett bostadsområde får som konsekvens outhärdliga störningar, vilket inte är försvarbart utan måste stoppas.

Sammantaget kan sägas att utökade bullernivåer, omfattande tunga transporter, dålig lukt i samband med förbränning medför en allt för stor risk för negativ miljöpåverkan med försämrade hälsa och miljö för de närboende i området.

Tillstånd att lagra farligt avfall motsätter jag mig helt och hållet.

I dagsläget är "Kovikstippen" som en stor fabrik och jag undrar hur detta kan vara möjligt och nu vill man ytterligare utöka verksamheten vilket är helt galet.

Man måste finna en annan plats/ annat område för detta och inte använda Stora Koviks naturreservat med dess friluftsverksamhet och inte så nära in på bostadsbebyggelse.

Undertecknad, Lars Melander, Stora Kovik 1:11, motsätter mig utökat och förlängt tillstånd gällande Frentab's ansökan.

Svar: Synpunkter rörande buller, lukt och trafik besvaras i avsnitt 1.2, 1.5 och 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till. Vidare kommer MKB att beskriva påverkan på omgivande vattenförekomster.

Arbetstiderna för olika moment kommer att regleras i villkor eller åtaganden från Frentab för att inte ge upphov till för stora störningar. Generellt kan verksamhet bedrivas dygnet runt om störningar, till exempel buller, inte blir för stora. Ytterligare information om arbetstider ges i avsnitt 1.2.

Frentab vill förtydliga att någon insamling och lagring av farligt avfall inte planeras utan yrkandet rörande farligt avfall har tagits med för det fall farligt avfall av misstag skulle levereras till området.

Den kommande MKB kommer att innehålla en alternativredovisning i vilken alternativa lokaliseringar kommer att presenteras.

Synpunkt: Vi är en barnfamilj som bor permanent på Sjöallén 4, fastigheten Stora Kovik 1:320, och vi motsätter oss ett nytt tillstånd för bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, uppdragsnr 10222480/10188202.

Vi tycker för det första att det är orimligt att en anläggning med så stor miljöpåverkan har fått tillstånd att etablera sig precis vid ett naturreservat! Verksamheten borde inte ges några nya tillstånd utan istället helt avvecklas! Vårt alternativ i samrådet blir därför Nollalternativet.

Skeviksstrand/Koviksudde är ett prioriterat förändringsområde av Värmdö Kommun. Just nu grävs det för kommunalt VA och inflyttningen i vårt område kommer de närmaste åren öka markant, framför allt med barnfamiljer. Vi bor själva inte i omedelbar närhet till området, men hör ändå buller från tippen ibland och upplever dålig lukt därifrån idag. Dessutom har det vid flera tillfällen brunnit där, och den röken spred sig då även till oss. En utökning av verksamheten skulle utan tvekan innebära olägenheter och potentiella hälsorisker för oss som bor i närheten - och vi blir bara fler, som sagt. Vi motsätter oss därför helt ökad mängd buller, lukt, damm och vibrationer från sprängningar.

Dessutom vill vi poängtera att Norra Lagnövägen är en mycket farlig (och olycksdrabbad) vägsträcka - smal och kurvig som vägen är, och med alla lastbilar som redan idag trafikerar den. Cyklister lever mycket farligt, liksom personer som promenerar vid sidan av vägen eller står och väntar på bussen. Vi kör den vägen dagligen till jobb och förskola och anser att vägen behöver breddas och förses med cykelbana. Då skulle vi i framtiden kunna cykelpendla, vilket vi idag anser är omöjligt, och våra barn skulle kunna färdas med större säkerhet till skolan. Men även om detta gjordes, så är det en oacceptabel mängd lastbilar som beräknas trafikera vägen om Frentab får utöka verksamheten.

Vi motsätter oss också att Frentab ska få tillstånd att sänka grundvattennivån och riskera att sprida föroreningar, även om det står att de kommer att vidta åtgärder för att förhindra det.

Hälsningar, Maria och Jonas Lofors

Svar: Synpunkter rörande omvandlingen av omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.3.

Frentab vill förtydliga att "Kovikstippen", Koviks återvinningsanläggning, drivs av Suez Recycling AB, tidigare SITA. Den för samrådet aktuella verksamheten rör Frentabs bergtäkt där det också bland annat kommer att återvinnas och återanvändas massor samt kompostera gödsel. Den kommande MKB kommer att beskriva de kumulativa effekterna av Frentabs och Suez verksamheter.

Synpunkter rörande buller, lukt och damm besvaras i avsnitt 1.2, 1.5 och 1.4.

Vibrationer från sprängningar utreddes inför den tidigare ansökan och som kontroll har de fyra byggnaderna som är mest utsatta mätts in och kontrolleras vid sprängningar, inga skador på grund av vibrationer har konstaterats.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Synpunkt: Vi motsätter oss planerna på utökad verksamhet för Frentab Anläggning AB enligt uppdragsnummer 10222480.

Den negativa miljöpåverkan som förslaget skulle orsaka är vår största oro. Området ligger i direkt anslutning till Velamsunds naturreservat och ett Natura 2000-område.

I Koviksudde/Skeviksstrand grävs det för kommunalt VA och området förbereds för den befolkningstillväxt som planeras för Värmdö kommun. Att anlägga asfaltverk, en betongfabrik, utöka sprängningar och transporter, få tillstånd att sänka grundvattennivåer och att lagra farligt avfall i direkt anslutning till ett bostadsområde är inte acceptabelt.

Den tunga trafiken på Lagnövägen utgör redan idag en stor trafikfara då transporter till Frentab och Suez trafikerar en väg som inte är dimensionerad för sådan trafik. Cyklister och gående riskerar livhanken varje gång de tar sig fram längs Lagnövägen. Utökad trafik på en väg som redan är tät trafikerad är helt fel. Även om vägen dimensioneras om så går den i en känslig miljö i form av rekreations områden, golfbana, stall och vandringsleder.

Det är smått ofattbart att man idag kan ansöka om ett evighetskontrakt i en så pass känslig miljö som denna. På vilket ben står Nacka kommun egentligen?

Vi boende i närområdet är mycket oroliga för de betydande miljö och hälsoaspekter som listats enligt nedan:

- Buller, damm, obehagliga vibrationer och lukt från hantering av avfall, risk för kontaminering av grundvatten och mark, utsläpp till luft.

-Trafiksituationen för såväl nacka- som värmdöbor kommer ytterligare att försämrats vilket är helt oacceptabelt.

-De kontraktstider som föreslås är fullkomligt orimliga, särskilt i ett område som hyser såväl naturskydd som tillväxtort för Stockholmsområdet.

Med vänlig hälsning, Mikael och Therese Deremo, Stora Kovik 1:36, 070-380 81 98, mikael.deremo@gmail.com

Svar: I den kommande MKB kommer påverkan på omgivande naturreservat och Natura 2000-område att beskrivas.

Synpunkter rörande omvandlingen av omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.3.

Frentab vill förtydliga att någon insamling och lagring av farligt avfall inte planeras utan yrkandet rörande farligt avfall har tagits med för det fall farligt avfall av misstag skulle levereras till området.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Att tillstånd enligt miljöbalken söks utan tidsbegränsning är ingen ovanlighet, däremot pågår det förhandlingar mellan Frentab och Nacka kommun angående ett arrendeavtal för marken. För att bedriva verksamheten behöver Frentab både tillstånd enligt miljöbalken att bedriva verksamheten samt tillgång till fastigheten, via avtal med fastighetsägare, Nacka kommun, eller eget ägande av fastigheten.

Vibrationer från sprängningar utreddes inför den tidigare ansökan och som kontroll har de fyra byggnaderna som är mest utsatta mätts in och

kontrolleras vid sprängningar, inga skador på grund av vibrationer har konstaterats.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

2.12 SYNPUNKTER MOTTAGNA EFTER ATT SAMRÅDSTIDEN GÅTT UT

Synpunkt: Vi motsätter oss å det starkaste ett förnyat tillstånd för Frentab utifrån följande skäl:

- Ett expansivt bostadsområde som är på väg att permanentas i och med utbyggnad av kommunalt VA är inte förenligt med den typ av verksamhet som bedrivs runt knuten, än mindre med en utökning av denna.
- Det skulle innebära mer buller. Ljudnivåerna är redan idag störande för oss.
- Vi skulle återigen få uppleva dålig lukt från anläggningen.
- Även förhöjda koldioxidhalter från maskinerna skulle förorena den luft vi andas. En hälsorisk med andra ord.
- Den redan idag tungt trafikerade och underdimensionerade vägen skulle belastas ytterligare och utgöra en än större fara för oss som dagligen färdas där med bil, cykel eller till fots, för att ta oss till arbete, skola och förskola.
- Det skulle vara förenat med stora risker att göra åverkan på grundvattennivån.
- Förorenat ytvatten p.g.a. kväve, partiklar och spill av petroleumprodukter utgör även det en hälsorisk och negativ påverka på vår närmiljö.
- Det skulle vara en alldeles för stor risk att lagra farligt avfall så nära inpå ett bostadsområde. Oklart hur det skulle påverka närmiljön och grundvattnet. Risk för läckage etc.
- Att bedriva denna typ av verksamhet bredvid ett naturreservat är förkastligt. Verksamheten bör avvecklas snarare än att utökas.

Sammanfattningsvis skulle ett förnyat tillstånd innebära en enormt negativ påverkan på vår närmiljö. Det är därför en självklarhet för oss att förorda alternativ 13.1, nollalternativet.

Caroline Aspell och Anders Norling, Stora Kovik 1:305

Svar: Synpunkter rörande omvandling av omgivande bebyggelse, buller och lukt besvaras i avsnitt 1.3, 1.2 och 1.5.

Utsläppen av koldioxid bedöms inte ge upphov till någon mätbar haltförhöjning i närområdet och således inte heller någon hälsorisk.

Synpunkter rörande trafik besvaras i avsnitt 1.1.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå

möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. Resultaten från den hydrogeologiska utredningen användes vid beslutet angående vilken nivå man avser att bryta berget till. Vidare kommer MKB att beskriva påverkan på omgivande vattenförekomster.

Frentab vill förtydliga att någon insamling och lagring av farligt avfall inte planeras utan yrkandet rörande farligt avfall har tagits med för det fall farligt avfall av misstag skulle levereras till området.

MKB kommer att beskriva påverkan det angränsande naturreservatet.

Synpunkt: Fastighet 1:277.

Motsätter sig för Frentabs utökande verksamhet.

Varma hälsningar, Anneli Vau, +46707390915, annelivau@gmail.com

Synpunkt: Motsätter mig för utökande verksamhet.

Johan vau, Stora Kovik 1:311

Svar: Frentab noterar och tackar för synpunkterna.

Synpunkt: Viktor Bäverud, Sara Bergqvist, StoraKovik 1:8, Sjöallén 7, 134 32, Gustavsberg

Synpunkter på Frentabs ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms län

Som boende inom en radie av 1000 meter har vi fått ta del av Samrådsunderlaget från WSP gällande Frentabs ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms län. Med denna skrivelse vill dela med oss våra synpunkter och frågeställningar.

Bostadsområdet Koviksudde och Skeviksstrand är ett växande bostadsområde med en stor andel permanent boenden. Med den nya detaljplanen samt beslutet att förlägga kommunalt VA till området kommer antalet permanentboende öka ytterligare. Detta understryks av Värmdö Kommun som har definierat Koviksudde och Skeviksstrand som ett prioriterat förändringsområde.

Vi precis som flera andra nyinflyttade till området är småbarnsfamiljer med yngre barn. Våra barn kommer växa upp och röra sig mer frekvent på vägarna. Det kan handla om att ta sig till pendlingsbusshållsplatser, Nacka Golfklubb, till Gustavsberg för skola, mot Nacka för sport & aktiviteter med mera. För att ta sig till eller ifrån vårt bostadsområde krävs ett nyttjande av väg 642 på ett eller annat sätt.

Väg 642 är en tvåfiligväg med skarpa kurvor, dålig sikt och obefintlig väggren som redan idag med nu tung trafik innebär en förhöjd risk som fordonstrafikant. Bredden är enligt trafikverket 3,6-6,5 meter, dvs. på vägens bredaste ställen finns <0,7 meter tillgodo när 2 lastbilar, som normalt sätt mäter 2,9 meter mellan backspeglarna, möter varandra. Med andra ord är trafiksäkerheten för gång och cykeltrafikanter undermålig och utesluter att ta sig fram på väg 642 på ett trafiksäkert sätt.

Det ligger inte i linje med Värmdö Kommuns delmål som säger att:

- Gång- och cykeltrafik ska prioriteras i samhällsplaneringens alla skeden och på alla nivåer.
- Huvudnätet för gång och cykel ska vara sammanhängande och knyta samman kommunens centrumområden, regionala cykelstråk, skärgårdsbryggor och prioriterade förändringsområden.
- Inga gående eller cyklister ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken. Oro för olyckor ska inte hindra kommunens invånare från att gå och cykla.
- Huvudnätet för gång och cykel ska vara väl belyst och ha god sikt.
- Huvudnätet för gång och cykel ska ha en tydlig vägvisning till kommunens centrumområden, regionala cykelstråk, skärgårdsbryggor och prioriterade förändringsområden.
- Tillgången till trygg och säker cykelparkering ska vara god vid pendlarparkeringar, kollektivtrafikens knutpunkter och andra viktiga målpunkter.
- Drift och underhåll av huvudnätet för gång och cykel ska prioriteras lika högt som bilnätet. Huvudnätet ska hålla en god standard året runt, det signalerar status för gående och cyklister.

Vidare är Värmdö Kommuns definierade rekommendationer följande:

- Gång- och cykelbanor byggs ut så att barn och ungdomar lätt kan ta sig till och från skolan på ett trafiksäkert sätt.
- Trygghet är viktigt – man bör kunna gå och cykla i samhället, till och från bussen, affären, skolan och
- Gång- och cykelvägar bör byggas mellan bebyggelseområden och länsvägar för att öka trafiksäkerheten.
- Gång- och cykeltrafik prioriteras framför biltrafik. Vägar utformas så att de underlättar för gående, cyklar och bilar att samexistera
- Ett vägnät som klarar fler resande måste tillskapas. I centrumområdet ska motortrafiken röra sig på de gåendes villkor För ökad trivsel och miljövänliga, lättillgängliga kommunikationer behövs attraktiva och trygga gång- och cykelstråk i kommunens centrala delar
- En kraftfull utbyggnad av gång- och cykelvägar är nödvändig och bör prioriteras för att skapa trafiksäkra lösningar för oskyddade trafikanter.

Värmdö Kommun planerar tillsammans med Nacka Kommun att förlägga en gång och cykelbana utmed väg 642 (Lagnövägen). Sträckan har beteckningen Etapp 25 och enligt offentlig information står det att det är önskvärt att den färdigställs innan 2030.

Med andra ord finns inget beslut eller garanti att gång- och cykelbanan kommer vara färdigställd innan år 2030.

I det prioriterade bostadsområdet Koviksudde och Skeviksstrand med hög inflyttningsfrekvens av småbarnsfamiljer är behovet av förhöjd trafiksäkerhet på väg 642 främst för våra barn, som störst under åren 2020 - 2030 innan de har tagit körkort.

Vi upplever risken för olyckor redan idag med nuvarande tung trafik som allt för stor. Det känns inte som en fråga om det kommer ske en allvarigare olycka på väg 642, utan snarare när.

Med Frentabs ansökan om utökad verksamhet går utvecklingen i en negativ riktning. Det är ohållbart att öka den tunga trafiken i denna omfattning när man från politiskt håll samtidigt definierar Koviksudde och Skeviksstrand som ett prioriterat bostadsområde.

Vidare ställer vi oss tvekande till det beräknade antalet fordonsrörelser för Frentabs utökande verksamhet. Vid en beräkning av den presenterade information kommer vi fram till en ökning av tunga fordon på nästan 300% på väg 642 om Frentabs ansökning går igenom. Vi ger våra kommentarer till beräkningen nedan i Appendix 1.

Vi – som mycket aktiva personer – flyttade till Värmdö Kommun för att komma naturen och skärgården närmare. Vi vill ha möjlighet att pendla, cykla, uppleva Velamsunds Naturreservat utan att tvingas ta oss ut ifrån vårt hem med annat än bil. Det är vår vision framåt är att kunna ta oss fram utan bil utomfara för livet och veta att våra barn inte utsätts för en förhöjd risk.

Sammanfattning

Med denna bakgrund yrkar vi att Frentab inte får tillstånd att utöka sin verksamhet. Vi yrkar att i samband med att tillståndet löper ut 2020 läggs verksamheten ner inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 och förflyttas till annan lämpligare plats. Förslagsvis utmed Gamla Skärgårdsvägen vid på/avfarten till väg 222. Där finns redan idag ett upplag av grus och optimala förutsättningar till goda förbindelser till väg 222 som utgör huvudtransportled för hela Värmdöregionen.

Appendix 1

Kommentarer på fordonsrörelser till Frentabs utökade verksamhet

Enligt Samrådsunderlaget redovisas följande volymer:

- Täkt av berg
Årsproduktion 700 000 ton per år.
↳ Samrådsunderlag: Paragraf 10.1
- Återvinning
Införsel av 500 000 ton inert avfall per år.
↳ Samrådsunderlag: Paragraf 10.2
- Införsel, mellanlagring och återvinning 700 000 ton entreprenadberg per år.
↳ Samrådsunderlag: Paragraf 10.2
- Införsel, mellanlagring, behandling och återvinning av diverse avfallslag, 112 550 ton per år:
(Bitumenbaserad asfalt, Trä, Djurspilling, Farligt avfall)
↳ Samrådsunderlag: Paragraf 10.2
- Återvinning av osorterade finkorniga schaktmassor ca 350 000 ton per år.
↳ Samrådsunderlag: Paragraf 10.2
- Asfaltproduktion, 150 000 ton asfalt per år.
↳ Samrådsunderlag: Paragraf 10.3
- Betongproduktion, 30 000 m³ betong per år.
↳ Samrådsunderlag: Paragraf 10.4

Summeras vikterna ovan erhålls 2 512 500 ton + 30 000 m³ betong per år (inte 1 300 000 ton per år som Samrådsunderlaget anger).

Vidare är det sällan vi ser större lastbilar (3-4 axlade) med stora släp med långt axelavstånd som kan lasta 35 ton i Frentabs nuvarande verksamhet. Snarare ser vi en större frekvens av 3-axlade lastbilar utan släp kan lasta <15 ton när de kör på BK2 och BK3 vägar.

För att kunna tillgodose regionen Värmdö med ovanstående material där många prioriterade bostadsområden knyts ihop med mindre vägar som är BK2 eller BK3 klassade kan inte Frentab använda stora lastbilar med släp som lastar 35 ton. Typiska släp som används av Frentab idag har kortare avstånd mellan axlarna vilket medför att boggityck och trippelaxeltrycken blir för höga om de skulle lasta 35 ton.

En snittlast på 25 ton är därför högt räknad, snarare ligger en snittlast på 15-20 ton närmare verkligheten med utgångspunkt från de lastbilar vi dagligen ser på väg 642 samt förutsättningen att Frentab ska förse Värmdöregionen med material.

Enligt vårt antagande på snittlast landar vi på ca 143 571 fordonsrörelser per år (572 fordonsrörelser per arbetsdag).

Därtill kommer fordonsrörelser för betongproduktion som normalt sätt innefattar 3-axlade roterbilar som lastar 5,5-6 m³ betong per bil. Dvs. 5 000 fordonsrörelser per år (20 fordonsrörelser per arbetsdag).

Som boende i området är inte en fordonsrörelse det bäst lämpade begreppet. Mer intressant är hur många gånger vi ser lastbilar åka på våra gemensamma vägar vilket innefattar både framkörning och bortkörning.

592 fordonsrörelser per dag innebär i realiteten 1 184 förbikörande lastbilar per dag.

Om vi följer Samrådsunderlagets antagande att 20% av fordonsrörelserna kan ta ett returlass innebär detta 947 förbikörande lastbilar per dag, dvs. 2 lastbilar i minuten under arbetstid.

Då ska tilläggas att denna beräkning inte tar hänsyn till all tung fordonstrafik som går till Suez avfallsanläggning. Från Trafikverkets Vägtrafikflödeskarta finns information att redan år 2014 passerade ca ett tungt fordon i minuten. Vi får alltså en ökning av tung trafik på nästan 300% med Frentabs utökade verksamhet.

Svar: Synpunkter rörande omvandlingen av omgivande bebyggelse besvaras i avsnitt 1.3.

Vikterna som beräknats fram i bilagan har utgått från att endast addera mängderna. Detta ger en allt för hög vikt då entreprenadberget ska vara utbytbar mot den brutna mängden berg, vilket innebär att det maximalt blir 700 000 ton berg. Vidare har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna som framkommit under samrådet, valt att inte ansöka om asfaltverk och betongstation.

De redovisade fordonsrörelserna innefattar både fram- och bortkörning vilket innebär att någon fördubbling av de redovisade trafikmängderna inte är behövlig.

Den förväntade ökning av den tunga trafiken som den planerade verksamhetens bedöms medföra uppgår till som mest 425 fordonsrörelser per dygn. Ökning av den tunga trafiken på Lagnövägen jämfört med dagens situation uppgår till cirka 50 % jämfört med nuläget.

Ansökan kommer att innehålla uppdaterade transportsiffror.

Ytterligare information rörande trafik ges i avsnitt 1.1.

Den kommande MKB kommer att innehålla en alternativredovisning vilken kommer inkludera alternativa lokaliseringar av verksamheten. Upplaget vid väg 222 är JM:s upplag. Det bryts inget berg där så vitt är känt för Frentab.

SYNPUNKTER MOTTAGNA I SAMBAND MED SAMRÅDSMÖTE I AUGUSTI

2.13 2017-08-15

Synpunkt: Telefonsamtal från Sven-Olof Lodin som framförde att Lagnövägen har dålig standard och måste upprustas för att en utveckling av Frentabs verksamhet ska vara möjlig.

Han framförde också att Värmdö kommun utreder att flytta Lagnövägen till söder om Kovikstråk.

Vidare önskade han ta del av samrådsunderlaget.

Svar: Samrådsunderlaget skickades via e-post.

Kontakt har tagits med Värmdö kommun och Patrik Stenberg på planavdelningen angående eventuell alternativ utformning av Lagnövägen. I telefonsamtal uppgavs att Värmdö kommun inte har några planer på att flytta Lagnövägen.

2.14 2017-08-18

Synpunkt: Min fastighetsbeteckning är Kil 2:140

Insjöns villaförening verkar inte heller ha fått någon information kring detta ärende.

Då boende i Insjön kommer att påverkas i allra högsta grad borde alla där få denna information. Vi kommer att få upp till 3 lastbilar per minut som passerar många fastigheter i Insjön bara upp till ett 30 tal meter från fastigheterna. Dessutom håller Nacka och Värmdö kommun på med att projektera Stockholms största kretsloppsanläggning efter gamla skärgårdsvägen.

Båda dessa projekt kommer att 5-7 faldiga trafiken på skärgårdsvägen och Lagnövägen vilket inte är en liten förändring på miljön, bullret och trafiken.

Rack för informationen.

Best regards, Christian Rindö, AB RINDAB, Ph. +46-87472480, Mob. +46-705655614, www.rindab.se

Svar: Under det tidiga samrådsmötet med länsstyrelsen samt Nacka och Värmdö kommun bedömdes det tillräckligt med utskick av underlag till fastighetsägare inom 1000 meter från verksamhetsområdet, därutöver har fastighetsägarna i Koviksudde och Skeviksstrand fått underlaget sig tillsänt. Det anses inte nödvändigt med ytterligare utskick till boende längs med eller nyttjare av transportvägen. Däremot kungjordes samrådet i dagspress, dagens nyheter och Nacka Värmdöposten. I samband med kungörelsen bjöds det också in till ett öppet samrådsmöte för allmänheten.

Vid framtagandet av ansökan och tillhörande bilagor tas kontakt med kommunerna och trafikverket angående belastningen på vägnätet. Övriga synpunkter rörandetraffiken besvaras i avsnitt 1.1.

2.15 2017-08-24

Synpunkt: Vänligen skicka mig en kopia av WSP presentationen från samrådsmötet igår kväll. Synd att vi som bor cirka 200 meter från Lagnövägen var inte inkluderad i första utkast av intresspartier! Det har jag väldigt svårt att förstå och självklart kommer jag att inkludera det med mer i synpunkter och frågor efter mötet. Tack på förhand, Holly

Svar: Presentationen från samrådsmötet och samrådsunderlaget mejlades 24 augusti.

Under det tidiga samrådsmötet med länsstyrelsen samt Nacka och Värmdö kommun bedömdes det tillräckligt med utskick av underlag till fastighetsägare inom 1000 meter från verksamhetsområdet, därutöver har fastighetsägarna i Koviksudde och Skeviksstrand fått underlaget sig tillsänt. Det anses inte nödvändigt med ytterligare utskick till boende längs med eller nyttjare av transportvägen. Däremot kungjordes samrådet i dagspress, dagens nyheter och Nacka Värmdöposten. I samband med kungörelsen bjöds det också in till ett öppet samrådsmöte för allmänheten.

Synpunkt: Härmed får jag enligt överenskommelse vid samrådsmötet den 24 augusti i Gustavsberg översända bifogade PM ang. transport- och vägfrågor rörande Frentabs ansökan om utökad verksamhet bredvid Kovikstippen. Kopia av promemorian är också översänd till Miljöavdelningen på Värmdö kommun. Hör gärna av Dig med synpunkter om min promemoria.

Bästa hälsningar, Sven-Olof Lodin

Enligt överenskommelse vid samrådsmöte 2017-08-23 i Gustavsberg i anledning av Frentabs ansökan om utökad bergtäkt m.m. på Velamsund 1:1 får jag härmed översända mina synpunkter på Lagnövägen och transporter till och från den påtänkta verksamheten.

1) Lagnövägen (väg 642) är en gammal väg inte alls byggd för dagens transportbehov. Den är den relativt smal men framförallt innehåller den ett antal skymda och branta kurvor. Dels finns en brant och farlig kurva ca 150 meter från dess början, dels finns en dubbelkurva plus 100 meter längre fram ytterligare en skarp kurva – alla med väldigt dålig sikt. Dessutom ligger Frentabs och Kovikstippens utfarter mellan dessa två kurvor. De utgör redan en konstant – men värst på vintern- fara för kollisioner dels pga utfarterna dels redan de branta kurvorna. De kräver den största försiktighet såväl för den intensiva persontraffiken och lastbilstrafiken från och till utfarterna. Lagnövägens kurvor har redan krävt två dödsolyckor.

Att utöka trafiken till och från dessa utfarter med ökad lastbilstrafik kan inte komma i fråga. Därför måste Lagnövägen byggas om radikalt om tillstånd till Frentabs ansökan skall kunna beviljas (se vidare härom nedan)

2) Trafiken på Lagnövägen har under senare år ökat väsentligt. Av Frentabs dokumentation framgår ingenting av detta.

Personbilstrafiken, bortsett från vad som förekommer pga bostäder i närområdet och i Koviksudde och Skeviksstrand tillkommer följande

a) Biltrafik från och till Norra Lagnö, där ca 150 helårsbostäder finns förutom nästan lika många fritidsbostäder. Antalet bilrörelser dock okänt.

b) Färjetrafiken mellan Norra Lagnö och Tynningö, vilken medför stor trafik på vägen, av Vägverket uppskattats till ca 200 000 bilar per år.

c) Allt fler av de boende i Gustavsberg och Aspvik och andra orter, som inte måste passera genom Gustavsbergs centrum, väljer för att undvika köerna i centrum att köra Lagnövägen fram till Skevikskorsningen och sedan köra till höger mot Gustavsberg. Uppskattningsvis utgör det ca 1/3 av personbilstrafiken.

3) Ovanstående trafikmängd förekommer redan idag. Därtill kommer alltså lastbilstrafiken till Frentabs och Kovikstippens verksamheter. Här måste man tänka på de kumulativa konsekvenserna, vilket Frentab inte redovisat i sitt underlag. Kovikstippens verksamhet medför enligt privata mätningar vid raksträckan på vägen (Där lastbilarna genomgående kör fortare än hastighetsbegränsningen till 70 km och dessutom för nära framförvarande lätta personbilbil. Detta utgör en stor fara när ett rådjur eller en älg får för sig att springa över vägen) – under arbetstid ca 2-3 lastbilar per minut, omräknat i bilar per timme blir det minst 120 bilar och på 8 timmar minst 960 bilar och per år över 200 000 transporter! Till detta skall försiktighetsvis enligt Frentabs beräkningar av en framtida normalsituation läggas ca 353 transporter per dag! Sammanlagt blir det normalt försiktighetsvis räknat ca 1200 lastbilar per dag på genom dessa farliga kurvor och lika många in- och utfarter mellan de värsta kurvorna med utomordentligt dålig sikt. Den framtiden är otänkbar! Vid möte mellan in- och utkommande lastbilar, som kommer att öka väsentligt, finns det inte ens på raksträckan plats för vare sig gående eller cyklister så att dessa för att inte bli påkörda tvingas ner i diket. Detta motiverar redan vid dagens trafikmängd en särskild gång- och cykelbana.

4) Slutsatsen av detta är att det bör vara uteslutet att medge någon ökning av den nuvarande trafiken utan omfattande förbättring av vägen genom breddning och rätande (eller undvikande av så stor trafik i kurvorna) av kurvorna. De föreslagna förbättringarna krävs redan med dagens trafikvolym.

5) Ett sätt att undgå de värsta av dessa problem är kanske en ändrad dragning av Lagnövägen. Värmdö kommun har i samband med diskussionen om en ny väg genom Ekadalsområdet till Lugnet etc. från Skärgårdsvägen (som mötts av stort motstånd av kommunmedlemmarna) i vart fall diskuterat att i stället lägga om Lagnövägen på följande sätt. Enligt detta överväger man att vid raksträckans östra slut bygga en ny väg öster och syd om Koviksträsk från golfbanans 17:e håls green runt Koviksträsk fram till vägen från Norra Lagnö till Gustavsberg och ansluta till denna ca 100 meter öster om Jupitervägen. Ett sådant alternativ har i vart fall presenterats av planeringsavdelningen vid ett planmöte på kommunen. Då skulle den kurviga nuvarande delen av Lagnövägen endast gå till Frentabs och Suez verksamheter väster om Koviksträsk (eller vara kvar för möjlig men mycket begränsad genomfart för trafik till närområdet). Lastbilstrafiken från och till verksamheterna skulle då ansluta till den gamla Lagnövägen vid

raksträckans östra slut – förslagsvis med en rondell för att minska risken för olyckor. Detta alternativ bör undersökas ytterligare, även om det skulle medföra en viss förlängning av vägen till Norra Lagnö. De kumulativa effekterna av all trafik på Lagnövägen är redan idag alltför stora för att vägen inte måste åtgärdas.

6) Beträffande Frentabs ansökan om tillstånd redan nu för eventuell framtida asfaltverk och betongfabrik bör den inte beviljas redan nu utan prövas först när/om verksamheten avses blir en realitet. Då får man tid för att utvärdera effekterna av den nu aktuella verksamhetsutvidgningen. Det är möjligt att den kommer att medföra sådana effekter att något asfaltverk eller betongfabrik inte bör läggas i området i framtiden.

7) Slutligen kan jag inte underlåta att anmärka på Frentabs närsynhet i underlaget. Lagnövägen tar inte slut vid verksamhetens närområde. Man måste höja blicken och undersöka vad effekterna, för bl.a. buller och luftföroreningar kan bli ända bort till i vart fall Torsbyfjärd öster och norr om Norra Lagnö. Det är särskilt inom Värmdö kommun som effekterna kommer att uppstå, även om verksamheten råkar bedrivas inom Nacka kommuns gränser.

Svar: Den beskrivna nuvarande situationen utgår från mätningar och beräkningar utförda 2014 av trafikverket. Ur trafikstatistiken för färjetrafiken noteras att den stora trafikökningen skedde mellan 2013 och 2014, således innan mätningarna som ligger till grund för den beräknade trafikmängden genomfördes.

Vid framtagandet av ansökan och tillhörande bilagor tas kontakt med kommunerna och trafikverket angående belastningen på vägnätet samt eventuella förändringar i vägnätet.

Därutöver har kontakt tagits med Värmdö kommun och Patrik Stenberg på planavdelningen angående eventuell alternativ utformning av Lagnövägen. I telefonsamtal uppgavs att Värmdö kommun inte har några planer på att flytta Lagnövägen.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Övriga frågor rörande trafik och säkerhet besvaras i avsnitt 1.1.

Avseende den geografiska avgränsningen av beskrivningen av påverkan kommer avgränsningen att ske utifrån miljökonsekvensens natur. Således kommer utsläpp till luft och buller att utgå från var källorna finns, någon hänsyn till kommungränser tas inte vid den geografiska avgränsningen av MKB.

Synpunkt: Som boende i kovik och nära granne med anläggning lämnar jag härmed synpunkter på önskan om expansion från frentab:

1. Fråga om trafiksäkerhet, mycket tung trafik med hög hastighet åker idag på smal väg. Önskemål från frentab om ca 1400 transporter (minns inte vad ni kallade det), känns otryggt vintertid med halt väglag samt otryggt med tungt lastad trafik där vi åker med barn i bil.

2. Det bör ingå i ansökan bullermätningar inifrån boende området och inte bara i naturreservat. Bör även undersökas om platserna där bullermätningarna har gjorts då det verkar som om de gjorts i sänka där en vall drar ner resultatet till fördel för frentab.
3. Föroreningar av vatten, dels grundvatten men även vatten som rinner ut i närliggande fjärd där förorening redan är ett problem idag.
4. Ökad inflyttning av permanentboende som påverkas av buller. Önskas här utredning angående fler permanentboende med småbarn.
5. Området är högprioriterat område av Värmdö kommun hur påverkar ev utökning av frentab detta?
6. Över tid ökar bullernivåerna mot bebyggelse i kovik. Mätning angående detta inom bostadsområdet. Här inräknat om antalet barnfamiljer ökar i området hur påverkas dessa av buller från anläggningen.

/ Jenny Almqvist, Koviksuddsvägen 18

Svar: I samband med ett eventuellt nytt tillstånd kommer ett nytt kontrollprogram att tas för villkoren, bland annat rörande buller för kringboende och i naturreservatet. Innan dess kommer Frentab att i ansökan beskriva vilket buller som kan förväntas uppstå från verksamheten. Kontroll av beräknade värden kan komma att krävas, troligen kommer mätning att främst ske vid fasad och eventuellt i naturreservatet.

Ansökan och dess bilagor kommer att redovisa eventuell påverkan på grund- och ytvatten.

Rörande ökad inflyttning och Värmdö kommuns planerade bebyggelse i området besvaras synpunkten i avsnitt 1.3.

Synpunkt: Här kommer min fråga/synpunkt som ni gärna får lägga till i protokollet:

I det fall luktproblem uppstår från den nya verksamheten, t.ex. via hantering av hästgödsel eller asfaltsproduktion, hur planerar Frentab att kompensera de boende i närområdet för resulterad värdeminskning på fastigheterna? Det finns fall med t.ex. Swedish Biogas "luktfria" biogasanläggningar i Örebro kommun där man efter mångårigt arbete inte lyckats få rätt på luktproblemen och tvingats lösa in närliggande husägare. Jag förstår att Frentab inte planerar att skapa luktproblem, men det finns ju exempel på att sådana kan uppstå p.g.a. att tekniken inte funkar som förväntat. Med tanke på att området har en detaljplan som vunnit laga kraft kommer ett stort antal fastighetsägare att kräva kompensation om problem uppstår och min fråga är om ett litet bolag som Frentab kommer att klara av de ersättningskrav som kommer att uppstå och således är lämpat att ansöka tillstånd om dylik verksamhet.

Mvh, Staffan Andersson

Svar: Vid upprättande av ansökan och dess bilagor så kommer en beskrivning av förväntad miljöpåverkan, bland annat lukt från kompostanläggningen att ges.

Eventuell påverkan på fastighetspriser anses inte utgöra en fråga som ska behandlas i MKB. Därutöver önskar Frentab framföra att prisutvecklingen för fastigheter främst påverkas av fundamentala faktorer som räntenivån,

disponibel inkomst, utbud av fastigheter, efterfrågan på fastigheter och arbetsmarknadens storlek. Därutöver kan psykologiska drivkrafter utgöra drivkrafter på fastighetspriser. Psykologiska drivkrafter kan utgöras av den upplevda betydelsen av störande verksamhet till exempel en bergtäkt eller tillgång till havsnära boende eller närhet till en stadskärna.

De psykologiska drivkrafterna varierar kraftigt över tid och har väldigt lågt förklaringsvärde för prisutvecklingen. Vid studier genomförda av Engström 2008 av prisutvecklingen för småhus i närhet av kärntekniska anläggningar har inga effekter kunnat ses av den potentiella psykologiska negativa drivkraften som folkomröstningen om kärnkraften och olyckan Harrisburg (1980), Tjernobylolyckan (1986) liksom tillbudet i Forsmark (2006).

Frågan om eventuell ersättning till närboende för störningar beroende av lukt bedöms inte bli aktuellt med de föreslagna verksamheterna och möjliga skyddsåtgärder.

Svar på frågeställning kring lukt ges i avsnitt 1.5.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

2.16 2017-08-31

Synpunkt: Frentab höll den 23 augusti 2017 ett samrådsmöte för utökad täktverksamhet på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1. Vi har redan innan samrådsmötet lämnat in ett yttrande i samrådet. Vid samrådsmötet framkom dock så stora brister i de utredningar som Frentab har låtit genomföra att vi vill komplettera vårt tidigare yttrande.

Vid samrådsmötet redogjordes med hjälp av en plankarta för hur nuvarande markanvändning i täktområdet ser ut. Däremot gavs ingen information utöver detta om verksamhetens omfattning idag. En beskrivning av verksamhetens omfattning de senaste 5-10 åren avseende berguttag, transporter och andra verksamheter som bedrivits behöver finnas med i ansökan – detta för att möjliggöra en bedömning av hur stor skillnad verksamheten medför jämfört med dagsläget. Givetvis ska även en jämförelse med nollalternativet genomföras.

Naturinventering av områden utanför det planerade verksamhetsområdet behöver genomföras, utöver den inventering som redan har genomförts inom det planerade verksamhetsområdet. Sannolikt kommer naturvärden att påvisas även utanför verksamhetsområdet eftersom naturinventeringen inom planerat verksamhetsområde noterar indikatorarter (grön sköldmossa) för skoglig kontinuitet, som i sig medför naturvärden. Inom naturreservatet torde naturvärdena vara ännu högre. Närliggande naturområden och arter i dessa kan påverkas negativt av bl a anläggningsbuller, transportbuller, avsänkning av grundvattenytan och damm från verksamheten. Frentab behöver redogöra för konsekvenserna av denna påverkan på naturvärdena. Frentab behöver också visa att man följer artskyddsförordningen för sådana skyddade arter som riskerar att påverkas av den sökta verksamheten. I tidigare inventeringar i naturreservatet finns t ex ett flertal fåglar som skyddas av artskyddsförordningen.

På samrådsmötet redogjordes mycket kort för hur avsänkningen av grundvatten skulle komma att påverka närområdet och att bedömningen var att inga skyddsvärda objekt skulle påverkas. Det framgick aldrig hur det bedömts vad som är ett skyddsvärt objekt. Vad som bedöms vara ett skyddsvärt objekt måste redovisas i ansökan. I direkt anslutning till täkten ligger t ex ett naturreservat, och i det finns säkerligen skyddsvärda objekt i form av naturmiljöer med höga naturvärden eller enskilda skyddade arter. Påverkan på grundvattennivån kan påverka sådana objekt och redovisning av hurdan påverkan bedöms blir måste redovisas i ansökan. Vidare redogjordes inte för grundvattenavsänkningens eventuella inverkan på enskilda brunnar, deras vattennivåer eller vattenkemi, såsom t ex saltvatteninträngning, trots att många i de närliggande bostadsområdena har enskilda brunnar som enda vattenkälla.

Bullerberäkningarna som redovisades på samrådsmötet är inte tillfredställande. Redovisning av bullernivåer skedde inte för alla dygnets timmar och redovisningen förhöll sig inte till Naturvårdsverkets riktlinjer för industribuller under dygnets alla timmar. I redovisningen på samrådsmötet fanns även en bullervall medtagen i beräkningarna, trots att den inte var helt utbyggd. Om skyddsåtgärder ska genomföras i etapper och medräknas i bullerberäkningarna, ska beräkningar genomföras och redovisas för varje etappvis utbyggnad av skyddsåtgärder.

Bullerutredning behöver alltså innehålla anläggningsbuller och redovisning av bullerutbredning från anläggningen i förhållande till Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller under alla dygnets timmar. Bullerutredning som redovisar buller från transporter längs transportvägarna i förhållande till aktuella riktvärden för bostäder behöver genomföras. Vidare behöver dessa utredningar redovisa det kumulativa bullret från Frentabs och Suez anläggningar och ev andra bullrande verksamheter som finns i närområdet. Detsamma gäller för transportbullret, beräkningarna behöver göras kumulativt med de övriga transporter som går på Lagnövägen. På samrådsmötet nämndes utöver Suez verksamhet andra verksamheter som har planer på att utöka sin verksamhet och som medför tillkommande trafik, t ex en återvinningscentral. Det åligger Frentab att undersöka dessa planer för att redogöra för ett reellt scenario med kumulativa effekter.

Det var på samrådsmötet oklart hur miljö kvalitetsnormer för vatten kan innehållas med planerad verksamhet. Till följd av den sk Weserdomen är det inte tillåtet att lämna tillstånd till en verksamhet som riskerar att försämra vattenstatusen för en vattenförekomst eller som äventyrar att miljö kvalitetsnormer för vattenförekomsten kan följas. Askrikefjärden är känslig för kvävetillförsel och sprängning medför att stora mängder kväve släpps ut till vatten. En beräkning av hur miljö kvalitetsnormerna för vatten uppfylls behöver genomföras och biläggas till ansökan.

Med vänlig hälsning den 31 augusti 2017, Viviann Andersson,
anderssonviviann@gmail.com, 076 711 27 15, Claes Andersson,
asonssk@gmail.com, 073 398 32 77, Repslagarvägen 26, 141 41, Huddinge

Svar: I den kommande MKB kommer den planerade utökningen att jämföras med den nuvarande verksamheten samt nollalternativet.

En naturvärdesinventering har genomförts inom de delar av naturreservatet som kan komma att påverkas av grundvattensänkning. Vidare kommer MKB att beskriva påverkan på såväl växter som djur inom naturreservatet. Eventuell påverkan på arter med skydd enligt artskyddsförordningen kommer också att beskrivas och eventuell dispens från förordningen kommer också att sökas.

Värden som kan komma att påverkas av verksamheten kommer att redovisas i den kommande MKB, bland dessa kan nämnas privata brunnar naturvärden i närområdet. Skälet till att påverkan på brunnar inte redovisades är att det saknas brunnar inom det område vilket kan förväntas påverkas av en trycksänkning av grundvattnet.

Synpunkter rörande buller besvaras i avsnitt 1.2.

Ansökan och den tillhörande MKB kommer att redovisa påverkan på kvalitetsfaktornivå för Askrikefjärden.

2.17 2017-09-07

Synpunkter på samrådsunderlag vid samrådsmöte 2017-08-23 angående fortsatt bergtäkt mm inom fastigheten Velamsund 1:1 och Knarrnäs1:1, Nacka kommun, Stockholms län

Trafiksäkerhet Lagnövägen

Lagnövägen är smal, utan vägrenar och känns otrygg att promenera på med den tunga trafik som finns där idag. Det finns några särskilda vägpartier som helt saknar säkerhetsavstånd, där vertikala bergslänter ligger i direkt anslutning till vägbanan. Hastigheten är här reglerad till 70 km/h.

Ett specifikt ställe är sträckan mellan Nacka golfklubb och Gamla Skärgårdsvägen intill Insjön. Platsen som ligger nära en kurva och därmed även är skymd, är mycket obehaglig att promenera på. Två mötande lastbilar och gående intill vägen får inte plats.

Detta är mycket olyckligt eftersom det hindrar åtkomligheten för gående till Velamsunds naturreservat med dess stigar över Mörby ängar, om man kommer promenerande från Skärgårdsvägen. Även besökare till Nacka golfklubb berörs eftersom de inte gärna tar en promenad längs denna sträcka utan tar bilen till deras parkering.

Det är många boende vid Insjön liksom undertecknad som gärna tar en promenad runt Insjön men med livet som insats vid denna plats. En utökning av den tunga trafiken som föreslås i samrådsunderlaget förvärrar situationen ytterligare.

Trafiksäkerheten på Lagnövägen behöver ökas redan idag. Trafikverkets system för säkerhetsklassificering av landsbygdsvägar har en indelning i klasserna mycket god, god, acceptabel och låg. Denna vägsträcka har en säkerhetszon under 3 m, saknar sidoräcke och hamnar i den lägsta klassen; låg.

En trafiksäkerhetshöjande åtgärd vore att anlägga en gång- och cykelbana längs Lagnövägen.

Bullerstörning från trafik på Lagnövägen

Framförallt den tunga trafiken på Lagnövägen orsakar bullerstörningar för boende och besökare i Velamsunds naturreservat.

Ett specifikt ställe gäller del av sträckan som beskrivs ovan, mer exakt mellan Gamla Skärgårdsvägen och längs Insjöns strand.

Vid färd på Lagnövägen från korsningen Gamla Skärgårdsvägen mot Kovik övergår hastighetsbegränsningen från 50 km/h till 70 km/h längs denna sträcka i kraftigt motlut. Den tunga trafiken accelererar här kraftigt och avger mycket buller.

Bullret är störande för närboende, men även boende längre ifrån längs Insjöns stränder eftersom ljudet går över öppet vatten.

Bullret är även störande för rekreativlivet på Insjön som är en del i Velamsunds naturreservat.

En utökning av den tunga trafiken som föreslås i samrådsunderlaget förvärrar situationen ytterligare.

Bullerdämpande åtgärder bör anordnas längs Lagnövägen på denna sträcka, för att säkerställa att de boende, och allmänheten som utnyttjar naturreservatet på Insjön, inte upplever bullerstörningar.

Johan Karlsson, Blomvägen 8, 13236, Saltsjö-Boo, Fastighet: Kil 2:98

Synpunkten har sedan kompletterats 2017-10-03: Kompletteringen utgörs av e-post-konversation mellan Johan Karlsson och trafikverket rörande trafiksäkerheten på Lagnövägen.

Svar: Synpunkter rörande trafiksäkerhet och buller besvaras i avsnitt 1.1 och 1.2. Därutöver kan förtydligas att Frentab också för diskussioner med trafikverket rörande trafiksäkerhetsfrågor.

Synpunkt: Synpunkter avgivna inom ramen för samråd avseende ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms Län.

Vi, Christian Rindö och Christina Olnils, ägare av fastigheten Kil 2:140, vill inom ramen för samråd avseende ovan angivet ärende avge följande synpunkter.

Samrådskrets: Vi noterar att Lagnövägen 1-19 1,2 km från anläggningen med samtliga lastbilar till och från verksamheten förbipasserande direkt invid våra fastigheter inte ansågs tillhöra den krets som är särskilt berörda och därför ej blivit direktinformerade. Detta ifrågasätter vi skarpt.

Regeluppfyllnad av nuvarande tillstånd: Efter att läst igenom tidigare tillstånd, domar och överklaganden tycks Frentab oförmögna att uppfylla de regler som var villkoret för etablering av verksamheten 2008.

Exempel: Bullernivåerna i Velamsunds Naturreservat som Frentabs tillstånd var baserat på tycks Frentab själva insett att man inte klarade av och ansökte därför om höjda bullergränser med mätpunkter i tysta sänkor och ytterligare förhöjda bullervärden nära Lagnövägen med hänvisning till trafikbuller (som de egna lastbilarna till och från verksamheten genererar).

Trafikvolymerna som finns angivna i tillståndet från 2008 är 60 lastbilar om dagen. Då man inte verkar ha klarat att hålla sig under denna gräns stipulerad i tillståndet har det ansökts om ett ytterligare tillstånd om 20

lastbilar om dagen. Gångse format för trafikvolymen tycks vara fordonsrörelser per dag och ovan skulle sannolikt kunna översättas till 160 fordonsrörelser om dagen snällt räknat.

Vid en kontrollräkning under augusti 2017 har det gått 160 fordonsrörelser med tung lastbil till och från Frentab enbart under förmiddagen en vardag. Därmed ifrågasätter vi att Frentab idag håller sig inom gränserna för sitt nuvarande tillstånd.

Avseende buller ifrågasätter vi också om buller i Naturreseptatet från transporter till och från verksamheten vid rekreationsområden såsom natur/hästväg till Velamsunds Gård från Lagnövägen och golfbana håller sig inom rimliga gränser eller Naturvårdsverkets riktlinjer.

Vi ifrågasätter också om riktlinjerna för trafikbuller håller sig inom gränserna vid fastigheterna längs transportvägen mot 222. Specifikt ifrågasätter vi om gränserna hålls vid vår fastighet Kil 2:140, Lagnövägen 19.

Trafiksäkerhet och Trafikbuller: Lagnövägen (väg 642) lämpar sig illa för tung trafik och flera incidenter har inträffat med inblandning av tung trafik. Vi motsätter oss därför en utökning av den tunga trafiken på Lagnövägen utan anser snarast att den bör minska för att riskerna för trafikolyckor ska vara på en acceptabel nivå.

Vidare anser vi att det bör göras en komplett trafiksäkerhets- och trafikbulleranalys baserat på samtliga potentiella projekt och verksamheter som t.ex. den planerade kretsloppsanläggningen, inklusive utökning av trafik pga ökat permanent boende i området längs väg 642 och 622 och inte för varje enskilt projekt där varje enskilt projekt använder trafikvolymdata från 2014.

Under alla omständigheter anser vi att om det alls ska gå tung trafik bör det ske trafikseparation mellan bilar och cykel/gående med cykel/gångbana längs med väg 642.

På Lagnövägen 1-19 bor det barn i alla åldrar och flera av dem går/cyklar över/längs väg 642, till skola eller golfbanan på egen hand. Trafiksituationen för dessa barn är inte bra idag och med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab längs Lagnövägen är det sannolikt bara en kortare tidsfråga innan det sker en allvarlig olycka med barn inblandade. Vi har tre barn 17, 14 och 7 år gamla och är oroade redan i dag över hur de ska ta sig över väg 622 för att ta sig från bussen och fram till huset då det inte finns några övergångsställen alls i dag och det åker bilar och tunga lastbilar konstant och som dessutom övervägande kör för fort. För att barnen i dag överhuvud taget skall hinna ta sig över vägen tvingas de att springa över gatan mellan bilarna. Detta är ytterst obehagligt och är ett dagligt orosmoment.

Trafikbullret kan idag redan vara nära eller över gränsvärdena för trafikbuller vid boende och vi anmodar att trafikbullermätningar görs vid särskilt utsatta fastigheter innan ansökan sker om utökade trafikvolymmer för att se att inte bullret redan överskrider gränsvärdena.

Med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab är det mycket sannolikt att gränsvärden för trafikbuller vid boende överskrider ytterligare i sådant fall.

Avseende trafiksäkerhet är också Trafikverkets yttrande i detta ärende tydligt med avstyrkan av ansökan om utökad verksamhet.

Undermåligt samrådsunderlag: Utifrån samrådsunderlaget tycks det saknas betydande mängder material för att kunna bedöma lämpligheten i täktverksamhet på nuvarande plats.

Hydrologisk data tycks undermålig med hopblandning av vilka vatten som kan påverkas. Artinventering i täktens närhet inom Velamsund som kan påverkas tycks saknas. Bulleranalyser och bullermätningar vid närboende tycks saknas. Analys av trafikbullernivåer orsakade av Frentabs verksamhet inom Naturreservatet tycks saknas.

Extra verksamheter: Ansökan om att få driva Betongfabrik, asfaltsfabrik, mottagning av farligt avfall och mottagning av hästgödsel är helt enkelt inte rimligt alls och motsätts kraftfullt. Exempelvis ett asfaltsverk skulle förutom den miljöfarliga verksamhet det är också generera trafik utanför normala arbetstider/kontorstider, vilket inte alls är acceptabelt varken för boende eller Naturreservatet. Vi noterar här också att informationen i samrådsunderlaget är vilseledande vad angår öppettider. Det står att öppningstiden är under normal arbetstid. Sedan står det att dessa kan utökas vid särskilda entreprenader. Vid det muntliga samrådet efter ett antal frågor om förtydliganden medgav representanten för verksamheten att anläggande av en asfaltsfabrik skulle innebära öppettider inkl. transporter till och från området dygnet runt sju dagar i veckan. Att sådan information inte tydligt framgår i ett samrådsunderlag är graverande, vilket även undergräver trovärdigheten i beskrivningen av verksamheten i samrådsunderlaget som helhet.

Rekommendation: Utifrån bl.a. att utverkade tillstånd verkar följas styvmoderligt/brytas, att Trafikverket tydligt avstyrker ansökan anmodar vi att man börjar återställa täkten till 2020 såsom tillståndet från 2008 stipulerar.

Christian Rindö Christina Olnils

Svar: Under det tidiga samrådsmötet med länsstyrelsen samt Nacka och Värmdö kommun bedömdes det tillräckligt med utskick av underlag till fastighetsägare inom 1000 meter från verksamhetsområdet, därutöver har fastighetsägarna i Koviksudde och Skeviksstrand fått underlaget sig tillsänt. Det anses inte nödvändigt med ytterligare utskick till boende längs med eller nyttjare av transportvägen. Däremot kungjordes samrådet i dagspress, dagens nyheter och Nacka Värmdöposten. I samband med kungörelsen bjöds det också in till ett öppet samrådsmöte för allmänheten.

Frentab har och kommer att innehålla sina villkor. Sedan villkoret 2008 har verksamheten utvecklats inom området och flera tillkommande verksamhetsgrenar har anmälts till tillsynsmyndigheten. Syftet med den planerade ansökan är att samla samtliga nuvarande, och planerade, verksamheter som Frentab bedriver inom området i ett tillstånd.

Ytterligare synpunkter rörande trafik och buller besvaras i avsnitt 1.1 och 1.2.

Trafiksäkerhetsutredningen som Frentab uppdragit åt WSP att genomföra kommer att utgå ifrån den nuvarande och tillkommande trafiken som Frentab och WSP har kunskap om.

Verksamhetstiderna utgick från när krossarna drivs då det är de som bidrar till mest till buller vilket Frentab har identifierat som den främsta störningskällan.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

2.18 2017-09-08

Synpunkt: Synpunkter avgivna inom ramen för samråd avseende ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms Län.

Vi, Peter Andersson och Charlotta Lindén, ägare av fastigheten Kil 2:142, vill inom ramen för samråd avseende ovan angivet ärende avge följande synpunkter.

Samrådskrets: Vi noterar att Lagnövägen 1-19 1,2 km från anläggningen med samtliga lastbilar till och från verksamheten förbipasserande direkt invid våra fastigheter inte ansågs tillhöra den krets som är särskilt berörda och därför ej blivit direktinformerade. Detta ifrågasätter vi skarpt.

Regeluppfyllnad av nuvarande tillstånd: Efter att läst igenom tidigare tillstånd, domar och överklaganden tycks Frentab oförmögna att uppfylla de regler som var villkoret för etablering av verksamheten 2008.

Exempel: Bullernivåerna i Velamsunds Naturreservat som Frentabs tillstånd var baserat på tycks Frentab själva insett att man inte klarade av och ansökte därför om höjda bullergränser med mätpunkter i tysta sänkor och ytterligare förhöjda bullervärden nära Lagnövägen med hänvisning till trafikbuller (som de egna lastbilarna till och från verksamheten genererar).

Trafikvolymerna som finns angivna i tillståndet från 2008 är 60 lastbilar om dagen. Då man inte verkar ha klarat att hålla sig under denna gräns stipulerad i tillståndet har det ansökts om ett ytterligare tillstånd om 20 lastbilar om dagen. Gångse format för trafikvolymen tycks vara fordonsrörelser per dag och ovan skulle sannolikt kunna översättas till 160 fordonsrörelser om dagen snällt räknat.

Vid en kontrollräkning under augusti 2017 har det gått 160 fordonsrörelser med tung lastbil till och från Frentab enbart under förmiddagen en vardag. Därmed ifrågasätter vi att Frentab idag håller sig inom gränserna för sitt nuvarande tillstånd.

Avseende buller ifrågasätter vi också om buller i Naturreservatet från transporter till och från verksamheten vid rekreationsområden såsom natur/hästväg till Velamsunds Gård från Lagnövägen och golfbana håller sig inom rimliga gränser eller Naturvårdsverkets riktlinjer.

Vi ifrågasätter också om riktlinjerna för trafikbuller håller sig inom gränserna vid fastigheterna längs transportvägen mot 222. Specifikt ifrågasätter vi om gränserna hålls vid vår fastighet Kil 2:142, Lagnövägen 15.

Trafiksäkerhet och Trafikbuller: Lagnövägen (väg 642) lämpar sig illa för tung trafik och flera incidenter har inträffat med inblandning av tung trafik. Vi motsätter oss därför en utökning av den tunga trafiken på Lagnövägen utan

anser snarast att den bör minska för att riskerna för trafikolyckor ska vara på en acceptabel nivå.

Vidare anser vi att det bör göras en komplett trafiksäkerhets- och trafikbulleranalys baserat på samtliga potentiella projekt och verksamheter inklusive utökning av trafik pga. Utökat permanent boende i området längs väg 642 och 622 och ite för varje enskilt projekt där varje enskilt projekt använder trafikvolymdata från 2014.

Under alla omständigheter anser vi att om det alls ska gå tung trafik bör det ske trafikseparation mellan bilar och cykel/gående med cykel/gångbana längs med väg 642.

På Lagnövägen 1-19 bor det barn i alla åldrar och flera av dem går/cyklar över/längs väg 642, till skola eller golfbanan på egen hand. Trafiksituationen för dessa barn är inte bra idag och med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab längs Lagnövägen är det sannolikt bara en kortare tidsfråga innan det sker en allvarlig olycka med barn inblandade.

Trafikbullret kan idag redan vara nära eller över gränsvärdena för trafikbuller vid boende och vi anmodar att trafikbullermätningar görs vid särskilt utsatta fastigheter innan ansökan sker om utökade trafikvolym.

Med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab är det mycket sannolikt att gränsvärden för trafikbuller vid boende överskrids.

Avseende trafiksäkerhet är också Trafikverkets yttrande i detta ärende tydligt med avstyrkan av ansökan om utökad verksamhet.

Udermålignt samrådsunderlag: Utifrån samrådsunderlaget tycks det saknas betydande mängder material för att kunna bedöma lämpligheten i täktverksamhet på nuvarande plats.

Hydrologisk data tycks undermålig med hopblandning av vilka vatten som kan påverkas. Artinventering i täktens närhet inom Velamsund som kan påverkas tycks saknas. Bulleranalyser och bullermätningar vid närboende tycks saknas. Analys av trafikbullernivåer orsakade av Frentabs verksamhet inom Naturreservatet tycks saknas.

Extra verksamheter: Ansökan om att få driva Betongfabrik, asfaltsfabrik, mottagning av farligt avfall och emottagning av hästgödsel är helt enkelt inte rimligt alls och motsätts kraftfullt. Exempelvis ett asfaltsverk skulle förutom den miljöfarliga verksamhet det är också generera trafik utanför normala arbetstider/kontorstider, vilket inte alls är acceptabelt varken för boende eller Naturreservatet. Vi noterar här också att informationen i samrådsunderlaget är vilseledande vad angår öppettider. Det står att öppningstiden är under normal arbetstid. Sedan står det att dessa kan utökas vid särskilda entreprenader. Vid det muntliga samrådet efter ett antal frågor om förtydliganden medgav representanten för verksamheten att anläggande av en asfaltsfabrik skulle innebära öppettider inkl. transporter till och från området dygnet runt sju dagar i veckan. Att sådan information inte tydligt framgår i ett samrådsunderlag är graverande, vilket även undergräver trovärdigheten i beskrivningen av verksamheten i samrådsunderlaget som helhet.

Rekommendation: Utifrån bl.a. att utverkade tillstånd verkar följas styvmoderligt/brytas, att Trafikverket tydligt avstyrker ansökan anmodar vi att man börjar återställa tåkten till 2020 såsom tillståndet från 2008 stipulerar.

Saltsjö-Boo, dag enligt ovan, Peter Andersson och Charlotta Linden.

Svar: Då synpunkter i stort är desamma som framfördes av fastighetsägarna till Kil 2:140 kan svaren på synpunkterna finnas i avsnitt 2.17.

Synpunkt: Synpunkter avgivna inom ramen för samråd avseende ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms Län.

Vi, Magnus Rosenstråle och Leila Rosenstråle, ägare av fastigheten Kil 2:144, vill inom ramen för samråd avseende ovan angivet ärende avge följande synpunkter.

Samrådsrets: Vi noterar att Lagnövägen 1-19 1,2 km från anläggningen med samtliga lastbilar till och från verksamheten förbipasserande direkt invid våra fastigheter inte ansågs tillhöra den krets som är särskilt berörda och därför ej blivit direktinformerade. Detta ifrågasätter vi skarpt.

Regeluppfyllnad av nuvarande tillstånd: Efter att läst igenom tidigare tillstånd, domar och överklaganden tycks Frentab oförmögna att uppfylla de regler som var villkoret för etablering av verksamheten 2008.

Exempel: Bullernivåerna i Velamsunds Naturreservat som Frentabs tillstånd var baserat på tycks Frentab själva insett att man inte klarade av och ansökte därför om höjda bullergränser med mätpunkter i tysta sänkor och ytterligare förhöjda bullervärden nära Lagnövägen med hänvisning till trafikbuller (som de egna lastbilarna till och från verksamheten genererar). Trafikvolymerna som finns angivna i tillståndet från 2008 är 60 lastbilar om dagen. Då man inte verkar ha klarat att hålla sig under denna gräns stipulerad i tillståndet har det ansökts om ett ytterligare tillstånd om 20 lastbilar om dagen. Gångse format för trafikvolymen tycks vara fordonsrörelser per dag och ovan skulle sannolikt kunna översättas till 160 fordonsrörelser om dagen snällt räknat.

Vid en kontrollräkning under augusti 2017 har det gått 160 fordonsrörelser med tung lastbil till och från Frentab Mellan 06.00 och 10.00 på förmiddagen en vardag. Därmed ifrågasätter vi att Frentab idag håller sig inom gränserna avseende lastbilsantal för sina nuvarande tillstånd.

Avseende buller ifrågasätter vi också om buller i Naturreservatet från transporter till och från verksamheten vid rekreatiomsområden såsom natur/hästväg till Velamsunds Gård från Lagnövägen och golfbana håller sig inom rimliga gränser eller Naturvårdsverkets riktlinjer. Vi ifrågasätter också om riktlinjerna för trafikbuller håller sig inom gränserna vid fastigheterna längs transportvägen mot 222 (642 och 622). Specifikt ifrågasätter vi om gränserna hålls vid vår fastighet Kil 2:144, Lagnövägen 11.

Trafiksäkerhet och Trafikbuller: Lagnövägen (väg 642) lämpar sig illa för tung trafik och flera incidenter/olyckor också med dödlig utgång har inträffat med inblandning av tung trafik. Vi motsätter oss därför en utökning av den tunga

trafiken på Lagnövägen utan anser snarast att den bör minska för att riskerna för trafikolyckor ska vara på en acceptabel nivå.

Vidare anser vi att det bör göras en komplett trafiksäkerhets- och trafikbulleranalys för 622 och 642 baserat på samtliga potentiella projekt och verksamheter inklusive Suez, Frentab, planerad kretsloppscentral vid 222, planerat industriområde i träsket söder om väg 622, planerad busstop och industriområde vid 22 norr om väg 622 utökning av trafik pga utökad permanent boende i området längs väg 642 och 622 och inte för varje enskilt projekt där varje enskilt projekt använder trafikvolymdata från 2014. I den initiala trafikundersökning som gjordes i samband med Verksamhetsområdet Kil, beräknas en 40% "organisk" ökning av trafiken på 622 och 642 de närmsta åren. Undantaget de stora "industriprojekten" ovan.

Under alla omständigheter anser vi att om det alls ska gå tung trafik bör det ske trafikseparation mellan bilar och cykel/gående med cykel/gångbana längs med väg 642. På Lagnövägen 1-19 bor det barn i alla åldrar och flera av dem går/cyklar över/längs väg 642, och vi själva har en 11-åring som tar sig fram och tillbaks till golfbanan på egen hand. Trafiksituationen för dessa barn är inte bra idag och med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab längs Lagnövägen är det sannolikt bara en kortare tidsfråga innan det sker en allvarlig olycka med barn inblandat.

Trafikbullret kan idag redan vara nära eller över gränsvärdena för trafikbuller vid boende och vi anmodar att trafikbullermätningar görs vid särskilt utsatta fastigheter innan ansökan sker om utökade trafikvolym. Med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab är det mycket sannolikt att gränsvärden för trafikbuller vid boende överskrids.

Avseende trafiksäkerhet är också Trafikverkets yttrande i detta ärende tydligt med avstyrkan av ansökan om utökad verksamhet.

Udermåligt samrådsunderlag: Utifrån samrådsunderlaget tycks det saknas betydande mängder material för att kunna bedöma lämpligheten i täktverksamhet på nuvarande plats. Hydrologisk data tycks undermålig med hopblandning av vilka vatten som kan påverkas. Artinventering i täktens närhet inom Velamsunds som kan påverkas tycks inte vara påtänkt. Bulleranalyser och bullermätningar vid närboende tycks inte vara planerat. Analys av trafikbullernivåer orsakade av Frentabs verksamhet inom Naturreservatet tycks inte vara påtänkt.

Extra verksamheter: Ansökan om att få driva Betongfabrik, asfaltsfabrik, emottagning av farligt avfall och emottagning av hästgödsel är helt enkelt inte rimligt alls och emotsätts kraftfullt. Exempelvis asfaltverk skulle förutom den miljöfarliga verksamhet det är också generera trafik utanför normala arbetstider/kontorstider, vilket inte alls är accepterbart varken för boende eller Naturreservatet. Tidpunkterna för asfaltverkets verksamhet och transporter tycks vidare WSP/Frentab bekvämt ha glömt bort inför Samrådet. Först efter ganska hårda påtryckningar från deltagande på Samrådet medgav WSP/Frentab att ett asfaltverk i praktiken skulle betyda trafik nattetid eller t.o.m. 24/7.

Rekommendation: Utifrån bl.a. att utverkade tillstånd verkar följas styvmoderligt/brytas, att Trafikverket tydligt avstyrker ansökan anmodar vi att man börjar återställa täkten till att nuvarande tillstånd upphör 2020, såsom tillståndet från 2008 stipulerar.

Med vänlig hälsning

Magnus Rosenstråle Leila Rosenstråle

Svar: Då synpunkter i stort är desamma som framfördes av fastighetsägarna till Kil 2:140 kan svaren på synpunkterna finnas i avsnitt 2.17.

Synpunkt: Synpunkter avgivna inom ramen för samråd avseende ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarmäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms Län.

Vi, John Wahlstedt och Marianne Goffeng Raakill, ägare av fastigheten Kil 2:139, vill inom ramen för samråd avseende ovan angivet ärende avge följande synpunkter.

Samrådsrets: Vi noterar att Lagnövägen 1-19 1,2 km från anläggningen med samtliga lastbilar till och från verksamheten förbipasserande direkt invid våra fastigheter inte ansågs tillhöra den krets som är särskilt berörda och därför ej blivit direktinformerade. Detta ifrågasätter vi skarpt.

Regeluppfyllnad av nuvarande tillstånd: Efter att läst igenom tidigare tillstånd, domar och överklaganden tycks Frentab oförmögna att uppfylla de regler som var villkoret för etablering av verksamheten 2008.

Exempel: Bullernivåerna i Velamsunds Naturreservat som Frentabs tillstånd var baserat på tycks Frentab själva insett att man inte klarade av och ansökte därför om höjda bullergränser med mätpunkter i tysta sänkor och ytterligare förhöjda bullervärden nära Lagnövägen med hänvisning till trafikbuller (som de egna lastbilarna till och från verksamheten genererar).

Trafikvolymerna som finns angivna i tillståndet från 2008 är 60 lastbilar om dagen. Då Frentab inte verkar ha klarat att hålla sig under denna gräns som stipulerades i tillståndet ansökte Frentab om ett ytterligare tillstånd om 20 lastbilar om dagen. Gångse format för trafikvolymen tycks vara fordonsrörelser per dag och ovan skulle sannolikt kunna översättas till 160 fordonsrörelser om dagen.

Vid en kontrollräkning under augusti 2017 har det redan innan 10.00 på förmiddagen skett mer än 160 fordonsrörelser med tung lastbil till och från Frentab. Därmed ifrågasätter vi att Frentab idag håller sig inom gränserna avseende lastbilsantal för sina nuvarande tillstånd.

Avseende buller ifrågasätter vi också om buller i Naturreservatet från transporter till och från verksamheten vid rekreativsområden såsom natur/hästväg till Velamsunds Gård från Lagnövägen och golfbana håller sig inom rimliga gränser eller Naturvårdsverkets riktlinjer. Vi ifrågasätter också om riktlinjerna för trafikbuller håller sig inom gränserna vid fastigheterna längs transportvägen mot 222. Specifikt ifrågasätter vi om gränserna hålls vid vår fastighet Kil 2:139, Lagnövägen 9.

Trafiksäkerhet och Trafikbuller: Lagnövägen (väg 642) lämpar sig illa för tung trafik och flera incidenter har inträffat med inblandning av tung trafik. Vi motsätter oss därför en utökning av den tunga trafiken på Lagnövägen utan anser snarast att den bör minska för att riskerna för trafikolyckor ska minimeras och vara på en acceptabel nivå.

Vidare anser vi att det bör göras en komplett trafiksäkerhets- och trafikbulleranalys baserat på samtliga potentiella projekt och verksamheter inklusive utökning av trafik pga utökat permanent boende i området längs väg 642 och 622 och inte för varje enskilt projekt där varje enskilt projekt använder trafikvolymdata från 2014.

Under alla omständigheter anser vi att, om det alls ska gå tung trafik, det måste göras en trafikseparation mellan bilar och cykel/gående med cykel/gångbana längs med väg 642.

På Lagnövägen 1-19 bor det barn i alla åldrar och flera av dem går/cyklar på egen hand över/längs väg 642 till skola eller golfbanan. Trafiksituationen för dessa barn är redan idag otillfredsställande. Om ytterligare 1400 lastbilar om dagen skulle tillåtas till och från Frentab längs Lagnövägen är det sannolikt bara en kortare tidsfråga innan det sker en allvarlig olycka med barn inblandat.

Trafikbullret kan idag redan vara nära eller över gränsvärdena för trafikbuller vid boende och vi anmodar att trafikbullermätningar görs vid särskilt utsatta fastigheter innan ansökan sker om utökade trafikvolym. Med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab är det mycket sannolikt att gränsvärden för trafikbuller vid boende överskrids.

Nacka kommun genomför trafiksäkerhetsarbetet och Trafikverket ansvarar för trafiksäkerheten i enlighet med den av Riksdagen fastställda Nollvisionen som utgångspunkt. Avseende trafiksäkerhet är det således särskilt viktigt att hörsamma Trafikverkets yttrande i detta ärende där Trafikverket tydligt avstyrker Frentabs ansökan om utökad verksamhet.

Undermåligt samrådsunderlag: Utifrån samrådsunderlaget tycks det saknas betydande mängder material för att kunna bedöma lämpligheten i tåktverksamhet på nuvarande plats. Hydrologisk data tycks undermålig med hopblandning av vilka vatten som kan påverkas. Artinventering i tåktens närhet inom Velamsunds naturreservat som kan påverkas tycks saknas. Bulleranalyser och bullermätningar vid närboende tycks saknas. En analys av befintliga mätpunkters placering och huruvida deras placering är lämpad för att ge en realistisk bild av bullernivåerna eller ej saknas. Analys av trafikbullernivåer orsakade av Frentabs verksamhet inom Naturreservatet tycks saknas.

Extra verksamheter: Ansökan om att få driva Betongfabrik, asfaltsfabrik, emottagning av farligt avfall och emottagning av hästgödsel är helt enkelt inte rimligt alls och emotsätts kraftfullt. Dessa verksamheter är inte heller en naturlig anknytning och måste inte ligga i anslutning till tåkten. Exempelvis asfaltverk skulle förutom den miljöfarliga verksamhet det är också generera trafik utanför normala arbetstider/kontorstider, vilket inte alls är accepterbart varken för boende eller Naturreservatet. Vi noterar här också att informationen i samrådsunderlaget är vilseledande vad angår öppettider. Det står att öppningstiden är under normal arbetstid. Sedan står det att dessa kan utökas vid särskilda entreprenader. Vid det muntliga samrådet efter ett antal frågor om förtydliganden medgav representanten för verksamheten att anläggandet av en asfaltfabrik skulle innebära öppetid inkl. transporter till och från området dygnet runt sju dagar i veckan. Att sådan information inte tydligt framgår i ett samrådsunderlag är graverande, vilket även undergräver

trovärdigheten i beskrivningen av verksamheten i samrådsunderlaget som helhet.

Rekommendation: Utifrån bl.a. att utverkade tillstånd verkar följas styvmoderligt/brytas, att Trafikverket tydligt avstyrker ansökan anmodar vi att man börjar återställa tåkten till att nuvarande tillstånd upphör 2020, såsom tillståndet från 2008 stipulerar.

Saltsjö-Boo, dag enligt ovan

John Wahlstedt och Marianne Goffeng Raakil

Svar: Då synpunkter i stort är desamma som framfördes av fastighetsägarna till Kil 2:140 kan svaren på synpunkterna finnas i avsnitt 2.17.

Synpunkt: Synpunkter avgivna inom ramen för samråd avseende ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms Län.

Vi, Henrik Sterin och Holly Grenfell, ägare av fastigheten Kil 2:8, vill inom ramen för samråd avseende ovan angivet ärende avge följande synpunkter.

Samrådskrets: Vi har noterat att Trollbacken3-7 som endast ligger 1,1 km från anläggningen men där samtliga lastbilar till och från verksamheten passerar, inom synhåll från våra fastigheter utan buller skydd och med endast Insjöns vatten (förstärker trafikbuller) mellan oss och verksamhetens tunga transporter, inte ansågs tillhöra den krets som är särskilt berörda och därför ej blivit direktinformerade. Vi anser att detta är symptomatiskt för tillståndssökande, som varken uppfyllt sina åtaganden avseende nuvarande tillstånd (se nedan) och som nu försöker smyga igenom ett nytt tillstånd på felaktiga grunder och vi ifrågasätter det skarpt.

Överträdelser av nuvarande tillstånd: Efter att läst igenom tidigare tillstånd, domar och överklaganden tycks Frentab oförmögna att uppfylla de regler som var villkoret för etablering av verksamheten 2006. Vi anser därför Frentab olämplig som innehavare av nuvarande eventuellt framtida tillstånd att bedriva bergtäkt, kross etc. i nämnda område.

Exempel: De bullernivåerna som Frentabs verksamhet och Velamsunds omkringliggande Naturreservat (rekommenderat av Nacka kommun som område där särskild hänsyn skall tas till naturvård, kulturminnesvård, rekreation och skogsbruk) som Frentabs tillstånd var baserat på har bolaget själva insett att man inte klarade att uppfylla. Frentab ansökte därför vid senare tillfälle om höjda bullergränser som överskrider Naturvårdsverkets riktlinjer för fritidsområden. Vidare har bolaget bullermät punkter placerats i tysta sänkor och vilket gjort att man klarat de förhöjda bullergränserna i mätningar men där det faktiska bullret i Naturreservatet samt efter väg 642 kraftigt överskridits angivna gränsvärden

De trafikvolymerna som finns angivna i tillståndet från 2006 är 60 lastbilar om dagen. Då man inte verkar ha klarat att hålla sig under denna gräns som angivits i ursprunglig tillstånd har Frentab igen vid en senare tillfälle ansökt om ett ytterligare tillstånd om 20 lastbilar om dagen. Gångse format för trafikvolymen tycks vara fordonsrörelser per dag och ovan skulle sannolikt kunna översättas till 160 fordonsrörelser om dagen. Bolaget har själva

uppgivit i samrådsdokumentationen att man har 190 ÅDT samt att vid privat kontrollräkning under augusti 2017 har det gått 160 fordonsrörelser med tung lastbil till och från Frentab fram till och med kl. 10.00 en vardag. Med det som grund anser vi att Frentab inte följer de regler som nuvarande villkor anger avseende trafikvolymen.

De för verksamheten tillåtna tider som finns angivna tillståndet från 2006 och är, enligt bolaget, endast mellan 06.30-18.00. Tillståndet som av någon okänd anledning ger verksamheten tillstånd som är överskrider Naturvårdsverkets riktlinjer (07.00-18.00) såväl Nacka Kommuns riktlinjer för buller (07.00-18.00) för att verksamheten på så sätt ska klara eventuella bullerkrav från trafik och verksamhet. Frentabs verksamhet och transport har visats sig vid privat kontrollräkning systematiskt pågå vid andra tider och därför är vanligt att tung trafik trafikerar 642 och 222 och passerar boende vid Lagnövägen 1-19 och Trollbacken 3-7 mellan 04.30 och 06.30 vilket ger effekten att boende har fått problem med att sova ostört och därmed får bullret anses vara skadligt, en risk för olägenhet och för människors hälsa.

Utöver dessa kända överträdelse av tillståndets villkor, kan man undra vilka övriga villkor som Frentab sedan 2006 har valt att bryta mot och vi invänder mot att ge ytterligare tillstånd till ett företag som missköter sina nuvarande åtaganden och vi har uppmanat tillståndsmyndigheten att utreda om nuvarande tillstånd inte skall anses vara förverkat.

Kross, återvinning och täktverksamhet vid förläng och utökat verksamhet. Från Länsstyrelsen finns riktlinje för täktverksamhet: Beslutet ska främja miljöbalkens mål att tillförsäkra människorna en långsiktigt hållbar utveckling och skydd mot skador och olägenheter. Värdefulla natur- och kulturmiljöer ska bevaras liksom den biologiska mångfalden. En god hushållning med mark och vatten liksom med material och råvaror ska eftersträvas.

1. Att ta emot farligt avfall, tungmetaller och gamla maskiner kan inte ligga ett regionalt eller allmänt intresse. Suez bedriver deponi och har ett hårt reglerat tillstånd. Det är inte en hållbar utveckling att anlägga två tippar för samma ändamål med dubbla transporter som följd. Dessutom har Koviks deponi inte rätt att ta emot farligt avfall vilket inte heller Frentab ska få. Vi motsätter oss att detta prövas inom ramen för en annan aktör. Dom inte har den erfarenhet som Suez har, Frentab har heller det som behövs för att skuffa människors hälsa och miljö mot skador och olägenheter som kan orsakas av verksamheten vid anläggningen. Suez är ett multinationellt bolag med verksamhet i många länder och mångårig erfarenhet av återvinning, miljöarbete, forskning och utveckling.

2. Att bygga ny, tung industri i ett område som redan är hårt belastat från en stor soptipp av regional betydelse kan inte medges. Länsstyrelsen bör hitta en annan plats för liknande verksamhet så att bostadsområden kan skyddas från ytterligare utsläpp till luft och vatten samt annan negativ miljöpåverkan som buller och damm. Asfaltverk släpper ut cancerframkallande ämnen som riskerar att ytterligare försämra miljön i Stora Kovik och närliggande områden. Doptippen bör dessutom ha ett skyddsavstånd från annan brandfarlig verksamhet eftersom bränder frekvent förekommer.

3. Att pumpa bort eller förstöra grundvattnet är vi väldigt negativa till med tanke på den vattenbrist som Stora Kovik med flera är drabbade av. Att ytterligare riskera att brunnas torrläggs är inte hållbart. Att området förses

med kommunalt VA är inte heller en garanti för att vattenförsörjningen tryggas på sikt. Med de rådande klimatförändringarna är det ingen som kan säga säkert hur samhällets vattentillgångar kommer att förändras. Våra brunnar är en möjlighet till rent vatten även framåt.

4. Tippen ligger till stora delar utan bottentäckning där föroreningar långsamt letar sig igenom de jordlager som finns. På sikt, ingen vet när, så kommer brunnar i Stora Kovik, att drabbas av gifter liknande de gifter som hittas i vatten nära flygfält och brandövningsplatser. Att ha fått tillstånd att spränga i berg med stora naturliga sprickor innebär att nya sprickor kan ha öppnats och processen med förgiftning skyndats på. Att dessutom suga ut grundvattnet kommer innebära att vatten hittar nya vägar in i våra brunnar. Så länge som alla fastigheter inom skyddsområdet inte förses med vatten och avlopp från externt håll så kan inte ett tillstånd att förändra grundvattnet ges samtidigt bör allt grundvatten skyddas från vidare exploatering.

5. Att öka antalet sprängningar skulle innebära en stor riska för att orenat vatten letar sig vidare ned i grundvattnet. Redan nu är Marsättraviken, Skeviken och ån genom Kovik kraftigt påverkade, med tjocka lager sediment. Det kommer inte bli bättre när mer orenat vatten lättare når havet. Dessutom är sprängningarna inte säkra, ett flertal incidenter har inträffat. Och med tanke på hur mycket människor som kommer bo i närheten av anläggningen inom några år är det inte lämpligt att sprängning fortgår. Inga nya tillstånd ska ges.

6. Utöver detta verkar samrådsunderlaget sakna väsentliga och viktiga frågeställningar som erfordras för att kunna bedöma lämpligheten i täktverksamhet på nuvarande plats i anslutning till Naturreservat och natura 2000 område.

- a) Hydrologisk data tycks undermålig med hopblandning av vilka vatten som kan påverkas.
- b) Art, biotop och växtinventering i täktens närhet inom Velamsunds som kan påverkas tycks saknas.
- c) Bulleranalyser och bullermätningar för närboende tycks saknas.
- d) Analys av trafikbullernivåer orsakade av Frentabs verksamhets inom Naturreservatet tycks saknas.
- e) Analys om hur omkringliggande mark och hur Insjöns vatten påverkas av Frentabs transporter saknas. Tunga transporter genererar betydande utsläpp av växthusgaser som påverkar inte bara klimat utan kraftigt påverkar försurning mark och sjöar samt medverkar till övergödning. Vidare generas betydande mängder partiklar och tungmetaller från Frentabs transporter genom förslitning av väg, väg-sand och fordonens broms och däck. Insjöns vatten lider som bekant av försurning, övergödning och av tungmetaller och föroreningar och analys saknas för hur de ökade transporterna kan komma påverka insjöns vatten, biotoper och arter.

Hur de föreslagna åtgärderna är tänkta att fungera ihop med hållbar utveckling för de naturvärden som finns och de människor som lever i närheten samt en god hushållning med mark- och vattenresurser visar inte samrådshandlingarna, snarare tvärtom.

Trafiksäkerhet, Trafikbuller och Trafikvolym vid förlängd och utökad verksamhet: Lagnövägen (väg 642) samt väg 222 lämpar sig illa för tung trafik och flera incidenter inklusive dödsolycka har inträffat med inblandning av tung trafik. Vi motsätter oss därför en utökning av den tunga trafiken på Lagnövägen utan anser snarast att den bör minska för att trafiksäkerheten skall vara på en acceptabel nivå och följa Trafikverkets, av Regering 2016 nystartade, NOLLVISION.

Vidare anser vi att det bör göras en komplett trafiksäkerhets-, trafikvolym- och trafikbulleranalys baserat på samtliga potentiella projekt och verksamheter inklusive utökning av trafik pga. utökat permanent boende i området längs väg 642 och 222 inklusive Trollbacken 7 (Näset Insjön) och inte för varje enskilt projekt där varje enskilt projekt använder trafikvolymdata från 2014. De olika projekt och tillstånd vi hänvisar till är tippverksamheten Kovik (Suez), bergtäkt och kross verksamhet Kovik (Frentab) samt det verksamhet som planeras i verksamhetsområde Östra Kil, Västra Ekedal och vi anser att de därför alltid skall bedöms från deras sammanlagda påverkan för boende, trafik, natur och miljö.

Under alla omständigheter anser vi att om det överhuvudtaget ska gå tung trafik på väg 642 och 222 måste följande förändringar genomföras:

- a) Trafikseparation mellan bilar och cykel/gående med cykel/gångbana längs med väg 642 och 222.
- b) Sänkning av trafikhastigheten till 50km/h samt andra trafikhastighets begränsande åtgärder för att säkerställa att 50km uppnås.
- c) Bulleravskärmning andra effektiva buller minskande åtgärder i anslutning till boende och Velamsund Naturreservat och längs 642 och 222.

Vidare förutsätter vi även att verksamhet och det totala antalet transporter från Industri området inte överskrider de Naturvårdsverkets riktlinjer för buller avseende fritidsområde och Nacka kommuns riktlinjer (Naturområde en tyst miljö) för området längs väg 642, 22 och Velamsunds Naturreservat.

På Lagnövägen 1-19, Trollbacken 3-7, Insjön Näset, samt insjöns villaområde, Lillebos villaområde och i Nacka Kommun bor det vuxna och barn i alla åldrar och flera av dem går/cyklar över/längs väg 222 och 642, för att få tillgång till Velamsunds Naturreservat, Nacka Golfbana och de aktiviteter Norra Lagnö inbjuder till. Trafiksituationen för dessa vuxna och barn är redan idag förfärlig avseende trafiken volym, buller och säkerhet, med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab längs Lagnövägen är det sannolikt bara en tidsfråga innan det blir fler dödsolyckor eller olyckor av allvarigare karaktär med vuxna och/eller barn inblandat.

Avseende trafiksäkerhet hänvisar vi även till Trafikverket som sakkunnig och dess yttrande i rubricerade ärende och den tydliga avstyrkan av ansökan om föreslagen utökad verksamhet.

Trafikbullret är idag redan nära eller över gränsvärdena för trafikbuller vid boende och vi uppmanar att trafikbullermätningar genomförs vid särskilt utsatta fastigheter innan ansökan sker om utökade trafikvolym. Med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab kommer gränsvärden för trafikbuller för boende överskridas.

Redan med nuvarande trafikvolym och de in detaljplan Östra Kil och Västra Ekedal planerade förändringarna kan man skönja att trafikvolymen i området kommer att öka kraftigt och vara utmanande för trafiksystemet och dess trafikanter. Om man utöver detta lägger till ytterligare 1400 tunga transporter från Frentab så behöver man inte raketforskare för att inse att trafikvolymen väsentligen kommer överskrida nuvarande trafiksystems dimensioner och varav tillgängligheten blir låg för boende och transporter. Om Frentabs tillstånd skall förlängas kommer en tung transport från enbart Frentab passera Lagnövägen, Skärgårdsvägen, gamla Värmdövägen var 20 sekund 10 timmar om dagen. *Det är så illa genomtänkt och dumt att det faller på sin egen orimlighet och därför bör inte ansökan betraktas som seriös. Vi uppmanar Frentab omvärdera beslut om att ansöka om förlängt tillstånd.*

Rekommendation. Vi anser, rekommenderar utifrån ovan anförda argument att Frentab varken skall ges förlängt eller utökat eller ytterligare tillstånd. Täkten bör återställas till naturmark i enlighet med vad som anges i nuvarande tillstånd i samband med att det förverkas eller löper ut.

Med vänlig hälsning, Henrik Sterin, Holly Grenfell.

Svar: Då synpunkter i stort är desamma som framfördes av fastighetsägarna till Kil 2:140 kan svaren på synpunkterna finnas i avsnitt 2.17.

Utöver vad som anges i avsnitt 2.17 önskar Frentab förtydliga att verksamheten endast bedrivs under tiderna som regleras i tillståndet.

Frentab avser inte att ta behandla eller deponera farligt avfall inom verksamheten. Yrkandet rörande farligt avfall har tagits med för det fall farligt avfall, i form av förorenade massor, av misstag skulle levereras till området.

Den verksamhet som Frentab avser att bedriva bedöms inte ge upphov till någon förhöjd brandrisk inom Suez avfallsanläggning. Beskrivning av brand och risk ges i ansökans MKB.

Ansökan kommer också innehålla en beskrivning av alternativa lokaliseringar.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. Sprängningarna kommer inte att förändra strömningsförhållanden inom området, däremot kommer grundvattenavsänkningen innebära att en del av vattnet från deponin kommer att ledas ut via täkten varför risken för spridning av föroreningar i grundvattnet kan komma att minska.

Utökningen av verksamheten innebär att det från verksamheten avledda vattnet kommer att renas med konsekvensen att utsläppen från verksamheten kan komma att minska under sommarmånaderna i förhållande till nuläget.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

Synpunkt: Synpunkter avgivna inom ramen för samråd avseende ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms Län.

Vi, Eeva och Linus Lalinder, ägare av fastigheten Kil 2:141, vill inom ramen för samråd avseende ovan angivet ärende avge följande synpunkter.

Samrådsrets: Vi noterar att Lagnövägen 1-19 1,2 km från anläggningen med samtliga lastbilar till och från verksamheten förbipasserande direkt invid våra fastigheter inte ansågs tillhöra den krets som är särskilt berörda och därför ej blivit direktinformerade. Detta ifrågasätter vi skarpt.

Regeluppfyllnad av nuvarande tillstånd: Efter att ha läst igenom tidigare tillstånd, domar och överklaganden tycks Frentab oförmögna att uppfylla de regler som var villkoret för etablering av verksamheten 2008.

Exempel: Bullernivåerna i Velamsunds Naturreservat som Frentabs tillstånd var baserat på tycks Frentab själva insett att man inte klarade av och därför ansökt om höjda bullergränser med mätpunkter i tysta sänkor och ytterligare förhöjda bullervärden nära Lagnövägen med hänvisning till trafikbuller (som de egna lastbilarna till och från verksamheten genererar).

Trafikvolymerna som finns angivna i tillståndet från 2008 är 60 lastbilar om dagen. Då man inte verkar ha klarat att hålla sig under denna gräns stipulerad i tillståndet har det ansökts om ett ytterligare tillstånd om 20 lastbilar om dagen. Gångse format för trafikvolymen tycks vara fordonsrörelser per dag och ovan skulle sannolikt kunna översättas till 160 fordonsrörelser om dagen snällt räknat.

Vid en kontrollräkning under augusti 2017 har det gått 160 fordonsrörelser med tung lastbil till och från Frentab fram till kl. 10.00 en vardag. Därmed ifrågasätter vi att Frentab idag håller sig inom gränserna för sitt nuvarande tillstånd.

Avseende buller ifrågasätter vi också om buller i Naturreservatet från transporter till och från verksamheten vid rekreationsområden såsom natur/hästväg till Velamsunds Gård från Lagnövägen och golfbana håller sig inom rimliga gränser eller Naturvårdsverkets riktlinjer.

Vi ifrågasätter också om riktlinjerna för trafikbuller håller sig inom gränserna vid fastigheterna längs transportvägen mot 222. Specifikt ifrågasätter vi om gränserna hålls vid våra fastigheter vid Kil 2:141, Lagnövägen 11.

Trafiksäkerhet och Trafikbuller: Lagnövägen (väg 642) lämpar sig illa för tung trafik och flera incidenter har inträffat med inblandning av tung trafik. Vi motsätter oss därför en utökning av den tunga trafiken på Lagnövägen utan anser snarast att den bör minska för att riskerna för trafikolyckor ska vara på en acceptabel nivå.

Vidare anser vi att det bör göras en komplett trafiksäkerhets- och trafikbulleranalys baserat på samtliga potentiella projekt och verksamheter inklusive utökning av trafik pga. utökat permanent boende i området längs väg 642 och 622 och inte för varje enskilt projekt där varje enskilt projekt använder trafikvolymdata från 2014.

Under alla omständigheter anser vi att om det alls ska gå tung trafik bör det ske trafikseparation mellan bilar och cykel/gående med cykel/gångbana längs med väg 642.

På Lagnövägen 1-19 bor det barn i alla åldrar och flera av dem går/cyklar över/längs väg 642, till skola eller golfbanan på egen hand. Även barn från Norra Lagnö kliver av busshållplats på Lagnövägen för att ta sig vidare från busshållplats på väg 622. Trafiksituationen för dessa barn är inte bra idag och med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab längs Lagnövägen är det sannolikt bara en kortare tidsfråga innan det sker en allvarlig olycka med barn inblandat.

Trafikbullret kan idag redan vara nära eller över gränsvärdena för trafikbuller vid boende och vi anmodar att trafikbullermätningar görs vid särskilt utsatta fastigheter innan ansökan sker om utökade trafikvolymmer.

Med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab är det mycket sannolikt att gränsvärden för trafikbuller vid boende överskrids.

Avseende trafiksäkerhet är också Trafikverkets yttrande i detta ärende tydligt med avstyrkan av ansökan om utökad verksamhet.

Undermåligt samrådsunderlag: Utifrån samrådsunderlaget tycks det saknas betydande mängder material för att kunna bedöma lämpligheten i täktverksamhet på nuvarande plats. Hydrologisk data tycks undermålig med hopblandning av vilka vatten som kan påverkas. Artinventering i täktens närhet inom Velamsunds som kan påverkas tycks saknas. Bulleranalyser och bullermätningar vid närboende tycks saknas. Anlays av trafikbullernivåer orsakade av Frentabs verksamhet inom Naturreservatet tycks saknas.

Extra verksamheter: Ansökan om att få driva Betongfabrik, asfaltsfabrik, emottagning av farligt avfall och emottagning av hästgödsel är helt enkelt inte rimligt alls och emotsätts kraftfullt. Exempelvis asfaltsverk skulle förutom den miljöfarliga verksamhet det är också generera trafik utanför normala arbetstider/kontorstider, vilket inte alls är accepterbart varken för boende eller Naturreservatet. Vi noterar här också att informationen i samrådsunderlaget här är vilseledande vad angår öppettider.

Det står att öppningstiden är under normal arbetstid. Sedan står det att dessa kan utökas vid särskilda entreprenader. Vid det muntliga samrådet efter ett antal frågor om förtydliganden medgav representanten för verksamheten att anläggandet av en asfaltsfabrik skulle innebära öppettid inkl. transporter till och från området dygnet runt sju dagar i veckan. Att sådan information inte tydligt framgår i ett samrådsunderlag är graverande, vilket även undergräver trovärdigheten i beskrivningen av verksamheten i samrådsunderlaget som helhet.

Rekommendation: Utifrån bl.a. att utverkade tillstånd verkar följas styvmoderligt/brytas, att Trafikverket tydligt avstyrker ansökan anmodar vi att man börjar återställa tåkten till 2020 såsom tillståndet från 2008 stipulerar.

Saltsjö-Boo, dag enligt ovan, Eeva och Linus Lalinder

Svar: Då synpunkter i stort är desamma som framfördes av fastighetsägarna till Kil 2:140 kan svaren på synpunkterna finnas i avsnitt 2.17.

Synpunkt: Ska bergtäkt och annat förnya byggindustri på Värmdö? Tillåt mig att säga naturmiljön måste vi vara försiktig med. Vinster lockar. Men hur pusslar man ihop ett färdigt jordbruk med det som ska med? Sjön och en del annat sånt där är inte under annat än kritik. Följdfrågan är om det här blir välplanerat?

Allmänintresset kanske är grunden i dagens byggande. Vi vill förtäta lite logiskt här ute. Kovik tar stora resurser i anspråk. Var får naturen ta vägen är också en fråga för byggnad? Vi tror att rätt anspråk gjorts om vi ska utveckla samhället. (Det kan naturligtvis leda till att extra krav ska riktas mot staten i detta. Kommunen här i Nacka vill naturligtvis vidare. Jag önskar en bra miljöplan.

Med vänliga hälsningar, Jan Fristeg.

Svar: Frentab kommer att i miljökonsekvensbeskrivningen redovisa för vilka skyddsåtgärder som avses vidtas för att minska den negativa inverkan som en utökning av bergtäkten innebär. Vidare kommer Frentab att i god tid innan tillståndet tas i anspråk att upprätta ett kontrollprogram.

2.19 2017-09-10

Synpunkt: Vi har en fastighet på Farledsbacken 5 och känner samma oro som många andra inför Frentabs planer på utökning av verksamhet. Farlig väg, med ännu mer tung trafik att vänta, är största oron. Dessutom oro för utsläpp/lukt ifrån asfaltsproduktion, gödselhantering samt annan eventuell tillkommande framtida verksamhet. Koviksudde/Skeviksstrand står inför stor förändring i och med VA-utbyggnad, där området kommer bli permanensboende i mycket större utsträckning. Vi tycker att det känns olusigt med denna typ av verksamhet i så nära anslutning till tätbebyggt område.

Hälsningar, Martin Knaust

Svar: Synpunkter rörande trafik, lukt samt omvandlingen av den omgivande bebyggelsen besvaras i avsnitt 1.1, 1.5 och 1.3.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

2.20 2017-09-11

Synpunkter avgivna inom ramen för samråd avseende ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka Kommun, Stockholms Län.

Vi, Shaun Rolls och Ulrica Rolls, ägare av fastigheten Kil 2:137, vill inom ramen för samråd avseende ovan angivet ärende avge följande synpunkter.

Samrådsrets: Vi noterar att Lagnövägen 1-19 1,2 km från anläggningen med samtliga lastbilar till och från verksamheten förbipasserande direkt invid våra fastigheter inte ansågs tillhöra den krets som är särskilt berörda och därför ej blivit direktinformerade. Detta ifrågasätter vi skarpt.

Regeluppfyllnad av nuvarande tillstånd: Efter att ha läst igenom tidigare tillstånd, domar och överklaganden tycks Frentab oförmögna att uppfylla de regler som var villkoret för etablering av verksamheten 2008.

Exempel: Bullernivåerna i Velamsunds Naturreservat som Frentabs tillstånd var baserat på tycks Frentab själva insett att man inte klarade av och därför ansökt om höjda bullergränser med mätpunkter i tysta sänkor och ytterligare förhöjda bullervärden nära Lagnövägen med hänvisning till trafikbuller (som de egna lastbilarna till och från verksamheten genererar).

Trafikvolymerna som finns angivna i tillståndet från 2008 är 60 lastbilar om dagen. Då man inte verkar ha klarat att hålla sig under denna gräns stipulerad i tillståndet har det ansökts om ett ytterligare tillstånd om 20 lastbilar om dagen. Gångse format för trafikvolymen tycks vara fordonsrörelser per dag och ovan skulle sannolikt kunna översättas till 160 fordonsrörelser om dagen snällt räknat.

Vid en kontrollräkning under augusti 2017 har det gått 160 fordonsrörelser med tung lastbil till och från Frentab fram till kl. 10.00 en vardag. Därmed ifrågasätter vi att Frentab idag håller sig inom gränserna för sitt nuvarande tillstånd.

Avseende buller ifrågasätter vi också om buller i Naturreservatet från transporter till och från verksamheten vid rekreatiomsområden såsom natur/hästväg till Velamsunds Gård från Lagnövägen och golfbana håller sig inom rimliga gränser eller Naturvårdsverkets riktlinjer.

Vi ifrågasätter också om riktlinjerna för trafikbuller håller sig inom gränserna vid fastigheterna längs transportvägen mot 222. Specifikt ifrågasätter vi om gränserna hålls vid vår fastighet Kil 2:137, Lagnövägen 7.

Trafiksäkerhet och Trafikbuller: Lagnövägen (väg 642) lämpar sig illa för tung trafik och flera incidenter har inträffat med inblandning av tung trafik. Vi motsätter oss därför en utökning av den tunga trafiken på Lagnövägen utan anser snarast att den bör minska för att riskerna för trafikolyckor ska vara på en acceptabel nivå.

Vidare anser vi att det bör göras en komplett trafiksäkerhets- och trafikbulleranalys baserat på samtliga potentiella projekt och verksamheter inklusive utökning av trafik pga. utökat permanent boende i området längs väg 642 och 622 och inte för varje enskilt projekt där varje enskilt projekt använder trafikvolymdata från 2014.

Under alla omständigheter anser vi att om det alls ska gå tung trafik bör det ske trafikseparation mellan bilar och cykel/gående med cykel/gångbana längs med väg 642.

På Lagnövägen 1-19 bor det barn i alla åldrar och flera av dem går/cyklar över/längs väg 642, till skola eller golfbanan på egen hand. Trafiksituationen för dessa barn är inte bra idag och med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab längs Lagnövägen är det sannolikt bara en kortare tidsfråga innan det sker en allvarlig olycka med barn inblandat.

Trafikbullret kan idag redan vara nära eller över gränsvärdena för trafikbuller vid boende och vi anmodar att trafikbullermätningar görs vid särskilt utsatta fastigheter innan ansökan sker om utökade trafikvolymmer.

Med ytterligare 1400 lastbilar om dagen till och från Frentab är det mycket sannolikt att gränsvärden för trafikbuller vid boende överskrids.

Avseende trafiksäkerhet är också Trafikverkets yttrande i detta ärende tydligt med avstyrkan av ansökan om utökad verksamhet.

Undermåligt samrådsunderlag: Utifrån samrådsunderlaget tycks det saknas betydande mängder material för att kunna bedöma lämpligheten i täktverksamhet på nuvarande plats. Hydrologisk data tycks undermålig med hopblandning av vilka vatten som kan påverkas. Artinventering i täktens närhet inom Velamsunds som kan påverkas tycks saknas. Bulleranalyser och bullermätningar vid närboende tycks saknas. Anlays av trafikbullernivåer orsakade av Frentabs verksamhet inom Naturreservatet tycks saknas.

Extra verksamheter: Ansökan om att få driva Betongfabrik, asfaltsfabrik, emottagning av farligt avfall och emottagning av hästgödsel är helt enkelt inte rimligt alls och emotsätts kraftfullt.

Exempelvis asfaltsverk skulle förutom den miljöfarliga verksamhet det är också generera trafik utanför normala arbetstider/kontorstider, vilket inte alls är accepterbart varken för boende eller Naturreservatet. Vi noterar här också att informationen i samrådsunderlaget här är vilseledande vad angår öppetider. Det står att öppningstiden är under normal arbetstid. Sedan står det att dessa kan utökas vid särskilda entreprenader. Vid det muntliga samrådet efter ett antal frågor om förtydliganden medgav representanten för verksamheten att anläggandet av en asfaltfabrik skulle innebära öppetid inkl. transporter till och från området dygnet runt sju dagar i veckan. Att sådan information inte tydligt framgår i ett samrådsunderlag är graverande, vilket även undergräver trovärdigheten i beskrivningen av verksamheten i samrådsunderlaget som helhet.

Rekommendation: Utifrån bl.a. att utverkade tillstånd verkar följas styvmoderligt/brytas, att Trafikverket tydligt avstyrker ansökan anmodar vi att man börjar återställa tåkten till 2020 såsom tillståndet från 2008 stipulerar.

Saltsjö-Boo, dag enligt ovan, Shaun Rolls och Ulrica Rolls

Svar: Under det tidiga samrådsmötet med länsstyrelsen samt Nacka och Värmdö kommun bedömdes det tillräckligt med utskick av underlag till fastighetsägare inom 1000 meter från verksamhetsområdet, därutöver har fastighetsägarna i Koviksudde och Skeviksstrand fått underlaget sig tillsänt. Det anses inte nödvändigt med ytterligare utskick till boende längs med eller nyttjare av transportvägen. Däremot kungjordes samrådet i dagspress, dagens nyheter och Nacka Värmdöposten. I samband med kungörelsen bjöds det också in till ett öppet samrådsmöte för allmänheten.

Frentab har och kommer att innehålla sina villkor. Sedan villkoret 2008 har verksamheten utvecklats inom området och flera tillkommande verksamhetsgrenar har anmälts till tillsynsmyndigheten. Syftet med den planerade ansökan är att samla samtliga nuvarande, och planerade, verksamheter som Frentab bedriver inom området i ett tillstånd.

Synpunkter rörande trafik, lukt samt omvandlingen av den omgivande bebyggelsen besvaras i avsnitt 1.1, 1.5 och 1.3.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

2.21 2017-09-27

Synpunkt: Angående den presentation som hölls av WSP och Frentab på samrådsmötet den 23/8 i Gustavsberg, ifrågasätter jag Frentab's ansökan helt och hållet utifrån negativa miljökonsekvenser för området.

Den verksamhet som Frentab bedriver idag är ej i lag med de miljökrav som ställs i ett naturreservat och så nära ett bostadsområde. Nu begär Frentab en förlängning med förnyat tillstånd samt en utökning av verksamheten med Asfaltsanläggning och Betongfabrik etc, vilket medför dygnet runt trafik till och från Frentab's anläggning.

I Frentab's ansökan och med de förtydliganden som presenterades av WSP den 23/8, är det så många och stora riskfaktorer som kommer att påverka och försämrade boende miljön för fastighetsägarna i Stora Kovik med omnejd. En stor försämring i en snar framtid men även för kommande generationer.

Ett förnyat tillstånd och en eventuell utökning av verksamheten kommer att höja bullernivån från utrustning, sprängningar, krosshantering, tippning, och transporter – redan idag en negativ miljö för ett känsligt område som kommer bli ytterligare belastat med en tydlig miljöförsämring som följd.

Transporter med tung lastbilstrafik är redan idag en belastning till och från "soptippens" verksamhet, vilket kommer bli än värre vid förnyad och utökad verksamhet. Uppskattad tung trafik med över 1500 fordonsrörelser per dag vid hög belastning är orimligt stort för området både ur miljösynpunkt och trafiksäkerhetssynpunkt med tanke på gående, cyklister och bilister. Detta är en stor trafikfara och måste stoppas innan det händer allvarliga trafik/personskador på Lagnövägen.

Risk för försämrade vattenkvalitet för grundvattnet och i havsviken är överhängande vid en utökad verksamhet med negativ miljöpåverkan.

Verksamhetens angivna arbetstider måndag - fredag kl 07-18 med borring, sprängning, krosshantering etc så nära ett bostadsområde får som konsekvens outhärdliga störningar, vilket inte är försvarbart utan måste stoppas.

Sammantaget kan sägas att utökade bullernivåer, omfattande tunga transporter med dygnet runt trafik, damm från anläggningarna och transporter samt en stor risk för försämrade vattenkvalitet för grundvattnet, vilket medför en allt större risk för negativ miljöpåverkan med försämrade hälsa och miljö för de närboende i området.

Tillstånd att Frentab ska få hantera och lagra farligt avfall motsätter jag mig helt och hållet.

I dagsläget är "Kovikstippen" som en stor fabrik och jag undrar hur och varför verksamheten har kunnat få fortsätta med förlängda avtal. Nu vill man ytterligare utöka verksamheten vilket måste anses helt galet såvida man inte "helt syniskt" utgår endast från kommersiella intressen för Frentab själva och Nacka kommun.

Jag begär att man hittar alternativ plats/ annat område för en verksamhet som denna. Att använda Stora Koviks naturreservat med dess friluftsverksamhet och närliggande bostadsbebyggelse. kan inte anses försvarbart.

Undertecknad, Lars Melander, Stora Kovik 1:11, motsätter mig utökat och förlängt tillstånd gällande Frentab's verksamhet vid Stora Kovik (fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1)

Stockholm 2017-09-27, Lars Melander, Stora Kovik 1:11, Fiskare Östlunds väg 4, 134 34 Gustavsberg, larsmelander1@gmail.com

Svar: Synpunkter rörande buller, transporter och damning besvaras i avsnitt 1.2, 1.1 och 1.4.

Frentab har inför ansökan låtit genomföra en hydrogeologisk undersökning för att se hur stor den eventuella grundvattenavsänkningen blir samt föreslå möjliga skyddsåtgärder för att minska inläckaget och påverkan. Slutsatsen är att ett mindre område kan komma att få sänka trycknivåer i grundvattnet i berg. Någon påverkan på omkringliggande värden som brunnar förväntas inte. Eventuell påverkan på naturmiljö redovisas i ansökans MKB. MKB kommer också att beskriva eventuell påverkan på närliggande vattenförekomster och havsvikar.

Verksamhetens arbetstider anses rimliga och nödvändiga för att kunna bedriva verksamhet på ett rationellt sätt.

Frentab avser inte att hantera farligt avfall inom verksamhetsområdet utan yrkar endast att få ta emot farligt avfall för att inte bryta mot tillståndet om en transport av massor skulle vara förorenad. Därutöver kan vissa farliga kemikalier som smörjoljor och liknande till maskinerna komma att lagras inom området.

MKB kommer att innehålla en beskrivning av alternativa lokaliseringar.

Sedan samrådet har Frentab, bland annat med anledning av de negativa synpunkterna från närboende, beslutat att inte ansöka om uppförande av asfaltverk och betongstation.

REFERENSER

2008, Engström C. *SKB Rapport R-08-89. Kärntekniska anläggningars påverkan på fastighetspriserna i Oskarshamn och Östhammars kommuner.* Sweco Eurofutures

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 36 500 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 3 700 medarbetare. www.wsp.com

WSP Stab

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

Orderbekräftelse

Bekräftelse på bokad annonsutrymme

Annonsör WSP SVERIGE AB

Kundnummer 831205

Adress FE 711
83874 FRÖSÖN

Telefonnummer 0107225513

E-post anders.bergman@wspgroup.se

Beställt av Anders Bergman

Bokad den 2017-08-09

Tack för din bokning!

Ordernummer 5069073

Fakturamottagare WSP SVERIGE AB

Kundnummer 831205

Referensnummer 10222480
Fakturatext Kungörelse 14/8 2017

Bokad av Linda Kullman

Tillägg

Materialinskick Annonser lämnas på följande adresser:
Dagens Nyheter <http://annonsinskick.dn.se>
Lördag magasinannonser@dn.se
Bilagor se separat spec

Materialnummer 0005069073-01

Färg CMYK

Storlek 2 X 153,64 mm

Införingsdag **Produkt**
2017-08-14 DN

Placering

Brutto
16 940,00

Rabatt/Tillägg
0,00

Total
16 940,00

Annons

Orderbekräftelse

Ordernummer 5069073

Bekräftelse på bokad annonsutrymme

KUNGÖRELSE OM SAMRÅD

ENLIGT 6 KAP 4 § MILJÖBALKEN och Seveso-direktivet
(LAG 1999:381)

Frentab Anläggning AB planerar att ansöka om ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering samt tillhörande vattenverksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län. Som en del av ansökningsprocessen genomför Frentab ett samråd enligt miljöbalken.

Bergtäktens planerade verksamhet omfattar sprängning, skutknackning (sönderdelning av stora block), krossning, sortering, lagerhantering och övriga täktverksamheter. Inom verksamhetsområdet planeras det även för införsel av rena massor för mellanlagring och återvinning. Icke-farligt avfall kommer att återvinnas genom mekanisk bearbetning. Kompostering av hästgödsel och annat nedbrytbart avfall planeras inom verksamheten. Samt deponering av icke-farliga muddermassor. Bergtäkten kan även medföra tillståndspliktig vattenverksamhet i form av bortledning av yt- och grundvatten. Ansökan kommer också att omfatta ett asfaltverk och en betongfabrik för att eventuellt i framtiden bedriva dessa verksamheter inom området. Vidare kommer ansökan att omfatta lagring av farligt avfall inom området för att hantera eventuella felaktiga leveranser.

Bergtäktsverksamheten bedöms vidare vara en Sevesoverksamhet och omfattas av regelverkets lägre kravnivå. Ett Sevesosamråd hålls därmed parallellt med samrådet enligt miljöbalken.

Syftet med verksamheten är att tillhandahålla förädlade bergmaterialprodukter till den lokala och regionala marknaden. Vidare planeras omhändertagande och återvinning av massor och avfall vilka uppstår lokalt och regionalt. Det årliga uttaget av bergmaterial kommer maximalt att vara 700 000 ton berg per år och det totala uttaget upp till 5,7 miljoner ton berg. Införsel, mellanlagring och återvinning av inerta massor planeras upp till en årlig mängd om 500 000 ton. Frentab avser att i första hand ansöka om tillstånd att bedriva täktverksamheten i 20 år samt ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamheten. Området kommer att iordningställas som byggbar mark för lättare industri eller som ett naturområde. Transporterna till och från täkten bedöms till större delen gå västerut på Lagnövägen och väg 622 (Gamla skärgårdsvägen) och sedan vidare på väg 222 (Värmdöleden).

Samrådsunderlag som beskriver verksamhetens lokalisering, omfattning, utformning och miljöpåverkan samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning har tagits fram och skickats ut till närboende och myndigheter. Samrådsunderlaget skickades ut till allmänheten 23 och 24 maj med svarstid till 9 juni. Exemplar av samrådsunderlaget kan beställas från nedan angiven kontaktperson. Ytterligare exemplar av samrådsunderlaget kommer att finnas på plats under mötet.

Ett samrådsmöte kommer att hållas den 23 augusti kl. 18-21 i Gustavsbergsteatern, Skärgårdsvägen 7, i Gustavsberg där synpunkter kan framföras direkt.

För den som inte kan närvara vid mötet är det även möjligt att ställa frågor eller lämna synpunkter på den planerade verksamheten skriftligen. Dessa kan skickas **senast den 8 September 2017** till:

WSP Environmental att: Anders Bergman Dragarbrunnsgatan 41 A
753 20 Uppsala e-post anders.bergman@wspgroup.se
Tfn (vxl): 010-722 50 00

16 940,00	0,00	16 940,00
-----------	------	-----------

Netto före byråersättning	16 940,00 kr
Byråprovision	0,00 kr
Netto efter byråersättning	16 940,00 kr
Moms	4 235,00 kr
Totalt	21 175,00 kr

KUNGÖRELSE OM SAMRÅD ENLIGT 6 KAP 4 § MILJÖBALKEN och Seveso-direktivet (LAG 1999:381)

Frentab Anläggning AB planerar att ansöka om ett förnyat tillstånd för bergtäkt, masshantering samt tillhörande vattenverksamheter på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län. Som en del av ansökningsprocessen genomför Frentab ett samråd enligt miljöbalken.

Bergtäktens planerade verksamhet omfattar sprängning, skutknackning (sönderdelning av stora block), krossning, sortering, lagerhantering och övriga täktverksamheter. Inom verksamhetsområdet planeras det även för införsel av rena massor för mellanlagring och återvinning. Icke-farligt avfall kommer att återvinnas genom mekanisk bearbetning. Kompostering av hästgödsel och annat nedbrytbart avfall planeras inom verksamheten. Samt deponering av icke-farliga muddermassor. Bergtäkten kan även medföra tillståndspliktig vattenverksamhet i form av bortledning av yt- och grundvatten. Ansökan kommer också att omfatta ett asfaltverk och en betongfabrik för att eventuellt i framtiden bedriva dessa verksamheter inom området. Vidare kommer ansökan att omfatta lagring av farligt avfall inom området för att hantera eventuella felaktiga leveranser.

Bergtäktsverksamheten bedöms vidare vara en Sevesoverksamhet och omfattas av regelverkets lägre kravnivå. Ett Sevesosamråd hålls därmed parallellt med samrådet enligt miljöbalken.

Syftet med verksamheten är att tillhandahålla förädlade bergmaterialprodukter till den lokala och regionala marknaden. Vidare planeras omhändertagande och återvinning av massor och avfall vilka uppstår lokalt och regionalt. Det årliga uttaget av bergmaterial kommer maximalt att vara 700 000 ton berg per år och det totala uttaget upp till 5,7 miljoner ton berg. Införsel, mellanlagring och återvinning av inerta massor planeras upp till en årlig mängd om 500 000 ton. Frentab avser att i första hand ansöka om tillstånd att bedriva täktverksamheten i 20 år samt ett icke tidsbegränsat tillstånd för återvinningsverksamheten. Området kommer att iordningställas som byggbar mark för lättare industri eller som ett naturområde. Transporterna till och från täkten bedöms till större delen gå västerut på Lagnövägen och väg 622 (Gamla skärgårdsvägen) och sedan vidare på väg 222 (Värmdöleden).

Samrådsunderlag som beskriver verksamhetens lokalisering, omfattning, utformning och miljöpåverkan samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning har tagits fram och skickats ut till närboende och myndigheter. Samrådsunderlaget skickades ut till allmänheten 23 och 24 maj med svarstid till 9 juni. Exemplar av samrådsunderlaget kan beställas från nedan angiven kontaktperson. Ytterligare exemplar av samrådsunderlaget kommer att finnas på plats under mötet.

Ett samrådsmöte kommer att hållas den 23 augusti kl. 18-21 i Gustavsbergsteatern, Skärgårdsvägen 7, i Gustavsberg där synpunkter kan framföras direkt.

För den som inte kan närvara vid mötet är det även möjligt att ställa frågor eller lämna synpunkter på den planerade verksamheten skriftligen. Dessa kan skickas senast den 8 September 2017 till:

WSP Environmental
att: Anders Bergman
Dragarbrunnsgatan 41 A
753 20 Uppsala
e-post anders.bergman@wspgroup.se
Tfn (vxl): 010-722 50 00

Minnesanteckningar– Samrådsmöte med allmänheten rörande utökad täktverksamhet på fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1

Datum/tid 2017-08-23, kl. 18 – 21:00

Plats Gustavsbergsteatern, Skärgårdsvägen 7, Gustavsberg

Representanter från Frentab och WSP:

John Fransson (JF), Frentab

Cenny Fransson (CF), Frentab

Per Johansson (PJ), WSP

Anders Bergman (AB), WSP

Jesper Kristoffersson (JK), WSP

Maren Eiane (ME), WSP

Ca 120 personer var närvarande under mötet (se bifogad närvarolista)

Nedan följer minnesanteckningar från samrådsmötet. Först presenterades ett bildspel som sedan efterföljdes av en frågestund. Bifogad finns den power point-presentation som presenterades under mötet. Personer som hade frågor eller synpunkter uppmanades att presentera sig ifall de ville att deras namn skulle framgå av protokollet. För de personer vars namn inte framgick uppges *anonym* i protokollet. Frågor och synpunkter är skrivna i kursivt.

Mötet inleds.

PJ önskar välkommen och presenterar representanter från Frentab och WSP

Anonym – Är Nacka och Värmdö kommuner inbjudna till detta möte?

PJ – Kommunerna har varit med i andra samrådsammanhang men är inte inbjudna till detta möte då mötet riktar sig till allmänheten. Däremot har de informerats om att mötet skulle hållas.

En person reser sig och förklarar att hon arbetar på Värmdö kommun, men att hon ikväll närvarar som åhörare.

JF ger en kort beskrivning av Frentab

PJ ger en översiktlig beskrivning av tillståndsprocessen

Anonym – Vem kan överklaga beslutet?

PJ – Svarar att det är lite olika utifrån olika projekt, men generellt kan det sägas att det främst rör de som bor nära.

Anonym – Enligt 17 kap kan vissa beslut överklagas, gäller det i detta ärende?

PJ – Denna ansökan omfattas inte av miljöbalkens 17 kap.

Anonym – Är det Mark- och miljödomstolen som fattar beslut?

AB – Svarar att det stämmer.

AB presenterar planerad verksamhet

Anonym – Vilket höjdsystem används?

CF – Vi använder oss av höjdsystem RH2000.

Anonym – Ni säger att ni inte ska ta emot farligt avfall men det står ju införsel av farligt avfall i presentationen.

AB – Förklarar att Frentab inte planerar att ta in farligt avfall och kommer inte tillåta det, men ifall det skulle föras in till deras anläggning så vill inte Frentab riskera att bryta mot tillståndet.

Anonym – Farligt avfall, vilka massor rör det sig om?

AB – Svarar att det är svårt att svara på eftersom Frentab egentligen inte planerar att ta emot farligt avfall. Det är bara en säkerhetsgaranti för att inte bryta mot tillståndet, ifall det skulle föras in massor som inte tillåts på Frentabs mottagning.

Anonym – Gällande naturreservat så är min uppfattning att ett naturreservat inte får påverkas.

AB – Svarar att påverkan på naturreservatet kommer längre fram.

Anonym – Du säger att det inte blir någon påverkan, vad med transporter? Det blir många fler.

AB – Går vidare till transporter i presentationer.

Anonym – Dagens transporter stämmer inte överens med vad som sker idag.

Anonym – Ingår de 190 i dagens 350?

AB – Svarar att ja det gör de.

Anonym – Mellan vilka klockslag sker transporterna?

AB – Svarar att som det ser ut nu är det mellan kl 6-18.

Anonym – Vad med de lastbilar som åker förbi mig kl 4 på morgonen i dagsläget?

AB – Svarar att dessa kan komma från andra platser.

Anonym – Vad är en naturvärdesart?

AB – Svarar att det indikerar bland annat att det finns en viss kontinuitet i naturen.

JK presenterar bullerberäkningar

Anonym – Vilka tidpunkter används i beräkningarna?

JK – Svarar att det är de tider som krossarna får vara i gång enligt dagens tillstånd, kl 7-18.

Anonym – Visar kartorna hur det är idag eller hur det ska bli?

JK – Kartan vi ser nu visar dagens buller.

Anonym – Det vet vi att inte stämmer.

JK – Svarar att det kan diskuteras senare under frågestunden.

Anonym – Påverkar inte bullervallen du har rita upp resultatet?

JK – Svarar att den inte påverkar bullret söderut.

Anonym – Adderas två bullerkällor?

JK – Svarar att ja det gör de. Om det är 50 decibel från två källor blir det 56 decibel, om de källorna är helt synkroniserade, vilket är mycket ovanligt. Man kan säga att två synkroniserade ljudkällor ökar med 6 decibel. Ljud måste dock öka med 10 decibel för att människor ska uppfatta det som dubblering.

Anonym – Gäller beslutet om 40 decibel på kontrollpunkter.

JK – Svarar att enligt de uppgifter jag har är det 45-48 decibel i naturreservatet.

-Diskussionen i publiken om vilka villkor som gäller för buller inom naturreservatet. -

Anonym – Det är alltså bara vid dessa kontrollpunkter ni mäter buller i naturreservatet?

JK – Ja.

Anonym – Kan vi få några referenspunkter för att förstå buller.

JK – Förklarar att inne i ett tyst sovrum är det ca 20 dBA, sovrum rekommendera att inte överstiga 30 dBA. I ett väldigt tyst kontorslandskap med lite datasurr, ventilation etc. är det runt 40 dBA. Småprat uppgår till ca 60 dBA.

Anonym – Visst är det så att 20 dBA normalvärde när man tester ljud på folk. Normal hörsel ligger på 20 dBA?

JK – Beskriver hur decibel A är anpassat efter hur vi människor uppfattar ljud.

-Personer i publiken mäter ljud med sina telefoner. JK förklarar varför detta inte ger korrekta mätningar.-

Anonym – Vad ligger värdet av bullervärdet och vad är konsekvenserna är att värden överstigs eller understigs?

JK – Svarar att syfte med bullerberäkningar är att Frentab ska kunna placera de mest bullrande verksamheterna i tåkten som ger minst störning.

Anonym – Cenny har varit hemma hos mig och mätt upp 40-49 dBE. Varför finns det inga mätpunkter där boende bor?

JK – Förklarar hur ljudkällor fungerar, vikten av korrekt placering av mätutrustning samt rätt utrustning.

Anonym – Man måste placera ljudmätning där ljudet är!

JK – Förklarar att detta inte riktigt fungerar eftersom man då inte kan jämföra det med riktvärden.

Anonym – Vad menas med frifältsmätning?

Anonym – Frågan är ju jätteenkel, hur mycket kommer det låt där man bor?

JK – Berättar att Cenny och Frentab har tagit kontakt med mig för att jag ska komma ut och genomföra ljudmätningar runt närliggande fastigheter.

Anonym – När mäter man? Dygnet runt?

JK – Svarar att mätningarna pågår under tiden då arbete pågår, kl 6-18.

Anonym – Det ger väl bara peakbullret. Finns inget riktvärden för medelvärde?

JK – Svarar att det gör det inte.

Anonym – Hur beräknar man kumulativa effekter, d.v.s. buller från Frentab och andra verksamheter?

JK – Förklarar att man lägger in alla bullerkällor man vill ha beräkningar av. Jag har endas tagit med de av Frentabs bullerkällor som bullrar mest.

Anonym – Finns det kartor där det visas kumulativa effekter?

JK – Svarar att det inte några sådana kartor. De kartor som finns är de fyra som vi visat idag.

Anonym – I ansökan önskar vi ha med kumulativa bullereffekter.

PJ – Svarar att det tas med till protokollet.

Anonym – Var går 45 decibel gränsen? Det tycker jag ska framgå av ansökan.

JK – Svarar det tas med till protokollet.

Anonym – Är mätpunkter i naturreservatet kompetent placerat? Utifrån dina expertkunskaper som bullerexpert.

JK – Svara att mätpunkter är efter vad jag förstår placerat utefter stigen. Annars har jag har inga synpunkter på mätpunkterna.

Anonym – Mätpunkterna är utsatt på låg höjd.

JK – Svarar att han inte har några direkta åsikter gällande detta då han inte har varit ute i hela området.

Anonym – Jag har en synpunkt gällande buller från transporter. Eftersom transporter kommer öka måste buller från transporter framgå av ansökan. Det måste göras bullerberäkningar för transportererna. För boende, naturmiljö och friluftsliv.

AB fortsätter presentationen av planerad verksamhet

Anonym – Varför har man gjort den här avgränsningen? Det är ju många fler som påverkas.

AB – Förklarar att avgränsningen är bland annat gjord i samråd med Länsstyrelsen och utgått från 1 km avstånd vilket är en vanlig avgränsning. Påverkansgränsen är lite diffus.

Anonym – När man går från fritidsboende till permanent boende. Då ökar ju också påverkan. Det måste ni få med er.

AB – Svarar att det tas till protokollet.

Anonym – De sista åren ligger det jämt ett lerlager på Lagnövägen.

AB – Svarar att Frentab håller koll på sin verksamhet och kommer fortsätta med det.

Anonym – Hur länge har dammvätaren varit i gång?

JF – Svarar att dammvätaren varit i gång i ungefär ett år.

Anonym – Blir det inte luftstörningar från ett asfaltverk?

AB – Påverkan från asfaltverk kommer beskrivas i MKB:n.

Anonym – Frentab får inte ta emot biologisk avfall.

AB – Svarar att Frentab inte får ta emot biologisk avfall enligt dagens tillstånd men kommer ansöka om det i kommande ansökan.

Paus

Frågestund

Rolf Ekstrand från Miljögruppen vid Skeviksstrand, Koviksudde och Koviks Hagar tar ordet efter pausen och vill uppmana andra som är engagerade i frågan att ta kontakt med föreningen. Föreningen kommer även göra ett utskick. Rolf nås på telefon.

PJ – Berättar att presentationen som visades innan pausen kommer skickas ut till alla som redan har inkommit med synpunkter via mail. Har man inte inkommit med synpunkter på mail tidigare men är intresserad av att få presentationen tillskickad är det bara att kontakta Anders Bergman.

PJ – Informerar vidare om att man nu får komma med synpunkter och frågor. Kommer ni på andra frågor när ni kommer hem går det bra att maila Anders, men gärna inom 2 veckor.

PJ – Berättar att han under pausen har fått önskemål om att börja frågestunden med transporter. Är det ok för alla?

Flera personer svarar ja, och ingen hörs säga emot.

Rolf Ekstrand – Jag har bara en fråga innan vi pratar om transporter och det är: Vad är det ni egentligen söker tillstånd för? Allt som står i samrådsunderlaget?

PJ – Tycker detta är en relevant fråga och förklarar att Frentab har i detta skede lagt in alla tänkbara verksamheter som kan bli aktuella att driva inom verksamhetsområde i samrådsunderlaget. Detta är på grund av att man kan ta bort verksamheter efter samrådsskedet men man kan inte lägga till verksamheter efter samrådet. Ville man lägga till någon verksamhet som man inte har samrått om måste man börja om processen.

Rolf Ekstrand – Men det centrala måste vara att ni fortsatt ska få tillstånd?

PJ – Ja det är klart att syfte är att få tillstånd att fortsätta bedriva verksamhet.

Anonym – Undrar över Värmdö kommun och Nacka kommuns ställningstagande, vad har kommunerna sagt i frågan?

AB – Förklarar att det finns protokoll från tidigare samrådsmöten med kommunerna. Nacka har också inkommit med yttrande under samrådstiden, medan Värmdö kommun har avstått från att yttra sig över samrådshandlingarna men har uttryckt att de kommer komma med synpunkter under remissförförande i ett senare skede. Kommunerna har så långt i samrådsprocessen främst kommit med synpunkter på vad MKB:n ska innehålla. De har varken varit negativa eller positiva men inkommit med synpunkter på vad som är viktigt att ingår i ansökan.

PJ – förklarar att kommunerna kommer ta ställning i ett senare skede när de yttrar sig som remissinstans.

Transporter

Jan Klippmark - Presenterar sig och förklarar att han kommer från Nacka miljövårdsråd som fungerar som remissinstans för Nacka kommun vid exempelvis detaljplaner etc. Organisationen verkar för friluftsliv m.m. Jan undrar varför det inte finns informationen om samrådet samt samrådsunderlag på webben. Sammanställning av samråd med inkomna synpunkter tillgänglig på webben önskas. Eftersom det har kommit in många synpunkter vore det intressant att veta vad som står i synpunkterna. Hur kan man få tag på synpunkterna?

PJ – Förklarar att man kommer ta fram en samrådsredogörelse där alla synpunkter tas upp och besvaras av Frentab. Samrådsredogörelsen kommer tas fram när samrådsprocessen är klar. Sammanställning av synpunkter som har inkommit har påbörjats men är inte klar. PJ säger vidare att Frentab och WSP tar med sig frågan om det är möjligt att lägga ut en preliminär sammanställning på webben. PJ poängterar dock att han inte kan lova något men ska undersöka möjligheterna.

Marianne Goffeng Raakil (Langövägen 9) – Berättar att hon bor vid Insjön på en höjd där bullret hörs gott. Tycker det är konstigt att de som bor i område inte fått någon information och inte fått möjligheten att ta del av underlaget. Samrådsgruppen kanske borde utökas? Alla transporter kör Lagnöväg och vidare ut på Gamla Skärgårdsvägen. Trots detta har det inte utförts någon bullermätning från transporter samt beräkningar av kumulativa effekter avseende övrig trafik som passerar. Jag vill att dessa beräkningar ska göras och finnas med i utredningen. Det har jag även förstått att Länsstyrelsen vill att ska ingå.

Anonym – Vägen från Norra Lagnö har inte uppdaterats i takt med den utbyggnad som har skett, vilket innebär att vägen är underdimensionerad och krokig. Vägen äventyrar säkerheten till alla som färdas där. Min son har blivit trängd av vägen, och jag har själv varit med om en däckexplosion på grund av materialrester som ligger kvar på vägen. Vägen måste antingen göras om, annars behövs det byggas en ny väg. Detta måste med i MKB:n.

Wahlgren – Anser att Lagnövägen måste byggas om. Det går inte att ta sig från Koviksudde utan att passera Lagnövägen, vilket göra att man inte kan ta sig från området till fots eller på cykel. En annan sak är problem med stenskott från material från lastbilarna som kör på Lagnövägen. Wahlgren har själv fått stenskott en gång vilket Frentab i och för sig betalade och hanterade bra. Något behövs göras med Lagnövägen, kan ni beskriva hur detta ska hanteras?

PJ – Svarar att Frentab bl. a har gått in med ansökan till Trafikverket om att reducera hastigheten från 70 km till 50 km. Tyvärr blev det avslag på detta. WSP har nu fått i uppdrag att kommunicera med Trafikverket och försöker hitta lösningar som kan öka trafiksäkerheten på vägen. PJ förtydligar att han inte kan lova något men informerar om att WSP har fått i uppdrag av Frentab att diskutera och förhandla med Trafikverket angående vad som kan göras, vad Frentab kan göra och vad Trafikverket kan göra.

Anonym – Man får väl inte gå in och gräva i naturreservatet? Hur ska man kunna bygga ut vägen utan att gå in i naturreservatet?

PJ – Svarar att han i nuläget inte kan in i detaljer om vad som kan och inte kan göras.

Anonym – Det finns en enkel lösning, och det är färre transporter.

Anonym – Under vilka tider får lastbilar köra?

JF – I dagsläget sker utlastning från kl 6-18, måndag – fredag. På vägen får man köra när man vill.

Marianne – Finns det inget mer än bredden på vägen som begränsar trafiken? Tål vägen alla dessa lastbilar, har vägen bärighet för detta?

PJ – Svara att vägen enligt Trafikverket är klassat med högsta bärighet.

Anonym – Vi har bilar som går betydligt tidigare förbi vårt hus. Jag kan återkomma med bilder.

Anonym – Påpekar att trafiken över till Tynningö har ökat som följd av att färjan blev en allmän färjelinje.

Anonym – När man gör beräkningar av transporter måste man inte räkna helheten, d.v.s. båda Frentab och Suezs transporter plus alla personbilar. Man måste väl ta hänsyn till helheten, och se till kumulativa effekter?

PJ – Svarar att det kommer redovisas i kommande MKB. Vi ser på allt i MKB:n. I Frentabs ansökan kommer man dock bara ta upp verksamheter som Frentab har rådighet över. Om Frentab söker om att köra x antal ton så är det upp till Mark- och miljödomstolen att göra bedömningen om det är tillåtligt tillsammans med andra verksamheter, eller om det blir för mycket tillsammans med andra verksamheter. I MKB:n kommer alltså kumulativa effekter redovisas, medan det i ansökan enbart redogörs för egna verksamheten. Det kommer framgå att det finns andra verksamheter i området.

Anonym – Är polisen remissinstans? Som ni förstår finns en ganska utbrett oro över trafiksituationen, det går inte att gå eller cykla, kan vi framföra våra synpunkter direkt till remissinstanser?

PJ – Svarar att polisen normalt inte är remissinstans. Vad gäller att framföra synpunkter så står det alla fritt att framföra synpunkter för vem man vill.

Anonym – Vem råder över naturreservatet?

PJ – Svarar att det är Nacka kommun.

Anonym – Om den här verksamheten ska få tillstånd måste man väl också föra en kommunikation med Nacka kommun och inte enbart Trafikverket.

PJ - Svarar att det WSP och Frentab kommunicerar med Trafikverket om bland annat breddning av vägen är en möjlighet. Dock behöver självklart Nacka kommun också ingå i dialog om detta är en möjligt.

Anonym – Berättar att han själv är van att köra stora fordon, och att han heller möter en av Frentabs lastbilar istället för Suez bilar. (Fler åhörare håller med om detta).

Rolf Ekstrand – Undrar fortfarande vem som får överklaga, då han tyckte detta uttrycks lite luddigt tidigare?

PJ – Förklarar att det är svårt att svara på. Att skicka in överklaganden kan alla göra, men Mark- och miljööverdomstolen avgör om personen i fråga ska bli hört.

Anonym – Påpekar att boende i område gavs talerätten i 2006 av Mark- och miljödomstolen och fick överklaga, och att de troligen inte kommer ha en annan uppfattning denna gång.

Anonym – I den trafiksäkerhetsutredning som ska tas fram förutsätter jag att ni utgår från befintlig verksamhet samt Suez verksamhet och även tar reda på ifall de planerar utöka sin verksamhet.

PJ – Svarar att det inte enbart är Frentabs transporter som ingår i trafiksäkerhetsutredning. All trafik på vägen kommer ingå.

Claes Andersson – Tycker att även riskutredning avseende trafiken ska ingå i trafiksäkerhetsutredningen.

PJ – Svarar att det kommer ingå.

Bullerberäkningar

Anonym – Vill tillägga gällande bullerfrågan, det ligger fastigheter, Lagnövägen 1, Lagnövägen 3a, Lagnövägen 9 samt Lagnövägen 11, som lutar mot väg 622 bara 10-20 m från vägen. Vid dessa fastigheter måste det göras bullermätningar. Personen vill att detta ska tas till protokollet.

Anonym – Berättar att bullret hörs över sjön, och tycker därav att de som bor vid Insjön borde tas med i samrådsgruppen.

PJ – Förklarar att man följer praxis, vilket har inneburit kungörelse i tidningen, lokal så väl som dagspressen. Personligt utskick till alla inom närområdet, d.v.s. de personer som bor inom en radie på 1000 meter från verksamhetens ytterkant.

Anders – Visar till samrådsunderlag sidan 16 vilket han tycker är en intressant karta, samt tabell 5.1 där teoretisk störst andel trafik redovisas. Totalt innebär detta en fördubbling av lastbilar. Anders anser att förslaget kan gå rakt i papperskorgen. Det är dessutom fel namn på vattenförekomsten.

Anonym – En fråga om öppettider, det står i samrådsunderlaget att ” Extra arbetsinsatser utöver normal arbetstid kan dock behöva ske i samband med hantering av massor från särskilda byggtreprenader”. Det kanske kan innebära vara varje helg i 5 år? Det behöver förtydligas i ansökan exakt vad som menas med detta.

PJ – Förklarar att när man uttrycker det så är det inte för att det ska vara varje natt men att det i särskilda fall kan inträffa.

Anonym – Anser att antingen ska bort från ansökan eller definieras tydligare.

Anonym – Gällande trafiksäkerhetsfrågor, man följer inte hastigheten, det finns ingen gatubelysning, det går barn längs vägrenen. Det finns en lång rad säkerhetsfrågor. Vi har tagit kontakt med Trafikverket men inte fått något mer svar än ett diarienummer.

Vill även påpeka att man enligt tolkning av Weser-domen inte får medföra försämring av statusklassning i vattenförekomsten. Det måste framgå av MKB:n hur ni hanterar det.

Gällande bullerstörningar så kan det finnas djur, t.ex. fladdermöss och fåglar, i naturreservatet som kanske har bättre hörsel än oss människor. Det måste utredas i MKB:n hur dessa kan störas av verksamheten.

Anonym – Hur bullret upplevs måste ju vara olika utifrån var man bor. Vatten förstärker ju ljud. Vi som är här bor på olika ställen och vi berörs på olika sätt. Det måste med till protokollet.

JK – Förklarar att vatten inte förstärker ljud men heller inte isolerar ljud. Ljudet stutsar på vattnet.

Anonym – Ett asfaltverk innebär väl natt-transporter? Det måste i alla fall medföra transporter tidigare morgnar. Vilka tider får lastbilar köras? Detta måste tas till protokollet:00-18:00.

PJ/AB – Svarar att det inte är riktigt bestämt vilka tider som kommer gälla för planerad verksamhet. Asfaltverk och betongstation innebär generellt arbete dygnet runt vilket kommer innebära att en del av transporter kommer att ske utanför 06:00-18:00 vilket gäller för verksamheten idag.

Anonym – Om verksamheten innefattar asfaltverk blir det transporter och verksamhet 24/7. Det måste framgå av ansökan.

PJ – Svarar att alla frågor och synpunkter gällande asfalt och transporter tas till protokollet.

Anonym – Vi tycker det är konstigt att vi som bor vid Insjön inte har blivit informerade.

Anonym – I samrådsunderlaget står det att verksamheten även planerar att återvinna hästgödsel. Vi blir väldigt bekymrade när vi tänker på tidigare verksamheter som har drivit med detta.

Anonym – Hör hästgödsel hemma i en bergtäkt?

PJ – Förklarar att detta är en anläggning som säljer många olika produkter. Gödseln användas till att blanda matjord. PJ säger vidare att han inte har kännedom om hur Sita tidigare bedrev sin verksamhet och därmed inte kan gå in på det. PJ visar bild på hur hästgödsel hanteras, vilket visar att all hästgödsel kommer hanteras i ett slutet kärl. Det kommer alltså inte finnas höger med ruttnad hästgödsel.

Anonym – Vad hindrar att man i förlängningen sätter igång en biogasanläggning?

PJ - Svarar att det inte finns något direkt hinder för detta, men en ny ansökan måste till. Och för att få tillstånd måste avgaserna kontrolleras och renas. Annars får man inte tillstånd.

Anonym – Hur går rening till?

PJ – Svarar att han inte känner till detaljerna för hur reningen går till. Men vet att det finns tillstånd till en liknande anläggning för hantering av hästgödsel i Norra Djurgårdstaden.

Anonym – Vad med naturvärden? Hur kommer dessa påverkas? Befintliga naturvärden måste tas hänsyn till.

PJ – Svarar att det har utförts en naturvärdesinventering.

Anonym – Angivna transport, har ni inkluderat det som gäller övriga verksamheter?

PJ – Svarar att alla verksamheter ingår.

Tomas Gustafsson – Undrar var verksamheten tar vatten till bevattning ifrån?

PJ – Visar en karta med en brunn på område var vattnet tas från.

Tomas Gustafsson – Betongindustri, det kräver mycket vatten eller hur? Vad händer om man får saltvattenintrång i vatten som används till betong?

PJ – Förklarar att grundvatten används i första hand, och innebär det att allt vatten som annars skulle ledas bort kan användas. Gällande saltvatten bedöms det inte finnas någon större risk för att få in saltvatten. Det finns i Frentabs intresse att saltvatten inte kommer med.

Tomas Gustafsson – När grundvattnet sänks av ökar väl risken med intrång av saltvatten vilket också kan påverka boendes brunnar. Område är ju bland de i Sverige med störst risk för saltvattenintrång.

PJ – Svarar att med hjälp av våra hydrogeologer har vi gjort bedömningen att avsänkningarna inom den blå cirkeln (visar på karta) inte medför någon risk för någons brunnar.

Tomas Gustafsson - Det medger att man kan göra ett så stort uttag som krävs för betongindustrin?

PJ – Svarar att det är det Mark- och miljödomstolen som får besluta.

Anonym – Saltning av område, krävs särskilt tillstånd för det?

PJ – Svarar att det inte krävs något särskilt tillstånd. Mark- och miljödomstolen kan däremot skriva in att det inte får användas.

AB/PJ visar en bild av avrinningsområde.

Anonym – Blir förvånad när du visar var vattnet tappas ut. Vilka kontroller kommer göras för att undersöka att det inte förorenas?

PJ – Förklarar att det i ansökan kommer föreslås att det bara får utgå en viss halt. Riktvärden för utgående vatten kommer föreslås i ansökan. I ett normalt kontrollprogram mäts organiska ämnen, metaller etc.

Anonym – Det kräver ju att man har koll på vilka föroreningar som kommer från Suez och tar hänsyn till dessa när utgående vatten provtas, eftersom ni nämnde att deras vatten rinner ut med Frentabs vatten.

Anonym – Ta till protokollet att ni medger att det blir 24/7 verksamhet om det blir asfaltverk.

PJ – Som sagt så tar vi höjd för allt nu eftersom vi kan backa från allt men det går inte att lägga till verksamheter efter att samrådet är genomfört.

Christer – Hur fungerar det egentligen när ni är anlitate av Frentab? Helst vill man att Länsstyrelsen ska vara här. Är det de som söker som ska hålla samrådsmöten eller är det Länsstyrelsen som ansvarar för det?

PJ - Länsstyrelsen kan vara med på samrådsmöten, men uttalar sig sällan. Det är dock verksamhetsutövaren som ska arrangera samrådsmöte. Frentab betalar oss därför vi betraktas som objektiva av myndigheterna. Om WSP blir kända för att vi alltid går på beställarnas sida får vi inga nya jobb. Vårt jobb är att vara objektiva. För mig är det viktigt att myndigheterna litar till min objektivitet.

PJ – Säger att det är dags att avsluta mötet. PJ tackar för uppmärksamheten och påminner om möjligheterna att inkomma med synpunkter efter mötet, men gärna inom två veckor.

Anonym – Vill bara säga en sista sak om bioprodukter då eftersom vi har arbetat hårt mot Sita för att få bort bioprodukter från deras verksamhet. Även om det är i liten skala så känns det som om man ger de fingern så tar de hela handen.

Övriga synpunkter

Flera åhörare framförde synpunkter om att det borde tillåtas att framföra frågor under presentationens gång. Detta avslogs för att kunna genomföra en sammanhängande presentation utan avbrott som skulle göra det svårt att följa presentationen.

Nacka golfklubb framförde synpunkt på vägen under pausen. Golfklubben har enbart en synpunkt på verksamheten och den rör sig om vägen. Det finns ingen gångväg och golfklubben är bekymrade för sina medlemmar, särskilt barn och ungdom, som går längs med vägen, samt behöver korsa vägen för att komma till golfklubben. Golfklubben anser att vägen måste förbättras. Golfklubben har redan inkommit med yttrande avseende detta.

Mötet avslutades

Stockholm 2017-08-23

WSP Sverige AB

Maren Eiane

Möte Nacka kommun, arrende

Datum: 2017-10-12

Deltagare: Anna Ahrling, Nacka kommun
 Cenny Fransson, Frentab
 Anna Janackovic, Frentab

Frånvarande:

Kännedomskopia: John Fransson

Presentation av de närvarande.

Genomgång av bakgrunden. Tidigt samråd har hållits med Länsstyrelsen och kommunerna samt samråd med övriga intressenter. Synpunkterna från markägaren, Nacka kommun, har mottagits. Frågan om arrendetiden på 10 år, är en viktig fråga för Frentab (Bolaget), som anser att det är en kort tid med tanke på de investeringarna som krävs i verksamheten.

Grundständpunkten från Nacka kommun är att den här verksamheten ska finnas kvar då den fyller en viktig samhällsnytta.

Nacka kommun har en intention att ha liknande avtal som nuvarande, det vill säga 10 år med möjlighet till förlängning på ytterligare 10 år. Detta anser bolaget vara kort tid för investeringar. Förslag på hur kommunens och bolagets intressen över tid kan säkras och ändå ha ett avtal med längre avtalstid som möter de behoven av investeringar behöver tas fram.

Bolaget vill också ha ett arrendeavtal som ger tillgång till hela arrendeytan, när tillståndet vinner laga kraft.

För vidare diskussion om ett eventuellt längre samt utformningen av arrendet, behöver kommunen ha förtydliganden i bolagets ansökan.

Det finns en oro för påverkan i omgivningen.

Följande punkter behöver förtydligas;

- Hantering av förorenade massor. Här finns ett missförstånd i grunden. Bolaget avser inte att hantera förorenade massor, utan det handlar om felaktiga massor som kommer in till anläggningen. Detta stycke kommer att förtydligas i ansökan.
- Sprängning under grundvattennivån ifrågasätts av kommunen. Detta kommer att ses över av bolaget.
- Det finns en fundering kring hur verksamheten kommer att utvecklas över tid. Bolaget kommer att förklara detta i ansökan.
- Det finns en fråga kring avledning av vatten. Bolaget kommer inte aktivt att avleda vattnet och detta förtydligas också i ansökan.
- Efterbehandlingsplanen behöver tas fram. Kommunen vill se den innan avtal skrivs.

Parterna kom överens om att ha regelbundna möten samt att kommunen får se ansökan innan den skickas in. Bolaget motsätter sig inte detta.

Följande möten bokades in:

14 november 2017, kl. 13:00

14 december 2017, kl. 09:00

Anna Ahrling kontaktar Miljöenheten om de också ska närvara vid dessa möten.

Vid protokollet

Anna Janackovic

Möte Suez - Frentab

Datum: 2017-10-19

Deltagare: Elisabeth Bäckström, Suez
Magnus Skoglund, Suez
Cenny Fransson, Frentab
Anna Janackovic, Frentab

Frånvarande:

Kännedomskopia: John Fransson

Mötet initierades av Frentab, som vill ha regelbundna möten med Suez, då det finns en del gemensamma beröringspunkter. I synnerhet nu med Frentabs nya tillståndsansökan.

Aktuellt från respektive verksamhet;

Frentab har stort fokus på nya tillståndsansökan, där bland trafiken är en stor fråga. Elisabeth B återkopplar med antal in- och utvägningar som Suez har.

Suez, har idag krossning från kl 06.00 till kl. 00.00. Vidare har Suez nya backvarnare, med sensorer som varnar i hytten (lampa & ljud) och som låter som en "kråka". Kan vara intressant för Frentab.

Gemensamma punkter;

Utsättning av fastighetsgräns mellan Frentab och Suez kommer att ske inom kort och därefter ska stängsel rättas till. Samtidigt kommer en grind att sättas upp mellan verksamheterna. Magnus S och Thomas F driver den frågan.

Grundvattenfrågan, sänkningen, är intressant för Suez att bevaka. Bland annat hur det påverkar Suez' deponi. Hur hydrogeologin i området kan komma att påverkas måste belysas i ansökan. Vidare är vattenvärden bakom Frentabs etablering något ändrade. Elisabeth B och Janne Svensk kontaktar Frentab för separat möte om vattenfrågan.

Båse Suez och Frentab är intresserade av kommande V/A-dragning i området. På Suez kommer det i framtiden att finnas ca 100 pers, som behöver V/A.

MÄRR-nivåer är Elisabeth intresserad av. Anna J skickar dessa.

Nästa möte i mitten av december. Frentab kallar till det och föreslår en agenda.

Vid protokollet

Anna Janackovic

Möte Miljögruppen - Frentab

Datum: 2017-10-23

Deltagare: Rolf Ekstrand, Miljögruppen
 Jan Klippmark, Miljögruppen
 Magnus Rosenstråle, Miljögruppen
 Cenny Fransson, Frentab
 Anna Janackovic, Frentab

Frånvarande:

Kännedomskopia: John Fransson

Presentation av de närvarande.

Klargörande om att Miljögruppen representerar de medlemmar som är med i Miljögruppen. Vägföreningar är egna intressenter.

Information och förtydligande kring behovet av massorna i närområdet efterfrågades. Detta kommer att utvecklas i ansökan.

Vid tidigare möten har backvarnare varit en fråga då de upplevs som störande. Ny typ av backvarnare testas på Kovik.

Miljögruppen har tolkat att i bullernivåerna inte ingår transporter. Miljögruppen efterfrågar den uppgiften också. Bolaget har beställt en bullermätning från verksamheten och kommer att utföras så snart rätt väderlek råder, enligt de satta standarderna.

Bolaget informerade om Trafikverkets syn på Lagnövägen. Jan K informerade om en otäck händelse med en bil med släp som körde om i kurvan. Frågan om lämplig körning och hastighet tas upp för transportörerna.

Leran från utfarten upplevs som ett problem. Bolaget har för avsikt att inom kort asfaltera, vilket kommer att underlätta sopningen och problemet bör därmed minimeras.

Vad gäller tillståndsansökan och asfaltsverket, ifrågasätts öppettiderna för verksamheten. Detta möte är ett led i samrådsprocessen och Bolaget vill ta till sig de yttringar som uppkommer. Därmed kommer Bolaget att se över omfattningen av ansökan.

Vad gäller kontaktuppgifter har Miljögruppen en egen mailadress. Återkommer med information.

Magnus R kommer att maila in sina kontaktuppgifter.

Nästa möte den 5 december 2017, kl 14:00 – 15:30.

Vid protokollet

Anna Janackovic